

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Istungidokument

A7-0361/2013

5.11.2013

*****I**

RAPORT

Ettepanek võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta (COM(2011)0627 – C7-0340/2011 – COM(2012)0553 – C7-0313/2012 – 2011/0282(COD))

Põllumajanduse ja maaelu arengu komisjon

Raportöör: Luis Manuel Capoulas Santos

PR_COD_1consamCom

Kasutatud tähised

RR\1008793ET.doc

PE474.053v02-00

ET

Ühinenud mitmekesisuses

ET

*	nõuandemenetlus
***	nõusolekumenetlus
***I	seadusandlik tavamenetlus (esimene lugemine)
***II	seadusandlik tavamenetlus (teine lugemine)
***III	seadusandlik tavamenetlus (kolmas lugemine)

(Märgitud menetlus põhineb õigusakti eelnõus esitatud õiguslikul alusel.)

Õigusakti eelnõu muudatusettepanekud

Euroopa Parlamendi muudatusettepanekutes märgistatakse õigusakti eelnõusse tehtud muudatused **paksus kaldkirjas**. Tavalises kaldkirjas märgistus on mõeldud asjaomastele osakondadele ja tähistab neid õigusakti eelnõu osi, mille kohta on tehtud parandusettepanek lõpliku teksti vormistamiseks (nt ilmselged vead või väljajätmised mõnes keeleversioonis). Selliste parandusettepanekute puhul on vaja vastavate osakondade nõusolekut.

Kui õigusakti eelnõus soovitakse muuta kehtivat õigusakti, märgitakse muudatusettepaneku päises kolmandale reale viide kehtivale õigusaktile ning neljandale reale viide muudetavale sättele. Kui Euroopa Parlament soovib muuta kehtivat sätet, mida õigusakti eelnõus ei muudeta, märgistatakse muutmata jäävad tekstiosad **paksus kirjas**. Väljajäetav tekstiosa tähistatakse sümboliga [...].

SISUKORD

lehekülg

EUROOPA PARLAMENDI SEADUSANDLIKU RESOLUTSIOONI PROJEKT	4
ÕIGUSKOMISJONI ARVAMUS ÕIGUSLIKU ALUSE KOHTA	144
ARENGUKOMISJONI ARVAMUS	147
EELARVEKOMISJONI ARVAMUS	157
EELARVEKONTROLLIKOMISJONI ARVAMUS	163
KESKKONNA-, RAHVATERVISE JA TOIDUOHUTUSE KOMISJONI ARVAMUS.....	173
REGIONAALARENGUKOMISJONI ARVAMUS	247
MENETLUS	285

EUROOPA PARLAMENDI SEADUSANDLIKU RESOLUTSIOONI PROJEKT

ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta (COM(2011)0627 – C7-0340/2011 – COM(2012)0553 – C7-0313/2012 – 2011/0282(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2011) 0627) ning muudetud ettepanekut (COM(2012) 0553),
- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2, artikli 42 esimest lõiku ja artikli 43 lõiget 2, mille alusel komisjon esitas Euroopa Parlamendile ettepaneku (C7-0340/2011),
- võttes arvesse õiguskomisjoni arvamust esitatud õigusliku aluse kohta,
- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
- võttes arvesse Luksemburgi Saadikutekoja poolt subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtte kohaldamist käsitleva protokoll nr 2 alusel esitatud põhjendatud arvamust, mille kohaselt õigusakti eelnõu ei vasta subsidiaarsuse põhimõttele,
- võttes arvesse Euroopa Kontrollikoja 7. veebruari 2013. aasta arvamust 1/2012¹,
- võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 25. aprilli 2012. aasta ja 12. detsembri 2012. aasta arvamusi²,
- võttes arvesse Regioonide Komitee 4. mai 2012. aasta arvamust³,
- võttes arvesse oma 13. märtsi 2013. aasta otsust institutsioonidevaheliste läbirääkimiste alustamise ja mandaadi kohta seoses kõnealuse ettepanekuga⁴,
- võttes arvesse nõukogu esindaja poolt 7. oktoobri 2013. aasta kirjas võetud kohustust kiita Euroopa Parlamendi seisukoht heaks vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikele 4;
- võttes arvesse kodukorra artikleid 55 ja 37,
- võttes arvesse põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni raportit ning arengukomisjoni, eelarvekomisjoni, eelarvekontrollikomisjoni, keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjoni ja regionaalarengukomisjoni arvamusi (A7-0361/2013),

1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;

¹ Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata.

² ELT C 191, 29.6.2012, lk 116 ja ELT C 44, 15.2.2013, lk 160.

³ EÜT C 225, 27.7.2012, lk 174.

⁴ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0086.

2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon kavatseb seda oluliselt muuta või selle muu tekstiga asendada;
3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

Muudatusettepanek 1

EUROOPA PARLAMENDI MUUDATUSED*

komisjoni ettepanekule

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

...

Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 42 ja artikli 43 **lõiget 2**,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut⁵,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu riikide **parlamentidele**,

* Muudatused: uus või muudetud tekst on märgistatud paksus kaldkirjas, välja jäetud tekst on tähistatud sümboliga ■ .

⁵ **Nõukogu 20. septembri 2005. aasta määrus (EÜ) nr 1698/2005 Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta (ELT L 277, 21.10.2005, lk 1).**

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust,²

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust,³

olles konsulteerinud Euroopa andmekaitseinspektoriga,⁴

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

- (1) Komisjoni teatistes Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Ühise põllumajanduspoliitika eesmärgid 2020. aastaks: toidu, loodusvarade ja territooriumiga seotud tulevikuprobleemide lahendamine”⁵ (██ teatis „ÜPP eesmärgid 2020. aastaks”) on välja toodud ühise põllumajanduspoliitika (██ ÜPP) võimalikud probleemid, eesmärgid ja suundumused pärast 2013. aastat. Kõnealuse teatise üle toimuva arutelu kontekstis tuleks ÜPPd reformida jõustumisega alates 1. jaanuarist 2014. Reformiga tuleks hõlmata kõik ÜPP peamised vahendid, sealhulgas nõukogu määrus (EÜ) nr 1698/2005 ███⁶. Arvestades reformi ulatust, on asjakohane tunnistada määrus (EÜ) nr 1698/2005 kehtetuks ning asendada see uue tekstiga.
- (2) Maaelu arengu poliitika peaks kuuluma ÜPP otsemaksete ja turumeetmete juurde ja neid täiendama ning aitama sel viisil kaasa selle poliitika suhtes Euroopa Liidu toimimise lepingus (edaspidi **ELi toimimise leping**) sätestatud eesmärkide saavutamisele. Maaelu arengu poliitika peaks integreerima peamised poliitikaprioriteedid, mis on kindlaks määratud komisjoni 3. märtsi 2010. aasta teatistes „Euroopa 2020. aastal – aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia”⁷ (strateegia „Euroopa 2020”), ning see peaks ühilduma **ELi toimimise lepingus** sätestatud majandusliku ja sotsiaalse ühtekuuluvuse poliitika üldiste eesmärkidega.
- (3) Kuna käesoleva määruse eesmärki, s.o maaelu arengut, ei ole võimalik ███ piisavalt hästi **saavutada** liikmesriikide tasandil, arvestades seoseid maaelu arengu ja muude ÜPP

² ELT C [...], [...], lk [...].

³ ELT C [...], [...], lk [...].

⁴ ELT C [...], [...], lk [...].

⁵ KOM(2010) 672 lõplik, 18.11.2010.

⁷ KOM(2010) 2020 lõplik, 3.3.2010.

vahendite vahel, erinevate maapiirkondade vaheliste erinevuste ulatust ning liikmesriikide rahaliste vahendite piire laienenud liidus, ja see on seetõttu paremini saavutatav liidu tasandil liidu finantseerimise mitmeaastase garantii ja prioriteetidele keskendumise kaudu, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu (**ELi leping**) artikli 5 lõikes 3 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. **ELi lepingu** artikli 5 lõikes 4 sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus kaugemale, kui on vaja nimetatud eesmärgi saavutamiseks.

I

- (5) Maapiirkondade jätkusuutliku arengu tagamiseks on vaja keskenduda piiratud arvule põhieesmärkidele, mis on seotud teadmussiirde ja innovatsiooniga põllumajanduses, metsanduses ja maapiirkondades, iga liiki põllumajanduse konkurentsivõime ja põllumajandusettevõtete elujõulisusega, toiduahela korraldamise, **sealhulgas põllumajandustoodete töötlemise ja turustamisega, loomade heaoluga** ja riskijuhtimisega põllumajanduses, põllumajanduse ja metsandusega **seotud** ökosüsteemide taastamise, säilitamise ja parandamisega, ressursitõhususega, põllumajanduses, toiduainetööstuses ja metsandussektoris üleminekuga vähese CO₂-heitega majandusele ning maapiirkondades sotsiaalse kaasamise edendamise, vaesuse vähendamise ja majanduse arenguga. Seda tehes tuleb võtta arvesse erinevaid olukordi, mis on tingitud maapiirkondade võimalike toetusesaajate eri tunnustest ja kategooriatest, ning innovatsiooni ja keskkonna, kliimamuutuste leevendamise ja nende muutustega kohanemise läbivaid eesmärgi. Kliimamuutuste leevendamise meetmed peaksid olema seotud nii selliste põhitegevustega nagu loomakasvatusest ja väetiste kasutamisest tingitud heitkoguste piiramine kui ka CO₂ sidujate säilitamise ning CO₂ sidumise edendamisega maakasutuses, maakasutuse muutumisel ja metsandussektoris. Põllumajanduses ja metsanduses ning maapiirkondades tuleks teadmussiirde ja innovatsiooniga seotud liidu prioriteete kohaldada horisontaalselt seoses liidu muude maaelu arengut käsitlevate prioriteetidega.
- (6) Liidu maaelu arengu prioriteete tuleks taotleda säästva arengu raames ning seejuures peaks liit edendama keskkonnakaitse ja keskkonna kvaliteedi parandamise eesmärgi, nagu on sätestatud **ELi toimimise lepingu artiklis 11**, võttes arvesse põhimõtet, et saastaja maksab. Liikmesriigid peaksid andma teavet kliimamuutuse eesmärgi saavutamiseks antavate

toetuste kohta, lähtudes ambitsioonikast eesmärgist pühendada selleks vähemalt 20 % liidu eelarvest, ■ kasutades komisjoni poolt vastu võetud metoodikat.

- (7) Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi (■ EAFRD) meetmed ja fondist toetatavad toimingud peaksid olema järjepidevad ja ühitatavad toetusega ÜPP muudest rahastamisvahenditest. ■
- (8) Maaelu arengu programmide viivitamatu käivitamise ja tõhusa rakendamise tagamiseks peaks EAFRD toetus põhinema usaldusväärsete haldusraamistiku tingimuste olemasolul. Liikmesriigid peaksid seepärast hindama teatavate eeltingimuste **kohaldatavust ja täitmist**. Iga liikmesriik peaks ette valmistama kas riikliku maaelu arengu programmi kogu oma territooriumi kohta või **piirkondlike programmide kogumi või nii riikliku programmi kui ka piirkondlike programmide kogumi**. Igas programmis tuleks kindlaks määrata strateegia liidu maaelu arengu prioriteetidega seotud eesmärkide saavutamiseks ning meetmete valimiseks. Programmitöö peaks vastama liidu maaelu arengu prioriteetidele **ning samal ajal olema kohandatud** riiklikele vajadustele ja **täiendama** liidu muid poliitikasuundi, eelkõige põllumajandusturgude poliitikat, ühtekuuluvuspoliitikat ja ühist kalanduspoliitikat. Piirkondlike **programmide** kogumi valinud liikmesriigid peaksid olema võimelised valmistama ette ka ilma eraldi eelarveeraldiseta riikliku raamistiku, et hõlbustada piirkondadevahelist koordineerimist kogu riiki puudutavate probleemidega tegelemisel.
- (9) Liikmesriigid peaksid olema võimelised lülitama oma maaelu arengu programmidesse temaatilised allprogrammid, et tegeleda nende jaoks oluliste piirkondade erivajadustega. Temaatilised allprogrammid peaksid muu hulgas hõlmama noori põllumajandustootjaid, väikeseid põllumajandusettevõtteid, mägipiirkondi, ■ lühikese tarneahela loomist, **maapiirkondade naisi, kliimamuutuste leevendamist ja nende muutustega kohanemist ning elurikkust**. Temaatilisi allprogramme tuleks kasutada ka selleks, et luua võimalus selliste põllumajandussektorite ümberkorraldamiseks, mis mõjutavad oluliselt maapiirkondade arengut. **Teatavate** temaatiliste allprogrammide tulemuslikkuse **suurendamiseks** peaks liikmesriikidel olema lubatud kehtestada teatavatele programmidega hõlmatud toimingutele kõrgemad toetusmäärad.
- (10) Maaelu arengu programmides tuleks määratleda asjaomase piirkonna vajadused ning kirjeldada nende vajaduste rahuldamise sidusat strateegiat, võttes arvesse liidu maaelu

arengu prioriteete. Kõnealune strateegia peaks põhinema eesmärkide kehtestamisel. Tuleks kindlaks teha seosed väljaselgitatud vajaduste, seatud eesmärkide ja nende saavutamiseks valitud meetmete vahel. Maaelu arengu programmid peaksid sisaldama ka kogu vajalikku teavet, et hinnata nende vastavust käesoleva määruse nõuetele.

- (11) Maaelu arengu programmide eesmärgid tuleks seada kõigi liikmesriikide sihtnäitajate ühist kogumit arvesse võttes. Selle ülesande hõlbustamiseks tuleks kõnealuste näitajatega hõlmatud piirkonnad kindlaks määrata vastavalt liidu maaelu arengu prioriteetidele. Võttes arvesse põllumajanduses ja metsanduses teadmussiirdega seotud liidu maaelu arengu prioriteedi horisontaalset kohaldamist, käsitatakse kõnealuse prioriteedi kohaseid sekkumisi vajalike vahenditena liidu ülejäänud prioriteetide jaoks kindlaksmääratud sihtnäitajate suhtes.
- (12) Tuleb kehtestada teatavad eeskirjad, milles käsitletakse programmitööd ja maaelu arengu programmide läbivaatamist. Läbivaatamiseks tuleks ette näha **lihtsustatud** menetlus, mis ei mõjuta programmide strateegiat või liidu vastavat rahastamisosalust.

- (14) Põllumajanduse ja metsanduse areng ja spetsialiseerumine ning maapiirkondade mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate (■ VKEd) ees seisvate konkreetsete väljakutsetega toimetulek nõuab sobival tasemel tehnilist ja majanduslikku koolitust ning paremat suutlikkust teadmiste ja teabe saamiseks ja vahetamiseks, sealhulgas parimate põllumajanduslike ja metsanduslike tootmistavade levitamise teel. Teadmussiirde ja teabemeetmete puhul tuleks lisaks tavapärasele koolituskursuste läbiviimisele võtta arvesse ka maapiirkondade osalejate vajadusi. Seepärast tuleks toetada selliseid meetmeid nagu õpitoad, juhendamine, tutvustamistegevus, teabemeetmed, aga ka põllumajandusettevõtete lühiajalised vahetus- või külastuskavad. Omandatud teadmised ja teave peaks eelkõige suurendama põllumajandustootjate ja metsa valdajate, toiduainetesektoris töötavate isikute ja maapiirkondade VKEd e konkurentsivõimet ja ressursitõhusust ning parandama nende keskkonnategevuse tulemuslikkust, panustades samal ajal maapiirkondade majanduse jätkusuutlikkusse. **VKEd e toetamisel võivad liikmesriigid eelistada põllumajanduse ja metsandusega seotud VKEsid.** Teadmussiirde ja teabemeetmetega seotud meetmete tulemuste tõhususe tagamiseks tuleks nõuda, et teadmussiirde teenuse osutajate käsutuses on kõik vajalikud vahendid.

- (16) Põllumajandusettevõtete nõustamisteenustega aidatakse põllumajandustootjaid, **noori põllumajandustootjaid**, metsa valdajaid, **muid maa valdajaid** ja maapiirkondade VKEsid jätkusuutliku majandamise ja nende põllumajanduslike majapidamise või ettevõtete üldise tulemuslikkuse tõhustamisel. Seepärast tuleks soodustada selliste teenuste loomist ja nende kasutamist põllumajandustootjate, **noorte põllumajandustootjate**, metsa valdajate, **muude maa valdajate** ja VKEde poolt. Pakutava nõustamise kvaliteedi ja tõhususe parandamiseks tuleks sätestada nõustajate kvalifikatsiooni miimumnõuded ja regulaarne koolitus.
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr HR/2012 ⁸ sätestatud põllumajandusettevõtete nõustamisteenustega tuleks aidata põllumajandustootjatel hinnata nende põllumajanduslike majapidamise tulemuslikkust ja määrata kindlaks vajalikud parandused seoses kohustuslike majandamisnõuete, heade põllumajandus- ja keskkonnatingimuste ning kliimasäästlike ja keskkonnahoidlike põllumajandustavade, nagu on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr DP/2012, **ning seoses maaelu arenguprogrammides ette nähtud põllumajandusettevõtte tasandi meetmetega, mille eesmärk on põllumajandusettevõtete ajakohastamine, konkurentsivõime suurendamine, sektoripõhine integratsioon, innovatsioon, turule orienteeritus ning ettevõtluse edendamine.**

Nõustamine peaks aitama põllumajandustootjatel välja selgitada ka parandusi Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2000/60/EÜ⁹ artikli 11 lõike 3 rakendamiseks määratletud toetusesaajate tasandi nõuete puhul ning samuti toetusesaajate tasandi nõuete puhul Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse nr 1107/2009¹⁰ artikli 55 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/128/EÜ artikli 14 rakendamiseks, eelkõige seoses integreeritud taimekaitse üldpõhimõtete järgimisega. Vajaduse korral

⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu [...] määrus (EL) nr HR/2012.

⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2000/60/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse veepoliitika alane tegevusraamistik (EÜT L 327, 22.12.2000, lk 1).

¹⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1107/2009 taimekaitsevahendite turulelaskmise ja nõukogu direktiivide 79/117/EMÜ ja 91/414/EMÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 309, 24.11.2009, lk 1).

¹¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta direktiiv 2009/128/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse tegevusraamistik pestitsiidide säästva kasutamise saavutamiseks (ELT L 309, 24.11.2009, lk 71).

peaks nõustamine hõlmama ka **põllumajandusettevõttega seotud** tööohutuspõhiseid **ning konkreetseid nõuandeid esimest korda tegutsema asuvatele põllumajandustootjatele**. Nõustamine võib hõlmata ka **noorte põllumajandustootjate tegevuse alustamist, põllumajandusliku majapidamise majandustegevuse jätkusuutlikku arengut ning kohaliku töötlemise ja turustamise küsimusi**, mis on seotud põllumajandusliku majapidamise või ettevõtte majandus-, põllumajandus- ja keskkonnategevuse tulemuslikkusega. **Konkreetsed nõuandeid võib anda ka kliimamuutuste leevendamise ja nendega kohanemise, elurikkuse, veekaitse, lühikeste tarneahelate väljatöötamise, mahepõllumajanduse ja loomakasvatuse terviseaspektide kohta. VKEde toetamisel võivad liikmesriigid eelistada põllumajanduse ja metsandusega seotud mikroettevõtjaid ja VKEsid**. Põllumajandusettevõtte juhtimis- ja asendusteenustega aidatakse põllumajandusettevõtjaid tõhustada ja lihtsustada nende põllumajandusliku majapidamise juhtimist.

I

- (18) Põllumajandustooteid ja toiduaineid käsitlevate liidu või siseriiklike kvaliteedikavadega, **sealhulgas põllumajandusettevõtete sertifitseerimise süsteemidega**, antakse tarbijatele tagatis, et toote kvaliteet ja omadused või kasutatud tootmisprotsess on kvaliteetne tänu põllumajandustootjate sellistes kavades osalemisele, et saavutada asjaomaste toodete lisandväärtus ja suurendada nende turustamisvõimalusi. Seepärast tuleks põllumajandustootjaid **ja põllumajandustootjate rühmi** innustada **sellistes kavades** osalema. **EAFRD vahendite tõhusa kasutamise tagamiseks tuleks toetuste andmisel piirduda aktiivsete põllumajandustootjatega, nagu on määratletud määruse nr /xxxx (DP) artiklis 9**. Võttes arvesse, et kuna selliste kavadega liitumisel ja nendes osalemise esimestel aastatel ei saa põllumajandustootja sellisest osalemisest tingitud lisakulusid ja -kohustusi turumehhanismi poolt täielikult hüvitatud, tuleks toetust **anda** uutele osalejatele ning see **peaks** hõlmama kuni viie aasta pikkust perioodi. Puuvilla kui põllumajandustoote eriomadusi arvestades peaksid hõlmatud olema ka puuvilla kvaliteedikavad. **Toetust tuleks võimaldada ka käesoleva määruse kohaselt toetatavate kvaliteedikavade alla kuuluvate toodetega seotud teavitamis- ja müügiedendustegevuse jaoks**.
- (19) Põllumajanduslike majapidamiste ja maapiirkonna ettevõtete majandus- ja keskkonnavalase tegevuse tulemuslikkuse ning põllumajandustoodete turustamise ja töötlemise

tõhustamiseks, **sealhulgas väikeste töötlemis- ja turustusüksuste loomiseks lühikeste tarneahelate ja kohalike turgude raames**, põllumajanduse **ja metsanduse** arenguks vajaliku infrastruktuuri tagamiseks ning keskkonnanäesmärkide saavutamiseks vajalike mittetasuvate investeeringute toetamiseks tuleks ette näha toetus sellistesse eesmärkidesse panustavate materiaalsete investeeringute jaoks. 2007–2013 programmitöö perioodil olid sekkumise eri valdkonnad hõlmatud erinevate meetmetega. Lihtsustamise huvides, aga ka selleks, et võimaldada toetusesaajatel kavandada ja teostada suurendatud lisandväärtusega integreeritud projekte, peaks üks ja sama meede hõlmama materiaalsete investeeringute liikide **enamikku**. Liikmesriigid peaksid **suunama toetuse sellistele põllumajandusettevõtetele**, mis on toetuskõlblikud sellisteks investeeringuteks, millega toetatakse põllumajandusettevõtte elujõulisust, tuginedes seejuures tugevuste, nõrkuste, võimaluste ja ohtude (SWOT) analüüsile, et toetust paremini suunata. **Noorte põllumajandustootjate esmakordse tegevuse alustamise hõlbustamiseks võib liidu nõuete järgimiseks tehtavate investeeringute jaoks kehtestada täiendava toetuskõlblikkuse perioodi. Liidu uute nõuete rakendamise soodustamiseks on kõnealuste nõuete järgimisega seotud investeeringud toetuskõlblikud täiendava perioodi jooksul pärast nende põllumajanduslikule majapidamisele kohustuslikuks muutumist.**

- (20) Põllumajandussektori tootmispotentsiaal on loodusõnnetuste, **ebasoodsate ilmastikutingimuste ja kataastroofide** tõttu rohkem ohustatud kui muude sektorite puhul. Selliste loodusõnnetuste **või sündmustega** arvestades tuleks põllumajandusettevõtte elujõulisuse ja konkurentsivõime toetamiseks ette näha toetus põllumajandustootjatele **sellise** põllumajanduspotentsiaali taastamiseks, mida on kahjustatud. Liikmesriigid peaksid samuti tagama, et liidu (eelkõige riskijuhtimise meede) ning riiklike ja eraõiguslike hüvituskavade ühendamise tulemusel ei toimuks ülemäärast kahju hüvitamist. ■
- (21) Maapiirkondade ■ arenguks on oluline luua ja kujundada uusi majandustegevusi uute põllumajandusettevõtete, mittepõllumajanduslike **tegevustega (sealhulgas põllumajanduse ja metsanduse alaste teenuste osutamine) mitmekesistamise, tervishoiu, sotsiaalse integratsiooni ja turismiga** seotud tegevuste kaudu. **Mittepõllumajanduslike tegevustega mitmekesistamise abil võib samuti käsitleda jahiresursside säästvat majandamist.** Põllumajandusettevõtete ja ettevõtete arengu meede peaks hõlbustama noorte põllumajandustootjate tegevuse alustamist ja nende **põllumajandusliku majapidamise** struktuurilist kohandamist pärast tegevuse alustamist. **Edendada tuleks**

põllumajandustootjate tegevusvaldkonna mitmekesistamist mittepõllumajandusliku tegevusega ning muude kui põllumajanduslike VKEde asutamist ja arengut maapiirkondades. ***Selle meetmega tuleks julgustada ka naisettevõtlust maapiirkondades.*** Innustada tuleks ka selliste väikeste põllumajandusettevõtete arengut, mis on eeldatavalt majanduslikult elujõulised. ***Selle*** meetme kohaste uute majandustegevuste elujõulisuse tagamiseks tuleks toetuse saamise tingimuseks seada äriplaani esitamine. Ettevõtte asutamise toetus peaks hõlmama üksnes ettevõtte tegevuse algusperioodi ega ***tohiks*** muutuda tegevusabiks. Kui liikmesriigid valivad võimaluse anda toetust osamaksetena, tuleks ***seada*** lubada maksimaalselt viie aasta jooksul. Lisaks tuleks põllumajandussektori restruktureerimise edendamiseks anda iga-aastast ***või ühekordset*** toetust põllumajandustootjatele, kes on ***toetuskõlblikud*** määruse (EL) nr DP/2013 V jaotisega kehtestatud väikepõllumajandustootjate kava kohaselt ning kohustuvad kogu oma põllumajandusliku majapidamise ning vastavad toetusõigused jäädavalt üle andma teisele põllumajandustootjale.

Noorte põllumajandustootjate maaprobleemide lahendamiseks võiksid liikmesriigid anda kõnealust toetust koos muude toetusvormidega, näiteks rahastamisvahendite kasutamise abil.

- (22) VKEd on ***liidu*** maapiirkonna majanduse alustala. Põllumajandusettevõtete ja mittepõllumajanduslike ettevõtete arengu eesmärk peaks olema tööhõive soodustamine ja kvaliteetttöökohtade loomine maapiirkondades, juba olemasolevate töökohtade säilitamine, tööhõive hooajaliste kõikumiste vähendamine, mittepõllumajanduslike sektorite arendamine väljaspool põllumajandust ja toiduainetetööstust, soodustades samal ajal ettevõtete integratsiooni ja kohalikke sektoritevahelisi seoseid. Tuleks soodustada projekte, millega üheaegselt integreeritakse põllumajandust, jätkusuutliku ja vastutustundliku turismi põhimõtte alusel toimuvat maaturismi, loodus- ja kultuuripärandit ning investeeringuid taastuvenergiasse.

- (24) Maapiirkondades kohaliku infrastruktuuri ja kohalike põhiteenuste arendamine, sealhulgas vaba aja veetmise ja kultuuri***teenused***, külade uuendamine ning külade ja maapiirkonna maastiku kultuuri- ja looduspärandi taastamise ja täiustamisega seotud tegevused on olulise tähtsusega sammud maapiirkondade kasvupotentsiaali realiseerimisel ja jätkusuutlikkuse

soodustamisel. Seepärast tuleks anda toetust **selle** eesmärgiga toimingutele, sealhulgas info- ja sidetehnoloogiale juurdepääsule ning kiire ja ülikiire lairibaühenduse arendamisele. Kooskõlas **nende** eesmärkidega tuleks maapiirkondades soodustada selliste teenuste ja infrastruktuuri arendamist, mis edendavad sotsiaalset kaasatust ning muudavad suundumusi, mis näitavad sotsiaalset ja majanduslikku tagasiminekut ja maapiirkondade rahvaarvu vähenemist. Sellise toetuse maksimaalse tõhususe saavutamiseks tuleks hõlmatud toimingud rakendada kooskõlas maapiirkonna ühe või mitme omavalitsusüksuse poolt välja töötatud omavalitsuste arengukavade (selliste kavade olemasolu korral) ja nende põhiteenustega. **Sünergia toomiseks ja koostöö tihendamiseks peaksid need toimingud vajaduse korral edendama ka maa ja linna vahelisi sidemeid. Liikmesriigid võivad eelistada kogukonna juhitud kohaliku arengu partnerluste investeeringuid ja kohalike kogukonnaorganisatsioonide juhitavaid projekte.**

- (25) Metsandus on maaelu arengu lahutamatu osa ning säästvaks ja kliimateadlikuks maakasutuseks antav toetus peaks hõlmama metsapiirkonna arendamist ja metsade säästvat majandamist. 2007–2013 programmitöö perioodil olid metsanduse investeerimise ja juhtimisega seotud toetuse eri liigid hõlmatud erinevate meetmetega. Lihtsustamise huvides, aga ka selleks, et võimaldada toetusesaajatel kavandada ja teostada suurendatud lisandväärtusega integreeritud projekte, peaks ühtne meede hõlmama kõiki metsanduse investeerimise ja juhtimisega seotud toetuse liike. Kõnealuse meetmega peaks olema hõlmatud metsavarude laiendamine ja parandamine maa metsastamise ja **agrometsandussüsteemide** loomise kaudu, mis ühendavad endas ekstensiivse põllumajanduse ja metsandussüsteemid, metsatulekahjustest või muudest loodusõnnetustest tingitud kahjustuste taastamine ja vastavad ennetusmeetmed, investeeringud **■** metsandustehnoloogiatesse ning metsandussaaduste töötlemisse, **mobiliseerimisse** ja turustamisse, mille eesmärk on metsa valdajate majandus- ja keskkonnategevuse tulemuslikkuse parandamine, ning tulused investeeringud metsa ökosüsteemide kliimamuutusele vastupanuvõime tõhustamiseks ja keskkonnaväärtuse suurendamiseks. See toetus peaks vältima konkurentsi moonutamist ning **see peaks** olema turu suhtes erapooletu. Sellest tulenevalt **tuleks seada** piirangud **■** toetusesaajate suuruse ja õigusliku seisundi suhtes. Liikmesriikide poolt keskmise ja suure tuleohuga piirkondadeks liigitatud aladel tuleks võtta tulekahjuohtu ennetavaid meetmeid. Kõik ennetavad meetmed peaksid moodustama ühe osa metsakaitsekavast. Loodusõnnetuse toimumine metsapotentsiaali

taastamise meetme kohaldamise ajal peab olema riikliku teadusasutuse poolt ametlikult kinnitatud.

Metsandusmeetmed tuleks vastu võtta liidu ja liikmesriikide poolt rahvusvahelisel tasandil antud kohustuste valguses ja need peaksid põhinema liikmesriikide riiklikel või piirkondlikel metsanduskavadel või samalaadsetel vahenditel, milles tuleks arvesse võtta ministrite konverentsidel Euroopa metsade kaitse kohta seatud kohustusi.

Metsandusmeetmed peaksid kaasa aitama liidu metsandusstrateegia rakendamisele ¹².

- (27) Tootjarühmad **ja -organisatsioonid** aitavad põllumajandustootjatel tulla ühiselt toime nende ees seisvate katsumustega, mis on tingitud kasvanud konkurentsist ning järgnevate turgude konsolideerimisest oma toodete turustamiseks, sealhulgas kohalikel turgudel. Seepärast tuleks soodustada tootjarühmade **ja -organisatsioonide** loomist. Piiratud rahaliste vahendite paremaks kasutamiseks peaks toetuse andmine piirduma üksnes VKEdes kvalifitseeruvate tootjarühmade **ja -organisatsioonidega. Liikmesriigid võivad eelistada artiklis 17 nimetatud kvaliteedikavadesse kuuluvate toodete tootjarühmi ja -organisatsioone.** Selle tagamiseks, et tootjarühm **või -organisatsioon** saaks elujõuliseks üksuseks, peaks tootjarühma **või -organisatsiooni** tunnustamise tingimuseks seadma äriplaani esitamise **liikmesriikidele. Selleks** et vältida toetuse andmist tegevusabina ning säilitada selle motiveeriv roll, peaks maksimaalne toetuse maksmise aeg piirduma viie aastaga **alates kuupäevast, mil tootjarühma või -organisatsiooni tema äriplaani alusel tunnustati.**
- (28) Põllumajanduse keskkonna- ja kliimatoetused peaksid olema jätkuvalt olulised maapiirkondade jätkusuutliku arengu toetamisel ja ühiskonna suurenevale keskkonnateenuste nõudlusele vastamisel. Need toetused peaksid innustama põllumajandustootjaid ja muid maa valdajaid teenindama ühiskonda tervikuna, võttes kasutusele põllumajandusliku tootmise tavasid, mis aitavad kaasa kliimamuutuste leevendamisele ja nendega kohanemisele ning on ühitatavad keskkonna, maastiku ja selle tunnusjoonte, loodusvarade, mulla ja geneetilise mitmekesisuse kaitse ja parandamisega,

¹² Nõukogu 15. detsembri 1998. aasta resolutsioon Euroopa Liidu metsastrateegia kohta, EÜT C 56, 26.2.1999, lk 1. [Asendatakse 2013. aasta lõpuks vastu võetava uue strateegiaga.]

või jätkates nende tavade kohaldamist. **Sellega** seoses tuleks erilist tähelepanu pöörata põllumajanduse geneetiliste ressursside säilitamisele ja kõrge loodusliku väärtusega põllumajandusliku tootmise süsteemide vajadustele. Toetused peaksid hõlmama lisakulusid ja võetud kohustuste tõttu saamata jäänud tulu ning peaksid katma üksnes selliseid kohustusi, mis on rangemad vastavatest kohustuslikest standarditest ja nõuetest vastavalt „saastaja maksab” põhimõttele. **Samuti peaksid liikmesriigid tagama, et põllumajandustootjatele makstavad toetused ei tooks kaasa topeltrahastamist käesoleva määruse ja määruse nr /xxxx (DP) alusel.** Paljudel juhtudel mitmekordistub keskkonna- ja kliimaalane kasu põllumajandustootjate rühma ühiselt võetud kohustuste koostoime tulemusel. Ühismeetmetega kaasnevad siiski täiendavad tehingukulud, mis tuleks vastavalt hüvitada. Selle tagamiseks, et põllumajandustootjad ja muud maa valdajad saaksid nõuetekohaselt rakendada võetud kohustusi, peaksid liikmesriigid **lisaks sellele** püüdma anda neile vajalikke oskusi ja teadmisi.

Liikmesriigid peaksid säilitama 2007–2013 programmitöö perioodil saavutatud tulemuste taseme ning kasutama vähemalt **30 %** EAFRD rahastamisosaluse kogusummast iga maaelu arengu programmi kliimamuutuste leevendamise ja nendega kohanemise, **elurikkuse, ressursitõhususe ja mullaharimise, veemajanduse** ning maaharimise toimingute jaoks, kohaldades meetmeid, mis on seotud põllumajanduse, keskkonna ja kliimaga ning mahepõllumajandusega, samuti ka looduslikust või muust eripärast tingitud piirangutega alade toetusi, **metsandusmeetmeid, toetusi Natura 2000 aladele ning kliima ja keskkonnaga seotud investeerimistoetusi, mis aitavad kaasa keskkonna- ja kliimaeesmärkide saavutamisele.**

- I**
- (30) Mahepõllumajandusele ülemineku või selle säilitamise toetustega innustatakse põllumajandustootjaid vastavates kavades osalema, et sel viisil täita **ühiskonna** suurenenud nõudlust keskkonnateadlike põllumajandustavade ja loomade heaolu kõrgete nõuete järele. Selleks et suurendada meetmest tulenevat kasu elurikkuse jaoks, tuleks soodustada põllumajandustootjate kollektiivlepinguid või **koostööd** tootjate vahel, et hõlmata ulatuslikumaid piirnevaid alasid. Selleks et vältida suure hulga põllumajandustootjate tagasipöördumist tavapärase põllumajandusliku tootmise juurde, tuleks toetada nii ülemineku kui ka säilitamise meetmeid. Toetused peaksid aitama katta lisakulusid ja

võetud kohustuste tõttu saamata jäänud tulu ning need peaksid katma üksnes selliseid kohustusi, mis on rangemad vastavatest kohustuslikest standarditest ja nõuetest. ***Samuti peaksid liikmesriigid tagama, et põllumajandustootjatele makstavad toetused ei tooks kaasa topeltrahastamist käesoleva määruse ja määruse nr /xxxx (DP) alusel. EAFRD vahendite tõhusa kasutamise tagamiseks tuleks toetuste andmisel piirduda aktiivsete põllumajandustootjatega, nagu on määratletud määruse nr /xxxx (DP) artiklis 9.***

- (31) Tuleks jätkata toetuse andmist põllumajandustootjatele ja metsa valdajatele, et aidata toime tulla asjaomaste piirkondade ebasoodsate asjaoludega, mis tulenevad Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/147/EÜ¹³ ja nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ¹⁴ rakendamisest, et aidata kaasa Natura 2000 alade tõhusale majandamisele; samas tuleks toetus teha kättesaadavaks põllumajandustootjatele eesmärgiga aidata toime tulla vesikonna piirkondade ebasoodsate tingimustega, mis tulenevad Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2000/60/EÜ¹⁵ rakendamisest. Toetus peaks olema seotud maaelu arengu programmis kirjeldatud erinõuetega, mis on rangemad vastavatest kohustuslikest standarditest ja nõuetest. ***Samuti peaksid liikmesriigid tagama, et põllumajandustootjatele makstavad toetused ei tooks kaasa topeltrahastamist käesoleva määruse ja määruse nr /xxxx (DP) alusel.*** Lisaks sellele peaksid liikmesriigid oma maaelu arengu programmide koostamisel võtma arvesse Natura 2000 alade erivajadusi.
- (32) Toetused mägi-alade ning looduslikust või muust eripärast tingitud piirangutega alade põllumajandustootjatele peaksid põllumajandusmaa jätkuva kasutuse kaudu säilitama maapiirkonda ning alal hoidma ja edendama säästva põllumajandusliku tootmise süsteeme. Sellise toetuse tõhususe tagamiseks tuleks põllumajandustootjatele maksetega hüvitada saamata jäänud tulu ja lisakulud, mis on tingitud asjaomase piirkonna ebasoodsatest tingimustest. ***EAFRD vahendite tõhusa kasutamise tagamiseks tuleks toetuste andmisel piirduda aktiivsete põllumajandustootjatega, nagu on määratletud määruse nr /xxxx (DP) artiklis 9.***

¹³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. novembri 2009. aasta direktiiv 2009/147/EÜ loodusliku linnustiku kaitse kohta (ELT L 20, 26.1.2010, lk 7).

¹⁴ EÜT L 206, 22.7.1992, lk 7.

¹⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2000. aasta direktiiv 2000/60/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse veepoliitika alane tegevusraamistik (EÜT L 327, 22.12.2000, lk 1).

- (33) Selleks et tagada liidu vahendite tõhus kasutamine ning põllumajandustootjate võrdne kohtlemine kogu liidus, tuleks mägialad, looduslikust või muust eripärast tingitud piirangutega alad kindlaks määrata vastavalt objektiivsetele kriteeriumidele. Looduslikust eripärast tingitud piirangutega alade puhul peaksid need olema biofüüsikalised kriteeriumid, mis põhinevad usaldusväärsetel teaduslikel andmetel. Tuleks vastu võtta üleminekukord, et lihtsustada toetuste järkjärgulist kaotamist piirkondades, mida kõnealuste kriteeriumide kohaldamise tulemusel ei käsitata enam looduslikust eripärast tingitud piirangutega aladena.
- (34) Põllumajandustootjaid tuleks jätkuvalt innustada võtma vastu loomade heaolu kõrgeid norme, andes ■ toetust sellistele põllumajandustootjatele, **kes** rakendavad vastavatest kohustuslikest nõuetest rangemaid loomapidamisnõudeid. **EAFRD vahendite tõhusa kasutamise** tagamiseks **tuleks toetuste andmisel piirduda aktiivsete põllumajandustootjatega, nagu on määratletud määruse nr /xxxx (DP) artiklis 9.**
- (35) Tuleks jätkata toetuse andmist metsa valdajatele, kes pakuvad keskkonda säästvaid ja kliimateadlikke metsakaitseteenuseid, võttes kohustusi seoses eesmärgiga suurendada elurikkust, kaitsta suure väärtusega metsa ökosüsteeme, suurendada nende **kliimamuutuste** leevendamise ja nendega kohanemise potentsiaali ning metsade kaitseväärtust pinnase erosiooni, ■ veevarude säilitamise ning ■ looduslike ohutegurite suhtes. **Sellega** seoses tuleks erilist tähelepanu pöörata metsade geneetiliste ressursside säilitamisele ja edendamisele. Toetust **tuleks** anda metsandusega seotud keskkonnakohustustele, mis on rangemad vastavatest siseriiklike õigusaktidega kehtestatud kohustuslikest standarditest. ■
- (36) 2007–2013 programmitöö perioodil **oli** ■ ainus koostööliik, **mida** maaelu arengu poliitika kohaselt üheselt toetati, põllumajandus- ja toidu- ning metsandussektoris uute toodete, töötlemisviiside ja tehnoloogiate arendamise alane koostöö. **Seda** liiki koostöö toetamine on endiselt vajalik, kuid seda tuleks kohandada, et paremini ■ vastata teadmispõhise majanduse nõuetele. **Sellega** seoses **peaks olema** võimalus ■ rahastada **selle** meetme kohaselt üksikettevõtjate projekte, tingimusel et saadud tulemusi levitatakse, täites seega uute tavade, töötlemisviiside ja toodete leviku eesmärgi. Lisaks sellele on ilmnunud, et suurema hulga toetusesaajate (**väiksematest** ettevõtjatest suurtootjateni) mitmesugust liiki koostöö toetamisega aidatakse saavutada maaelu arengu poliitika eesmärgi, aidates maapiirkondade ettevõtjatel ■ ületada killustumisest tulenevaid negatiivseid ilminguid

majanduse, keskkonna või muus valdkonnas. Seepärast tuleks **seda** meedet laiendada. Toetus väikeettevõtjatele ühise tööprotsessi korraldamiseks ning vahendite ja varude jagamiseks peaks olenemata nende väikesest tootmismahust aitama neil olla majanduslikud elujõuline. Toetus tarneahelas tegutsejate vaheliseks horisontaalseks ja vertikaalseks koostööks ning kohaliku tasandi müügiedendustegevus peaks kiirendama lühikese tarneahela, kohalike turgude ja kohaliku toiduahela majanduslikult ratsionaalset arengut. Toetus keskkonnaprojektide ja -tavade kollektiivseks käsitlemiseks peaks aitama saavutada ulatuslikumat ja järjekindlamat keskkonna- ja kliimaaalast kasu kui muidu omaette tegutsevate üksikettevõtjate puhul (näiteks suuremate terviklike alade suhtes kohaldatavad tavad).

Selliste eri valdkondade jaoks tuleks anda eri liiki toetusi. Eelkõige on klastrid ja võrgustikud asjakohased kogemuste vahetamiseks ning uute ja spetsialiseeritud eksperdiarvamuste, teenuste ja toodete jaoks. Katseprojektid on olulised vahendid eri kontekstis tehnoloogia, meetodite ja töövõtete ärilise kasutamise testimiseks ning vajaduse korral nende kohandamiseks. Euroopa innovatsioonipartnerluse (EIP) töörühmad on põllumajanduse tootlikkuse ja säästvuse jaoks olulise tähtsusega. Lisaks LEADERi kohaliku arengu raamistikule moodustavad teise olulise tähtsusega vahendi kohalikud arengustrateegiad maa- ja linnapiirkondade avaliku ja erasektori osalejate vahel. Erinevalt LEADERi lähenemisviisist võiksid sellised partnerlused ja strateegiad olla piiratud ühe sektori ja/või suhteliselt konkreetsete arengueesmärkidega, sealhulgas eespool nimetatutega. **Liikmesriigid võivad eelistada koostööd üksuste vahel, kuhu on kaasatud toormetootjad.** Ka tootmisharudevahelised **organisatsioonid** peaksid vastama selle meetme kohase toetuse saamise tingimustele. Kollektiivsete keskkonna- ja kliimameetmete puhul võiks toetuse andmine nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel piirduda seitsme aastaga.

- (37) Kliimamuutuse ja suurema hinnakõikumise tõttu seisavad **põllumajandustootjad tänapäeval** silmitsi üha suuremate majanduslike ja keskkonnaalaste riskidega. Seoses sellega on tõhus riskijuhtimine muutunud põllumajandustootjate jaoks üha olulisemaks. **Seepärast** tuleks kehtestada riskijuhtimise meede, et aidata põllumajandustootjaid kõige levinumate riskidega toime tulla. Seepärast peaks **see** meede aitama põllumajandustootjatel **katta** saagi, loomade ja taimede kindlustusmakseid ning luua ühisfonde ning võimaldada

sellistest fondidest põllumajandustootjatele hüvitise maksmist **ebasoodsatest ilmastikutingimustest**, looma- või taimehaiguse puhangust, **kahjurite levikust** või keskkonnajuhtumist tingitud kahju eest. Selle meetmega peaks olema hõlmatud ka sissetuleku stabiliseerimise vahend ühisfondina, et toetada põllumajandustootjaid, kelle sissetulek on järsult vähenenud. Selle tagamiseks, et kõiki liidu põllumajandustootjaid koheldakse võrdselt, et ei moonutataks konkurentsi ning et järgitakse liidu rahvusvahelisi kohustusi, tuleks selle meetme kohase toetuse andmiseks sätestada eritingimused. EAFRD **vahendite tõhusa kasutamise** tagamiseks **tuleks toetuste andmisel piirduda aktiivsete põllumajandustootjatega, nagu on määratletud määruse nr /xxxx (DP) artiklis 9.**

- (38) LEADERi lähenemisviis kohalikule arengule on mitmete aastate jooksul tõestanud oma **tulemuslikkust** maapiirkondade arendamisel, võttes alt ülespoole lähenemisviisiga täiel määral arvesse sektoriüleseid vajadusi maaelu sisemiseks arenguks. Seepärast tuleks LEADERit tulevikus jätkata ning selle kohaldamine peaks olema kohustuslik kõigi maaelu arengu programmide puhul.

I

EAFRD toetus LEADERi kohalikuks arenguks peaks **hõlmama ka territooriumidevahelisi koostööprojekte ühe liikmesriigi** territooriumide ja rühmade vahel **või riikidevahelisi koostööprojekte mitme liikmesriigi või kolmandate riikide territooriumide ja rühmade vahel.**

- (41) Investeeringud on omased paljudele käesoleva määruse kohastele maaelu arengu meetmetele ning need võivad olla seotud väga erinevat laadi toimingutega. **Selliste** toimingute rakendamisel suurema selguse tagamiseks tuleks kõigi investeeringute jaoks sätestada teatavad ühiseeskirjad. **Nendes** ühiseeskirjades tuleks määrata kindlaks selliste kulutuste liigid, mida võib käsitada investeerimiskuludena, ning tagada, et toetust antakse üksnes selliste investeeringute puhul, millega luuakse uusi väärtusi põllumajanduses. Investeeringuprojektide teostamise **hõlbustamiseks** peaks liikmesriikidel olema võimalik teha ettemakseid. EAFRD toetuse tõhususe, õigluse ning püsiva mõju tagamiseks tuleks sätestada eeskirjad tagamaks, et toimingutega seotud investeeringud on kestvad ning et EAFRD toetust ei kasutata konkurentsi moonutamiseks.

- (41a) **EAFRDst võib toetada investeeringuid majanduslikku ja keskkonnavalast kasu andvasse**

niisutusse, kuid tuleks tagada sellise niisutuse jätkusuutlikkus. Seepärast tuleks igal juhul anda toetust vaid tingimusel, et asjaomase piirkonna kohta on koostatud direktiivi 2000/60/EÜ kohaselt nõutav veemajanduskava ja et investeeringu tasandil juba teostatakse veemõõtmist või seda alustatakse investeeringu osana. Investeeringud olemasoleva niisutusinfrastruktuuri või seadmete täiustamisse peaksid kaasa tooma veekasutuse minimaalse tõhustamise, mis väljendub võimaliku veesäästuna. Kui direktiiviga 2000/60/EÜ kehtestatud analüütilise raamistiku kohaselt on investeeringust mõjutatud veekogu vee kogusega seotud põhjustel surve all, tuleks pool veekasutuse tõhususe suurenemise tulemusest muuta veekasutuse tegelikuks vähenemiseks toetatud investeeringu tasandil, et vähendada survet asjaomasele veekogule. Tuleks kindlaks määrata teatavad olukorrad, mille puhul võimaliku või tegeliku veesäästu nõudeid ei saa kohaldada või need ei ole vajalikud, sealhulgas seoses investeeringutega vee ringlussevõttu või taaskasutusse. Lisaks olemasolevate seadmete täiustamiseks tehtavate investeeringute toetamisele tuleks ette näha, et EAFRDst toetatakse investeeringuid uutesse niisutussüsteemidesse, sõltuvalt keskkonnanalüüsi tulemustest. Kuid mõningate eranditega ei tuleks uute niisutussüsteemide rajamiseks toetusi anda juhul, kui asjaomane veekogu on juba surve all, sest valitseb väga suur oht, et toetuse andmine sellises olukorras süvendaks olemasolevaid keskkonnaprobleeme.

- (42) Teatavad käesoleva määruse kohased pindalaga seotud meetmed hõlmavad toetusesaaja poolt vähemalt viis aastat kestvate kohustuste võtmist. **Selle** ajavahemiku jooksul võib nii põllumajandusliku majapidamise kui ka toetusesaaja olukord muutuda. Seepärast tuleks sätestada eeskirjad, et määrata kindlaks **sellistel juhtudel** järgitav kord.
- (43) Teatavate käesoleva määruse kohaste meetmetega on ette nähtud toetuse andmise tingimus, et toetusesaajad võtavad kohustusi, mis on rangemad kui kohustuslikes standardites ja nõuetes määratletud vastavad alusnäitajad. Võttes arvesse õigusaktide selliseid võimalikke muudatusi kohustuse perioodi jooksul, mille tõttu muutub alusnäitaja, tuleks sätestada asjaomaste lepingute läbivaatamine, et tagada selle tingimuse jätkuv täitmine.
- (44) Selleks et tagada maaelu arendamise meetmete rahaliste vahendite kasutamine parimal võimalikul viisil ja seada maaelu arengu programmide kohased eesmärgid vastavalt liidu maaelu arengu eesmärkidele ning et tagada taotlejate võrdne kohtlemine, peaksid

liikmesriigid kehtestama projektide valiku kriteeriumid. Sellest nõudest tuleks erandeid teha üksnes **toetuste puhul**, mis on seotud põllumajanduse keskkonna- ja **kliimameetmetega, mahepõllumajandusega, Natura 2000 ja veepoliitika raamdirektiiviga, looduslikust või muust eripärast tingitud piirangutega aladega, loomade heaoluga, metsakeskkonna- ja kliimateenustega ning riskijuhtimismeetmetega.** Valikukriteeriumide kohaldamisel tuleks **toimingu ulatuse puhul** arvesse võtta proportsionaalsuse põhimõtet.

- (45) EAFRD peaks tehnilise abi kaudu toetama maaelu arengu programmide rakendamisega seotud tegevusi, sealhulgas selliste liidu kvaliteedikavade tähiste ja lühendite kaitse kulusid, milles osalemiseks võib anda toetust käesoleva määruse kohaselt, ning liikmesriikide kulusid seoses looduslikust eripärast tingitud piirangutega alade piiritlemisega.
- (46) Euroopa maaelu arengu võrgustiku raames organiseeritud ning programmi rakendamise igasse etappi kaasatud siseriiklike võrgustike, organisatsioonide ja haldusasutuste omavaheline võrgustikutöö on tõestanud oma olulisust maaelu arengu programmide kvaliteedi parandamisel, suurendades sidusrühmade osalust maaelu arengu programmide juhtimises ning teavitades laiemat üldsust maaelu arengu programmi kasust. **Seepärast tuleks seda rahastada tehnilise abi osana liidu tasandil. Selleks et võtta arvesse hindamise erivajadusi, tuleks Euroopa maaelu arengu võrgustiku osana luua Euroopa maaelu arengu hindamissuutlikkus, et selle valdkonna kogemuste vahetamise hõlbustamiseks ühendada kõik asjaosalised.**
- (46a) **Põllumajanduse tootlikkuse ja jätkusuutlikkusega tegelev EIP peaks andma panuse strateegia „Euroopa 2020” aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu eesmärkide saavutamisse. On oluline, et see koondaks kõik asjaomased osalejad liidu, riigi ja piirkonna tasandil, pakkudes liikmesriikidele uusi ideid selle kohta, kuidas olemasolevaid vahendeid ja algatusi tõhustada, lihtsustada ja paremini koordineerida ning täiendada neid uute meetmetega, kui see on vajalik.**
- (47) Selleks et panustada põllumajanduse tootlikkuse ja jätkusuutlikkusega tegeleva EIP eesmärkide saavutamisse, tuleks moodustada EIP võrgustik, mis hõlmab põllumajanduse innovatsioonitegevuste rakendamisse kaasatud töörühmi, nõustamisteenuste osutajaid ja teadustöötajaid. Võrgustikku tuleks rahastada tehnilise abi osana liidu tasandil.

- I
- (49) Liikmesriigid peaksid iga maaelu arengu programmi tehnilise abi jaoks ettenähtud kogusummast ühe osa reserveerima sellise maaelu arengu võrgustiku loomise ja toimimise rahastamiseks, mis ühendab maaelu arengusse kaasatud organisatsioonid ja haldusasutused, sealhulgas partnerluse, eesmärgiga suurendada nende kaasatust programmis ja parandada maaelu arengu programmide kvaliteeti. Riiklikud maaeluvõrgustikud peaksid valmistama ette tegevuskava ja seda ellu viima.

- I
- (51) Maaelu arengu programmides peaksid olema ette nähtud uuenduslikud meetmed, millega põllumajanduse tootlikkuse ja säästvusega tegeleva EIP toetusel soodustatakse ressursitõhusat, tootlikku ja vähese CO₂-heitega põllumajandussektorit. EIP peaks soodustama uuenduslike lahenduste praktikasse kiiremat ja ulatuslikumat ülevõtmist. EIP peaks looma lisandväärtust, tugevdades innovatsiooniga seotud vahendite rakendamist ja tõhusust ning soodustades sünergiaid nende vahel. EIP peaks täitma puudujäägid teadustöö ja praktilise põllumajanduse parema ühendamise vahel.
- (52) Innovatsiooniprojektide rakendamine põllumajanduse tootlikkuse ja jätkusuutlikkusega tegeleva EIP kontekstis tuleks teha ülesandeks töörühmadele, mis ühendavad põllumajandustootjaid, **metša valdajaid, maakogukondi**, teadlasi, **valitsusväliseid organisatsioone**, nõustajaid, ettevõtjaid ja teisi põllumajandussektoris innovatsiooniga seotud osalejaid. Selle tagamiseks, et selliste projektide tulemustest saaks kasu kogu sektor, tuleks levitada nende tulemusi **innovatsiooni ja teadmiste vahetamise valdkonnas** liidu piires ja kolmandate riikidega.
- (53) Tuleks näha ette sätted käesoleva määruse alusel ajavahemikul 1. jaanuarist 2014 kuni 31. detsembrini 2020 maaelu arenguks antava liidu toetuse kogusumma kindlaksmääramiseks I vastavalt aastateks 2014–2020 ette nähtud mitmeaastasele finantsraamistikule ning eelarvedistsipliini ja eelarvemenetluse parandamist käsitlevale institutsioonidevahelisele kokkuleppele ¹⁶ sama ajavahemiku kohta. Kättesaadavad assigneeringud peaksid olema programmitöös ühtse määra alusel indeksiga seotud.

- (54) EAFRD rahaliste vahendite haldamise hõlbustamiseks tuleks kehtestada maaelu arengu programmitööga seotud EAFRD rahastamisosaluse ühtne määr suhtarvuna liikmesriikide avaliku sektori kulutustest. Selleks et võtta arvesse teatavat liiki toimingute erilist tähtsust või laadi, tuleks nende jaoks kehtestada rahastamisosaluse erimäärad. Arengu, kauguse ja isoleerituse tasemest tingitud eripiirangute leevendamiseks tuleks kehtestada asjakohane EAFRD rahastamisosaluse määr vähem arenenud piirkondade, **ELi toimimise lepingus** osutatud äärepoolseimate piirkondade ning Egeuse mere väikesaarte, **samuti üleminekupiirkondade** puhul.

■

- (56) Liikmesriigid peaksid astuma kõik vajalikud sammud, et tagada oma maaelu arengu meetmete kontrollitavus, **ning kehtestama asjakohased sätted. Selleks** peaks korraldusasutus ja makseasutus teostama eelhindamise ja meetmete hindamise kogu programmi rakendamise jooksul. Meetmeid, mis sellele tingimusele ei vasta, tuleks kohandada.
- (57) Komisjon ja liikmesriigid peaksid võtma kõik ■ **vajalikud** meetmed maaelu arengu programmide usaldusväärse juhtimise tagamiseks. Sellega seoses peaks komisjon tegema asjakohased kontrollid ning liikmesriigid peaksid võtma meetmeid oma juhtimissüsteemi usaldusväärse toimimise tagamiseks.
- (58) Üks ja sama korraldusasutus peaks vastutama iga maaelu arengu programmi juhtimise ja rakendamise eest. Kõnealuse asutuse ülesanded tuleks täpsustada käesolevas määruses. Korraldusasutus peaks olema võimeline delegeerima osa oma ülesannetest, jäädes ise **samal ajal** ■ vastutama tõhusa ja täpse juhtimise eest. **Kui** maaelu arengu programm **hõlmab** temaatilisi allprogramme, peaks korraldusasutus olema võimeline määrama veel ühe asutuse, et juhtida ja rakendada kõnealust allprogrammi seoses rahaliste eraldistega, mis on programmis selleks määratud, tagades **samal ajal selliste** allprogrammide usaldusväärse finantsjuhtimise. **Kui liikmesriik haldab rohkem kui ühte programmi, võib ühtsuse tagamiseks moodustada koordineerimisasutuse.**
- (59) Iga maaelu arengu programmi täitmist ning seatud sihtide suhtes saavutatud edu tuleks regulaarselt kontrollida. EAFRD kohaste meetmete tõhususe ja mõju tõendamine ja

¹⁶ **ELT L [...], [...], lk [...].**

parandamine oleneb ka asjakohasest hindamisest programmi ettevalmistamisel ja rakendamisel ning lõpetamisel. Seepärast peaksid komisjon ja liikmesriigid **ühiselt** looma järelevalve- ja hindamissüsteemi, eesmärgiga näidata maaelu arengu poliitika rakendamise edusamme ning hinnata selle tõhusust ja mõju.

- (60) Selle tagamiseks, et liidu tasandil oleks võimalik kõnealust teavet koondada, peaks **sellise** süsteemi osaks olema ühiste näitajate kogum. Maaelu arengu programmide rakendamist käsitlev põhiteave peaks olema elektrooniliselt salvestatud ja säilitatav, et andmete koondamist hõlbustada. Toetusesaajatelt tuleks seepärast nõuda järelevalveks ja hindamiseks vajaliku miinimumteabe esitamist.
- (61) Programmi järelevalvealast **vastutust** peaksid jagama **selleks** loodud korraldusasutus ja järelevalvekomitee. Järelevalvekomitee ülesanne peaks olema teostada **järelevalvet** programmi rakendamise tõhususe üle. **Selleks** tuleks komitee vastutus täpselt kindlaks määrata.
- (62) Programmi järelevalve hõlmab ka komisjonile saadetava programmi rakendamist käsitleva aastaaruande koostamist.
- (63) Iga maaelu arengu programmi tuleks hinnata, et parandada selle kvaliteeti ning näidata selle saavutusi.
- (64) **ELi toimimise lepingu** artikleid 107, 108 ja 109 tuleks kohaldada käesoleva määruse kohaste maaelu arengu meetmete toetuse suhtes. Põllumajandussektori omapära arvesse võttes tuleks sellest olenemata kehtestada, et maaelu arengu meetmete suhtes, mis on seotud **ELi toimimise lepingu** artikli 42 kohaldamisalasse kuuluvate toimingutega, mida on teostatud käesoleva määruse kohaselt ja sellega kooskõlas, ning liikmesriikide tehtud maksete suhtes, mis on tehtud liidu toetuse saanud ja **ELi toimimise lepingu** artikli 42 kohaldamisalasse kuuluvate maaelu arengu toimingute täiendavaks riiklikuks rahastamiseks, tuleks **ELi toimimise lepingu** artiklid 107, 108 ja 109 kohaldamata jätta.
- (65) Pidades samuti silmas liidu toetuse tingimustele vastavate maaelu arengu meetmete kooskõla tagamist ning menetluste lihtsustamist, **tuleks** liikmesriikide maksed, mis on tehtud liidu toetuse saanud ja **ELi toimimise lepingu** artikli 42 kohaldamisalasse kuuluvate maaelu arengu toimingute täiendavaks riiklikuks rahastamiseks, **lisada maaelu arengu**

programmi nende hindamiseks ja heakskiitmiseks vastavalt käesoleva määruse sätetele. Selle tagamiseks, et ei rakendataks täiendavat riiklikku rahastamist, mis on komisjoni poolt kinnitatud, ei tohiks asjaomane liikmesriik maaelu arengu jaoks kavandatud täiendavat rahastamist jõustada enne selle heakskiitmist. Liikmesriikide maksetest, mis on tehtud liidu toetuse saanud ja **ELi toimimise lepingu** artikli 42 kohaldamisalast välja jäävate maaelu arengu toimingute täiendavaks riiklikuks rahastamiseks, tuleb teatada komisjonile vastavalt **ELi toimimise lepingu** artikli 108 lõikele 3, välja arvatud juhul, kui need kuuluvad sellise määruse reguleerimisalasse, mis on vastu võetud vastavalt nõukogu määrusele 994/98¹⁷ ning mida ei tohi jõustada enne, kui kõnealuse menetluse järgi on komisjon andnud lõpliku kinnituse.

- (66) **Ühist huvi pakkuva** teabe tõhusaks ja turvaliseks vahetamiseks, **samuti olulise teabe talletamiseks, säilitamiseks ja haldamiseks ning järelevalve ja hindamise aruannete koostamiseks tuleks luua elektrooniline teabesüsteem.**
- (67) Tuleb kohaldada liidu õigusakte, mis käsitlevad üksikisikute kaitset isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumist, eelkõige Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 95/46/EÜ¹⁸ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 45/2001^{19 20}.
- (68) Selleks et tagada käesoleva määruse ühetaolised rakendamistingimused, **tuleks komisjonile anda rakendamisvolitused** seoses maaelu arengu programmide **sisuga**, programmide heakskiitmise ja muutmisega, programmide heakskiitmise korra ja ajakavaga, programmide **ja riikliku raamistiku** muudatuste heakskiitmise korra ja ajakavaga, sealhulgas nende jõustumise ja nende esitamise sagedusega, maaelu arengu meetmete rakendamise eritingimustega, **teadmussiirdes ja teabemeetmetes osalejate kulude maksmise eeskirjadega**, käesoleva määruse kohaselt loodavate võrgustike struktuuri ja

¹⁷ Nõukogu 7. mai 1998. aasta määrus (EÜ) nr 994/98, milles käsitletakse Euroopa Ühenduse asutamislepingu artiklite 92 ja 93 kohaldamist teatavate horisontaalse riigiabi liikide suhtes (EÜT L 142, 14.5.1998, lk 1).

²⁰ Põhjendust tuleb kohandada, selgitamaks et ka edaspidi on võimalik töödelda andmeid muude abikavade jaoks.

¹⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2000. aasta määrus (EÜ) nr 45/2001 üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ühenduse institutsioonides ja asutustes ning selliste andmete vaba liikumise kohta (EÜT L 8, 12.1.2001, lk 1).

¹⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 1995. aasta direktiiv 95/46/EÜ üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta (EÜT L 281, 23.11.1995, lk 31).

toimimisega, **teavitamis- ja avalikustamisnõuetega**, järelvalve- ja hindamissüsteemi vastuvõtmisega ning teabesüsteemi toimimise eeskirjadega **■** . Neid rakendamissvolitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011 **■** ²¹ **■**

- (70) *Käesoleva määruse teatavate mitteolemuslike osade täiendamiseks või muutmiseks peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte järgmise kohta: tingimused, mille kohaselt käsitatakse juriidilist isikut noore põllumajandustootjana, ja kutseoskuste omandamisega seotud üleminekuperioodi kehtestamine, põllu- ja metsamajandusettevõtete vahetuskavade ja kõnealuste ettevõtete külastamise kestus ja sisu; artikli 17 lõike 1 punkti a reguleerimisalasse kuuluvad konkreetsed liidu kavad ning nimetatud artikli alusel toetust saada võivate tootjarühmade ja meetmeliikide tunnused, samuti konkurentsivõime moonutamise ja toodete diskrimineerimise vältimise tingimuste kehtestamine ning kaubamärkide toetamise välistamine; äriplaani miinimumsisu ja kriteeriumid, mida liikmesriikidel tuleb kasutada artikli 20 lõikes 4 osutatud lävendite kehtestamiseks; metsastamise ja metsamaa loomise määratlus ja asjakohased keskkonnavalused miinimumnõuded; loomakasvatuse ekstensiivistamist, põllumajanduse jaoks kadumisohtu olevate kohalike tõugude kasvatamist või geneetilisest erosioonist ohustatud taimede geneetiliste ressursside säilitamist käsitlevate põllumajanduse keskkonna- ja kliimakoostiste suhtes kohaldatavad tingimused ning toetuskõlblike toimingute kindlaksmääramine geneetiliste ressursside kaitseks, säästlikuks kasutamiseks ja arendamiseks; arvutusmeetod, mida kasutatakse määruse (EL) nr DP/2013 artiklis 29 osutatud tegevuste toetuse vähendamise vältimiseks põllumajanduse keskkonna ja kliimaga, mahepõllumajandusega, Natura 2000 aladega ning veepoliitika raamdirektiiviga seotud meetmete puhul; selliste piirkondade kindlaksmääramine, kus loomade heaoluga seotud kohustused esitavad tootmismeetoditele kõrgemaid nõudeid; koostöömeetme alusel toetuse saamise tingimustele vastavate katseprojektide, klasterite, võrgustike, lühikeste tarneahelate ja kohalike turgude tunnuste täpsustamine ning tingimused, mille alusel nimetatud meetme all loetletud toiminguliigid võivad saada toetust;*
- ühisfondidele antavate kommertsalaenude minimaalne ja maksimaalne kestus;*
- tingimused, mille kohaselt liisingulepingute või kasutatud seadmetega seotud kuludid*

võib käsitada toetuskõlblike kulutustena, ning investeringukõlblike taastuenergia infrastruktuuri liikide kindlaksmääramine; tingimused, mida kohaldatakse artiklites 29, 30, 34 ja 35 nimetatud meetmete kohaste kohustuste ümberkorraldamise või kohandamise suhtes, ning muude olukordade määratlemine, mille puhul ei nõuta toetuse tagasimaksmist; tingimused, mille alusel võib komisjoni poolt määruse (EÜ) nr 1698/2005 alusel heaks kiidetud toetuse ühendada käesoleva määruse kohaselt antava toetusega, sealhulgas tehnilise abi ja järelhindamisega, et hõlbustada sujuvat üleminekut määrusega (EÜ) nr 1698/2005 loodud süsteemilt käesoleva määrusega loodud süsteemile. Selleks et võtta arvesse Horvaatia Vabariigi ELiga ühinemise lepingut, peaks Horvaatia puhul olema kõnealuste õigusaktidega vajaduse korral hõlmatud üleminek nõukogu määrusega (EÜ) nr 1085/2006²² ette nähtud maaelu arengu toetuselt. On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil. Delegeeritud õigusaktide ettevalmistamisel ja koostamisel peaks komisjon tagama asjaomaste dokumentide sama- ja õigeaegse ning asjakohase edastamise Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

- (70a) Käesoleva määrusega sätestatud uus toetuskava asendab määruses (EÜ) nr 1698/2005 sätestatud toetuskava. ■ **Seetõttu** tuleks määrus (EÜ) nr 1698/2005 kehtetuks tunnistada,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I JAOTIS

Eesmärgid ja strateegia ■

I peatükk

Reguleerimisala ja mõisted ■

Artikkel 1

Reguleerimisala

1. Käesoleva määrusega **EL** kehtestatakse üldeeskirjad, millega reguleeritakse maaelu arendamiseks antavat liidu toetust, mida rahastatakse Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (**EL** EAFRD), mis on asutatud määrusega (EL) nr HR/2012; **EL** määratakse kindlaks eesmärgid, mille saavutamisele peab maaelu arengu poliitika kaasa aitama, ja eesmärkidele vastavad liidu maaelu arengu prioriteedid; **EL** kirjeldatakse maaelu arengu poliitika strateegilist konteksti; **EL** määratakse kindlaks maaelu arengu poliitika meetmed; **EL** sätestatakse programmitöö, võrgustike loomise, juhtimise, järelevalve ja hindamise eeskirjad, võttes arvesse vastutuse jaotust liikmesriikide ja komisjoni vahel, ning sätestatakse eeskirjad, millega tagatakse EAFRD tegevuse kooskõlastamine muude liidu rahastamisvahenditega.
- EL** 2. Käesolev määrus täiendab määruse (EL) nr [ÜSR/2012] teise osa sätteid.

Artikkel 2

Mõisted

1. Käesoleva määruse kohaldamisel kasutatakse mõisteid „*toiming*”, „*toetusesaaja*”, „*kogukonna juhitud kohaliku arengu strateegia*”, „*avaliku sektori kulutused*”, „*mikro-, väikesed või keskmise suurusega ettevõtjad*”, „*lõpetatud toiming*”, „*vähem arenenud piirkonnad*”, „*üleminekupiirkonnad*” ja „*rahastamisvahendid*”, nagu need on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr [ÜSR/2012]^{23 24} artiklis 2.

Lisaks kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) „programmitöö” ÷ – mitmeetapiline korraldamise, otsuste **tegemise** ja rahaliste vahendite jaotamise protsess, mis on kavandatud selleks, et mitme aasta jooksul rakendada liidu ja liikmesriikide ühistegevust liidu maaelu prioriteetide saavutamise nimel **EL** ;
- b) „piirkond” – **territoriaalne** üksus, mis vastab statistiliste territoriaaljaotuste nomenklatuuri 1. või 2. tasandile (NUTS 1. ja 2. tasand) Euroopa Parlamendi ja

²⁴ *ELTL* [...], [...], lk [...].

²³ *Käesolev lõige võidakse läbi vaadata, et tagada kooskõla määruse (EL) nr [ÜSR/2012] lõpliku tekstiga.*

nõukogu määruse (EÜ) nr 1059/2003²⁵ tähenduses;

- c) „meede” – selliste toimingute kogum, millega aidatakse kaasa liidu ühe või mitme maaelu arengu prioriteedi saavutamisele;

- h) „toetusmäär” – toimingule eraldatud avaliku sektori rahastamisosaluse määr;

- l) „tehingukulu” – kohustuse täitmisega seotud lisakulu, mis aga ei tulene otseselt kohustuse rakendamisest või mida ei lisata kulude või saamata jäänud tulude hulka, mis hüvitatakse otse. Seda võib arvutada standardkulu alusel;

- m) „põllumajandusmaa” – põllumaa, püsirohumaa või püsikultuuride all olev maa-ala, nagu see on määratletud määruse (EL) nr DP/2012²⁶ artiklis 4;

- n) „majanduslik kahju” – mis tahes lisakulu, mis on tekkinud põllumajandustootjale seoses tema poolt võetud erandlike meetmetega, mille eesmärk on vähendada pakkumist asjaomasel turul või märkimisväärset toodangu kadu;

- o) „ebasoodsad ilmastikutingimused” – loodusõnnetusega võrreldavad ilmastikutingimused nagu külm, torm, rahe, jää, tugev vihm või ränk pöud;

- p) „loomahaigused” – Maailma Loomatervise Organisatsiooni koostatud loomahaiguste nimekirjas või nõukogu otsuse 27 2009/470/EÜ²⁸ lisas esitatud loomahaiguste nimekirjas nimetatud haigused;

- q) „keskkonnajuhtum” – konkreetne reostus, saastumine või keskkonnakvaliteedi halvenemine, mis on seotud konkreetse sündmusega ja on piiratud geograafilise ulatusega. See ei hõlma üldisi keskkonnoahte, mis ei ole seotud konkreetse

²⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. mai 2003. aasta määrus (EÜ) nr 1059/2003, millega kehtestatakse ühine statistiliste territoriaallüksuste liigitus (NUTS).

²⁶ Kui selles määratluses on kokku lepitud, viiakse artiklid 30–33 vastavusse ja kõik viited „kasutatavale põllumajandusmaale” asendatakse viidetega „põllumajandusmaale”.

sündmusega, näiteks kliimamuutust või õhusaastet;

- r) „loodusõnnetus” – biotilist või abiotilist laadi looduslik sündmus, millega kaasnevad olulised häired põllumajanduslikes tootmissüsteemides **või** metsandusstruktuurides, põhjustades olulist majanduslikku kahju põllumajandus- **või metsandus**sektorile;
- s) „katastroof” – inimtegevusest põhjustatud ootamatu biotilist või abiotilist laadi sündmus, millega kaasnevad olulised häired põllumajanduslikes tootmissüsteemides ja metsandusstruktuurides, põhjustades olulist majanduslikku kahju põllumajandus- **või metsandus**sektorile;
- t) „lühike tarneahel” – tarneahel, mis hõlmab piiratud arvu ettevõtjaid, kes kohustuvad tegema koostööd, arendama kohalikku majandust ning tihedaid geograafilisi ja sotsiaalseid suhteid tootjate, **töötajate** ja tarbijate vahel;
- u) „noor põllumajandustootja” – avalduse esitamise ajal **■** 40 aasta vanune **või noorem**, vastavate ametialaste oskuste ja pädevustega **isik**, kes asub esimest korda tegutsema põllumajandusliku majapidamise juhina;
■
- w) „temaatilised eesmärgid” – Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr [ÜSR/2012]²⁹ artiklis 9 määratletud temaatilised eesmärgid;
- x) „ühine strateegiline raamistik” (**■** ÜSR) – määruse nr [ÜSR/2012] **artiklites 2 ja** 10 osutatud ühine strateegiline raamistik;
- xa) „**klaster**” – **sõltumatute ettevõtjate – idufirmade, väikeste, keskmiste ja suurte ettevõtjate ning nõuandvate organite ja/või teadusasutuste – rühm, mille eesmärk on stimuleerida majandus- ja uuendustegevust, edendades intensiivset suhtlemist, vahendite jagamist ning teadmiste ja oskusteabe vahetamist ning aidates tulemuslikult kaasa teadmussiirdele, võrgustike loomisele ja teabe levitamisele klasteri ettevõtjate vahel;**

²⁹ **ELT L [...], [...], lk [...].**

xb) „mets” – üle 0,5 hektari suurune maa-ala, millel on üle viie meetri kõrgused puud, mille võrade liitus on suurem kui 10 %, või puud, mis suudavad in situ kõnealuste künnisteni jõuda. See ei sisalda maad, mis on peamiselt kasutuses põllumajanduses või linnamaana. Liikmesriik või piirkond võib otsustada kohaldada muud metsa mõistet, võttes aluseks olemasolevad riiklikud õigusaktid või inventuurisüsteemi. Liikmesriigid või piirkonnad esitavad vastava mõiste maaelu arengu programmis.

2. *Ühtse lähenemisviisi tagamiseks toetusesaajate kohtlemisel ja selleks, et võtta arvesse vajadust kohanemisaja järele*, antakse komisjonile seoses lõike 1 punktis u sätestatud noore põllumajandustootja määratlusega õigus võtta artiklis 90 sätestatud korras vastu delegeeritud õigusakte, milles käsitletakse tingimusi, mille kohaselt võib juriidilist isikut käsitada noore põllumajandustootjana, **ja** kutseoskuste omandamisega seotud üleminekuperioodi kehtestamist.

II peatükk

Ülesanded, eesmärgid, prioriteedid ja kooskõla

Artikkel 3

Ülesanne

EAFRD toetab strateegiat „Euroopa 2020”, edendades kogu liidus jätkusuutlikku maaelu arengut viisil, mis täiendab muid **ÜPP** vahendeid, ühtekuuluvuspoliitikat ja ühist kalanduspoliitikat. Sellega aidatakse kaasa territoriaalselt ja keskkonnaalaselt tasakaalustatuma, kliimasäästlikuma ja kliimamuutustele vastupanuvõimelisema, **konkurentsivõimelisema** ja uuenduslikuma liidu põllumajandussektori **kujundamisele ning maapiirkondade arendamisele**.

Artikkel 4

Eesmärgid

ÜPP üldraamistikus aitab maaelu arengu (**sealhulgas toiduainesektori ja muu kui toiduainesektori ning metsandussektori tegevuse**) toetamine saavutada järgmisi eesmärke:

- 1) põllumajanduse konkurentsivõime **parandamine**;

- 2) loodusvarade jätkusuutliku majandamise ja kliimameetmete **tagamine**;
- 3) **maapiirkondade majanduse ja kogukondade** tasakaalustatud territoriaalse arengu **saavutamine, sealhulgas tööhõive loomine ja säilitamine**.

Artikkel 5

Liidu prioriteetid maaelu arengu valdkonnas

Aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegiat „Euroopa 2020” toetavaid maaelu arengu eesmärgi püütakse saavutada järgmise kuue liidu maaelu arengu prioriteediga, mis ühises strateegilises raamistikus muudetakse asjaomasteks temaatilisteks eesmärkideks:

- 1) teadmussiirde ja innovatsiooni parandamine põllumajandus- ja metsandussektoris ning maapiirkondades, keskendudes järgmistele valdkondadele:
 - a) innovatsiooni ja **koostöö** toetamine ning teadmiste baasi **arendamine** maapiirkondades;
 - b) põllumajanduse, **toidu tootmise** ja metsanduse ning teadusuuringute ja innovatsiooni vaheliste sidemete tugevdamine, **sealhulgas keskkonnajuhutamise ja keskkonnategevuse tulemuslikkuse parandamise eesmärgil**;
 - c) elukestva õppe ja kutsehariduse parandamine põllumajandussektoris ja metsandussektoris;
- 2) **põllumajandusettevõtete elujõulisuse ja** kõigi põllumajandusvormide konkurentsivõime parandamine **kõigis piirkondades ning uuenduslike põllumajandustehnoloogiate ja metsade säästva majandamise edendamine**, keskendudes järgmistele valdkondadele:
 - a) **kõigi põllumajandusettevõtete majandustegevuse tulemuslikkuse parandamine ning põllumajandusettevõtete** ümberkorraldamise **ja moderniseerimise** hõlbustamine, eelkõige **eesmärgiga suurendada** turul osalemist **ja turule orienteeritust ning** põllumajandusliku tegevuse mitmekesistamist;
 - b) **piisavalt kvalifitseeritud põllumajandustootjate** põllumajandussektoris **sisenemise** lihtsustamine **ja eelkõige põlvkondadevahetuse lihtsustamine**;

- 3) toiduahela korraldamise, **sealhulgas põllumajandustoodete töötlemise ja turustamise, loomade heaolu** ja riskijuhtimise edendamine põllumajanduses, keskendudes järgmistele valdkondadele:
- a) **toormetootjate konkurentsivõime parandamine nende** parema integreerimise **abil põllumajanduslike** toiduainete tarneahelasse kvaliteedikavade kaudu, **mis annavad põllumajandustoodetele lisaväärtuse**, kohalike turgude edendamise ja lühikeste tarneahelate ning tootjarühmade **ja -organisatsioonide** ning tootmisharudevaheliste organisatsioonide kaudu;
 - b) põllumajandusettevõtte riski**ennetamise ja** -juhtimise toetamine;
- 4) põllumajanduse ja metsandusega **seotud** ökosüsteemide ennistamine, säilitamine ja parandamine, keskendudes järgmistele valdkondadele:
- a) Euroopa maastike elurikkuse ja seisundi ennistamine, säilitamine **ja parandamine**, sealhulgas Natura 2000 aladel, **looduslikust või muust eripärast tingitud piirangutega aladel** ja suure loodusliku väärtusega aladel;
 - b) veemajanduse, **sealhulgas väetiste ja pestitsiidide majandamise** parandamine;
 - c) **mullaerosiooni tõkestamine ja** mulla majandamise parandamine;
- 5) ressursitõhususe edendamine ning vähese CO₂-heitega ja kliimamuutuste suhtes vastupidavale majandusele ülemineku toetamine põllumajanduses ning toiduainete- ja metsandussektoris, keskendudes järgmistele valdkondadele:
- a) põllumajandusettevõtete veekasutuse tõhustamine;
 - b) põllumajandusettevõtete ja toiduainetetööstuse energiakasutuse tõhustamine;
 - c) taastuvate energiaallikate, kõrvalsaaduste, jäätmete, jääkide ja muude toiduks mittekasutatavate toorainete pakkumise ja kasutamise hõlbustamine biomajanduse edendamise eesmärgil;
 - d) põllumajandustegevusest tingitud **kasvuhoonegaaside ja ammoniaagi** heitkoguste vähendamine;

- e) põllumajanduses ja metsanduses CO₂ **säilitamise ja** sidumise edendamine;
- 6) sotsiaalse kaasamise, vaesuse vähendamise ja maapiirkondade majandusliku arengu edendamine, keskendudes järgmistele valdkondadele:
 - a) tegevusvaldkondade mitmekesistamise, väikeettevõtete loomise **ja arendamise** ning töökohtade loomise hõlbustamine;
 - b) maapiirkondade kohaliku arengu soodustamine;
 - c) info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kättesaadavuse, kasutamise ja kvaliteedi parandamine maapiirkondades.

Kõigi **nimetatud** prioriteetidega edendatakse innovatsiooni, keskkonna- ja kliimamuutuste leevendamist ning nende muutustega kohanemist käsitlevaid valdkondadevahelisi eesmäärke. **Programmid võivad käsitleda vähem kui kuut prioriteeti, kui see on põhjendatud tugevuste, nõrkuste, võimaluste ja ohtude analüüsi (SWOT-analüüs) ja eelhindamise alusel. Igas programmis tuleb käsitleda vähemalt nelja prioriteeti. Kui liikmesriik esitab nii riikliku programmi kui ka piirkondlike programmide kogumi, võib riiklikus programmis käsitleda vähem kui nelja prioriteeti.**

Muid sihtvaldkondi võib programmidesse lisada selleks, et järgida mõnda prioriteeti, kui see on põhjendatud ja mõõdetav.

I

II JAOTIS

Programmitöö

I peatükk

Programmitöö sisu

Artikkel 7

Maaelu arengu programmid

1. EAFRD toimib liikmesriikides maaelu arengu programmide kaudu. **Nendes** programmides rakendatakse strateegiat, mille eesmärk on III jaotises kindlaks määratud meetmete kogumi abil täita liidu maaelu arengu prioriteetseid ülesandeid, mille saavutamiseks taotletakse EAFRD toetust.
2. Liikmesriik võib esitada kas ühtse programmi kogu oma territooriumi kohta või piirkondlike programmide kogumi **või nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel riikliku programmi ja piirkondlike programmide kogumi. Kui liikmesriik esitab riikliku programmi ja piirkondlike programmide kogumi, kavandatakse meetmed ja/või toiminguliigid riiklikul või piirkondlikul tasandil ning tagatakse sidusus riiklike strateegiate ja piirkondlike programmide vahel.**
3. Liikmesriigid, kes osalevad piirkondlikes programmides, võivad kinnitamiseks esitada ka riikliku raamistiku, mis sisaldab piirkondlike programmidega ühiseid elemente, millele ei ole ette nähtud eraldi eelarveeraldisi.

Piirkondlikes programmides osalevate liikmesriikide riiklikud raamistikud võivad samuti sisaldada tabelit, milles on piirkondade ja aastate kaupa esitatud kokkuvõte EAFRD rahastamisosaluse kogusumma kohta, mis anti asjaomasele liikmesriigile kogu programmitöö perioodil.

Artikkel 8

Temaatilised allprogrammid

1. **Maaelu arengut käsitlevate liidu prioriteetide saavutamise toetamise eesmärgil** võivad liikmesriigid oma maaelu arengu programmidesse lisada temaatilisi allprogramme, **mis** rahuldavad konkreetseid vajadusi. **Sellised temaatilised allprogrammid võivad muu hulgas olla seotud:**
 - a) noorte põllumajandustootjate puhul;
 - b) artikli 20 lõike 2 kolmandas lõigus osutatud väikeste põllumajandusettevõtetega;

- c) artikli 33 lõikes 2 osutatud mägialadega;
- d) lühikeste tarneahelatega;

da) maapiirkondade naistega;

db) kliimamuutuste leevendamise ja nendega kohanemisega ning elurikkusega.

Iga temaatilise allprogrammi jaoks eriti oluliste meetmete ja toiminguliikide soovituslik loetelu on esitatud III lisas.

- 2. Temaatilised allprogrammid võivad käsitleda ka erivajadusi, mis on seotud konkreetse maapiirkonna arengule olulist mõju avaldavate põllumajandussektorite ümberkorraldamisega.
- 3. Väikeste põllumajandusettevõtete lühikesi tarneahelaid, **kliimamuutuste leevendamist, nendega kohanemist ja elurikkust** käsitlevate temaatiliste allprogrammide raames toetatavate toimingute I lisas sätestatud toetusmäärasid võib suurendada 10 protsendipunkti võrra. Noorte põllumajandustootjate ja mägialade puhul võib toetuse maksimummäära suurendada vastavalt I lisale. Ühendatud toetuse maksimummäär ei või siiski ületada 90 %.

Artikkel 9

Maaelu arengu programmide sisu

- 1. Lisaks määruse (EL) nr [ÜSR/2012] artiklis 24 osutatud aspektidele peab iga maaelu arengu programm hõlmama järgmisi teemasid:
 - a) määruse (EL) nr [ÜSR/2012] artiklis 48 osutatud eelhindamine;
 - b) konkreetse olukorra **SWOT-analüüs** ning selliste vajaduste kindlaksmääramine, mis tuleb rahuldada programmiga hõlmatud geograafilises piirkonnas .

Analüüsis keskendutakse liidu maaelu arengu prioriteetidele. Keskkonnaprobleemide, kliimamuutuste leevendamise ja nendega kohanemise ning innovatsiooniga seotud erivajaduste hindamisel võetakse arvesse kõiki liidu maaelu arengu prioriteete, et leida kõnealuses **kolmes** valdkonnas asjakohane lahendus iga prioriteedi tasandil;

c) strateegia kirjeldus, mis **näitab, et:**

ia) asjakohased eesmärgid on seatud programmi lisatud liidu maaelu arengu prioriteetide igas sihtvaldkonnas, võttes aluseks artiklis 76 osutatud ühised näitajad **ja vajaduse korral programmispetsiifilised näitajad;**

■

i) programmis sisalduvate liidu maaelu arengu prioriteetide **iga sihtvaldkonna** seisukohast olulised meetmekombinatsioonid on **valitud selge sekkumisloogika alusel, mida toetab** punktis a osutatud eelhindamine ja punktis b osutatud analüüs;

ii) rahalisi vahendeid eraldatakse programmi meetmete jaoks **põhjendatult** ning need on piisavad, et saavutada seatud eesmärgid;

iii) selles võetakse arvesse piirkondliku või allpiirkondliku tasandi spetsiifiliste tingimustega seotud erivajadusi, millele otsitakse konkreetseid lahendusi asjakohasel viisil valitud meetmekombinatsioonide või temaatiliste allprogrammide abil;

iv) programmi on integreeritud **asjakohane** lähenemisviis innovatsioonile, **eesmärgiga saavutada liidu maaelu arengu prioriteetid, sealhulgas põllumajanduse tootlikkuse ja jätkusuutlikkusega tegelev EIP**, keskkonnale, sealhulgas Natura 2000 erivajadustele, ning kliimamuutuste leevendamisele ja nendega kohanemisele;

■

vi) on võetud meetmed, millega tagatakse piisava nõustamispädevuse kättesaadavus regulatiivsete nõuete **ja innovatsiooniga seotud meetmete alal;**

■

d) iga määruse (EL) nr [ÜSR/2013] artikli 17 ja lisa (...) 2. osa kohaselt kehtestatud eeltingimuse ja üldiste eeltingimuste kohta ning vastavalt käesoleva määruse IV lisale hinnang selle kohta, millised eeltingimused on programmi suhtes

kohaldatavad ja millised neist on täidetud partnerluslepingu ja programmi esitamise kuupäeval. Kui kohaldatavad eeltingimused ei ole täidetud, peab programm sisaldama võetavate meetmete kirjeldust, meetmete rakendamise eest vastutavaid asutusi ja rakendamise ajakava vastavalt partnerluslepingus esitatud kokkuvõttele;

da) *määruse (EL) nr [ÜSR/2013] artikli 19 kohaldamiseks kehtestatud tulemusraamistiku kirjeldus;*

e) iga valitud meetme kirjeldus;

■

h) ■ määruse (EL) nr [ÜSR/2012] artiklis 49 osutatud hindamiskava. Liikmesriigid tagavad ■ väljaselgitatud vajaduste rahuldamiseks piisavad ressursid **ning tagavad nõuetekohase järelevalve ja hindamise;**

i) rahastamiskava, milles sisaldub:

i) tabel, milles vastavalt artikli 64 lõikele 4 näidatakse igaks aastaks kavandatud EAFRD rahastamisosaluse kogusumma. Vajaduse korral näidatakse selles tabelis EAFRD rahastamisosaluse kogusumma all eraldi selliseid eraldisi, mis on ette nähtud vähem arenenud piirkondade jaoks, ning määruse (EL) nr DP/2012 artikli 7 lõike 2 kohaldamisest tulenevalt EAFRD-le üle kantud rahalisi vahendeid. EAFRD kavandatud aastane rahastamisosalus on vastavuses mitmeaastase finantsraamistikuga;

ii) tabel, milles on iga meetme kohta, **iga** toimingu liigi ja sellega seotud konkreetse EAFRD rahastamisosaluse **kohta** ning tehnilise abi **kohta** sätestatud kavakohane liidu rahastamisosaluse kogusumma ning kohaldatav EAFRD rahastamisosaluse määr. Vajaduse korral näidatakse selles tabelis eraldi EAFRD rahastamisosaluse määr vähem arenenud piirkondade ning muude piirkondade jaoks;

j) **sihtvaldkondade kaupa liigendatud** indikaatorkava, mis sisaldab **artikli 9 lõike 1 punkti c allpunktis ia osutatud eesmäärke ning** kavandatud väljundeid ja kulusid,

mis on seotud iga maaelu arengu meetmega, mis on valitud seoses vastava sihtvaldkonnaga;

- k) vajaduse korral tabel, mis näitab riigi lisafinantseeringut meetme kohta vastavalt artiklile 89;
- l) vajaduse korral artikli 88 lõike 1 alla kuuluvate selliste abikavade loetelu, mida kasutatakse programmide rakendamiseks;
- m) teave selle kohta, kuidas programm täiendab meetmeid, mida rahastatakse muudest ühise põllumajanduspoliitika vahenditest ***ning Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest;***
- n) programmi rakenduskord, sealhulgas:
 - i) kõik liikmesriikide poolt määratud asutused, millele on osutatud artikli 72 lõikes 2, ning teabeks juhtimis- ja kontrollisüsteemide kokkuvõtlik kirjeldus;
 - ii) järelevalve- ja hindamisprotseduuride ning järelevalvekomitee koosseisu kirjeldus;
 - iii) sätted, millega tagatakse programmi avaldamine, sealhulgas artiklis 55 osutatud riikliku maaeluvõrgustiku kaudu;
 - iv) ***lähenemisviisi kirjeldus, milles sätestatakse toimingute ja kohaliku arengu strateegiate valikukriteeriumide kehtestamise põhimõtted, mille puhul võetakse arvesse asjakohaseid eesmäärke; sellega seoses võivad liikmesriigid näha ette põllumajanduse ja metsandusega seotud VKEde eelistamise;***
 - v) ***seoses kohaliku arenguga, kui see on asjakohane, selliste mehhanismide kirjeldus, millega tagatakse ühtsus kohaliku arengu strateegiate kohaselt ette nähtud tegevuste, artiklis 36 osutatud meetme „Koostöö” ja artiklis 21 osutatud meetme „Põhiteenused ja küla uuendus maapiirkondades” vahel, sealhulgas linna- ja maapiirkondade vahelised ühendused;***
- o) määruse (EL) nr [ÜSR/2012] artiklis 5 osutatud partnerite ***kaasamiseks võetud meetmed ja*** partnerite konsultatsioonide ***tulemuste kokkuvõte;***

- p) vajaduse korral artikli 55 lõikes 3 osutatud **riikliku maaeluvõrgustiku** struktuur ning sätted selle juhtimiseks, mis moodustavad iga-aastaste tegevuskavade aluse.
2. Kui maaelu arengu programmi on lisatud temaatilised allprogrammid, siis peab iga allprogramm sisaldama järgmist:
- a) konkreetse olukorra SWOT-analüüs ning selliste vajaduste kindlaksmääramine, mis tuleb rahuldada selle allprogrammi kaudu;
 - b) konkreetsed eesmärgid allprogrammi tasandil ja meetmete valik allprogrammi sekkumisloogika täpse kindlaksmääramise alusel, sealhulgas eesmärkide saavutamiseks valitud meetmete oodatava mõju hindamine;
 - c) eraldi eriindikaatorkava koos kavandatud väljundite ja kuludega, **mis on seotud iga maaelu arengu meetmega, mis on valitud seoses vastava sihtvaldkonnaga.**
3. Komisjon kehtestab rakendusaktidega eeskirjad, millega reguleeritakse lõigetes 1 ja 2 kirjeldatud elementide esitamist maaelu arengu programmis **ning artikli 7 lõikes 3 osutatud riiklike raamistike sisu**. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artiklis 91 osutatud kontrollimenetlusega.

II peatükk

Maaelu arengu programmide ettevalmistamine, heakskiitmine ja muutmine

Artikkel 10

Eeltingimused

Lisaks määruse (EL) nr [ÜSR/2013] (...) lisa 2. osas osutatud üldistele eeltingimustele kohaldatakse EAFRD **programmitöö suhtes käesoleva määruse IV lisas osutatud eeltingimusi, kui see on asjakohane ja kui need on kohaldatavad programmi prioriteetide raames seatud erieesmärkide suhtes.**

Artikkel 11

Maaelu arengu programmide heakskiitmine

1. Liikmesriigid esitavad komisjonile iga maaelu arengu programmi kohta artiklis 9 osutatud teavet sisaldava ettepaneku.
2. Komisjon kiidab iga maaelu arengu programmi heaks rakendusaktiga

Artikkel 12

Maaelu arengu programmide muutmine

1. Liikmesriikide esitatud **programmide muutmise** taotlused kiidetakse heaks järgmise korra kohaselt:

a) komisjon otsustab rakendusaktidega selliste programmi muutmise taotluste üle, millega tahetakse:

- i) muuta programmi strateegiat, tehes **rohkem kui 50 %-lise muudatuse igas sihtvaldkonnaga seotud tulemusnäitajas**;
- ii) muuta EAFRD rahastamisosaluse määra ühe või mitme meetme puhul;
- iii) muuta liidu rahastamisosaluse kogusummat või selle aastast jaotust programmi tasandil;

■

b) kõigil muudel juhtudel **kiidab** programmi muutmise taotlused rakendusaktidega heaks komisjon. Sellised juhud hõlmavad eelkõige järgmist:

- i) meetmete või toiminguliikide kehtestamine või tühistamine;
- ii) meetmete kirjelduse muutmine, sealhulgas toetuskõlblikkuse tingimuste muutmine;
- iii) **vahendite ülekandmine selliste meetmete vahel, mille suhtes kohaldatakse erinevaid EAFRD rahastamisosaluse määrasid**;

c) **komisjoni heakskiitu ei nõuta puhtalt tehniliste või redaktsiooniliste paranduste puhul, mis ei mõjuta poliitika ja meetmete rakendamist. Liikmesriigid teavitavad komisjoni nendest muudatustest.**

2. *Lõike 1 punktis b osutatud heakskiit antakse rakendusaktidega. Lõike 1 punktis b osutatud juhtudel, kui vahendite ülekandmine puudutab vähem kui 20 % eraldisest meetmele ja vähem kui 5 % EAFRD rahastamisosaluse kogusummast programmis, loetakse heakskiit siiski antuks, kui komisjon ei ole taotluse saamisele järgnenud 42 tööpäeva jooksul taotluse kohta otsust teinud. See ajaline piirang ei hõlma ajavahemikku, mis algab järgmisel päeval pärast komisjoni poolt liikmesriigile tähelepanekute saatmist ja kestab kuni liikmesriigi poolt neile tähelepanekutele vastamiseni.*

Artikkel 13

Menetluseeskirjad ja ajakavad

Komisjon võtab rakendusaktidega vastu eeskirjad järgmiste toimingute menetlemise ja ajakava kohta:

- a) maaelu arengu programmide **ja riiklike raamistike** heakskiitmine;
- b) maaelu arengu programmide ja **riiklike raamistike muutmissetepanekute** esitamine ja heakskiitmine, sealhulgas ettepanekute jõustumine ning esitamise sagedus programmitöö perioodi jooksul.

Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artiklis 91 osutatud kontrollimenetlusega.

III JAOTIS

Maaelu arengu toetus

I peatükk

Meetmed

Artikkel 14

Meetmed

Iga maaelu arengu meede kavandatakse nii, et see toetaks konkreetselt ühe või mitme liidu maaelu arengu prioriteedi saavutamist. Liidu prioriteetide jaoks olulise tähtsusega meetmete soovituslik

loetelu on esitatud V lisas.

Artikkel 15

Teadmussiire ja teabemeetmed

1. Kõnealuse meetme kohane toetus hõlmab kutseõpet ja oskuste omandamise meetmeid, tutvustustegevust ja teabemeetmeid. Kutseõppe ja oskuste omandamise meetmed võivad hõlmata koolituskursusi, õpikodasid ning juhendamist.

Toetus võib ka hõlmata lühiajalisi **vastastikuseid vahetusi** põllu- ja metsamajandusettevõtte juhtkonna liikmete tasandil ning põllu- ja metsamajandusettevõtete külastamist.

2. Kõnealuse meetme kohasest toetusest saavad kasu põllumajanduses, toiduainetööstuses ja metsandussektoris töötavad isikud, maa valdajad ja muud ettevõtjad, kes tegutsevad maapiirkondades VKEdena.

Toetusesaaja on koolituse või muu teadmussiirde ja teabeteenuse osutaja.

3. Kõnealuse meetme kohane toetus ei hõlma sellist teoreetilist või praktilist õpet, mis moodustab kesk- või kõrghariduse tavaprogrammide või -süsteemide osa.

Teadmussiiret ja teabeteenust osutavatel asutustel peab olema kõnealuse ülesande täitmiseks asjakohane suutlikkus personali kvalifikatsiooni ja korrapärase koolituse näol.

4. Kõnealuse meetme kohased toetuskõlblikud kulud hõlmavad teadmussiirde ja teabeteenuste korraldamise ja osutamise kulusid. Tutvustusprojektide puhul võib toetus hõlmata ka vastavaid investeerimiskulusid. Toetuskõlblikud on ka osalejate sõidu- ja elamiskulud, päevarahad ning ka põllumajandustootjate asendamisega seotud kulud. **Kõik käesolevas lõikes nimetatud kulud hüvitatakse toetusesaajale.**

5. **Tagamaks, et põllu- ja metsamajandusettevõtete vahetus- ja külastuskavad oleksid selgelt piiritletud liidu muude programmide kohaste sarnaste meetmete suhtes,** antakse komisjonile õigus võtta artiklis 90 sätestatud korras vastu delegeeritud õigusakte, milles käsitletakse põllu- ja metsamajandusettevõtete vahetuskavade ja kõnealuste ettevõtete külastamise kestust ja sisu.

Komisjon kehtestab rakendusaktidega osalejate kulude maksmise eeskirjad, sealhulgas vautšerite ja muude samalaadsete vahendite kasutamise.

Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artiklis 91 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 16

Nõustamisteenused, põllumajandusettevõtte juhtimis- ja asendusteenused

1. Kõnealuse meetme kohast toetust antakse selleks, et:
 - a) aidata põllumajandustootjatel, **artiklis 2 määratletud noortel põllumajandustootjatel**, metsa valdajatel, **muudel maa valdajatel** ning maapiirkondade VKEdel saada kasu nõustamisteenustest, et parandada oma ettevõtte või äriühingu majandus- ja keskkonnategevuse tulemuslikkust ning oma põllumajandusliku majapidamise, ettevõtte ja/või investeeringu kliimasõbralikkust ja vastupanuvõimet kliimamuutusele;
 - b) soodustada põllumajandusettevõtte juhtimis-, asendus- ja nõustamisteenuste, samuti metsandusala nõustamisteenuste loomist, sealhulgas määruse (EL) nr HR/2012 artiklites 12–14 osutatud põllumajandusettevõtete nõustamise süsteemi loomist;
 - c) edendada nõustajate koolitust.
2. Lõike 1 punktides a ja c sätestatud toetusesaaja on nõustamis- või koolitusteenuse osutaja. Lõike 1 punkti b kohast toetust antakse sellisele asutusele või organile, kes valiti välja selleks, et rajada teenindussüsteem, mille kaudu pakutakse juhtimis-, asendus- ja nõustamisteenuseid põllumajandusettevõtetele või nõustamisteenuseid metsandusettevõtetele.
3. Ametiasutused ja organid, kes on valitud osutama nõustamisteenuseid, peavad kasutama asjakohaseid ressursse, s.t neil peab olema järjepidevalt koolitatud ja kvalifitseeritud personal ning nõustamiskogemus ja usaldusväärsus asjaomases valdkonnas. **Selle meetme kohased toetusesaajad valitakse konkursikutsete alusel. Valikumenetluse puhul järgitakse riigihankeid käsitlevaid õigusakte ja see on avatud nii avalik-õiguslikele kui ka eraõiguslikele asutustele. Valikumenetlus on objektiivne ja sellest jäetakse kõrvale kandidaadid, kellel on huvide konflikt.**

Nõustamisteenuse osutamisel peavad nõustamisasutused järgima määruse (EL) nr HR/2012 artikli 13 lõikes 2 osutatud andmete avalikustamata jätmisega seotud kohustusi.

4. **Üksikute põllumajandustootjate, artiklis 2 määratletud noorte põllumajandustootjate ja muude maa valdajate** nõustamine peab olema seotud vähemalt ühe liidu maaelu arengu prioriteediga ning käsitlema vähemalt üht järgmistest aspektidest:
- a) **põllumajandusettevõtte tasandi kohustused, mis tulenevad** määruse (EL) nr .../2013 [HR] VI jaotise I peatükis sätestatud kohustuslikest majandamisnõuetest ja/või hea põllumajandus- ja keskkonnaseisundi nõuetest;
 - b) vajaduse korral määruse (EL) nr .../2013 [DP] III jaotise 2. peatükis sätestatud kliimat ja keskkonda säästvad põllumajandustavad ning määruse (EL) nr .../2013 [DP ■] artikli 4 lõike 1 punktis c osutatud põllumajandusmaa sobilikus seisukorras hoidmine;
 - c) **põllumajandusettevõtte tasandi meetmed, mis on ette nähtud maaelu arengu programmides ja mille eesmärk on ettevõtte moderniseerimine, konkurentsivõime suurendamine, sektoripõhine integratsioon, innovatsioon, turule orienteeritus ning ettevõtluse edendamine;**
 - d) **toetusesaajate tasandi nõuded, mille liikmesriigid on kehtestanud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2000/60/EÜ³⁰ artikli 11 lõike 3 rakendamiseks;**
 - da) **toetusesaajate tasandi nõuded, mille liikmesriigid on kehtestanud määruse (EÜ) nr 1107/2009 artikli 55 rakendamiseks, eelkõige vastavus direktiivi 2009/128/EÜ (millega kehtestatakse ühenduse tegevusraamistik pestitsiidide säästva kasutamise saavutamiseks) artiklis 14 osutatud integreeritud taimekaitse üldpõhimõtetele;**
 - e) **kui see on asjakohane, siis tööohutusnõuded või põllumajandusettevõttega seotud ohutusnõuded;**
 - ea) **esimest korda tegutsema asuvate põllumajandustootjate erinõustamine.**

Nõustamine võib hõlmata ka muid küsimusi ning eelkõige määruse (EL) nr .../2013 [HR] I

³⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2000. aasta direktiiv 2000/60/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse veepoliitika alane tegevusraamistik (EÜT L 327, 22.12.2000, lk 1).

lisas sätestatud **teavet**, mis on seotud kliimamuutuste leevendamise ja nendega kohanemise, elurikkuse **ning** vee kaitsega **■** või

■ küsimusi, mis on seotud põllumajandusliku majapidamise majandus- **■** ja keskkonnategevuse tulemuslikkusega, **sealhulgas konkurentsivõime aspektidega. See võib hõlmata nõustamist lühikeste tarneahelate ja mahepõllumajanduse arendamise ning loomakasvatuse terviseaspektide kohta.**

5. Metsa valdajate nõustamine peaks hõlmama vähemalt direktiivides 92/43/EMÜ, 2009/147/EÜ ja 2000/60/EÜ sätestatud asjakohaseid kohustusi. Nõustamine võib hõlmata ka metsandusliku majapidamise majandus- ja keskkonnategevuse tulemuslikkusega seotud küsimusi.
6. VKEde nõustamine võib hõlmata ettevõtte majandus- ja keskkonnategevuse tulemuslikkusega seotud küsimusi.
7. **Nõuetekohaselt** põhjendatud juhtudel ja vajaduse korral võib osaliselt nõustada rühmiti, võttes samal ajal arvesse nõustamisteenuste üksikkasutajate olukorda.
8. Lõike 1 punktide a ja c kohane toetuse maksimumsumma on sätestatud I lisas. Lõike 1 punkti b kohast toetust makstakse maksimaalselt viie aasta jooksul teenuse loomisest ja see väheneb järk-järgult.

■

Artikkel 17

Põllumajandustoodete ja toiduainete kvaliteedikavad

1. Käesoleva meetme kohane toetus hõlmab põllumajandustootjate **ja põllumajandustootjate rühmade** liitumist järgmiste kavade ja süsteemidega:
 - a) **järgmiste määruste ja sätete kohaselt kehtestatud** kvaliteedikavad **■** :
 - i. **Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1151/2012³¹;**

- ii. nõukogu määrus (EÜ) nr 834/2007³²;
- iii. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 110/2008³³;
- iv. ettepanek: määrus (EÜ)³⁴ aromatiseeritud veinitoodete määramise, kirjeldamise, esitlemise, märgistamise ja geograafiliste tähiste kaitse kohta;
- v. nõukogu määruse (EÜ) nr 1234/2007 II osa II jaotise I peatüki Ia jagu veini puhul;

b) liikmesriikide poolt tunnustatud põllumajandustoodete, puuvilla ja toiduainete kvaliteedikavad, **sealhulgas põllumajandusettevõtete sertifitseerimise süsteemid**, mis vastavad järgmistele kriteeriumidele:

- i) kõnealuse kava raames toodetud lõpptoote eripära tuleneb selgetest kohustustest, millega tagatakse:
 - toote eripärased tunnused, ■
 - eripärased kasvatus- või tootmismeetodid või
 - lõpptoote kvaliteet, mis on inimeste, loomade või taimede tervise, loomade heaolu või keskkonnakaitse seisukohast oluliselt parem kui see, mida nõutakse kaubandusstandarditega;
- ii) kava on avatud kõigile tootjatele;
- iii) kava sisaldab siduvaid tootespetsifikatsioone ja nendele spetsifikatsioonidele vastavust kontrollib avaliku sektori asutus või sõltumatu inspekteerimisorgan;

³¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. novembri 2012. aasta määrus (EL) nr 1151/2012 põllumajandustoodete ja toidu kvaliteedikavade kohta.

³² Nõukogu 28. juuni 2007. aasta määrus (EÜ) nr 834/2007 mahepõllumajandusliku tootmise ning mahepõllumajanduslike toodete märgistamise ja määruse (EMÜ) nr 2092/91 kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 189, 20.7.2007, lk 1).

³³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. jaanuari 2008. aasta määrus (EÜ) nr 110/2008 piiritusjookide määramise, kirjeldamise, esitlemise, märgistamise ja geograafiliste tähiste kaitse kohta ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EMÜ) nr 1576/89.

³⁴ Viidet tuleb ajakohastada – määrus on vastuvõtmisel.

iv) kava on läbipaistev ja tagab toodete täieliku jälgitavuse; või

- c) põllumajandustoodete vabatahtliku sertifitseerimise süsteemid, mille kohta liikmesriigid kinnitavad, et need vastavad põllumajandustoodete ja toiduainete vabatahtliku sertifitseerimise süsteemide haldamist käsitlevate liidu parimate tavade suunistele³⁵.

1a. Selle meetme kohase toetusega võib katta ka kulud, mis tulenevad siseturu tootjarühmade teavitamis- ja müügiedendustegevusest, mis puudutab tooteid, mis on hõlmatud lõike 1 kohaselt toetust saava kvaliteedikavaga.

2. **Lõike 1 kohast** toetust antakse iga-aastase stimuleeriva maksena, mille suurus määratakse kindlaks vastavalt toetatavates kavades osalemisest tulenevate püsikulude tasemele ja toetuse maksimaalne kestus on viis aastat.

Käesoleva lõike kohaldamisel tähendavad püsikulud kulusid, mis on kantud seoses toetust saava kvaliteedikavaga liitumise ja nimetatud kavas osalemise iga-aastaste osamaksetega, sealhulgas vajaduse korral kulutused kontrollidele, mida on vaja kava spetsifikatsioonidele vastavuse tõendamiseks.

Käesoleva artikli kohaldamisel märgib mõiste „põllumajandustootja” aktiivset põllumajandustootjat määruse (EL) nr .../2013 [DP] artikli 9 tähenduses.

3. Toetuse maksimumsumma on sätestatud I lisas.
4. **Selleks et võtta arvesse uusi liidu õigusakte, mis võivad mõjutada käesoleva meetme kohast toetust, ning selleks et tagada sidusus põllumajandusmeetmete edendamist ja konkurentsi moonutamise ärahoidmist käsitlevate liidu muude õigusaktidega,** antakse komisjonile õigus võtta kooskõlas artikliga 90 vastu delegeeritud õigusakte, **milles käsitletakse vastavalt lõike 1 punktiga a hõlmatud konkreetseid liidu** ■ **kavasid ning lõike 1a kohaselt toetust saada võivate tootjarühmade ja meetmeliikide tunnuseid, toodete diskrimineerimise vältimise tingimuste kehtestamist ning kaubamärkide toetamise välistamist.**

Artikkel 18

Investeeringud materiaalsesse varasse

1. Käesoleva meetme kohane toetus hõlmab materiaalsesse ja/või immateriaalsesse

varadesse tehtavaid investeeringuid, mis:

- a) parandavad põllumajandusliku majapidamise üldist tulemuslikkust **ja jätkusuutlikkust**;
- b) on seotud ELi toimimise lepingu I lisaga hõlmatud põllumajandustoodete või puuvilla, **välja arvatud kalandustoodete**, töötlemise, turustamise ja/või tootearendusega. Tootmisprotsessi väljund võib olla kõnealuse lisaga hõlmamata toode;
- c) on seotud põllumajanduse **ja metsanduse** arendamise, **moderniseerimise või** kohandamise infrastruktuuriga, sealhulgas põllumajandus- ja metsamaale juurdepääsu, maakorralduse ja -parandusega, energiaga ja **veega varustamisega ning energia** ja vee **säästmisega** ; või
- d) on mittetootlikud investeeringud, mis on seotud **käesoleva määruse kohaselt taotletavate** põllumajanduslike keskkonna- **ja kliimaeesmärkidega**, sealhulgas liikide ja elupaikade elurikkuse kaitsestaatuse või Natura 2000 ala ning muude programmis kindlaksmääratud kõrge loodusliku väärtusega **süsteemide** üldkasutusväärtuse suurendamisega.

2. Lõike 1 **punkti a** kohast toetust antakse **põllumajandustootjatele või põllumajandustootjate rühmadele**.

Põllumajandusettevõtte ümberkorraldamisse tehtavate investeeringute puhul **suunavad** liikmesriigid **toetuse põllumajandusettevõtetele vastavalt** liidu maaelu arengu prioriteedi „**Põllumajandusettevõtete elujõulisuse ja kõigi põllumajandusvormide konkurentsivõime parandamine kõigis piirkondades ning uuenduslike põllumajandustehnoloogiate ja metsade säästva majandamise edendamise**” suhtes teostatud SWOT-analüüsile.

3. **Lõike 1 punktide a ja b** kohase toetuse maksimummäärad on sätestatud I lisas. **Kõnealuseid** määrasid võib suurendada noorte põllumajandustootjate, kollektiivinvesteeringute, **sealhulgas tootjaorganisatsioonide ühinemisega seotud ühisinvesteeringute puhul, ja** rohkem kui ühe meetme kohast toetust hõlmavate integreeritud projektide **puhul**, samuti selliste investeeringute **puhul**, mis tehakse artiklis 33 osutatud looduslikust **ja muust eripärast** tingitud piirangutega aladel, **artiklites 29 ja 30 sätestatud toimingutega seotud investeeringute ning** põllumajanduse tootlikkuse ja jätkusuutlikkusega tegeleva EIP raames

toetatud toimingute puhul vastavalt I lisas sätestatud toetusmääradele. Ühendatud toetuse maksimummäär ei või siiski ületada 90 %.

- 4. Lõike 1 punktide c ja d kohase toetuse suhtes kohaldatakse I lisas sätestatud toetusmäärasid.**
- 4a. Toetust võib anda noortele põllumajandustootjatele, kes asuvad esimest korda tegutsema põllumajandusliku majapidamise juhina, investeeringute tegemiseks, et vastata põllumajandusliku tootmise suhtes kohaldatavatele liidu nõuetele, sealhulgas tööohutusnõuetele. Sellist toetust võib anda maksimaalselt 24 kuud alates tegutsema asumise kuupäevast.**
- 4b. Kui liidu õigusaktidega nähakse põllumajandustootjatele ette uusi nõudeid, võib toetust anda nendele nõuetele vastamiseks vajalike investeeringute tegemiseks maksimaalselt 12 kuud alates kuupäevast, kui need muutusid põllumajandusliku majapidamise jaoks kohustuslikuks.**

Artikkel 19

Loodusõnnetuses ja katastroofides kahjustunud põllumajandusliku tootmise potentsiaali taastamine ning asjakohaste ennetusmeetmete kasutuselevõtmine

1. Käesoleva meetme kohane toetus hõlmab:
 - a) investeeringuid ennetusmeetmetesse, mille eesmärk on vähendada võimalike loodusõnnetuste, **ebasoodsate ilmastikutingimuste** ja katastroofide tagajärgi;
 - b) investeeringuid, mille eesmärk on teha korda loodusõnnetuses, **ebasoodsates ilmastikutingimustes** ja katastroofides kahjustunud põllumajandusmaa ning taastada tootmise potentsiaal.
2. Toetust antakse põllumajandustootjatele või põllumajandustootjate rühmadele. Toetust võib anda ka avaliku sektori asutustele, kui on võimalik osutada seosele sellise asutuse tehtud investeeringu ja põllumajandustootmise potentsiaali vahel.
3. Lõike 1 **punkti b** kohast toetust antakse tingimusel, et liikmesriigi pädev ametiasutus

kinnitab ametlikult, et on toimunud loodusõnnetus, ning et see õnnetus või **nõukogu** direktiivi 2000/29/EÜ³⁶ kohaselt vastu võetud meetmed taimehaiguse või kahjuripuhangu likvideerimiseks või selle leviku piiramiseks on hävitanud vähemalt 30 % vastavast põllumajanduslikust potentsiaalist.

4. Käesoleva meetme kohast toetust ei anta loodusõnnetuse või katastroofi tõttu saamata jäänud tulu hüvitamiseks.

Liikmesriigid tagavad, et välditakse ülemäärast hüvitamist, mis võib tuleneda käesoleva meetme ning muude riiklike või liidu toetusvahendite või erakindlustusskeemide vahendite ühendamisest.

5. Lõike 1 **punkti a** kohase toetuse maksimummäärad on sätestatud I lisas.

Artikkel 20

Põllumajandusettevõtete ja ettevõtete areng

1. Käesoleva meetme kohane toetus hõlmab:
 - a) äritegevuse alustamise toetamine:
 - i) noorte põllumajandustootjate puhul;
 - ii) maapiirkondades mittepõllumajandusliku tegevuse puhul;
 - iii) väikeste põllumajandusettevõtete arendamise puhul;
 - b) investeeringud mittepõllumajanduslike tegevuste **loomisesse ja arendamisse**;
 - c) iga-aastane toetus **või ühekordne toetus** põllumajandustootjatele, kes vastavad määruse (EL) nr .../2013 [DP] V jaotisega kehtestatud väikepõllumajandustootjate kavale („väikepõllumajandustootjate kava”) ja kes annavad oma põllumajandusliku majapidamise jäädavalt üle teisele põllumajandustootjale.
2. Lõike 1 **punkti a alapunkti i** kohast toetust antakse noortele põllumajandustootjatele.

³⁶ Nõukogu 8. mai 2000. aasta direktiiv 2000/29/EÜ taimedele või taimsetele saadustele kahjulike organismide ühendusse sissetoomise ja seal levimise vastu võetavate kaitsemeetmete kohta (EÜT L 169, 10.7.2000, lk 1).

Lõike 1 **punkti a alapunkti ii** kohast toetust antakse põllumajandustootjatele või põllumajandustootja majapidamise liikmetele, **kes mitmekesistavad** oma tegevusvaldkonda mittepõllumajanduslike tegevustega, samuti antakse seda mikro- ja väikeettevõtjatele ning füüsilistele isikutele maapiirkondades.

Lõike 1 **punkti a** alapunkti iii kohast toetust antakse liikmesriikide poolt kindlaks määratud väikestele põllumajandusettevõtetele.

Lõike 1 **punkti b** kohast toetust antakse maapiirkondade mikro- ja väikeettevõtetele ja füüsilistele isikutele ning põllumajandustootjatele või põllumajandustootja majapidamise liikmetele.

Lõike 1 **punkti c** kohast toetust antakse põllumajandustootjatele, kes võivad toetusetaotluse esitamise ajal osaleda väikepõllumajandustootjate kavas vähemalt ühe aasta ning kes kohustuvad kogu oma põllumajandusliku majapidamise ning vastavad toetusõigused jäädavalt teisele põllumajandustootjale üle andma. Toetust antakse alates üleandmise tähtpäevast kuni 31. detsembrini 2020 või see arvutatakse selle perioodi suhtes ja makstakse ühekordse makse vormis.

3. Põllumajandustootja majapidamise liikmeks võib pidada mis tahes füüsilist või juriidilist isikut või füüsiliste või juriidiliste isikute rühma, olenemata sellest, missugune õiguslik seisund sellele rühmale ja rühma liikmetele on siseriikliku õigusega antud, välja arvatud põllumajandusettevõtte töötajad. Põllumajandustootja majapidamise liikmena käsitatav juriidiline isik või isikute rühm peab toetuse taotlemise ajal tegelema põllumajanduslikus majapidamises põllumajandusega.
4. Lõike 1 **punkti a** kohane toetus sõltub äriplaani esitamisest. Äriplaani rakendamine peab algama üheksa kuu jooksul alates toetuse andmist käsitleva otsuse kuupäevast.

Punkti a alapunkti i alusel toetust saavate noorte põllumajandustootjate puhul peab äriplaanis olema sätestatud, et noor põllumajandustootja peab vastama määruse (EL) nr DP/2013 artiklis 9 sätestatud aktiivse põllumajandustootja määratlusele 18 kuu jooksul alates tegutsema asumise kuupäevast.

Liikmesriigid määravad kindlaks ülemise ja alumise lävendi, mille alusel võimaldatakse põllumajanduslikele majapidamistele juurdepääsu lõike 1 punkti a alapunktide i ja iii

kohasele toetusele. Lõike 1 **punkti a alapunkti i** kohase toetuse alumine lävend on **1** kõrgem kui lõike 1 **punkti a alapunkti iii** kohane ülemine lävend **1**. Toetust **1** võivad saada üksnes põllumajanduslikud majapidamised, kes kuuluvad mikro- **1** ja väikeettevõtjate määratluse alla.

5. Lõike 1 **punkti a** **1** kohast toetust antakse **1** vähemalt kahes osas maksimaalselt viie aasta jooksul. Osade summa võib järk-järgult väheneda. **Lõike 1 punkti a** alapunktide i ja ii **1** kohase toetuse viimase osa maksmine sõltub äriplaani nõuetekohasest rakendamisest.
6. Lõike 1 **punkti a** **1** kohase toetuse maksimumsumma on sätestatud I lisas. Liikmesriigid määravad kindlaks **lõike 1 punkti a** alapunktide i ja ii **1** kohase toetuse summa, võttes arvesse ka programmitöö piirkonna sotsiaalmajanduslikku olukorda.
7. Lõike 1 **punkti c** **1** kohane toetus on 120 % iga-aastasest toetusest, mis toetusesaaja **võib saada** **1** väikepõllumajandustootjate kava alusel.
8. **EAFRD vahendite tõhusa ja tulemusliku kasutamise tagamiseks** antakse komisjonile õigus võtta artiklis 90 sätestatud korras vastu delegeeritud õigusakte, milles käsitletakse äriplaani minimaalset sisu ja kriteeriume, mida liikmesriigid kasutavad lõikes 4 osutatud lävendite määramisel.

Artikkel 21

Põhiteenused ja külaühendus maapiirkondades

1. Käesoleva meetme kohane toetus hõlmab eelkõige järgmist:
 - a) maapiirkondade omavalitsuste **ja külade** arengut ja nende põhiteenuseid käsitlevate kavade ning Natura 2000 alade või muude kõrge loodusliku väärtusega alade kaitse- ja majandamiskavade koostamine ja ajakohastamine;
 - b) investeeringud igat liiki väikeinfrastruktuuri loomisse, tõhustamisse või laiendamisse, sealhulgas investeeringud taastuvatesse energiaallikatesse **ja energia säästmisse**;
 - c) lairiba infrastruktuur, sealhulgas selle loomine, tõhustamine ja laiendamine, passiivne lairiba infrastruktuur ning juurdepääs lairibaühendusele ja avalikele e-valitsuse lahendustele;

- d) investeeringud maaelanikkonnale ettenähtud kohalike põhiteenuste (sealhulgas vaba aja tegevused ja kultuur) loomisse, tõhustamisse või laiendamisse ning nendega seotud infrastruktuuri;
- e) investeeringud puhkemajanduse infrastruktuuri avalikku **kasutusse**, turismiteabesse ja **väikesemahulisse turismi infrastruktuuri**;
- f) uuringud ja investeeringud, mis on seotud külade ■ , maapiirkondade **ja kõrge loodusliku väärtusega alade** kultuuri- ja looduspärandi säilitamise, taastamise ja selle kvaliteedi parandamisega, sealhulgas sotsiaalmajanduslikud aspektid, **samuti keskkonnateadlikkusega seotud tegevused**;
- g) investeeringud, mille eesmärk on maapiirkonna asulate **sees või** läheduses toimuvate tegevuste ümberpaigutamine ning nende piirkondade sees või läheduses asuvate hoonete või teiste rajatiste ümberehitamine, et parandada asula elukvaliteeti ja parandada keskkonnategevuse tulemuslikkust.

2. Käesoleva meetme kohane toetus on ette nähtud üksnes väikeinfrastruktuurile, mis on iga liikmesriigi poolt programmis kindlaks määratud. Maaelu arengu programmides võib ette näha erandeid eeskirjadest, mis käsitlevad investeeringuid lairiba-infrastruktuuri ja taastuvatesse energiaallikatesse. Sel juhul tuleb kehtestada selged kriteeriumid, millega tagatakse vastastikune täiendavus liidu muude rahastamisvahendite kohase toetusega.
3. Lõike 1 kohased investeeringud on toetuskõlblikud, kui asjakohased toimingud tehakse kooskõlas maapiirkondade omavalitsuste **ja külade** arengut ja nende põhiteenuseid käsitlevate kavadega (kui sellised kavad on olemas) ning on kooskõlas mis tahes **asjakohase** kohaliku arengu strateegiaga ■ .

■

Artikkel 22

Investeeringud metsaala arengusse ja metsade elujõulisuse parandamisse

1. Selle meetme kohane toetus hõlmab järgmist:
 - a) metsastamine ja metsamaa loomine;

- b) **agrometsandussüsteemide** loomine;
 - c) metsapõlengutest **■**, loodusõnnetustest **ja katastroofidest** (sealhulgas kahjurite levik ja haiguspuhangud ning **■** kliimaga seotud ohud) tingitud metsakahjustuste ennetamine ja kõrvaldamine;
 - d) investeeringud metsa ökosüsteemide vastupanuvõime ja keskkonnaväärtuse ning leevendusmeetmete potentsiaali parandamisse;
 - e) investeeringud **■** metsandustehnoloogiatesse ning metsasaaduste töötlemisse, **mobiliseerimisse** ja turustamisse.
2. Artiklites 23–27 sätestatud metsa omandiõiguse piiranguid ei kohaldata troopiliste või subtroopiliste metsade ja Assooride, Madeira, Kanaari saarte, nõukogu määruse (EMÜ) nr 2019/93³⁷ tähenduses Egeuse mere väikesaarte ning Prantsusmaa ülemeredepartemangude territooriumide metsaga kaetud alade suhtes.

Majapidamiste puhul, mis on suuremad teatavast suurusest, mille liikmesriigid määravad kindlaks programmis, tuleb toetuse saamiseks **esitada asjakohane teave** metsamajandamiskavast või samaväärsest dokumendist kooskõlas metsade säästva majandamise põhimõttega (**■** „metsade säästev majandamine”), nagu see on määratletud Euroopa metsade kaitset käsitleval ministrite konverentsil 1993. aastal³⁸.

■

Artikkel 23

Metsastamine ja metsaalade loomine

1. Artikli 22 lõike 1 punkti a kohast toetust antakse **avaliku ja** erasektori maa **valdajatele** ja nende liitudele ning see hõlmab istutamiskulude hüvitamist ja iga-aastast toetust hektari kohta, et hüvitada **saamata jäänud põllumajandusliku tuluga ja** hooldusega seotud kulud, sealhulgas kevadise ja sügise sanitaarraie kulud maksimaalselt **12** aasta jooksul. **Riigi**

³⁸ 16.–17. juunil 1993. aastal Helsingis Soomes toimunud teine Euroopa metsade kaitset käsitlev ministrite konverents, „Resolutsioon H1 – Üldjuhend Euroopa metsade säästvaks majandamiseks”.

omandis oleva maa puhul võib toetust anda üksnes juhul, kui sellist maad haldab eraõiguslik isik või omavalitsusüksus.

Avaliku sektori asutuste omandis oleva maa metsastamise või kiirekasvuliste puude puhul hõlmab toetus üksnes istutamiskulusid.

2. Toetuskõlblikud on nii põllumajandusmaad kui ka mittepõllumajandusmaad. Istutatavad liigid on kohandatud piirkonna keskkonna- ja kliimaatilistele tingimustele ning **vastavad** keskkonna miinimumnõuetele. Toetust ei anta lühikese raieringiga **madalmetsa puude**, jõulupuude või energia tootmiseks mõeldud kiirekasvuliste puude istutamiseks. Piirkondades, kus metsastamine on karmide mullastiku- ja kliimatingimuste tõttu raske, võib toetust anda kohalike tingimustega sobivamate muude mitmeaastaste puittaimeliikide (nt põõsad ja põõsastikud) istutamiseks.
3. **Selleks et tagada põllumajandusmaa metsastamise vastavus keskkonnapoliitika eesmärkidele**, antakse komisjonile õigus võtta artiklis 90 sätestatud korras vastu delegeeritud õigusakte, milles käsitletakse lõikes 2 osutatud keskkonna miinimumnõuete määratlemist.

Artikkel 24

Agrometsandussüsteemide loomine

1. Artikli 22 lõike 1 punkti b kohast toetust antakse erasektori **maa valdajatele**, omavalitsustele ja nende liitudele ning see hõlmab istutamiskulude hüvitamist ja iga-aastast toetust hektari kohta, et hüvitada hoolduskulud maksimaalselt **viie** aasta jooksul.
2. **Agrometsandussüsteemid on** maakasutussüsteemid, mille puhul puude kasvatamine on kombineeritud ■ põllumajandusega samal maal. Puude ■ **miinimum- ja** maksimumarvu hektari kohta määravad kindlaks liikmesriigid, võttes arvesse kohalikke mullastiku-, kliima- **ja keskkonnatingimusi**, metsataimede liike ning vajadust tagada maa **säästev** põllumajanduslik kasutamine.
3. Toetuse suhtes kehtib I lisas sätestatud maksimummäär.

Artikkel 25

Metsapõlengutest ja loodusõnnetustest ning katastroofidest tingitud metsakahjustuste ennetamine ja kõrvaldamine

1. Artikli 22 lõike 1 punkti c kohast toetust antakse era- ja avaliku sektori metsa **valdajatele ning teistele eraõiguslikele ja avaliku sektori asutustele** ja nende liitudele, et katta kulusid, mis on seotud järgmisega:
 - a) kaitseotstarbelise infrastruktuuri loomine. Kui kõne all on tuletõkestusvööndid, siis võib toetus katta ka hoolduskulusid. Toetust ei anta põllumajandusega seotud tegevustele põllumajanduse keskkonnakaitse kohustustega hõlmatud aladel;
 - b) metsatulekahjude ja muude loodusõnnetuste vastu võetavad kohalikud väikesemahulised ennetusmeetmed, **sealhulgas loomade karjatamine**;
 - c) metsatulekahjude, kahjurite leviku ja haiguspuhangute vallas seire- ja teavitusvahendite hankimine ja täiustamine; **ning**
 - d) metsapõlengutest ja muudest loodusõnnetustest (sealhulgas kahjurite levik, haiguspuhangud ning katastroofid ja kliimamuutusega seotud sündmused) kahjustatud metsamajandusliku potentsiaali taastamine.
2. Kahjurite leviku ja haiguspuhangute vastu võetavate ennetustegevuste puhul tuleb sellise ohu võimalikkuse kohta esitada teaduslikud tõendid ja riiklike teadusorganisatsioonide kinnitus. Vajaduse korral tuleb programmis esitada selliste taimedele kahjulike organismiliikide loetelu, mis võivad põhjustada loodusõnnetuse.

Toetuskõlblikud toimingud peavad olema kooskõlas liikmesriikide kehtestatud metsakaitsekavadega. Majapidamiste puhul, mis on suuremad teatavast suurusest, mille liikmesriigid määravad kindlaks programmis, tuleb toetuse saamiseks **esitada asjakohane teave** üksikasjalikke ennetuseesmärke sisaldavast metsamajandamiskavast **või samaväärsest dokumendist kooskõlas metsade säästva majandamise põhimõttega, nagu see on määratletud Euroopa metsade kaitset käsitleval ministrite konverentsil 1993. aastal.**

Metsatulekahjude ennetamiseks ette nähtud toetust võib anda metaaladele, mis on liikmesriikide kehtestatud metsakaitsekavades liigitatud keskmise või suure põlenguriskiga aladeks.

3. Lõike 1 **punkti d** kohase toetuse andmise eelduseks on liikmesriigi pädeva ametiasutuse ametlik kinnitus selle kohta, et loodusõnnetus on toimunud ning et **see** õnnetus või direktiivi 2000/29/EÜ kohaselt vastu võetud meetmed taimehaiguse või kahjurite leviku tõkestamiseks või piiramiseks on hävitanud vähemalt **20 %** vastavast metsamajanduslikust potentsiaalist.
4. Käesoleva meetme kohast toetust ei anta loodusõnnetuse tõttu saamata jäänud tulu hüvitamiseks.

Liikmesriigid tagavad, et välditakse ülemäärast hüvitamist, mis võib tuleneda käesoleva meetme ning muude riiklike või liidu toetusvahendite või erakindlustusskeemide vahendite ühendamisest.

Artikkel 26

Investeeringud metsa ökosüsteemide vastupanuvõime ja keskkonnaväärtuse parandamisse

1. Artikli 22 lõike 1 punkti d kohast toetust antakse füüsilistele isikutele, era- **ja avaliku sektori** metsa **valdajatele** ning teistele eraõiguslikele ning avaliku sektori asutustele ja nende liitudele.
2. Investeeringute eesmärk on täita kohustusi, mis on võetud keskkonnavalaste eesmärkide saavutamiseks või ökosüsteemi teenuste osutamiseks ja/või asjaomase piirkonna metsa ja metsaala üldkasutusväärtuse suurendamiseks või metsa ökosüsteemide kliimamuutuse leevendusmeetmete potentsiaali tõhustamiseks, võttes arvesse majanduskasu saamise võimalust pikaajalises perspektiivis.

Artikkel 27

Investeeringud metsandustehnoloogiatesse ning metsasaaduste töötlemisse, **mobiliseerimisse** ja turustamisse

1. Artikli 22 lõike 1 punkti e kohast toetust antakse erasektori metsa **valdajatele**, omavalitsustele ja nende liitudele ning VKEdele investeeringuteks, millega suurendatakse metsanduse potentsiaali või mis on seotud metsasaaduste lisaväärtust suurendava töötlemise, **mobiliseerimise** ja turustamisega. Assooride, Madeira, Kanaari saarte, määruse (EMÜ) nr 2019/93 tähenduses Egeuse mere väikesaarte ja Prantsuse ülemeredepartemangude territooriumidel võib toetust anda ka muudele ettevõtjatele kui VKEd.

2. Investeeringud metsade majandusliku väärtuse parandamisse on **põhjendatud, kui need on seotud ühe või mitme majapidamise metsade olukorra eeldatava paranemisega**, ja need võivad sisaldada investeeringuid mulda ja maavarasid **säästvasse** metsatehnikasse ja töövõtetesse.
3. Investeeringud, mis on seotud puidu kasutamisega tooraine või energiaallikana, peavad piirduma tööstusliku töötlemise eelsete tööprotsessidega.
4. Toetuse suhtes kehtivad I lisas sätestatud maksimummäärad.

Artikkel 28

Tootjarühmade **ja -organisatsioonide** loomine

1. Käesoleva meetme kohast toetust antakse eesmärgiga hõlbustada tootjarühmade **ja -organisatsioonide** loomist põllumajandus- ja metsandussektoris selleks, et:
 - a) kohandada niisugustesse tootjarühmadesse **või -organisatsioonidesse** kuuluvate tootjate tootmist ja toodangut turunõuetega;
 - b) viia kaubad ühiselt turule, sealhulgas müügiks ettevalmistamine, müügi tsentraliseerimine ning tarnimine hulgiostjatele;
 - c) töötada välja ühised eeskirjad toodangut käsitleva teabe kohta, esmajoones seoses saagikoristuse ja kättesaadavusega; ning
 - d) edendada tootjarühmade **ja -organisatsioonide** muid tegevusi, nagu äri- ja turustusoskuste arendamine ning uuendusprotsesside korraldamine ja lihtsustamine.
2. Toetust võib anda tootjarühmadele **ja -organisatsioonidele**, keda liikmesriigi pädev asutus on esitatud äriplaani alusel ametlikult tunnustanud. Toetust võib anda üksnes tootjarühmadele **ja -organisatsioonidele**, kes kuuluvad VKEde määratluse alla.

Liikmesriigid peavad kontrollima, et viie aasta möödumisel tootjarühma **või -organisatsiooni** tunnustamisest on äriplaani eesmärgid saavutatud.

3. Toetust makstakse kindlasummalise toetusena iga-aastaste osadena **mitte kauem kui** viie aasta jooksul alates kuupäevast, mil tootjarühma **või -organisatsiooni** äriplaani alusel tunnustati, **ja**

toetussumma väheneb järk-järgult. Toetus arvutatakse tootjarühma turustatud aastatoodangu alusel. Liikmesriigid maksavad viimase osa välja alles pärast seda, kui on kontrollitud, kas äriplaan on nõuetekohaselt rakendatud.

Esimesel aastal võivad liikmesriigid maksta tootjarühmadele **või -organisatsioonidele** toetust, mille arvutamisel on aluseks võetud nende liikmete poolt rühmaga liitumisele eelnenud kolme aasta jooksul turustatud toodangu keskmine aastane väärtus. Metsandussektori tootjarühmade **ja -organisatsioonide** puhul arvutatakse toetus tootjarühma **või -organisatsiooni** liikmete poolt tunnustamisele eelnenud viimase viie aasta jooksul turustatud toodangu keskmise alusel, jättes välja kõige kõrgema ja kõige madalama näitaja.

4. Toetuse suhtes kehtivad I lisas sätestatud maksimummäärad ja -summad.

4a. Liikmesriigid võivad jätkata tootjarühmade tegevuse alustamise toetamist isegi pärast seda, kui neid on tunnustatud tootjaorganisatsioonidena määruses (EL) nr xxx/xxx [ühine turukorraldus] esitatud tingimustel.

Artikkel 29

Põllumajanduse keskkonna- ja kliimameede

- Käesoleva meetme alusel** peavad liikmesriigid kõikjal oma territooriumidel andma **toetust** kooskõlas oma riiklike, piirkondlike ja kohalike vajaduste ja prioriteetidega. **Käesoleva meetme eesmärk on keskkonnale ja kliimale positiivset mõju avaldavate põllumajandustavade säilitamine ja vajalike muutuste edendamine. Selle lisamine** maaelu arengu programmidesse on kohustuslik.
- Põllumajanduse keskkonna- ja kliimameetme kohast toetust makstakse põllumajandustootjatele, põllumajandustootjate rühmadele või põllumajandustootjate ja muude maa valdajate rühmadele, kes teevad vabatahtlikult toiminguid, mis sisaldavad ühte või enamat põllumajanduse keskkonna- ja kliimakohustust põllumajandusmaal, **mille määravad kindlaks liikmesriigid, sealhulgas, kuid mitte ainult, käesoleva määruse artiklis 2 määratletud põllumajandusmaal.** Põllumajanduse keskkonna- ja kliimatoetust võib anda ka muudele maa valdajatele või muudele maa valdajate rühmadele, kui see on keskkonnaeesmärkide saavutamise seisukohast põhjendatud.

3. Põllumajanduse keskkonna- ja kliimatoetuse maksed hõlmavad üksnes neid kohustusi, mis on rangemad kui määruse (EL) nr HR/2012 VI jaotise I peatükis kehtestatud vastavad kohustuslikud nõuded, **määruse (EL) nr DP/2013 artikli 4 lõike 1 punkti c vastavalt teises ja kolmandas taandes sätestatud vastavad kriteeriumid ja minimaalsed tegevused**, vastavad minimaalsed väetiste ja taimekaitsevahendite kasutuse nõuded ning muud asjakohased siseriiklike õigusaktidega kehtestatud kohustuslikud nõuded. Kõik sellised kohustuslikud nõuded esitatakse programmis.
4. Liikmesriigid püüavad käesoleva meetme kohaseid toiminguid teostavatele isikutele **tagada** nende kohustuste täitmiseks vajalike teadmiste ja teabe **andmise, näiteks** kohustusega seotud eksperdiabi, ja/või seavad käesoleva meetme kohase toetuse saamise tingimuseks asjakohasel koolitusel osalemise.
5. Käesoleva meetme kohased kohustused võetakse viie kuni seitsme aasta pikkuseks ajavahemikuks. Kui aga on vaja saavutada või säilitada kavandatud keskkonnaalast kasu, võivad liikmesriigid määrata oma maaelu arengu programmides teatavat liiki kohustuste jaoks pikema ajavahemiku, muu hulgas sel viisil, et pärast esialgse perioodi lõppu nähakse ette kõnealuse ajavahemiku iga-aastane pikendamine. **Uute kohustuste jaoks, mis võetakse kohe pärast esialgsel ajavahemikul täidetud kohustust, võivad liikmesriigid oma maaelu arengu programmides määrata lühema ajavahemiku.**
6. Toetust makstakse aasta kaupa ning toetussummadega hüvitatakse toetusesaajatele võetud kohustustest tingitud lisakulud ning saamatajäänud tulu tervikuna või osaliselt. Vajaduse korral kaetakse toetusest ka tehingukulud kuni 20 % ulatuses põllumajanduse keskkonna- ja kliimakohustuste eest makstavast toetusest. Põllumajandustootjate rühmade **või põllumajandustootjate rühmade ja muude maa valdajate rühmade** võetud kohustuste puhul on maksimummäär 30 %.

Esimeses lõigus osutatud toetuste arvutamisel arvavad liikmesriigid maha summa, mis on vajalik selleks, et välistada määruse (EL) nr DP/xxxx artiklis 29 osutatud tegevuste topeltrahastamine.

Nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel võib keskkonnakaitsega seotud toimingute jaoks anda alade kommertskasutusest loobumise kohustuste puhul toetust üksuse kohta kindlasummalise või ühekordse toetusena, mis arvutatakse tekkinud lisakulude ja saamata

jäänud tulu põhjal.

7. Liikmesriigid võivad toetusesaajate valimisel kasutada artikli 49 lõikes 3 osutatud menetlust, kui see on vajalik meetme tõhusa kohaldamise tagamiseks.

8. Toetuse maksimumsummad on sätestatud I lisas.

Käesoleva meetme kohast toetust ei anta kohustuste puhul, mis on hõlmatud mahepõllumajandusmeetmega.

9. Toetust võib anda põllumajanduse geneetiliste ressursside säilitamiseks ***ja säästvaks kasutamiseks ning arendamiseks*** tehtavate toimingute jaoks, mis ei kuulu lõigete 1–8 reguleerimisalasse. ***Neid kohustusi võivad täita muud toetusesaajad kui need, kellele on osutatud lõikes 2.***

10. ***Selle tagamiseks, et põllumajanduse keskkonna- ja kliimakohtused oleksid kindlaks määratud kooskõlas liidu maaelu arengu prioriteetidega***, antakse komisjonile õigus võtta artiklis 90 sätestatud korras vastu delegeeritud õigusakte, milles käsitletakse ***tingimusi, mida kohaldatakse kohustuste suhtes, mille eesmärk on loomakasvatust ekstsensivistada***, ***tingimusi, mida kohaldatakse kohustuste suhtes, mille eesmärk on kasvatada põllumajanduse jaoks kadumisohtu olevaid kohalikke tõuge või säilitada geneetilisest erosioonist ohustatud*** taimede geneetilisi ressursse, ning lõike 9 kohaste toetuskõlblike toimingute kindlaksmääramist. ***Lõike 6 teises lõigus osutatud topeltarahastamise välistamise tagamiseks antakse komisjonile õigus võtta kooskõlas artikliga 90 vastu delegeeritud õigusakte, milles sätestatakse kasutatav arvutusmeetod, sealhulgas määruse (EL) nr [...] [DP] artiklis 29 sätestatud samaväärsete meetmete puhul.***

Artikkel 30

Mahepõllumajandus

1. Käesoleva meetme kohast toetust antakse ***põllumajandusmaa*** hektari kohta põllumajandustootjatele või põllumajandustootjate rühmadele, kes vabatahtlikult lähevad üle nõukogu määruses (EÜ) nr 834/2007³⁹ määratletud mahepõllumajandusliku tootmise tavadele ja meetoditele või need säilitavad ***ning kes vastavad määruse (EL) nr .../2013 [DP] artiklis 9 sätestatud aktiivse põllumajandustootja määratlusele.***

2. Toetust antakse üksnes nende kohustuste puhul, mis on rangemad kui määruse (EL) nr HR/2012 VI jaotise I peatükis kehtestatud vastavad kohustuslikud nõuded, **määruse (EL) nr DP/2013 artikli 4 lõike 1 punkti c vastavalt teises ja kolmandas taandes sätestatud vastavad kriteeriumid ja minimaalsed tegevused**, vastavad minimaalsed väetiste ja taimekaitsevahendite kasutuse nõuded ning muud asjakohased siseriiklike õigusaktidega kehtestatud kohustuslikud nõuded. Kõik sellised nõuded esitatakse programmis.
3. Käesoleva meetme kohased kohustused võetakse viie kuni seitsme aasta pikkuseks ajavahemikuks. Kui toetust antakse **mahepõllumajandusele üleminekuks, võivad liikmesriigid määrata kindlaks lühema esialgse perioodi, mis vastab üleminekuperioodile. Kui toetust antakse** mahepõllumajanduse säilitamiseks, võivad liikmesriigid oma maaelu arengu programmides näha ette iga-aastase pikendamise pärast esialgse perioodi lõppemist. **Säilitamist käsitlevate uute kohustuste jaoks, mis võetakse kohe pärast esialgsel ajavahemikul täidetud kohustust, võivad liikmesriigid oma maaelu arengu programmides määrata lühema perioodi.**
4. Toetust makstakse aasta kaupa ning toetussummadega hüvitatakse toetusesaajatele võetud kohustustest tingitud lisakulud ning saamatajäänud tulu tervikuna või osaliselt. Vajaduse korral kaetakse toetusest ka tehingukulud kuni 20 % ulatuses kohustuste eest makstavast toetusest. Põllumajandustootjate rühma võetud kohustuste puhul on maksimummäär 30 %.

Esimeses lõigus osutatud toetuste arvutamisel arvavad liikmesriigid maha summad, mis on vajalikud selleks, et välistada määruse (EL) nr DP/xxxx artiklis 29 osutatud tegevuste topeltrahastamine.
5. Toetuse maksimumsummad on sätestatud I lisas.
6. **Lõike 4 teises lõigus osutatud topeltrahastamise välistamise tagamiseks antakse komisjonile õigus võtta kooskõlas artikliga 90 vastu delegeeritud õigusakte, milles sätestatakse kasutatav arvutusmeetod.**

Artikkel 31

³⁹ Nõukogu 28. juuni 2007. aasta määrus (EÜ) nr 834/2007 mahepõllumajandusliku tootmise ning mahepõllumajanduslike toodete märgistamise kohta (ELT L 189, 20.7.2007, lk 1).

1. Käesoleva meetme kohane toetus on iga-aastane toetus, mida makstakse **põllumajandus-** või metsamaa hektari kohta, et hüvitada toetusesaajate **lisakulusid** ja saamatajäänud tulu, mis on tingitud ebasoodsatest tingimustest asjaomastel aladel seoses **nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ,⁴⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/147/EÜ⁴¹ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2000/60/EÜ⁴² rakendamisega.**

Käesoleva meetme kohase toetuse arvutamisel arvavad liikmesriigid maha summa, mis on vajalik selleks, et välistada määruse (EL) nr DP/xxxx artiklis 29 osutatud tegevuste topeltrahastamine.

2. Toetust antakse põllumajandustootjatele, erasektori metsa **valdajatele** ning **erasektori** metsa **valdajate** liitudele. Nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel võib toetust anda ka muudele maa valdajatele.
3. Direktiividega 92/43/EMÜ ja 2009/147/EÜ seotud toetust antakse põllumajandustootjatele üksnes selliste ebasoodsate asjaolude puhul, mis tulenevad nõuetest, mis on rangemad nõukogu määruse (EL) nr HR/2012 artiklis 94 ja II lisas sätestatud hea põllumajandus- ja keskkonnaseisundi standardist **ning määruse (EL) nr DP/2013 artikli 4 lõike 1 punkti c vastavalt teises ja kolmandas taandes sätestatud vastavatest kriteeriumidest ja minimaalsetest tegevustest.**
4. Direktiiviga 2000/60/EÜ seotud toetust antakse põllumajandustootjatele üksnes konkreetsete nõuete puhul:
 - a) mis on kehtestatud direktiiviga 2000/60/EÜ ning on kooskõlas veemajanduskava käsitlevate meetmeprogrammidega, mille eesmärk on saavutada kõnealuse direktiivi keskkonnanäesmärgid ning mis on rangemad veekaitset käsitlevate muude ELi õigusaktide rakendamiseks vajalikest meetmetest;

⁴⁰ **Nõukogu 21. mai 1992. aasta direktiiv 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta (EÜT L 59, 8.3.1996, lk 63).**

⁴¹ **Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. novembri 2009. aasta direktiiv 2009/147/EÜ loodusliku linnustiku kaitse kohta (ELT L 20, 26.1.2010, lk 7).**

⁴² **Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2000. aasta direktiiv 2000/60/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse veepoliitika alane tegevusraamistik (EÜT L 327, 22.12.2000, lk 1).**

b) mis on rangemad kui määruse (EL) nr HR/2012 VI jaotise I peatükis sätestatud kohustuslikud majandamisnõuded ja hea põllumajandus- ja keskkonnaseisundi nõuded ning määruse (EL) nr DP/2013 artikli 4 lõike 1 punkti c vastavalt teises ja kolmandas taandes sätestatud vastavad kriteeriumid ja minimaalsed tegevused;

c) mis on rangemad kui direktiivi 2000/60/EÜ vastuvõtmise ajal ELis kehtinud õigusaktidega ettenähtud kaitsetase, nagu on sätestatud direktiivi 2000/60/EÜ artikli 4 lõikes 9; ning

d) millega kehtestatakse maakasutusviisi olulised muudatused ja/või põllumajandustava olulised piirangud, mistõttu tulu väheneb märkimisväärselt.

5. Lõigetes 3 ja 4 osutatud nõuded esitatakse programmis.

6. Toetust võivad saada järgmised alad:

a) direktiivide 92/43/EMÜ ja 2009/147/EÜ kohaselt määratud Natura 2000 põllumajandus- ja metsaalad;

b) muud piiritletud looduskaitsealad, mille puhul põllumajandusele või metsadele kohaldatakse keskkonnapiiiranguid seoses direktiivi 92/43/EMÜ artikli 10 rakendamisega. Kõnealused alad ei tohi ületada ühe maaelu arengu programmi kohta 5 % Natura 2000 territoriaalsesse kohaldamisalasse kuuluvatest aladest;

c) põllumajandusalad, mis direktiivi 2000/60/EÜ kohaselt kuuluvad veemajanduskavade alla.

7. Toetuse maksimumsummad on sätestatud I lisas.

8. ***Lõike 1 teises lõigus osutatud topeltrahastamise välistamise tagamiseks antakse komisjonile õigus võtta kooskõlas artikliga 90 vastu delegeeritud õigusakte, milles sätestatakse kasutatav arvutusmeetod.***

Artikkel 32

Toetused looduslikust või muust eripärast tingitud piirangutega aladele

1. Toetust mägiala või looduslikust või muust konkreetsest eripärast tingitud piirangutega alade põllumajandustootjatele antakse iga-aastase toetusena **põllumajandusmaa** hektari kohta, et hüvitada põllumajandustootjatele **tervikuna või osaliselt** lisakulud ja saamata jäänud tulu, mis on seotud asjaomase ala põllumajandustootmist mõjutavate piirangutega.

Lisakulude ja saamata jäänud tulu arvutamise alus on võrdlus aladega, mida ei mõjuta looduslikust või muust eripärast tingitud piirangud, võttes arvesse määruse (EL) nr DP/2012 III jaotise 3. peatüki kohaseid toetusi.

Lisakulude ja saamata jäänud tulu arvutamisel võivad liikmesriigid nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel toetuse taset diferentseerida, võttes arvesse:

- **põllumajandustegevust mõjutava kindlakstehtud püsiva piirangu raskust;**
- **põllumajandusliku tootmise süsteemi.**

2. Toetust antakse põllumajandustootjatele, kes kohustuvad tegelema põllumajandusega artikli 33 kohaselt määratud aladel **ning kes vastavad määruse (EL) nr .../2013 [DP] artiklis 9 sätestatud aktiivse põllumajandustootja määratlusele.**
3. Toetuse suurus määratakse kindlaks I lisas sätestatud miinimum- ja maksimumsummade vahemikus. **Seda toetust võib nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel suurendada, võttes arvesse maaelu arengu programmides põhjendatavaid eriasjaolusid.**
4. Liikmesriigid näevad ette toetuse järkjärgulise vähenemise sellise osa suhtes, mis ületab põllumajandusliku majapidamise suhtes kehtestatud lävendit, mis tuleb esitada programmis, **välja arvatud juhul, kui toetus hõlmab ainult miinimumtoetust hektari kohta aastas, nagu on sätestatud I lisas.**

Juriidilise isiku või füüsiliste või juriidiliste isikute rühma puhul võivad liikmesriigid kohaldada toetuse järkjärgulist vähenemist kõnealuste juriidiliste isikute või rühmade liikmete tasandil, kui siseriikliku õigusega on ette nähtud üksikliikmetele niisuguste õiguste ja kohustuste võtmine, mis on võrreldavad nende üksikpõllumajandustootjate õiguste ja kohustustega, kellel on põllumajandusliku majapidamise juhi staatus, eelkõige mis puudutab nende majanduslikku, sotsiaalset ja maksustaatus, tingimusel, et nad on aidanud kaasa asjaomaste juriidiliste isikute või rühmade põllumajandusstruktuuride

tugevdamisele.

5. **Lisaks lõikes 2 ette nähtud toetusele** võivad liikmesriigid käesoleva meetme kohast toetust anda ajavahemikus 2014–2020 **toetusesaajatele** piirkondades, mis vastasid 2007–2013 programmitöö perioodil toetuse saamise tingimustele määruse (EÜ) nr 1698/2005 artikli 36 lõike a alapunkti ii kohaselt. **Toetusesaajate puhul nendel aladel**, mis ei ole enam toetuskõlblikud pärast artikli 33 lõikes 3 osutatud uut piirkondade piiritlemist, väheneb **kõnealune** toetus järk-järgult **maksimaalselt nelja aasta pikkuse ajavahemiku jooksul alates kuupäevast, kui artikli 33 lõike 3 kohane piiritlemine on lõpule viidud, ja hiljemalt alates 2018. aastast, mil toetuse määr ei ole suurem kui 80 % keskmisest toetusest, mis on kindlaks määratud 2007–2013 programmitöö perioodi programmis artikli 36 punkti a alapunkti ii kohaselt, ning lõpuks kõige hiljem 2020. aastal, mil toetuse määr ei ole suurem kui 20 % keskmisest toetusest. Kui toetuse tase jõuab järkjärgulise vähenemise tulemusel 25 euron, võib liikmesriik jätkata maksetega sellel tasemel kuni ajani, kui järkjärgulise vähenemise periood on läbi.**

■ Pärast piiritlemise lõpetamist saavad endiselt toetuskõlblike alade **toetusesaajad** käesoleva meetme alusel täist**toetuse**.

■

Artikkel 33

Looduslikust või muust konkreetsest eripärast tingitud piirangutega alade määramine

1. Liikmesriigid määravad lõigete 2, 3 ja 4 alusel artikli 32 kohase toetuse tingimustele vastavad alad järgmiste kategooriate raames:
- a) mägialad;
 - b) muud kui mägialad, mida mõjutavad olulised looduslikust eripärast tingitud piirangud;
- ning
- c) muud alad, mida mõjutavad konkreetsest eripärast tingitud piirangud.

2. Artikli 32 kohase toetuse saamise tingimustele vastamiseks peab mägialasid iseloomustama maakasutusvõimaluste märkimisväärne piiratus ja kasutamiskulude märgatav suurenemine järgmistel põhjustel:

- a) kõrgusest tingitud väga rasked ilmastikutingimused, mille mõju lühendab oluliselt kasvuperioodi;
- b) kui madalamatel kõrgustel on asjaomase ala suuremas osas nõlvad, mis on masinate kasutamiseks liiga järsud või mis eeldavad väga kallite eriseadmete kasutamist või nende kahe teguri esinemine koos, mille puhul kummastki eraldi põhjustatud piirangud **on** väiksema mõjuga kui kahe teguri koosmõjust põhjustatud piirangud.

Mägialadena käsitatakse 62. ¹ laiuskraadist põhja pool olevaid alasid ja teatavaid nendega piirnevaid alasid.

3. Muud kui mägialad vastavad artikli 32 kohase toetuse saamise tingimustele ja neid käsitatakse oluliste looduslike piirangutega aladena, kui vähemalt **60 % põllumajandusmaast** vastab lävendi poolest vähemalt ühele II lisas loetletud kriteeriumile.

Nende tingimuste täitmine peab olema tagatud **■** kohalike haldusüksuste teisel **■** tasandil (LAU 2 tasand) **või selgelt kirjeldatud kohaliku üksuse tasandil, mis hõlmab määratletava majandusliku ja haldusidentiteediga ühtset selgelt piiritletud geograafilist ala.**

Käesoleva lõike kohaste alade piiritlemisel teevad liikmesriigid objektiivsete kriteeriumide alusel tasandamise, et jätta välja alad, mille kohta on kooskõlas esimese lõiguga olulisest looduslikust eripärast tingitud piirangud dokumenteeritud, kuid nende piirangute mõju on ületatud investeringute või majandustegevuse abil **või tõendite abil mulla normaalse viljakuse kohta või mille puhul tootmismeetodid või põllumajandusliku tootmise süsteemid kompenseerivad artikli 32 lõikes 1 osutatud sissetuleku kaotuse või lisakulud.**

4. Muud kui lõigetes 2 ja 3 osutatud alad vastavad artikli 32 kohase toetuse saamise tingimustele, kui neid mõjutavad konkreetsest eripärast tingitud piirangud ning kui seal tuleks maaharimist jätkata, et kaitsta või parandada keskkonda, säilitada maaelu ja nimetatud piirkonna turismipotentsiaali või kaitsta rannikut.

Konkreetsest eripärast tingitud piirangutest mõjutatud alad hõlmavad põllumajanduspiirkondi,

mis on looduslike **tootmistingimuste** poolest **sarnased** ja mis kokku ei ületa 10 % asjaomase liikmesriigi pindalast.

Lisaks võivad alad olla käesoleva lõike alusel toetuskõlblikud ka juhul, kui:

- vähemalt 60 % põllumajandusmaast vastab vähemalt kahele II lisas loetletud kriteeriumile ning ei ületa kummagi puhul 20 % lävendist või
- vähemalt 60 % põllumajandusmaast koosneb piirkondadest, mis vastavad lävendi poolest vähemalt ühele II lisas loetletud kriteeriumile, ning piirkondadest, mis vastavad vähemalt kahele II lisas loetletud kriteeriumile ning ei ületa kummagi puhul 20 % lävendist.

Nende tingimuste täitmine peab olema tagatud LAU 2 tasandil või selgelt kirjeldatud kohaliku üksuse tasandil, mis hõlmab määratletava majandusliku ja haldusidentiteediga ühtset selgelt piiritletud geograafilist ala. Käesoleva lõigu kohaste alade piiritlemisel teevad liikmesriigid artikli 33 lõikes 3 kirjeldatud tasandamise. Käesoleva lõigu kohaselt toetuskõlblikena käsitatavaid alasid võetakse arvesse teises lõigus osutatud 10 % piirangu arvutamisel.

Erandkorras ei kohaldata esimest lõiku liikmesriikide suhtes, kelle kogu territooriumit käsitatakse määruste (EÜ) nr 1698/2005 ja (EÜ) nr 1257/1999 alusel alana, mida mõjutavad erilised ebasoodsad tingimused.

5. Liikmesriigid lisavad oma maaelu arengu programmidele:

- a) kehtiva või muudetud piiritletuse vastavalt lõigetele 2 ja 4;
- b) lõikes 3 osutatud alade uue piiritletuse.

Artikkel 34

Loomade heaolu

1. Käesoleva meetme kohast loomade heaolu toetust antakse põllumajandustootjatele, kes vabatahtlikult teostavad toiminguid, mis hõlmavad ühte või mitut loomade heaolu parandavat kohustust, ning kes vastavad määruse (EL) nr .../2013 [DP] artiklis 9 sätestatud aktiivse põllumajandustootja määratlusele.

2. Loomade heaolu toetus hõlmab ainult neid kohustusi, mis on rangemad kui määruse (EL) nr HR/2012 VI jaotise I peatükis kehtestatud vastavad kohustuslikud nõuded ning muud asjakohased kohustuslikud nõuded ■ . Kõik asjakohased nõuded esitatakse programmis.

Kõnealused kohustused võetakse ühe **kuni seitsme** aasta pikkuseks ajavahemikuks, mida võib pikendada.

3. ■ Toetust makstakse aasta kaupa ning toetussummadega hüvitatakse toetusesaajatele võetud kohustustest tingitud lisakulud ning saamatajäänud tulu tervikuna või osaliselt. Vajaduse korral võib toetusest katta ka tehingukulud kuni 20 % ulatuses loomade heaoluga seotud kohustuse eest makstavast toetusest.

Toetuse maksimumsumma on sätestatud I lisas.

4. **Selle tagamiseks, et loomade heaoluga seotud kohustused vastaksid liidu kõnealuse valdkonna üldpoliitikale**, antakse komisjonile õigus võtta artiklis 90 sätestatud korras vastu delegeeritud õigusakte, milles käsitletakse selliste alade kindlaksmääramist, kus loomade heaoluga seotud kohustused esitavad kõrgemaid nõudeid tootmismeetodite suhtes.

Artikkel 35

Metsakeskkonna- ja kliimateenused ja metsakaitse

1. Käesoleva meetme kohast toetust antakse hektari metsa kohta **avaliku ja erasektori** metsa valdajatele **ning teistele eraõiguslikele ja avaliku sektori asutustele** ■ ja nende liitudele, kes vabatahtlikult teostavad toiminguid, mis hõlmavad ühte või mitut metsanduse keskkonnakohustust. Riigi **omandis oleva metsa puhul võib toetust anda üksnes juhul, kui sellist metsa majandav asutus on eraõiguslik asutus või omavalitsusüksus.**

Metsanduslike majapidamiste puhul, mis on suuremad teatavast suuruselt, mille liikmesriigid määravad kindlaks oma maaelu arengu programmides, tuleb lõike 1 kohase toetuse saamiseks ■ **esitada asjaomane teave** metsamajandamiskavast või samaväärsest dokumendist kooskõlas metsade säästva majandamise põhimõttega, **nagu see on määratletud Euroopa metsade kaitset käsitleval ministrite konverentsil 1993. aastal.**

2. Toetus hõlmab üksnes selliseid kohustusi, mis on rangemad kui riigi metsandusseadusega või muude asjakohaste siseriiklike õigusaktidega kehtestatud kohustuslikud nõuded. Kõik sellised

nõuded esitatakse programmis.

Kohustused võetakse viie kuni seitsme aasta pikkuseks ajavahemikuks. Vajaduse korral ja nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel võivad liikmesriigid oma maaelu arengu programmides määrata teatavat liiki kohustuste jaoks siiski pikema ajavahemiku.

3. Toetusega hüvitatakse toetusesaajatele võetud kohustustest tingitud lisakulud ning saamata jäänud tulu tervikuna või osaliselt. Vajaduse korral kaetakse toetusest ka tehingukulud kuni 20 % ulatuses metsanduse keskkonnakohustuse eest makstavast toetusest. Toetuse maksimumsumma on sätestatud I lisas.

Nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel võib keskkonnakaitsega seotud toimingute jaoks anda puude ja metsade kommertskasutusest loobumise kohustuste puhul toetust üksuse kohta kindlasummalise või ühekordse toetusena, mis arvutatakse tekkinud lisakulude ja saamata jäänud tulu põhjal.

4. Toetust võib anda ***avaliku sektori ja*** eraõiguslikele asutustele ■ metsa geneetiliste ressursside säilitamiseks ja edendamiseks lõigetega 1, 2 ja 3 hõlmamata toimingute kaudu.
5. ***EAFRD eelarveliste vahendite tõhusa kasutamise tagamiseks*** antakse komisjonile õigus võtta artiklis 90 sätestatud korras vastu delegeeritud õigusakte, milles käsitletakse lõike 4 kohase toetuse tingimustele vastavate toimingute liike.

Artikkel 36

Koostöö

1. Käesoleva meetme kohast toetust ***antakse selleks, et*** soodustada koostöövorme, millesse on kaasatud vähemalt kaks üksust ning milles eelkõige käsitletakse järgmist:
 - a) koostööalased lähenemisviisid liidu põllumajandussektori, toidutarneahela ***ja*** metsandussektori eri osalejate ning ■ muude osalejate vahel, kes aitavad kaasa maaelu arengupoliitika eesmärkide ja prioriteetide saavutamisele, kaasa arvatud ***tootjarühmad, ühistud ja*** tootmisharudevahelised organisatsioonid;
 - b) klastrite ja võrgustike loomine;

- c) põllumajanduse tootlikkuse ja jätkusuutlikkusega tegeleva EIP tööühmade loomine ja tegevus, nagu on osutatud artiklis 62.

2. Lõike 1 kohase koostööga on eelkõige hõlmatud:

- a) katseprojektid;
- b) põllumajandus-, toidu- ja metsandussektoris uute toodete, tavade, protsesside ja tehnoloogia arendamine;
- c) koostöö väikeettevõtjate vahel, et korraldada ühiseid tööprotsesse **ning** jagada vahendeid ja ressursse, **ning maaturismiga seotud turismiteenuste arendamine ja/või turustamine**;
- d) horisontaalne ja vertikaalne koostöö tarneahelas osalejate vahel lühikeste tarneahelate ja kohalike turgude loomiseks **ja arendamiseks**;
- e) kohaliku tasandi müügiedendustegevus lühikeste tarneahelate ja kohalike turgude arendamiseks;
- f) kliimamuutuste leevendamiseks või kliimamuutustega kohanemiseks võetud ühismeetmed;
- g) keskkonnaprojektide ja kasutuselolevate keskkonnatavade **ühine** käsitus, **sealhulgas töhus veemajandus, taastuvenergia kasutamine ja põllumajandusmaastiku säilitamine**;
- h) tarneahelas osalejate vaheline horisontaalne ja vertikaalne **koostöö** toiduainete **ja** energia tootmises ning tööstuslikus töötlemises ■ kasutatava biomassi säästval **kättesaadavaks tegemisel**;
- i) liidu ühe või mitme maaelu arengu prioriteediga seotud **muude kui määruse (EL) nr [ühissätete määrus] artikli 2 lõikes 16 osutatud** kohaliku arengu strateegiate rakendamine, eelkõige muude kui määruse (EL) nr [ÜSR/2012] artikli 28 lõike 1 punktis b osutatud avaliku sektori **ja** erasektori **partnerite rühmade** poolt;
- j) metsamajandamiskava või samaväärse dokumendi koostamine; **ja)**
põllumajandustegevuse mitmekesistamine tervishoiu, sotsiaalse integratsiooni,

kogukonna toetatud põllumajanduse ning keskkonna- ja toitumisealase haridusega seotud tegevuste kaudu.

3. Lõike 1 **punkti b** kohast toetust antakse üksnes hiljuti moodustatud klastritele ja võrgustikele ning nendele, kes alustavad enda jaoks uut tegevust.

Lõike 2 **punktide a ja b** kohaseid toiminguid hõlmavat toetust võib anda ka üksikettevõtjatele, kui selline võimalus on ette nähtud maaelu arengu programmis.

4. **Lõike 2 punkti a** kohaste katseprojektide ja üksikosalejate poolt **lõikes 3 sätestatu kohaselt teostatud lõike 2 punkti b kohaste** toimingute tulemusi tuleb levitada.

5. Käesoleva meetme kohast toetust võib anda lõikes 1 osutatud koostöövormidega seotud järgmiste kulude hüvitamiseks:

- a) asjaomase ala uuringud ja teostatavusuuringud ning äriplaani või metsamajandamiskava või samaväärse, muu kui määruse (EL) nr [ÜSR/2012] artiklis 29 osutatud kohaliku arengu strateegia koostamine;
- b) asjaomase ala elavdamine, et **teostada** kollektiivset territoriaalprojekti **või projekti, mille peab läbi viima artiklis 62 osutatud põllumajanduse tootlikkuse ja jätkusuutlikkusega tegeleva EIP töörihm**. Klastrite puhul võib elavdamine hõlmata ka koolituse korraldamist, liikmetevaheliste võrgustike loomist ning uute liikmete värbamist;
- c) koostöö jooksvad kulud;
- d) äriplaani, **keskkonnakava, metsamajandamiskava või samaväärse kava** rakendamise, muu kui määruse (EL) nr [ÜSR/2012] artiklis 29 osutatud kohaliku arengu strateegia rakendamise või **muude** innovatsioonile suunatud **tegevuste, sealhulgas katsete tegemisega** seotud eriprojektide otsesed kulud;
- e) müügiesindustegevus.

6. Kui äriplaani **või keskkonnakava** või metsamajandamiskava või sellega samaväärne dokument või arengustrateegia on rakendatud, võivad liikmesriigid anda toetust kas üldsummana, mis hõlmab koostöö ja rakendatud projektide kulusid, või katta üksnes koostöö kulud ning

kasutada projekti rakendamiseks muude meetmete või liidu muude fondide rahalisi vahendeid.

Kui toetust makstakse üldsummana ja rakendatud projekt kuulub käesoleva määruse muu meetmega hõlmatud liiki, kohaldatakse asjakohast toetuse maksimumsummat või -määra.

7. Eri piirkondades või liikmesriikides asuvate osalejate koostöö vastab samuti toetuse saamise tingimustele.
8. Toetuse andmine piirdub maksimaalselt seitsme aastaga, välja arvatud kollektiivsed keskkonnaprojektid nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel.
9. Käesoleva meetme kohase koostöö võib ühendada projektidega, mida samal territooriumil rahastatakse muudest liidu rahalistest vahenditest kui EAFRD. Liikmesriigid tagavad, et välditakse ülemäärast hüvitamist, mis võib tuleneda käesoleva meetme ning muude riiklike või liidu toetusvahendite ühendamisest.
10. ***EAFRD eelarveliste vahendite tõhusa kasutamise tagamiseks*** antakse komisjonile õigus võtta artiklis 90 sätestatud korras vastu delegeeritud õigusakte, milles käsitletakse toetuse saamise tingimustele vastavate katseprojektide, klastrite, võrgustike, lühikeste tarneahelate ja kohalike turgude tunnuste täpsustamist ning tingimusi, mille alusel lõikes 2 loetletud toiminguliigid võivad saada toetust.

Artikkel 37

Riskijuhtimine

1. Käesoleva meetme kohane toetus hõlmab:
 - a) rahalist toetust **põllumajandustootjatele** saagi, loomade ja taimede kindlustamiseks ebasoodsatest ilmastikutingimustest, looma- või taimehaigustest , kahjurite levikust **või keskkonnajuhtumist** tuleneva majandusliku kahju vastu;
 - b) rahalist toetust ühisfondidele, et maksta põllumajandustootjatele rahalist hüvitist **ebasoodsatest ilmastikutingimustest või** looma- või taimehaigustest **või kahjurite levikust** või keskkonnajuhtumist tuleneva majandusliku kahju eest;

- c) sissetuleku stabiliseerimise vahendit, mida antakse ühisfondidele rahalise toetusena, et tagada hüvitamine põllumajandustootjatele sissetuleku järsu vähenemise **eest**.

- 1a. **Käesoleva artikli kohaldamisel märgib mõiste „põllumajandustootja” aktiivset põllumajandustootjat määruse (EL) nr .../2013 [DP] artikli 9 tähenduses.**
2. **Lõike 1 punktide b ja c** kohaldamisel **tähendab** „ühisfond” liikmesriigi õiguse kohaselt akrediteeritud skeemi, mille kaudu sellega ühinenud põllumajandustootjad saavad end kindlustada niisuguse majandusliku kahju vastu, mis on põhjustatud **ebasoodsatest ilmastikutingimustest** või taime- või loomahaiguse puhangust või **kahjurite levikust** või keskkonnajuhtumist, või sissetuleku järsu vähenemise vastu.
3. Liikmesriigid tagavad, et välditakse ülemäärast hüvitamist, mis võib tuleneda käesoleva meetme ning muude riiklike või liidu toetusvahendite või erakindlustusskeemide vahendite ühendamisest.
4. **EAFRD eelarveliste vahendite tõhusa kasutamise tagamiseks** antakse komisjonile õigus võtta artiklis 90 sätestatud korras vastu delegeeritud õigusakte, milles käsitletakse artikli 39 lõike 3 punktis b ja artikli 40 lõikes 4 osutatud ühisfondidele antavate kommerts-laenude minimaalset ja maksimaalset kestust.

Hiljemalt 31. detsembriks 2018 esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande käesoleva artikli rakendamise kohta.

Artikkel 38

Saagi, loomade ja taimede kindlustamine

1. Artikli 37 lõike 1 punkti a kohast toetust antakse üksnes selliste kindlustuslepingute puhul, millega on hõlmatud sellise kahju hüvitamine, mille on põhjustanud ebasoodsad ilmastikutingimused või looma- või taimehaigus või kahjurite levik **või keskkonnajuhtum**, või direktiivi 2000/29/EÜ kohaselt vastu võetud meede taimehaiguse või kahjuripuhangu likvideerimiseks või selle leviku piiramiseks, mille tõttu on kahjustunud rohkem kui 30 % asjaomase põllumajandustootja keskmisest aastatoodangust kolme eelneva aasta jooksul või eelneva viieaastase perioodi kolme aasta keskmisest, välja arvatud kõige kõrgem ja kõige madalam näitaja. **Põllumajandustootja aastatoodangu arvutamiseks võib kasutada**

indekseid. Kasutatud arvutusmeetod võimaldab kindlaks määrata üksikpõllumajandustootja tegeliku kahju kõnealusel aastal.

Põhjustatud kahju ulatuse arvutust võib kohandada vastavalt iga tooteliigi eriomadustele, kasutades:

- a) bioloogilisi indekseid (biomassi koguseline kadu) või samaväärseid saagi kao indekseid, mis on kehtestatud põllumajandusettevõtte, kohalikul, piirkondlikul või riigi tasandil, või**
- b) ilmastiku indekseid (sealhulgas sademete kogus ja temperatuur), mis on kehtestatud kohalikul, piirkondlikul või riigi tasandil.**

- 2. Ebasoodsate ilmastikutingimuste või looma- või taimehaiguse või kahjurite leviku **või keskkonnajuhtumi** esinemine peab olema ametlikult kinnitatud asjaomase liikmesriigi pädeva asutuse poolt.

Liikmesriigid võivad vajaduse korral kehtestada eelnevalt kriteeriumid, mille alusel loetakse selline ametlik kinnitamine toimunuks.

- 2a. **Loomahaigustega seoses võidakse artikli 37 lõike 1 punkti a kohast rahalist toetust anda üksnes Maailma Loomatervishoiu Organisatsiooni koostatud loetelus ja/või nõukogu otsuse 2009/470/EÜ lisas märgitud haiguste puhul.**

- 3. Kindlustushüvitistega ei hüvitata rohkem kui artikli 37 lõike 1 punktis a osutatud kahjude korvamisega seotud kogukulud ning nendega ei seata nõudmisi ega tingimusi tulevase tootmise liigi ega mahu suhtes.

Liikmesriigid võivad asjakohaseid ülemmäärasid kohaldades piirata kindlustusmakse summat, mille ulatuses võib toetust anda.

- 4. Toetuse suhtes kehtib I lisas sätestatud maksimummäär.

Artikkel 39

Ebasoodsate ilmastikutingimuste, looma- ja taimehaiguste, kahjurite leviku ning keskkonnajuhtumitega seotud ühisfondid

1. Toetuse saamiseks peab asjaomane ühisfond:
 - a) olema pädevate ametiasutuste poolt akrediteeritud vastavalt siseriiklikele õigusaktidele;
 - b) tagama fondi sisse- ja väljamaksete läbipaistvuse;
 - c) kasutama selgeid eeskirju mis tahes tekkinud võla eest vastutuse määramise suhtes.

2. Liikmesriigid määravad kindlaks ühisfondide loomise ja haldamise eeskirjad, eelkõige põllumajandustootjatele kriisi korral hüvitiste maksmise **ja nende toetuskõlblikkuse ning** kõnealuste eeskirjade haldamise ja järgimise järelevalve kohta. **Liikmesriigid tagavad, et fondide korras nähakse ette karistused põllumajandustootja poolse hooletuse juhtudel.**

Artikli 37 lõike 1 punktis b nimetatud juhtumite esinemist peab ametlikult kinnitama asjaomase liikmesriigi pädev asutus.

3. Artikli 37 lõike 1 punktis b osutatud rahalised toetused võivad olla seotud üksnes järgmisega:

- a) ühisfondi moodustamisega seotud halduskulude katmine, jaotatuna maksimaalselt kolme aasta peale ning järk-järgult vähenevas summas;
- b) ühisfondidest põllumajandustootjatele rahaliseks hüvitamiseks makstavad summad. Lisaks võivad rahalised toetused olla seotud ühisfondide selliste kommertsalaenude intresside tagasimaksmisega, mis on võetud põllumajandustootjatele kriisiolukorra puhul rahalise hüvitise maksmiseks.

Artikli 37 lõike 1 punkti b kohast toetust antakse üksnes sellise kahju hüvitamiseks, mille on põhjustanud ebasoodsad ilmastikutingimused, looma- või taimehaigus, kahjurite levik, või direktiivi 2000/29/EÜ kohaselt vastu võetud meetme puhul taimehaiguse või kahjuripuhangu või keskkonnajuhtumi likvideerimiseks või selle leviku piiramiseks, mille tõttu on kahjustunud rohkem kui 30 % asjaomase põllumajandustootja keskmisest aastatoodangust kolme eelneva aasta jooksul või eelneva viieaastase perioodi kolme aasta keskmisest, välja arvatud kõige kõrgem ja kõige madalam näitaja. Põllumajandustootja aastatoodangu arvutamiseks võib kasutada indekseid. Kasutatud arvutusmeetod võimaldab kindlaks määrata üksikpõllumajandustootja tegeliku kahju kõnealusel aastal.

Algne põhivara ei tohi tulla riiklikest vahenditest.

4. Loomahaigustega seoses võidakse artikli 37 lõike 1 punkti a kohast rahalist toetust ■ anda üksnes Maailma Loomatervishoiu Organisatsiooni koostatud loetelus ja/või nõukogu otsuse **2009/470/EÜ** lisas märgitud haiguste puhul.
5. Toetuse suhtes kehtib I lisas sätestatud maksimummäär.

Liikmesriigid võivad toetuse saamise tingimustele vastavaid kulusid piirata, kohaldades:

- a) ülemmäära ühisfondi kohta;
- b) asjakohaseid ülemmäärasid ühiku kohta.

Artikkel 40

Sissetuleku stabiliseerimise vahend

1. Artikli 37 lõike 1 punkti c kohast toetust antakse üksnes sissetuleku sellise languse puhul, mis ületab 30 % üksikpõllumajandustootja keskmisest aastasissetulekust kolme eelneva aasta jooksul või eelneva viieaastase perioodi kolme aasta keskmisest, välja arvatud kõige kõrgem ja kõige madalam näitaja. Artikli 37 lõike 1 punkti c tähenduses moodustab sissetuleku tulude summa, mille põllumajandustootja saab turult, sealhulgas mis tahes vormis riiklik toetus, millest on maha arvatud tootmiskulud. Ühisfondi toetus põllumajandustootjatele võib hüvitada **vähem** kui 70 % saamata jäänud tulust **sel aastal, mil tootja muutub toetuskõlblikuks selle toetuse saamise jaoks**.
2. Toetuse saamiseks peab asjaomane ühisfond:
 - a) olema pädevate ametiasutuste poolt akrediteeritud vastavalt siseriiklikele õigusaktidele;
 - b) tagama fondi sisse- ja väljamaksete läbipaistvuse;
 - c) kasutama selgeid eeskirju mis tahes tekkinud võla eest vastutuse määramise suhtes.
3. Liikmesriigid määravad kindlaks ühisfondide loomise ja haldamise eeskirjad, eelkõige põllumajandustootjatele kriisi korral hüvitiste maksmise ning kõnealuste eeskirjade haldamise

ja järgimise järelevalve kohta. ***Liikmesriigid tagavad, et fondide korras nähakse ette karistused põllumajandustootja poolse hooletuse juhtudel.***

4. Artikli 37 lõike 1 punktis c osutatud rahalised toetused võivad olla seotud üksnes järgmisega:

- a) ***ühisfondi moodustamisega seotud halduskulude katmine, jaotatuna maksimaalselt kolme aasta peale ning järk-järgult vähenevas summas;***
- b) ühisfondidest põllumajandustootjatele rahaliseks hüvitamiseks makstavad summad. Lisaks võivad rahalised toetused olla seotud ühisfondide selliste kommertsalaenude intresside tagasimaksmisega, mis on võetud põllumajandustootjatele kriisiolukorra puhul rahalise hüvitise maksmiseks. Algne põhivara ei tohi tulla riiklikest vahenditest.

5. Toetuse suhtes kehtib I lisas sätestatud maksimummäär.

Artikkel 40a

Täiendavate riiklike otsetoetuste rahastamine Horvaatias

1. ***Toetust võib anda põllumajandustootjatele, kes vastavad määruse (EL) nr [DP/2012] artikli 17a kohastele täiendavate riiklike otsetoetuste saamise tingimustele. Kõnealuses artiklis sätestatud tingimusi kohaldatakse ka käesoleva artikli kohaselt antava toetuse suhtes.***
2. ***Põllumajandustootjale aastate 2014, 2015 ja 2016 kohta antav toetus ei tohi ületada järgmiste näitajate vahet:***
 - a) ***Horvaatias asjaomasel aastal kohaldatavate otsetoetuste tase vastavalt määruse (EL) nr [DP/2012] artiklile 16a ning***
 - b) ***45 % otsetoetuste vastavast tasemest, kohaldatuna alates 2022. aastast.***
3. ***Liidu rahastamisosalus ei ületa käesoleva artikli kohaselt Horvaatias aastate 2014, 2015 ja 2016 kohta antavas toetuses 20 % tema vastavast EAFRD aastaeraldise.***
4. ***EAFRD rahastamisosalus otsetoetuste täiendamiseks ei ületa 80 %.***

Artikkel 41

Meetmete rakenduseeskirjad

Komisjon võtab rakendusaktidega vastu käesoleva jaotise meetmete rakenduseeskirjad, milles käsitletakse:

- a) põllumajanduse ja metsandusega seotud nõustamisteenuseid, põllumajandusettevõtte haldamise ja asendusteenuseid osutavate asutuste ja organite valikumenetlusi ning artiklis 16 osutatud nõustamisteenuste meetme kohase toetuse järkjärgulist vähendamist;
- b) liikmesriigi tehtud hindamist, milles käsitletakse äriplaani edu, maksevõimalusi ning noorte põllumajandustootjate muudele meetmetele juurdepääsu võimalusi artiklis 20 osutatud põllumajandusettevõtete ja ettevõtete arengu meetmete alusel;
- c) **■** ühikute teisendamist muudeks kui nendeks, mida on kasutatud I lisas, **■ ning loomade loomühikutesse arvutamise määrasid artiklites 29, 30, 34 ja 35 osutatud meetmete alusel;**
- d) võimalust kasutada **lisakulude ja** saamata jäänud tulu standardhinnanguid seoses artiklite 29–32, 34 ja 35 kohaste meetmetega ning kõnealuse tulu arvutamise kriteeriume;
- e) toetussumma arvutamist, kui toiming vastab rohkem kui ühe meetme kohase toetuse saamise tingimustele.

Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artiklis 91 osutatud kontrollimenetlusega.

■

2. jagu

LEADER

Artiklid 42⁴³

LEADERi kohalikud tegevusrühmad

1. Lisaks määruse (EL) nr [ÜSR/2012] artiklis 30 osutatud ülesannetele võivad kohalikud

⁴³ **Käesolevat artiklit võidakse muuta, et tagada kooskõla ÜSRi lõpliku tekstiga.**

tegevusrühmad täita korraldusasutuse ja/või makseasutuse poolt delegeeritud lisaülesandeid.

2. Kohalikud tegevusrühmad võivad pädevalt makseasutuselt taotleda ettemakset, kui selline võimalus on ette nähtud maaelu arengu programmis. Ettemakse summa ei või ületada 50 % riiklikust toetusest, mis on seotud jooksvate kulude ja elavdamiskuludega.

Artikkel 43⁴⁴

LEADERi stardikomplekt

Toetus LEADERi kohalikuks arenguks võib hõlmata ka LEADERi stardikomplekti kohalike kogukondade jaoks, kes ei rakendanud LEADERit 2007.–2013. aasta programmitöö perioodil. LEADERi stardikomplekt hõlmab toetust suutlikkuse suurendamise ja väikeste katseprojektide jaoks. LEADERi stardikomplekti raames antav toetus ei sõltu LEADERi kohaliku arengu strateegia esitamisest.

Artiklid 44⁴⁵

LEADERi koostööalane tegevus

1. [Määruse (EL) nr [ÜSR/2012] artikli 31 punktis c] osutatud toetust antakse :
 - a) liikmesriikide sisestele koostööprojektidele (**territooriumidevaheline koostöö**) või mitme liikmesriigi **või** kolmandate riikide territooriumide vahelistele **koostööprojektidele (riikidevaheline koostöö)**;
 - b) territooriumidevahelisi ja riikidevahelisi koostööprojekte ettevalmistavale tehnilisele toetusele, tingimusel et kohalikud tegevusrühmad tõendavad, et nad kavandavad konkreetse projekti rakendamist.
2. Lisaks teistele kohalikele tegevusrühmadele võivad EAFRD raames kohalike tegevusrühmade partnerid olla:

⁴⁴ Käesolevat artiklit võidakse muuta, et tagada kooskõla ÜSRi lõpliku tekstiga.

⁴⁵ Käesolevat artiklit võidakse muuta, et tagada kooskõla ÜSRi lõpliku tekstiga.

- a) maapiirkonna kohalike era- **ja** avaliku **sektori partnerite rühm**, kes rakendab kohaliku arengu strateegiat liidus või väljaspool seda;
 - b) muu kui maapiirkonna kohalike era- **ja** avaliku sektori **partnerite rühm**, kes rakendab kohaliku arengu strateegiat.
3. Kui koostööprojekte ei vali kohalikud tegevusrühmad, peavad liikmesriigid kehtestama jooksva taotlussüsteemi **II**.

Liikmesriigid avalikustavad riikidevaheliste koostööprojektide valimist käsitlevad siseriiklikud või piirkondlikud haldusmenetlused ning toetuskõlblikud kulud hiljemalt kaks aastat pärast nende maaelu arengu programmide heakskiitmise tähtaega.

Pädev asutus kiidab koostööprojektid heaks hiljemalt neli kuud pärast projektide esitamise tähtaega.

4. Liikmesriigid teatavad komisjonile heakskiidetud riikidevahelistest koostööprojektidest.

I

II peatükk

Mitut meedet hõlmavad üldsätted

Artikkel 46

Investeeringud

1. EAFRD toetuse saamise tingimustele vastamiseks peab investeerimistoimingutele eelnema seda laadi investeeringuid käsitlevate õigusaktide kohaselt teostatud eeldatava keskkonnamõju hinnang, kui on tõenäoline, et investeering avaldab keskkonnale kahjulikku mõju.
2. Toetuskõlblikud kulutused on järgmised:
 - a) kinnisvara ehitamine, soetamine, sealhulgas liisinguga soetamine, või parendamine;
 - b) uute masinate ja seadmete ostmise või liisimine ülempiiriga kuni vara turuväärtuseni;

c) punktides a ja b osutatud kulutustega seotud üldkulud, nagu arhitekti-, inseneri- ja konsultatsioonitasud, **keskkonnaalase ja majandusliku jätkusuutlikkuse alase nõustamisega seotud, sealhulgas teostatavusuuringute kulud. Teostatavusuuringud jäävad toetuskõlblikeks kulutusteks isegi siis, kui nende tulemuste põhjal punktide a ja b kohaseid kulutusi ei tehta;**

ca) **järgmised mittemateriaalsed investeeringud: arvutitarkvara omandamine või arendamine ning patentide, litsentside, autoriõiguste ja kaubamärkide omandamine;**

cb) **metsamajandamiskavade või samaväärsete dokumentide koostamise kulud.**

3. **Uute ja olemasolevate niisutatud alade** niisutamise puhul käsitatakse toetuskõlblike kulutustena üksnes selliseid investeeringuid, **mis vastavad järgmistele tingimustele:**

a) **direktiivi 2000/60/EÜ kohaselt nõutavast veemajanduskavast on komisjonile teatatud kogu ala puhul, millel investeerimine toimub, samuti muude alade puhul, mille keskkonda võib investeerimine mõjutada. Nimetatud direktiivi artikli 11 kohaselt veemajanduskava alusel jõustuvaid meetmeid, mis on põllumajandussektori jaoks asjakohased, täpsustatakse asjakohases meetmeprogrammis;**

b) **teostatakse veemõõtmist, mis võimaldab mõõta vee kasutamist toetatud investeeringu tasandil, või tehakse selline mõõtmine võimalikuks investeeringu osana;**

c) **olemasoleva niisutusrajatise või niisutusinfrastruktuuri elemendi parendamiseks tehtav investeering on toetuskõlblik üksnes siis, kui eelnevalt on hinnatud, et see annab vähemalt 5–25 % potentsiaalse veekokkuhoiu vastavalt olemasoleva rajatise või infrastruktuuri tehnilistele parameetritele.**

Kui investeering mõjutab põhja- või pinnaveekogumeid, mille puhul on asjakohases veemajanduskavas tehtud kindlaks, et nende seisund on vee kogusega seotud põhjustel vähem kui hea:

i) **tagab investeering investeerimistasandil tõhusa veekasutuse vähenemise, mis ulatub vähemalt 50 %ni potentsiaalsest veekokkuhoiust, mis on investeeringuga võimalikuks tehtud;**

- ii) *kui investeering tehakse ühes ja samas põllumajanduslikus majapidamises, on selle tulemuseks samuti põllumajandusliku majapidamise kogu veekasutuse vähenemine kuni 50 % potentsiaalsest veekokkuhoiust, mis on tehtud võimalikuks investeerimistasandil. Põllumajandusliku majapidamise kogu veekasutus hõlmab majapidamise poolt müüdavat vett.*

Ühtegi punkti c tingimust ei kohaldata olemasolevasse rajatisse tehtava investeeringu suhtes, mis mõjutab üksnes energiatõhusust, või veehoidla rajamiseks tehtava investeeringu suhtes või investeeringu suhtes taaskasutatud vee kasutamisse, mis ei mõjuta põhja- või pinnaveekogumit;

- d) *investeering, mille tulemusel suureneb niisutatud ala netopind, mis mõjutab konkreetset põhja- või pinnaveekogumit, on toetuskõlblik üksnes järgmistel tingimustel:*

- i) *veekogu seisundi puhul ei ole asjakohases veemajanduskavas tehtud kindlaks, et see on vee kvaliteediga seotud põhjustel vähem kui hea, ning*
- ii) *keskkonnanalüüs näitab, et investeeringul ei ole märkimisväärset negatiivset mõju keskkonnale; sellise keskkonnamõju analüüsi teeb pädev asutus või see kiidetakse pädeva asutuse poolt heaks ning see võib puudutada ka põllumajanduslike majapidamiste rühmasid.*

Programmis kehtestatud ja põhjendatud alasid, mida ei ole niisutatud, kuid millel hiljuti oli kasutusel niisutusrajatis, võib käsitada niisutatud ala netopinna suurenemise kindlaks määramise eesmärgil niisutatud aladena.

Erandina alapunktist i võib investeering, mille tulemusel suureneb niisutatud ala netopind, olla ikkagi toetuskõlblik, kui:

- *investeering on ühendatud olemasoleva niisutusrajatise või niisutusinfrastruktuuri elemendi jaoks tehtava investeeringuga, mille puhul on eelnevalt hinnatud, et see annab vähemalt 5–25 % potentsiaalse veekokkuhoiu vastavalt olemasoleva rajatise või infrastruktuuri tehnilistele parameetritele, ning*
- *investeering tagab investeerimistasandil tervikuna veekasutuse tõhusa vähenemise,*

mis ulatub vähemalt 50 % potentsiaalsest veekokkuhoiust, mis on olemasolevasse niisutusrajatisse või -infrastruktuuri elementi investeerimisega võimalikuks tehtud.

Lisaks ei kohaldata erandina punkti d alapunkti i tingimust investeeringute suhtes, mis tehakse uutesse niisutusrajatistesse, mida varustatakse veega olemasolevast veehoidlast, mille pädevad asutused on heaks kiitnud enne 31. oktoobrit 2013, kui on täidetud järgmised tingimused:

- kõnealune veehoidla on asjakohases veemajanduskavas kindlaks tehtud ja selle suhtes kohaldatakse direktiivi 2000/60/EÜ artikli 11 lõike 3 punktis e sätestatud kontrollinõudeid;*
- 31. oktoobril 2013 kehtis kas veehoidlast koguveevõtu suhtes maksimummäär või veehoidla poolt mõjutatud veekogudesse juurdevoolu nõutav miinimumtase;*
- nimetatud maksimummäär või juurdevoolu nõutav miinimumtase vastab direktiivi 2000/60/EÜ artiklis 4 sätestatud tingimustele;*
- kõnealuse investeeringu tulemuseks ei ole 31. oktoobrit 2013 kehtinud veevõtu maksimummäära ületamine või mõjutatud veekogudesse juurdevoolu vähenemine allapoole 31. oktoobrit 2013 kehtinud nõutavat miinimumtaset.*

4. Põllumajanduslike investeeringute puhul ei anta investeeringutoetust põllumajandustootmisõiguste, toetusõiguste, loomade, ega üheaastaste taimede ostmiseks ega selliste taimede istutamiseks. Loodusõnnetustes **või katastroofides** kannatada saanud põllumajandusliku tootmispotentsiaali artikli 19 lõike 1 punkti b kohaseks taastamiseks võivad loomade ostmise kulutused olla siiski toetuskõlblikud.
5. Investeeringutega seotud toetusi saavad isikud võivad pädevalt makseasutuselt taotleda investeeringuga seotud riigiabi ettemaksu kuni 50 %, kui selline võimalus on sätestatud maaelu arengu programmis.
- 5a. **Käibekapital, mis täiendab uut investeeringut kooskõlas määruse [ÜSR/2013] artikliga 32 loodud rahastamisvahendi kaudu EAFRD toetust saavasse põllumajandus- või metsandussektorisse ning on sellega seotud, võib olla toetuskõlblik kulutus. Käesoleva**

lõike alusel ei ületa toetuskõlblikud kulutused 30 % investeeringu toetuskõlblike kulutuste kogusummast. Vastavat taotlust tuleb nõuetekohaselt põhjendada.

6. ***Selleks et võtta arvesse teatavat liiki investeeringute eripära***, antakse komisjonile õigus võtta artiklis 90 sätestatud korras vastu delegeeritud õigusakte, milles käsitletakse tingimusi, mille kohaselt liisingulepingute ja kasutatud varustusega ■ seotud muid kulusid võib käsitada toetuskõlblike kulutustena, ***ning taastuenergia infrastruktuuri selliste liikide kindlaksmääramist, mis on toetuskõlblikud.***

Artikkel 47

Pindalatoetusi käsitlevad eeskirjad

1. Selliste hektarite arv, mille suhtes kohaldatakse artiklite 29, 30 ja 35 kohaseid kohustusi, võib aastate lõikes erineda, kui:
 - a) selline võimalus on ette nähtud maaelu arengu programmis;
 - b) kõnealust kohustust ei kohaldata kindlaksmääratud maatükkide suhtes ning
 - c) kohustusega seotud eesmärgi saavutamist ei ohustata.
2. Kui toetusesaaja annab toetuse määramise tingimusena võetud kohustuse kehtivusajal kohustusega seotud kogu maa või osa sellest või kogu põllumajandusliku majapidamise üle teisele isikule, võib kõnealune teine isik kohustuse ***või osa üleantud maale vastavast kohustusest*** ülejäänud ajaks üle võtta või selle lõpetada ***ning hüvitist ei nõuta ajavahemiku eest, mille jooksul kohustus kehtis.***
3. Kui toetusesaaja ei saa jätkata võetud kohustuste täitmist seetõttu, et tema põllumajanduslikku majapidamist ***või osa tema põllumajanduslikust majapidamisest*** krunditakse ümber või selle suhtes kohaldatakse riiklikke maapiirkondade maakorralduse meetmeid või pädevate riigiasutuste kinnitatud maapiirkondade maakorralduse meetmeid, võtavad liikmesriigid vajalikud meetmed, et võetud kohustusi oleks võimalik kohandada vastavalt põllumajandusliku majapidamise uuele olukorrale. Kui kohandamine osutub võimatuks, siis võetud kohustus lõpeb ***ja hüvitist ei nõuta ajavahemiku eest, mille jooksul kohustus kehtis.***

4. Saadud toetuse tagasimaksmist ei nõuta vääramatu jõu korral **ja määruse (EL) nr HR/2012 artiklis 2 osutatud erandlike asjaolude korral.**
5. Kogu põllumajandusliku majapidamise üleandmist käsitlevat lõiget 2 ning lõiget 4 kohaldatakse ka artikli 34 kohaste kohustuste suhtes.
6. **Pindalaga seotud meetmete tõhusa rakendamise tagamiseks ja liidu rahaliste huvide kaitsmiseks** antakse komisjonile õigus võtta artiklis 90 sätestatud korras vastu delegeeritud õigusakte, milles käsitletakse tingimusi, mida kohaldatakse **artiklites 29, 30, 34 ja 35 osutatud meetmetega seotud kohustuste ümberkorraldamise või kohandamise suhtes, ning** selliste muude olukordade määratlemist, mille puhul ei nõuta toetuse tagasimaksmist.

Artikkel 48

Läbivaatamisklausel

Artiklite 29, 30, 34 ja 35 kohaselt teostatavate toimingute puhul nähakse ette läbivaatamisklausel, et tagada toimingute kohandamine kõnealustes artiklites osutatud asjakohaste kohustuslike standardite, nõuete või selliste kohustuste muutmise puhul, mis on kõnealustest standarditest ja nõuetest rangemad. **See klausel hõlmab ka kohandusi, mis on vajalikud selleks, et vältida määruse (EL) nr DP/xxxx artiklis 29 viidatud tegevuste topeltrahastamist nimetatud määruse muutmisel.** Artiklite 29, 30, 34 ja 35 alusel teostatavad toimingud, mis kestavad kauem kui käimasolev programmitöö periood, sisaldavad läbivaatamisklauslit, et kõnealuseid kohustusi saaks kohandada järgmise programmitöö perioodi õigusliku raamistikuga.

Kui selline kohandamine ei ole toetusesaajale vastuvõetav, siis võetud kohustus lõpeb **ja hüvitist ei nõuta ajavahemiku eest, mille jooksul kohustus kehtis.**

Artikkel 49

■ Toimingute valik

1. **Ilma et see piiraks määruse (EL) nr [ÜSR/2012] artikli 30 lõike 3 punkti d kohaldamist,** määrab maaelu arengu programmi korraldusasutus pärast järelevalvekomiteega konsulteerimist kindlaks kõikide meetmete kohaste toimingute valikukriteeriumid. Valikukriteeriumidega tagatakse taotlejate võrdne kohtlemine, rahaliste vahendite tõhusam kasutamine ja meetmete eesmärgistamine vastavalt liidu maaelu arengu prioriteetidele.

Valikukriteeriumide kindlaksmääramisel **ja kohaldamisel** võetakse **toimingu ulatuse** puhul arvesse proportsionaalsuse põhimõtet.

2. **Toimingute valiku** eest vastutav liikmesriigi ametiasutus tagab (**välja arvatud artiklites 29–32, 34, 35 ja 37–40 sätestatud toimingute puhul**), et **toimingud** valitakse vastavalt lõikes 1 osutatud valikukriteeriumidele ning läbipaistvale ja korralikult dokumenteeritud menetlusele.
3. Vajaduse korral võib toetusesaajad valida konkursikutsete alusel, kohaldades majandusliku ja keskkonnatõhususe kriteeriume.

Artikkel 50

Maapiirkonna määratlus

Käesoleva määruse kohaldamiseks määratleb korraldusasutus „maapiirkonna” mõiste programmi tasandil. **Liikmesriigid võivad kehtestada niisuguse määratluse meetme või toimingu liigi jaoks, kui seda põhjendatakse nõuetekohaselt.**

III peatükk

Tehniline abi ja võrgustikutöö

Artikkel 51

Tehnilise abi rahastamine

1. Määruse (EL) nr HR/2012 artikli 6 kohaselt võib EAFRD komisjoni algatusel ja/või tema nimel kasutada kuni 0,25 % oma iga-aastastest eraldistest määruse (EL) nr [ÜSR/2012] artiklis 51 osutatud ülesannete rahastamiseks, sealhulgas artiklis 52 osutatud Euroopa maaelu arengu võrgustiku **ja** artiklis 53 osutatud Euroopa innovatsioonipartnerluse võrgustiku loomise ja tegevusega seotud kulud.

EAFRD võib rahastada ka määruse (EL) nr XXXX/XXXX [kvaliteedi määrus] artikli 41 lõikes 2 sätestatud meetmeid seoses liidu kvaliteedikava märgete ja sümbolitega.

Neid meetmeid võetakse kooskõlas **Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ,**

Euratom) nr 966/2012⁴⁶ artikliga 58 ning kõigi muude kõnealuse määruse sätete ja selle rakendussätetega, mida kohaldatakse eelarve selles vormis täitmise suhtes.

3. Liikmesriikide algatusel võib iga maaelu arengu programmi kogusummast kuni 4 % kasutada määruse (EL) nr [ÜSR/2012] artiklis 52 osutatud ülesannete rahastamiseks, sealhulgas artiklis 33 osutatud looduslikust **või muust eripärast** tingitud piirangutega alade piiritlemise ettevalmistustööga seotud kulud .

Määruse (EL) nr HR/2012 artiklis 9 osutatud sertifitseerimisasutusega seotud kulud ei ole käesoleva lõike kohaselt toetuskõlblikud.

4 % määra piires reserveeritakse teatav summa artiklis 55 osutatud riikliku maaeluvõrgustiku loomiseks ja tegevuseks.

- 4a. *Maaelu arengu programmide puhul, mis hõlmavad nii vähem arenenud piirkondi kui ka muid piirkondi, võib EAFRD rahastamisosaluse määra artikli 65 lõikes 3 osutatud tehnilise abi jaoks kindlaks määrata võttes arvesse programmis osalevate piirkondade valdavalt liiki ja arvu.*

Artikkel 52

Euroopa maaelu arengu võrgustik

1. Vastavalt artikli 51 lõikele 1 luuakse Euroopa maaelu arengu võrgustik liidu tasandil maaelu arenguga tegelevate riiklike võrgustike, ettevõtete ja maaelu arengu valdkonnas tegutsevate haldusorganite omavahelise võrgustiku loomiseks.
2. Euroopa maaelu arengu võrgustiku eesmärk on:

⁴⁶ *Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta määrus (EL, Euratom) nr 966/2012, mis käsitleb Euroopa Liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantseeskirju ning millega muudetakse nõukogu määrust (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 (ELT L 298, 26.10.2012, lk 1).*

- a) suurendada **kõigi sidusrühmade, eelkõige põllumajanduse, metsanduse ja muude maaelu arengu** sidusrühmade kaasatust maaelu arengu rakendamisse ;
- b) parandada maaelu arengu programmide kvaliteeti ;
- c) täita olulist osa laiemas üldsuses teavitamisel maaelu arengu poliitika eelistest;
- d) **toetada maaelu arengu programmide hindamist.**

3. Võrgustiku ülesanded on:

- a) koguda, analüüsida ja levitada teavet maaelu arengu valdkonna meetmete kohta;
- ab) **anda abi hindamisprotsessi jooksul ning andmete kogumisel ja haldamisel;**
- b) koguda, koondada ja levitada liidu tasandil maaelu arengu valdkonnaga seotud häid tavasid , **sealhulgas hindamismeetodite ja -vahendite kohta;**
- c) moodustada ja juhtida teemarühmi ja/või õpikodasid, et hõlbustada oskusteabe vahetust ning toetada maaelu arengu poliitika rakendamist, järelvalvet ja edasist täiendamist;
- d) anda teavet liidu maapiirkondades ja kolmandates riikides toimuva arengu kohta;
- e) korraldada liidu tasandil aktiivselt maaelu arengus osalejatele kohtumisi ja seminare;
- f) toetada riiklikke võrgustikke ja riikidevahelisi koostööalgatusi **ning teabevahetust kolmandate riikide võrgustikega seoses meetmete ja kogemustega maaelu arengu valdkonnas;**
- g) konkreetselt kohalike tegevusrühmade jaoks:
 - i) luua sünergiaid vastavate võrgustike riiklikul ja/või piirkondlikul tasandil võetud meetmete vahel seoses suutlikkuse suurendamise ja kogemuste vahetamisega ning
 - ii) teha koostööd ERDFi, ESFi ja EMKFi poolt kohaliku arengu jaoks moodustatud võrgustiku ja tehnilise abi asutustega seoses nende kohaliku arengu meetmete ja rahvusvahelise koostööga.

4. Komisjon sätestab rakendusaktidega Euroopa maaelu arengu võrgustiku organisatsioonilise

struktuuri ja toimimise. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artiklis 91 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 53

EIP võrgustik

1. EIP võrgustik luuakse artiklis 61 osutatud põllumajanduse tootlikkuse ja jätkusuutlikkusega tegeleva EIP toetamiseks artikli 51 lõike 1 kohaselt. See võimaldab võrgustike loomist tööühmade, nõustamisteenuste osutajate ja teadustöötajate vahel.

1a. EIP võrgustiku eesmärk on:

- a) *hõlbustada oskusteabe ja heade tavade vahetamist;*
- b) *luua dialoog põllumajandustootjate ja teadlaste kogukonna vahel ning hõlbustada kõigi sidusrühmade kaasamist teadmiste vahetamise protsessi.*

2. EIP võrgustiku ülesanded on:

- a) pakkuda kasutajatoe funktsiooni ja anda teavet EIPga seotud võtmeisikute kohta;
- b) *innustada tööühmade moodustamist ja anda teavet liidu poliitikasuundade pakutavate võimaluste kohta;*
- ba) *hõlbustada klastrialgatuste ning katse- või näidisprojektide loomist, mis võivad muu hulgas käsitleda:*
 - i) *suuremat põllumajanduse tootlikkust, majanduslikku elujõulisust, jätkusuutlikkust, toodangut ja ressursitõhusust;*
 - ii) *bioressursipõhist majandust toetavat innovatsiooni;*
 - iii) *elurikkust, ökosüsteemi teenuseid, mulla funktsionaalsust ja säästvat veemajandust;*
 - iv) *innovatiivseid tooteid ja teenuseid integreeritud tarneahela jaoks;*
 - v) *uute tootmis- ja turustamisvõimaluste avamist toormetootjatele;*

vi) *toidu kvaliteeti, toiduohutust ja tervislikku toitumist;*

vii) *saagikoristusjärgsete kadude ja toidu raiskamise vähendamist;*

e) *koguda ja levitada teavet EIPga seotud valdkonna kohta, sealhulgas innovatsiooni suhtes olulised teadusuuringute tulemused ja uued tehnoloogiad ning teadmiste vahetamine ja teabevahetus kolmandate riikidega innovatsiooni valdkonnas.*

3. Komisjon sätestab rakendusaktidega EIP võrgustiku organisatsioonilise struktuuri ja toimimise. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artiklis 91 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 55

Riiklik maaeluvõrgustik

1. Iga liikmesriik loob riikliku maaeluvõrgustiku, mis hõlmab maaelu arenguga seotud organisatsioone ja haldusorganeid. Määruse (EL) nr [ÜSR/2012] artiklis 5 osutatud partnerlus on samuti riikliku maaeluvõrgustiku osa.

Piirkondlike programmidega liikmesriigid võivad heakskiitmiseks esitada oma riikliku maaeluvõrgustiku rajamise ja tegevuse eriprogrammi.

2. Riikliku maaeluvõrgustiku võrgustikutöö eesmärk on:

- a) suurendada sidusrühmade kaasatust maaelu arengu rakendamisse;
- b) parandada maaelu arengu programmide **rakendamise** kvaliteeti;
- c) teavitada laiemat üldsust ja võimalikke toetusesaajaid maaelu arengu poliitikast **ja rahastamisvõimalustest;**
- d) edendada innovatsiooni põllumajanduses, **toidu tootmises, metsanduses ja maapiirkondades.**

3. Artikli 51 lõike 3 kohast EAFRD toetust kasutatakse:

- a) võrgustiku juhtimiseks vajalike struktuuride jaoks;
- b) sellise tegevuskava ettevalmistamiseks ja rakendamiseks, mis hõlmab vähemalt järgmist:

iii) **järelevalve ja hindamistulemuste jagamine ja levitamine;**

iv) **võrgustikutöö** pakkumine **nõustajatele ning innovatsiooni tugiteenuste** pakkumine;

v) maaelu arengu programmi prioriteete hõlmavate projektinäidiste kogumine;

vii) kohalikele tegevusrühmadele **koolituse ja** võrgustikutöö pakkumine, eelkõige seoses tehnilise abi territooriumidevaheliste ja rahvusvaheliste koostööprojektidega, kohalike tegevusrühmade vahelise koostöö hõlbustamine ning artiklis 36 osutatud meetme jaoks partnerite otsimine;

viii) **temaatilise ja analüütilise teabe vahetamise** hõlbustamine **maaelu arengu sidusrühmade vahel, jagades ja levitades tulemusi;**

x) teabevahetuskava, sealhulgas haldusasutuste loal maaelu arengu programmi käsitlev avalikustamine ja teave ning laiemale üldsusele suunatud teabe jagamine ja teavitusmeetmed;

xi) Euroopa maaelu arengu võrgustikus osalemist ja võrgustiku tegevusele kaasaaitamist käsitlev säte.

4. Komisjon võtab rakendusaktidega vastu riiklike maaeluvõrgustike loomist ja tegevust käsitlevad eeskirjad, **milles sätestatakse lõikes 1 osutatud konkreetsete programmide sisu.**

Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artiklis 91 osutatud

IV JAOTIS

Põllumajanduse tootlikkuse ja jätkusuutlikkusega tegelev EIP

Artikkel 61

Eesmärgid

1. Põllumajanduse tootlikkuse ja jätkusuutlikkusega tegelev EIP:
 - a) toetab ressursitõhusat, **majanduslikult elujõulist**, tootlikku, **konkurentsivõimelist** ja vähese CO₂-heitega, kliimasäästlikku ja kliimamuutustele vastupanuvõimelist põllumajandus- ja metsandussektorit, **mis liigub agroökoloogiliste tootmissüsteemide suunas ning** on kooskõlas peamiste loodusressurssidega, millest põllumajandustootmine **ja metsandus sõltuvad**;
 - b) aitab tagada katkematu **ja jätkusuutliku** varustatuse toidu, sööda ja biomaterjalidega, nii olemasolevate kui ka uute toodetena;
 - c) tõhustab protsesse keskkonna säilitamiseks, kliimamuutustega kohanemiseks ja nende leevendamiseks;
 - d) loob ühendusi tipptasemel teadusuuringute ja tehnoloogia ning põllumajandustootjate, **metsamajandajate, maakogukondade**, ettevõtjate, vabaühenduste ja nõustamisteenuste osutajate vahel.
2. Põllumajanduse tootlikkuse ja jätkusuutlikkusega tegeleva EIPga püütakse saavutada järgmisi eesmäärke:
 - a) luua lisaväärtust tihedama teadusuuringute ja põllumajandustootmise tihedama sidumisega ning innustada olemasolevate innovatsioonimeetmete ulatuslikumat kasutamist;
 - b) soodustada uuenduslike lahenduste kiiremat ja ulatuslikumat praktikasse ülevõtmist ning

- c) teavitada teadlaskonda põllumajandustootmise jaoks vajalikest teadusuuringutest.
3. EAFRD toetab põllumajanduse tootlikkuse ja jätkusuutlikkusega tegeleva EIP eesmärkide saavutamist, andes artikli 36 kohast toetust artiklis 62 osutatud EIP tööriühmadele ning artiklis 53 osutatud EIP võrgustikule.

Artikkel 62

Tööriühmad

1. EIP tööriühmad moodustavad osa põllumajanduse tootlikkuse ja jätkusuutlikkusega tegelevast EIPst. Need moodustatakse sellistest huvitatud osalejatest nagu põllumajanduses ja toiduainetetööstuses tegutsevad põllumajandustootjad, teadustöötajad, nõustajad ja ettevõtjad, ***keda peetakse EIP eesmärkide saavutamisel tähtsaks.***
2. EIP tööriühmad kehtestavad sisekorra, millega tagatakse nende töö ***ja otsuste tegemise*** läbipaistvus ning välditakse huvide konflikti.
3. ***Liikmesriigid otsustavad oma programmide raames, millises ulatuses nad tööriühmasid toetavad.***

Artikkel 63

Tööriühmade ülesanded

1. EIP tööriühmad koostavad tegevuskava, mis sisaldab järgnevat:
 - a) koostatava, katsetatava, kohandatava ja rakendatava uuendusliku projekti kirjeldus;
 - b) eeldatavate tulemuste ning selle kirjeldus, kuidas saavutada EIP eesmärki edendada tootlikkust ja ressursside säästvat majandamist.
2. Uuenduslike projektide rakendamisel tööriühmad:
 - a) teevad otsuseid uuenduslike meetmete väljatöötamise ja rakendamise kohta ning
 - b) rakendavad uuenduslikke meetmeid maaelu arengu programmidest rahastatud meetmete kaudu.

3. Töörühmad levitavad oma projektide tulemusi eelkõige EIP võrgustiku kaudu.

V JAOTIS

Finantssätted

Artikkel 64

Vahendid ja nende jaotamine

1. ***Ilma et see piiraks käesoleva artikli lõigete 4a, 5 ja 5a kohaldamist***, on käesoleva määruse alusel maaelu arengule ajavahemikuks 1. jaanuarist 2014 kuni 31. detsembrini **2020** ette nähtud liidu toetuse kogusumma **84 936 miljonit eurot 2011. aasta hindades**, vastavalt aastateks 2014–**2020** ette nähtud mitmeaastasele finantsraamistikule.
2. 0,25 % lõikes 1 osutatud vahenditest antakse komisjoni jaoks ette nähtud tehnilisele abile, nagu on osutatud artikli 51 lõikes 1.
3. Lõikes 1 osutatud summade programmitöösse ning hilisemaks lisamiseks liidu üldeelarvesse seotakse need iga-aastase 2 %-lise indeksiga.
4. ■ Lõikes 1 osutatud summade iga-aastane jaotus liikmesriikide kaupa pärast lõikes 2 nimetatud summa mahaarvamist **on esitatud Ia lisas**.
- 4a. ***Asjaomase liikmesriigi poolt määruse (EL) nr DP/2012 artikli 14 lõike 2 kohaselt üle kantud rahalised vahendid lahutatakse kõnealusele liikmesriigile lõike 4 kohaselt eraldatud summadest.***
5. EAFRD-le määruse (EL) nr DP/2012 artikli 7 lõike 2 ja artikli 14 lõike 1 kohaldamisel üle kantud vahendid **ning EAFRD-le nõukogu määruse (EÜ) nr 73/2009⁴⁷ artiklite 10b ja 136 kohaldamisel üle kantud vahendid seoses kalendriaastaga 2013 lisatakse samuti lõikes 4 osutatud iga-aastasesse jaotusse**.

- 5a. *Selleks et võtta arvesse lõikes 4 osutatud iga-aastase jaotusega seotud muutusi, sealhulgas lõigetes 4a ja 5 osutatud ülekandmisi, et teha tehnilisi kohandusi ilma üldisi eraldisi muutmata või et võtta arvesse pärast käesoleva määruse vastuvõtmist õigusaktiga ette nähtud mis tahes muid muudatusi, antakse komisjonile õigus võtta artikli 90 lõikes 5 sätestatud korras vastu delegeeritud õigusakte Ia lisas esitatud ülemmäärade läbivaatamiseks.*
6. Määruse (EL) nr [ÜSR/2012] artikli 20 lõikes 2 osutatud tulemusreservi jaotamiseks lisatakse määruse (EL) nr HR/2012 artikli 45 kohaselt EAFRD-le kogutud olemasolev sihtotstarbeline tulu määruse (EL) nr [ÜSR/2012] artiklis 18 osutatud summadele. Tulemusreserv jaotatakse liikmesriikidele proportsionaalselt vastavalt nende osale EAFRD toetuse kogusummast.

Artikkel 65

Fondi toetus

1. Maaelu arengu programmi heakskiitmise otsusega määratakse kindlaks EAFRD maksimaalne rahastamisosalus programmis. Otsusega määratakse vajaduse korral selgelt kindlaks vähem arenenud piirkondadele ettenähtud assigneeringud.
2. EAFRD rahastamisosalus arvutatakse avaliku sektori toetuskõlblike kulutuste summa alusel.
3. Maaelu arengu programmidega kehtestatakse kõigi meetmete suhtes kohaldatav ühtne EAFRD rahastamisosaluse määr. Vajaduse korral kehtestatakse eraldi EAFRD rahastamisosaluse määr vähem arenenud piirkondadele, **■** äärepoolseimatele piirkondadele, Egeuse mere väikesaartele määruse (EMÜ) nr 2019/93 tähenduses ning **üleminekupiirkondadele**. Maksimaalne EAFRD rahastamisosaluse määr on:
 - a) 85 % toetuskõlblikest avaliku sektori kulutustest vähem arenenud piirkondades,

⁴⁷ Nõukogu 19. jaanuari 2009. aasta määrus (EÜ) nr 73/2009, millega kehtestatakse ühise põllumajanduspoliitika raames põllumajandustootjate suhtes kohaldatavate otsetoetuskavade ühiseeskirjad ja teatavad toetuskavad põllumajandustootjate jaoks, muudetakse määruseid (EÜ) nr 1290/2005, (EÜ) nr 247/2006, (EÜ) nr 378/2007 ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1782/2003 (ELT L 30, 31.1.2009, lk 16).

äärepoolseimates piirkondades ja määruse (EMÜ) nr 2019/93 tähenduses Egeuse mere väikesaartel;

ab) 75 % toetuskõlblikest avaliku sektori kulutustest kõigis piirkondades, mille sisemajanduse koguprodukt (SKP) elaniku kohta oli perioodil 2007–2013 alla 75 % 25-liikmelise ELi keskmisest SKPst võrdlusperioodil, kuid mille SKP elaniku kohta on üle 75 % 27-liikmelise ELi keskmisest SKPst;

ac) 63 % toetuskõlblikest avaliku sektori kulutustest muudes kui käesoleva lõike punktis ab osutatud üleminekupiirkondades;

b) 53 % toetuskõlblikest avaliku sektori kulutustest teistes piirkondades.

Minimaalne EAFRD rahastamisosaluse määr on 20 %.

4. Erandina lõikest 3 on maksimaalne EAFRD rahastamisosaluse määr:

a) 80 % artiklites 15, 28 ja 36 osutatud meetmetele, määruse (EL) nr [ÜSR/2012] artiklis 28 osutatud LEADERi kohalikule arengule ning artikli 20 lõike 1 punkti a alapunkti i kohastele toimingutele. **Seda määra** võib suurendada **maksimaalselt** 90 %-ni vähem arenenud piirkondade, äärepoolseimate piirkondade, Egeuse mere väikesaarte (määruse (EMÜ) nr 2019/93 tähenduses) **ja üleminekupiirkondade** programmidele;

ab) 75 % toimingutele, millega toetatakse keskkonnavalaseid ning kliimamuutuste leevendamise ja nendega kohanemise eesmärke artiklite 18, 23, 24, 29, 30, artikli 31 lõigete 3 ja 4 ning artiklite 32 ja 35 kohaselt;

ac) 100 % määruse (EL) nr [ÜSR/2013] artikli 33 lõike 1 punktis a osutatud ELi tasandi rahastamisvahenditele;

ad) asjaomase meetme suhtes kohaldatav rahastamisosaluse määr on 10 protsendipunkti võrra suurem määruse [ÜSR/2013] artikli 33 lõike 1 punktis b osutatud rahastamisvahenditele antava rahalise toetuse puhul;

b) 100 % toimingutele, mida rahastatakse **määruse (EL) nr DP/2012 artikli 7 lõike 2 ja artikli 14 lõike 1 kohaselt EAFRD-le üle kantud vahenditest;**

ba) 100 % Portugalile eraldatava 500 miljoni euro suuruse summa puhul 2011. aasta hindades ning Küprosele eraldatava 7 miljoni euro suuruse summa puhul 2011. aasta hindades, tingimusel et nimetatud liikmesriigid saavad rahalist abi vastavalt ELi toimimise lepingu artiklitele 136 ja 143 1. jaanuaril 2014 või pärast seda kuni 2016. aastani, mil vaadatakse läbi käesoleva sätte kohaldamine;

bb) liikmesriikide puhul, kes saavad rahalist abi 1. jaanuaril 2014 või pärast seda kooskõlas ELi toimimise lepingu artiklitega 136 ja 143, võib määruse (EL) nr ÜSR/2013 artikli 22 lõike 3 kohaldamisest tulenevat EAFRD rahastamisosaluse määra suurendada maksimaalselt 10 protsendipunkti, kuid ületamata 95% määra, kulutuste puhul, mida kõnealused liikmesriigid teevad esimese kahe aasta jooksul alates maaelu arengu programmi rakendamisest. EAFRD rahastamisosaluse määra, mis oleks kohaldatav ilma nimetatud erandita, järgitakse siiski programmitöö perioodil tehtud avaliku sektori kogukulutuste puhul.

5. Vähemalt 5 % ja Horvaatia puhul 2,5 % maaelu arengu programmi EAFRD kogu rahastamisosalusest reserveeritakse LEADERi jaoks.

5a. Vähemalt 30 % maaelu arengu programmi EAFRD kogu rahastamisosalusest reserveeritakse artikli 18 kohaste keskkonna ja kliimaga seotud investeeringuid käsitlevate meetmete jaoks, artiklite 22–27, 29, 30 ja 31 kohaste meetmete jaoks, välja arvatud veepoliitika raamdirektiivi kohased toetused, ning artiklite 32, 33 ja 35 kohaste meetmete jaoks. Käesolevat sätet ei kohaldata äärepoolseimate piirkondade ja liikmesriikide ülemere territooriumide suhtes. Kui liikmesriik esitab riikliku programmi ja piirkondlike programmide kogumi, ei kohaldata esimese lõigu sätet riikliku programmi suhtes. EAFRD osalust riiklikus programmis võetakse arvesse esimeses lõigus osutatud protsendimäära arvutamisel iga piirkondliku programmi puhul, proportsionaalselt asjaomase piirkondliku programmi osaga riiklikus eraldises.

6. EAFRD poolt kaasrahastatavaid kulusid ei kaasrahastata struktuurifondide, Ühtekuuluvusfondi või liidu mis tahes muu finantsvahendi rahastamisosalusest.

7. Avaliku sektori kulud ettevõtete toetuse puhul peavad olema kooskõlas riigiabi jaoks kehtestatud toetuse piirmääradega, kui käesolevas määruses ei ole sätestatud teisiti.

Artikkel 67

Kulutuste toetuskõlblikkus

1. Erandina määruse (EL) nr [ÜSR/2012] artikli 55 lõikest 7 võib loodusõnnetustest tingitud erakorraliste meetmete puhul näha maaelu arengu programmis ette, et programmi muudatustega seotud kulutused võivad saada toetuskõlblikuks alates loodusõnnetuse toimumise kuupäevast.
2. Kulutused vastavad EAFRD toetuse saamise tingimustele ainult siis, kui need on tehtud kõnealuse programmi korraldusasutuse vastutusel otsustatud tegevuste jaoks vastavalt artiklis 49 osutatud kindlaksmääratud valikukriteeriumidele.

Erandina artikli 46 lõike 2 punktis c määratletud üldkuludest käsitatakse **ELi toimimise lepingu** artikli 42 reguleerimisalasse kuuluvate meetmete kohaste investeerimistoimingute puhul toetuskõlblikena üksnes selliseid kulusid, mis on tehtud pärast taotluse esitamist pädevale asutusele.

Liikmesriigid võivad oma programmides sätestada, et toetuskõlblikud on üksnes sellised kulutused, mis on tehtud pärast seda, kui pädev asutus on toetusetaotluse heaks kiitnud.

3. Lõikeid 1 ja 2 ei kohaldata artikli 51 lõigete 1 ja 2 suhtes.
4. Toetusesaajate tehtud maksed tõendatakse arvete ja maksmist tõendavate dokumentidega. Kui seda ei ole võimalik teha, tõendatakse maksete tegemist samaväärse juriidilise jõuga dokumentidega, välja arvatud määruse (EL) nr [ÜSR/2012] artikli 57 lõike 1 punktide b, c ja d kohaste toetusviiside puhul.

Artikkel 68

Toetuskõlblikud kulutused

1. Kui jooksvad kulud on hõlmatud käesoleva määruse kohase toetusega, on toetuskõlblikud järgmised kululiigid:
 - a) tegevuskulud;

- b) personalikulud;
 - c) koolituskulud;
 - d) suhtekorraldusega seotud kulud;
 - e) finantskulud;
 - f) võrgustikutööga seotud kulud.
2. Uuringukulud on toetuskõlblikud üksnes sel juhul, kui need on seotud programmi kohase eritoiminguga või programmi erieesmärkidega.
3. Mitterahalised panused tööde, kaupade, teenuste, maa ja kinnisvara pakkumise vormis, mille kohta ei ole sularahamakseid tõendavaid arveid või samaväärse tõendusjõuga dokumente, võivad olla toetuskõlblikud tingimusel, et määruse (EL) nr [ÜSR/2012] artikli 59 tingimused on täidetud.

Artikkel 69

Meetmete tõestatavus ja kontrollitavus

1. Liikmesriigid tagavad, et kõiki maaelu arengu meetmeid, mida nad kavatsevad rakendada, saab kindlaks teha ja kontrollida. Selleks annavad iga maaelu arengu programmi korraldusasutus ja makseasutus eelhinnangu maaelu arengu programmi lisatavate meetmete tõestatavuse ja kontrollitavuse kohta. Korraldusasutus ja makseasutus annavad hinnangu meetmete tõestatavuse ja kontrollitavuse kohta ka maaelu arengu programmi rakendamise ajal. Eelhinnangus ja rakendusperioodi ajal antud hinnangus võetakse arvesse eelmise ja jooksva programmitöö perioodil tehtud kontrollide tulemusi. Kui hindamisel ilmneb, et tõestatavuse ja kontrollitavuse nõudeid ei ole järgitud, kohandatakse asjaomaseid meetmeid vastavalt.
2. Kui toetust antakse standardkulude või lisakulude ja saamata jäänud tulu alusel, tagavad liikmesriigid, et vastavad arvutused on piisavad ja õiged ning eelnevalt kindlaks määratud korraliku, õiglase ja tõestatava arvutuse alusel. Selleks **teeb programmi rakendamise** eest vastutavatest ametiasutustest **oma ülesannete täitmisel** sõltumatu ning vajalike

eksperditeadmistega asutus **arvutused või kinnitab, et arvutused on piisavad ja õiged.**
Kinnitus arvutuste piisavuse ja õigsuse kohta ■ lisatakse maaelu arengu programmi.

Artikkel 70

Ettemaksed

1. Ettemaksete tingimuseks on 100 % ettemakse summale vastava pangatagatise või muu samaväärse tagatise kehtestamine. Seoses avaliku sektori toetusesaajatega tehakse ettemakseid omavalitsustele, piirkondlikele asutustele ja nende liitudele ning avalik-õiguslikele juriidilistele isikutele.

Avalik-õigusliku asutuse antud tagatist käsitatakse samaväärsena esimeses lõigus osutatud tagatisega, eeldusel et ametiasutus kohustub maksma tagatisele vastava summa juhul, kui õigust makstud ettemaksele ei kinnitata.

2. Tagatise võib vabastada, kui pädev makseasutus teeb kindlaks, et toimingu jaoks ettenähtud riikliku rahastamisosaluse vastavad tegelikud kulutused on ettemaksest suuremad.

VI JAOTIS

Juhtimine, kontroll ja avalikustamine

Artikkel 71

Komisjoni ülesanded

Usaldusväärse finantsjuhtimise tagamiseks ühise juhtimise kontekstis vastavalt **ELi toimimise lepingu** artiklile 317 võtab komisjon määruses (EL) nr HR/2012 sätestatud meetmeid ja teostab kontrolle.

Artikkel 72

Liikmesriikide ülesanded

1. Liikmesriigid võtavad määruse (EL) nr HR/2012 artikli 60 lõike 1 kohaselt vastu kõik õigus- ja haldusnormid, et tagada liidu finantshuvide tõhus kaitse.

2. Liikmesriigid määravad iga maaelu arengu programmi jaoks järgmised asutused:
 - a) korraldusasutus, mis võib olla riiklikul või piirkondlikul tasandil tegutsev avalik-õiguslik või eraõiguslik organ või liikmesriik ise, kui ta kõnealust ülesannet teostab, et vastutada asjaomase programmi haldamise eest;
 - b) makseasutus määruse (EL) nr HR/2012 artikli 7 tähenduses;
 - c) sertifitseerimisasutus määruse (EL) nr HR/2012 artikli 9 tähenduses.
3. Liikmesriigid tagavad iga maaelu arengu programmi puhul, et on loodud asjakohased juhtimis- ja kontrollisüsteemid, mis tagavad ülesannete selge jaotuse ja eraldamise korraldusasutuse ja muude organite vahel. Liikmesriigid vastutavad süsteemide tõhusa toimimise tagamise eest kogu programmiperioodi jooksul.
4. Liikmesriigid määratlevad selgelt korraldusasutuse, makseasutuse ja LEADERi programmi kohaste kohalike tegevusrühmade ülesanded seoses toetuskõlblikkuse ja valikukriteeriumide kohaldamise ning projekti valikumenetlusega.

Artikkel 73

Korraldusasutus

1. Korraldusasutus vastutab programmi tõhusal, tulemuslikul ja korrektsel viisil juhtimise ja rakendamise eest ja eelkõige:
 - a) tagab programmi statistiliste andmete salvestamise, säilitamise, haldamise ja esitamise asjakohase turvalise elektroonilise süsteemi olemasolu ning selle süsteemi vajaliku rakendamise, et jälgida ja hinnata ning eelkõige anda nõutud teavet määratletud eesmärkide ja prioriteetide suhtes saavutatud edusammude kohta;
 - b) esitab komisjonile **31. jaanuariks ja 31. oktoobriks** asjakohased andmeelemendid rahastamiseks valitud toimingute kohta, sealhulgas **teabe väljundi- ja finantsnäitajate kohta**;
 - c) tagab, et toetusesaajad ja muud tegevuste rakendamisega seotud organid:
 - i) on teadlikud antavast abist tulenevatest kohustustest ja peavad kas eraldi

raamatupidamissüsteemi või vastavaid raamatupidamiskode kõikide toiminguga seotud tehingute kohta;

- ii) on teadlikud nõuetest, mis käsitlevad andmete andmist korraldusasutusele ning väljundite ja tulemuste registreerimist;
- d) tagab, et määruse (EL) nr [ÜSR/2012] artiklis 48 osutatud eelhindang vastab hindamis- ja järelevalvesüsteemile, aktsepteerib seda ning edastab selle komisjonile;
- e) tagab, et määruse (EL) nr [ÜSR/2012] artiklis 49 osutatud hindamiskava toimib, et määruse (EL) nr [ÜSR/2012] artiklis 50 osutatud programmi eelhindang teostatakse kõnealuses määruses sätestatud ajakava piires, tagades, et selline hinnang vastab järelevalve- ja hindamissüsteemile, ning edastab selle järelevalvekomiteele ja komisjonile;
- f) edastab järelevalvekomiteele teabe ja dokumendid, mis on vajalikud programmi rakendamiseks, pidades silmas programmi erieesmärke ja prioriteete;
- g) koostab iga-aastase arenguaruande ja selles sisalduvad järelevalve koondtabelid ning pärast nende heakskiitmist järelevalvekomitee poolt esitab selle komisjonile;
- h) tagab, et makseasutus saab enne maksete lubamist kogu vajaliku teabe eelkõige teostatud tegevuste ning rahastamiseks valitud tegevuste suhtes tehtud kõigi kontrollide kohta;
- i) tagab programmi avalikustamise, sealhulgas riikliku maaelu võrgustiku kaudu, teavitades võimalikke toetusesaajaid, kutseorganisatsioone, majandus- ja sotsiaalpartnereid, meeste ja naiste vahelise võrdõiguslikkuse edendamiseks seotud organeid ja asjaomaseid valitsusväliseid organisatsioone, sealhulgas keskkonnaorganisatsioone, programmi pakutavatest võimalustest ning programmi finantseerimisele juurdepääsu eeskirjadest ning teavitades toetusesaajaid liidu panusest ning laiemat avalikkust liidu osast programmis.

2. Liikmesriik või korraldusasutus võivad maaelu arengu toimingute juhtimiseks ja rakendamiseks määrata ühe või mitu vahendusasutust, sealhulgas kohalikke ametiasutusi, regionaalarengu asutusi või valitsusväliseid organisatsioone.

Kui osa tema ülesannetest on delegeeritud teisele organile, jääb korraldusasutusele kogu vastutus nende ülesannete juhtimise tõhususe ja korrektsuse ning nende rakendamise eest. Korraldusasutus tagab, et on olemas asjakohased sätted, mille alusel võimaldatakse teisel organil saada kõnealuste ülesannete täitmiseks vajalikud andmed ja teave.

3. Kui artiklis 8 osutatud allprogramm on lisatud maaelu arengu programmi, võib korraldusasutus strateegia juhtimiseks ja rakendamiseks määrata ühe või mitu vahendusasutust, sealhulgas kohalikke ametiasutusi, regionaalarengu asutusi või valitsusväliseid organisatsioone. Sel juhul kohaldatakse lõiget 2.

Korraldusasutus tagab, et kõnealuse allprogrammi toimingud ja väljundid määratletakse eraldi artiklis 74 osutatud järelevalve ja hindamissüsteemi eesmärkide täitmiseks.

I

- 3a. *Sõltuvalt makseasutuste ja muude määruses (EL) HR/2012 osutatud asutuste rollist võib juhul, kui liikmesriigil on rohkem kui üks programm, määrata koordineeriva asutuse, mille eesmärk on tagada rahaliste vahendite haldamise kooskõla ning olla ühenduslüliks komisjoni ja riiklike korraldusasutuste vahel.*
- 3b. *Komisjon kehtestab rakendusaktidega ühtsed tingimused lõike 1 punktis i osutatud teavitamis- ja avalikustamisnõuete kohaldamiseks.*

VII JAOTIS

Järelevalve ja hindamine

I peatükk

Üldsätted

I

1. jagu

Järelevalve- ja hindamissüsteemi kehtestamine ja eesmärgid

Artikkel 74

Järelevalve- ja hindamissüsteem

Vastavalt käesolevale jaotisele loovad komisjon ja liikmesriigid ühiselt järelevalve- ja hindamissüsteemi, mille komisjon võtab vastu artiklis 91 osutatud kontrollimenetluse kohaselt vastuvõetud rakendusaktidega.

Artikkel 75

Eesmärgid

Järelevalve- ja hindamissüsteemi eesmärk on:

- a) tõendada maaelu arengu poliitika rakendamise saavutusi ning hinnata maaelu arengu poliitika sekkumiste mõju, tõhusust, tulemuslikkust ja asjakohasust;
- b) suunata paremini maaelu arengu toetust;
- c) toetada järelevalve- ja hindamisega seotud ühist õppeprotsessi.

I

2. jagu

Tehnilised sätted

Artikkel 76

Ühised näitajad

1. Artiklis 74 sätestatud järelevalve- ja hindamissüsteemis määratakse kindlaks loetelu ühistest näitajatest, mis on seotud esialgse olukorra ning programmi rahastamise, väljundite, tulemuste ja mõjuga ning mida kohaldatakse iga programmi suhtes, et võimaldada andmete koondamist liidu tasandil.

2. Ühised näitajad **tuginevad kättesaadavatele andmetele ja** on seotud maaelu arengu poliitikaraamistiku struktuuri ja eesmärkidega ning võimaldavad hinnata poliitika rakendamise edusamme, tulemuslikkust ja tõhusust võrrelduna liidu, riiklikul ja programmi tasandil seatud eesmärkide ja sihtidega. **Ühised mõjunäitajad tuginevad kättesaadavatele andmetele.**
3. **Hindaja kvantifitseerib programmi mõju, mida mõõdetakse mõjunäitajate abil. Tuginedes ühist põllumajanduspoliitikat, sealhulgas maaelu arengu programme käsitlevates hindamistes sisalduvatele tõenditele, hindab komisjon liikmesriikide kaasabil kõigi ühise põllumajanduspoliitika vahendite koondmõju.**

Artikkel 77

Elektrooniline teabesüsteem

1. Põhiteavet programmi rakendamise, iga rahastamiseks valitud toimingute, järelevalveks ja hindamiseks vajalike lõpetatud toimingute, sealhulgas **põhiteavet iga** toetusesaaja ja **■** projekti kohta salvestatakse ja säilitatakse elektrooniliselt.

■

Artikkel 78

Teabe esitamine

Maaelu arengu meetmest toetusesaajad ning kohalikud tegevusrühmad esitavad korraldusasutusele ja/või määratud hindajatele või muudele organitele, kellele on delegeeritud tema nimel ülesannete täitmine, kogu vajaliku teabe järelevalve ja hindamise võimaldamiseks, eelkõige seoses erieesmärkide ja prioriteetide täitmisega.

II peatükk

Järelevalve

Artikkel 79

Järelevalve kord

1. Määruse (EL) nr [ÜSR/2012] artiklis 41 osutatud korraldusasutus ja järelevalvekomitee jälgivad programmi rakendamise kvaliteeti.
2. Korraldusasutus ja järelevalvekomisjon teostavad iga maaelu arengu programmi üle järelevalvet finants-, väljundi- ja tulemusnäitajate abil.

Artikkel 80

Järelevalvekomitee

Piirkondlike programmidega liikmesriigid võivad moodustada siseriikliku järelevalvekomitee, et koordineerida nende programmide rakendamist seoses riikliku raamistiku ja finantsvahendite kasutamisega.

Artikkel 81

Järelevalvekomitee vastutus

1. Järelevalvekomitee vastutab, et maaelu arengu programm on tulemuslik ning et seda rakendatakse tõhusalt. Selleks teeb järelevalvekomitee lisaks määruse (EL) nr [ÜSR/2012] artiklis 43 osutatud ülesannetele järgmist:
 - a) peab nõu ja esitab nelja kuu jooksul alates programmi heakskiitmise otsuse tegemisest arvamuse rahastatavate toimingute valikukriteeriumide kohta. Valikukriteeriume muudetakse vastavalt programmitöö vajadustele;
 - b) kontrollib programmi hindamiskava **rakendamisel tehtavate edusammudega** seotud tegevusi ja väljundeid;
 - c) kontrollib **eelkõige** programmi meetmeid, mis on seotud eeltingimuste täitmisega, **mis kuuluvad korraldusasutuse pädevusse, ning hoiab end kursis muude eeltingimuste täitmisega seotud meetmetega**;
 - d) osaleb riiklikus maaelu võrgustikus, et vahetada teavet programmi rakendamise kohta;

- e) vaatab läbi ja kiidab heaks rakendamise aastaaruanded enne nende esitamist komisjonile.

Artikkel 82

Rakendamise aastaaruanne

1. **30. juuniks** 2016 ja iga järgmise aasta **30. juuniks** kuni **2024.** aastani (kaasa arvatud) esitab liikmesriik komisjonile maaelu arengu programmi rakendamise aastaaruande eelmise kalendriaasta kohta. 2016. aastal esitatav aruanne hõlmab 2014. ja 2015. kalendriaastat.
2. Lisaks määruse (EL) nr [ÜSR/2012] artiklis 44 sätestatud **nõuetele** hõlmavad rakendamise aastaaruanded muu hulgas teavet iga meetme finantskohustuste ja kulutuste kohta ning hindamiskavaga seotud tegevuste kokkuvõtet.
3. Lisaks määruse (EL) nr [ÜSR/2012] artiklis 44 sätestatud **nõuetele** hõlmab 2017. aastal esitatav rakendamise aastaaruanne ka iga programmi lisatud allprogrammi rakendamise kirjeldust .
4. Lisaks määruse (EL) nr [ÜSR/2012] artiklis 44 sätestatud **nõuetele** hõlmab 2019. aastal esitatav rakendamise aastaaruanne ka iga programmi lisatud allprogrammi rakendamise kirjeldust ning hinnangut edusammude kohta, mis on tehtud maapiirkondade territoriaalse arengu toetuseks EAFRD ja liidu muude rahastamisvahendite kasutamise suhtes integreeritud lähenemisviisi tagamisel, sealhulgas kohalike arengustrateegiate kaudu.
5. Komisjon võtab rakendusaktidega vastu rakendamise aastaaruannete esitamist käsitlevad eeskirjad. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artiklis 91 osutatud kontrollimenetlusega.

III peatükk

Hindamine

Artikkel 83

Üldsätted

1. Komisjon **võib** sätestada rakendusaktidega aspektid, mis peavad sisalduma määruse (EL) nr [ÜSR/2012] artiklites 48 ja 50 osutatud eel- ja järelhindamises, ning kehtestab määruse (EL) nr [ÜSR/2012] artiklis 49 osutatud hindamiskava miinimumnõuded. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artiklis 91 osutatud kontrollimenetlusega.
2. Liikmesriigid tagavad, et hindamised vastavad artikli 74 kohaselt kokku lepitud ühisele hindamist käsitlevale lähenemisviisile, korraldavad nõutavate andmete koostamise ja kogumise ning edastavad hindajatele järelevalvesüsteemi kaudu saadud eri laadi teavet.
3. Liikmesriigid teevad hindamisaruanded kättesaadavaks internetis ja komisjon liidu veebisaidil.

Artikkel 84

Eelhindamine

Liikmesriigid tagavad, et eelhindaja on kaasatud varases staadiumis maaelu arengu programmi arendamise protsessi, sealhulgas artikli 9 lõike 1 punktis b osutatud analüüside arendamisse, programmi sekkumisloogika kujundamisse ja programmi eesmärkide seadmisse.

Artikkel 85

Järelhindamine

2024. aastal koostavad liikmesriigid oma iga maaelu arengu programmi kohta järelhindamise aruande. **Kõnealune** aruanne esitatakse komisjonile hiljemalt 31. detsembriks **2024**.

Artikkel 86

Hindamiste kokkuvõtted

Komisjon vastutab liidu tasandil eel- ja järelhindamise aruannete kokkuvõtete tegemise eest.

Hindamisaruannete kokkuvõtted lõpetatakse hiljemalt vastavate hindamisaruannete esitamise aastale järgneva aasta 31. detsembriks.

VIII JAOTIS

Konkurentsieeskirjad

Artikkel 87

Ettevõtjate suhtes kohaldatavad eeskirjad

Kui käesoleva määruse kohast toetust antakse ettevõtjate vahelise koostöö viisidele, võib kõnealust toetust anda üksnes sellistele ettevõtjate vahelise koostöö viisidele, mis vastavad Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr [ühine turukorraldus/2012] artiklite 143–145 alusel kohaldatavatele konkurentsieeskirjadele.

Artikkel 88

Riigiabi

1. Kui käesolevas jaotises ei ole sätestatud teisiti, kohaldatakse liikmesriikide poolt maaelu arengu toetamise suhtes ***ELi toimimise lepingu*** artikleid 107, 108 ja 109.
2. ***ELi toimimise lepingu*** artikleid 107, 108 ja 109 ei kohaldata maksete suhtes, mida liikmesriigid teevad kooskõlas käesoleva määrusega või vastavalt artiklis 89 osutatud täiendavale riiklikule rahastamisele ***ELi toimimise lepingu*** artikli 42 tähenduses.

Artikkel 89

Täiendav riiklik rahastamine

Liikmesriikide tehtud maksed, mis on seotud ***ELi toimimise lepingu*** artikli 42 reguleerimisalasse jäävate toimingutega ning mis on ette nähtud liidu toetust saavate maaelu arengu meetmete täiendavaks rahastamiseks ***programmitöö perioodi mis tahes ajal, lisavad*** liikmesriigid ***maaelu arengu programmi, nagu on ette nähtud artikli 9 lõike 1 punktiga k, ning kui need vastavad käesoleva määruse kriteeriumidele***, kiidab need heaks komisjon.

IX JAOTIS

Komisjoni volitused, üld-, ülemineku- ja lõppsätted

I peatükk

Komisjoni volitused

Artikkel 90

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu **artiklites [...] osutatud** delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.
2. **Artiklites [...] osutatud** õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile **seitsmeks aastaks** alates käesoleva määruse jõustumisest. **Komisjon esitab delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt üheksa kuud enne seitsmeaastase tähtaja möödumist. Volituste delegeerimist uuendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite, tehes seda hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppemist.**
3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad **artiklites [...]**⁴ osutatud **õiguse võtta vastu delegeeritud õigusakte** igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud õiguste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.
4. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
5. **Artiklite [...] alusel** vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväiteid või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväiteid. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

⁴⁸

Täidetakse siis, kui delegeeritud õigusaktide loetelu on koostatud.

Artikkel 91

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab maaelu arengu komitee. Kõnealune komitee on komitee määruse (EL) 182/2011 tähenduses.
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

IX JAOTIS

Komisjoni volitused, üld-, ülemineku- ja lõppsätted

II peatükk

Üldsätted

Artikkel 92

Teabe ja dokumentide vahetus

1. Komisjon loob koostöös liikmesriikidega teabesüsteemi, mis võimaldab ühist huvi pakkuva teabe turvalist vahetamist komisjoni ja liikmesriikide vahel. Komisjon võtab rakendusaktidega vastu sellise süsteemi toimimist käsitlevad eeskirjad. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artiklis 91 osutatud kontrollimenetlusega.
2. ***Komisjon tagab asjakohase turvalise elektroonilise süsteemi olemasolu põhiteabe salvestamiseks, säilitamiseks ja haldamiseks ning järelevalve ja hindamise aruandluseks.***

Artikkel 92a

Isikuandmete töötlemine ja kaitse

1. ***Liikmesriigid ja komisjon koguvad isikuandmeid oma vastavate käesoleva määruse kohaste juhtimis- ja kontrolliülesannete teostamiseks ning järelevalve- ja hindamiskohustuste täitmiseks, eelkõige seoses VI ja VII jaotises sätestatud ülesannete ja kohustustega, ega töötle neid andmeid viisil, mis on selle eesmärgiga vastuolus.***

2. *Isikuandmete töötlemisel VII jaotise kohase järelevalve ja hindamise eesmärgil, kasutades artiklis 92 osutatud turvalist elektroonilist süsteemi, andmed anonümiseeritakse ja neid töödeldakse üksnes koondatud kujul.*
3. *Isikuandmeid töödeldakse kooskõlas direktiivi 95/46/EÜ ja määruse (EÜ) nr 45/2001 eeskirjadega. Eelkõige ei säilitata selliseid andmeid andmesubjektide identifitseerimist võimaldaval kujul kauem, kui on vajalik andmete kogumise või hilisema töötlemise eesmärgi täitmiseks, võttes arvesse kohaldatavas liikmesriigi ja liidu õiguses sätestatud minimaalseid andmete säilitamise tähtaegu.*
4. *Liikmesriigid teavitavad andmesubjekte, et nende isikuandmeid võidakse töödelda liikmesriikide ja liidu asutustes vastavalt lõikele 1 ning et neil on sellega seoses direktiivi 95/46/EÜ ja määruse (EÜ) nr 45/2001 andmekaitse eeskirjades sätestatud õigused.*
5. *Käesoleva artikli suhtes kohaldatakse määruse (EL) nr HR/2012 artiklite 110a–110d sätteid.*

Artikkel 93

Ühise põllumajanduspoliitika üldsätted

Määrust (EL) nr HR/2012 ja selle kohaselt vastu võetud sätteid kohaldatakse käesolevas määruses sätestatud meetmete suhtes.

III peatükk

Ülemineku- ja lõppsätted

Artikkel 94

Kehtetuks tunnistamine

Määrus (EÜ) nr 1698/2005 tunnistatakse kehtetuks.

Määrust (EÜ) nr 1698/2005 kohaldatakse jätkuvalt kõnealuse määruse kohaselt enne 1. jaanuari 2014 komisjoni poolt heaks kiidetud programmide alusel rakendatud toimingute suhtes.

Artikkel 95

Üleminekusätted

Selleks et hõlbustada üleminekut määrusega (EÜ) nr 1698/2005 kehtestatud süsteemilt käesoleva määrusega kehtestatud süsteemile, antakse komisjonile artikli 90 kohaselt õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte, milles käsitletakse tingimusi, mille kohaselt komisjoni poolt vastavalt määrusele (EÜ) nr 1698/2005 heaks kiidetud toetuse võib ühendada käesoleva määruse kohaselt antava toetusega, sealhulgas tehnilise abi ja järelhindamisega. ***Kõnealuste delegeeritud aktidega võib ette näha ka tingimused Horvaatiale määruse (EÜ) nr 1085/2006 kohaselt antavalt maaelu arengu toetuselt üleminekuks käesoleva määruse kohaselt antavale toetusele.***

Artikkel 96

Jõustumine ja kohaldamine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolevat määrust kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2014.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

...

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja

Ia LISA

Liidu maaelu arengu toetuse jaotus ajavahemikul 2014–2020

(jooksevhinnad eurodes)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	KOKKU 2014-2020
<i>Belgia</i>	<i>78 342 401</i>	<i>78 499 837</i>	<i>78 660 375</i>	<i>78 824 076</i>	<i>78 991 202</i>	<i>79 158 713</i>	<i>79 314 155</i>	<i>551 790 759</i>
<i>Bulgaaria</i>	<i>335 499 038</i>	<i>335 057 822</i>	<i>334 607 538</i>	<i>334 147 994</i>	<i>333 680 052</i>	<i>333 187 306</i>	<i>332 604 216</i>	<i>2 338 783 966</i>
<i>Tšehhi Vabariik</i>	<i>314 349 445</i>	<i>312 969 048</i>	<i>311 560 782</i>	<i>310 124 078</i>	<i>308 659 490</i>	<i>307 149 050</i>	<i>305 522 103</i>	<i>2 170 333 996</i>
<i>Taani</i>	<i>90 287 658</i>	<i>90 168 920</i>	<i>90 047 742</i>	<i>89 924 072</i>	<i>89 798 142</i>	<i>89 665 537</i>	<i>89 508 619</i>	<i>629 400 690</i>
<i>Saksamaa</i>	<i>1 178 778 847</i>	<i>1 177 251 936</i>	<i>1 175 693 642</i>	<i>1 174 103 302</i>	<i>1 172 483 899</i>	<i>1 170 778 658</i>	<i>1 168 760 766</i>	<i>8 217 851 050</i>
<i>Eesti</i>	<i>103 626 144</i>	<i>103 651 030</i>	<i>103 676 345</i>	<i>103 702 093</i>	<i>103 728 583</i>	<i>103 751 180</i>	<i>103 751 183</i>	<i>725 886 558</i>
<i>Iirimaa</i>	<i>313 148 955</i>	<i>313 059 463</i>	<i>312 967 965</i>	<i>312 874 411</i>	<i>312 779 690</i>	<i>312 669 355</i>	<i>312 485 314</i>	<i>2 189 985 153</i>
<i>Kreeka</i>	<i>601 051 830</i>	<i>600 533 693</i>	<i>600 004 906</i>	<i>599 465 245</i>	<i>598 915 722</i>	<i>598 337 071</i>	<i>597 652 326</i>	<i>4 195 960 793</i>
<i>Hispaania</i>	<i>1 187 488 617</i>	<i>1 186 425 595</i>	<i>1 185 344 141</i>	<i>1 184 244 005</i>	<i>1 183 112 678</i>	<i>1 182 137 718</i>	<i>1 182 076 067</i>	<i>8 290 828 821</i>

<i>Prantsusmaa</i>	1 404 875 907	1 408 287 165	1 411 769 545	1 415 324 592	1 418 941 328	1 422 813 729	1 427 718 983	9 909 731 249
<i>Horvaatia</i>	332 167 500	332 167 500	332 167 500	332 167 500	332 167 500	332 167 500	332 167 500	2 325 172 500
<i>Itaalia</i>	1 480 213 402	1 483 373 476	1 486 595 990	1 489 882 162	1 493 236 530	1 496 609 799	1 499 799 408	10 429 710 767
<i>Küpros</i>	18 895 839	18 893 552	18 891 207	18 888 801	18 886 389	18 883 108	18 875 481	132 214 377
<i>Läti</i>	138 327 376	138 361 424	138 396 059	138 431 289	138 467 528	138 498 589	138 499 517	968 981 782
<i>Leedu</i>	230 392 975	230 412 316	230 431 887	230 451 686	230 472 391	230 483 599	230 443 386	1 613 088 240
<i>Luksemburg</i>	14 226 474	14 272 231	14 318 896	14 366 484	14 415 051	14 464 074	14 511 390	100 574 600
<i>Ungari</i>	495 668 727	495 016 871	494 351 618	493 672 684	492 981 342	492 253 356	491 391 895	3 455 336 493
<i>Malta</i>	13 880 143	13 965 035	14 051 619	14 139 927	14 230 023	14 321 504	14 412 647	99 000 898
<i>Madalmaad</i>	87 118 078	87 003 509	86 886 585	86 767 256	86 645 747	86 517 797	86 366 388	607 305 360
<i>Austria</i>	557 806 503	559 329 914	560 883 465	562 467 745	564 084 777	565 713 368	567 266 225	3 937 551 997
<i>Poola</i>	1 569 517 638	1 567 453 560	1 565 347 059	1 563 197 238	1 561 008 130	1 558 702 987	1 555 975 202	10 941 201 814
<i>Portugal</i>	577 031 070	577 895 019	578 775 888	579 674 001	580 591 241	581 504 133	582 317 022	4 057 788 374

<i>Rumeenia</i>	<i>1 149 848 554</i>	<i>1 148 336 385</i>	<i>1 146 793 135</i>	<i>1 145 218 149</i>	<i>1 143 614 381</i>	<i>1 141 925 604</i>	<i>1 139 927 194</i>	<i>8 015 663 402</i>
<i>Sloveenia</i>	<i>118 678 072</i>	<i>119 006 876</i>	<i>119 342 187</i>	<i>119 684 133</i>	<i>120 033 142</i>	<i>120 384 760</i>	<i>120 720 633</i>	<i>837 849 803</i>
<i>Slovakkia</i>	<i>271 154 575</i>	<i>270 797 979</i>	<i>270 434 053</i>	<i>270 062 644</i>	<i>269 684 447</i>	<i>269 286 203</i>	<i>268 814 943</i>	<i>1 890 234 844</i>
<i>Soome</i>	<i>335 440 884</i>	<i>336 933 734</i>	<i>338 456 263</i>	<i>340 009 057</i>	<i>341 593 485</i>	<i>343 198 337</i>	<i>344 776 578</i>	<i>2 380 408 338</i>
<i>Rootsi</i>	<i>248 858 535</i>	<i>249 014 757</i>	<i>249 173 940</i>	<i>249 336 135</i>	<i>249 502 108</i>	<i>249 660 989</i>	<i>249 768 786</i>	<i>1 745 315 250</i>
<i>Ühendkuningriik</i>	<i>371 473 873</i>	<i>370 520 030</i>	<i>369 548 156</i>	<i>368 557 938</i>	<i>367 544 511</i>	<i>366 577 113</i>	<i>365 935 870</i>	<i>2 580 157 491</i>
<i>Kokku EL-28</i>	<i>13 618 149 060</i>	<i>13 618 658 677</i>	<i>13 619 178 488</i>	<i>13 619 708 697</i>	<i>13 620 249 509</i>	<i>13 620 801 137</i>	<i>13 621 363 797</i>	<i>95 338 109 365</i>

<i>Tehniline abi (0,25 %)</i>	<i>34 130 699</i>	<i>34 131 977</i>	<i>34 133 279</i>	<i>34 134 608</i>	<i>34 135 964</i>	<i>34 137 346</i>	<i>34 138 756</i>	<i>238 942 629</i>
<i>Kokku</i>	<i>13 652 279 759</i>	<i>13 652 790 654</i>	<i>13 653 311 767</i>	<i>13 653 843 305</i>	<i>13 654 385 473</i>	<i>13 654 938 483</i>	<i>13 655 502 553</i>	<i>95 577 051 994</i>

I LISA

Summad ja toetusmäärad

Tabel komisjoni ettepanekust; nõukogu muudetud artiklid, mida on muutnud Euroopa Parlament, on näidatud hallides ridades.

Artikkel	Teema	Maksimumsumma eurodes või maksimummäär	
16(8)	Nõustamisteenused, põllumajandusettevõtte juhtimis- ja asendusteenused	1,500 200.000	Nõustamise kohta Nõustajate koolituseks kolme aasta kohta
17(2)	Teavitamis- ja müügiedendustegevus	70%	Meetme toetuskõlblikest kuludest
17(3)	Kvaliteedikavad või põllumajandustooted ja toiduained	3,000	Põllumajandusliku majapidamise kohta aastas

18(3)	Investeeringud materiaalsesse varasse		<u>Põllumajandussektor</u>
		50 %	Toetuskõlblikest investeeringutest vähem arenenud piirkondades ja kõigis piirkondades, mille sisemajanduse koguprodukt (SKP) elaniku kohta oli perioodil 2007–2013 alla 75 % 25-liikmelise ELi keskmisest SKPst võrdlusperioodil, kuid mille SKP elaniku kohta on üle 75 % 27-liikmelise ELi keskmisest SKPst.
		75 % 75 %	Toetuskõlblikest investeeringutest äärepoolseimates piirkondades Horvaatias tehtavate toetuskõlblike investeeringute summast kõige rohkem nelja aasta jooksul alates ühinemisest, selleks et rakendada nõukogu direktiivi 91/676/EMÜ* vastavalt nimetatud direktiivi artikli 3 lõikele 2 ja artikli 5 lõikele 1
		75 %	Toetuskõlblikest investeeringutest Egeuse mere väikesaartel

		40 %	Toetuskõlblikest investeeringutest muudes piirkondades Eespool loetletud määrasid võib suurendada 20 protsendipunkti võrra tingimusel, et ühendatud toetuse maksimummäär ei ületa 90 % järgmiste toetuste puhul: - noored põllumajandustootjad, nagu on määratletud artikli 2 lõike 1 punktis u, või kes on juba alustanud tegevust viie aasta jooksul enne toetustaotluse esitamist; - ühisinvesteeringud ja integreeritud projektid, sealhulgas need, mis on seotud tootjaorganisatsioonide ühinemisega; - artiklis 33 osutatud looduslikust ja muust eripärast tingitud piirangutega alad; - EIP raames toetatud toimingud; - artiklite 29 ja 30 kohaste toimingutega seotud investeeringud.
			I lisa loetletud toodete töötlemine ja turustamine

		50 %	Toetuskõlblikest investeeringutest vähem arenenud piirkondades ja kõigis piirkondades, mille sisemajanduse koguprodukt (SKP) elaniku kohta oli perioodil 2007–2013 alla 75 % 25-liikmelise ELi keskmisest SKPst võrdlusperioodil, kuid mille SKP elaniku kohta on üle 75 % 27-liikmelise ELi keskmisest SKPst.
		75 %	Toetuskõlblikest investeeringutest äärepoolseimates piirkondades
		75 %	Toetuskõlblikest investeeringutest Egeuse mere väikesaartel
		40 %	Toetuskõlblikest investeeringutest muudes piirkondades Eespool loetletud määrasid võib suurendada 20 protsendipunkti võrra, tingimusel et ühendatud toetuse maksimummäär ei ületa 90 % EIP raames toetatud toimingute puhul, mis on seotud tootjaorganisatsioonide ühinemisega.
18(4)	Investeeringud materiaalsesse varasse	100%	Mittetootlikud investeeringud ning põllumajanduse ja metsanduse infrastruktuur

19(5)	Loodusõnnetuses kahjustunud põllumajandustootmise potentsiaali taastamine ning sobilike ennetusmeetmete kasutuselevõtt	80%	Toetuskõlblikest investeeringutest üksikpõllumajandustootjate võetud ennetusmeetmetesse
		100%	Toetuskõlblikest investeeringutest ennetusmeetmetesse, mille on võtnud ühiselt rohkem kui üks toetusesaaja
		100%	Toetuskõlblikest investeeringutest toimingutesse, mille eesmärk on teha korda loodusõnnetuses ja katastroofides kahjustunud põllumajandusmaa ning taastada tootmise potentsiaal.
20(6)	Põllumajandusettevõtete ja ettevõtete areng	70,000	Artikli 20 lõike 1 punkti a alapunkti i kohaselt noore põllumajandustootja kohta
		70,000	Artikli 20 lõike 1 punkti a alapunkti ii kohaselt toetusesaaja kohta
		15,000	Artikli 20 lõike 1 punkti a alapunkti iii kohaselt väikese põllumajandusettevõtte kohta

24(3)	Agrometsandussüsteemide loomine	80%	Toetuskõlblikest investeeringutest agrometsandussüsteemide loomisesse
27(5)	Investeeringud metsandustehnoloogiatesse ning metsandustoodete töötlemisse ja turustamisse	65% 75% 75 % 40%	Toetuskõlblikest investeeringutest vähem arenenud piirkondades Toetuskõlblikest investeeringutest äärepoolseimates piirkondades Toetuskõlblikest investeeringutest Egeuse mere väikesaartel Toetuskõlblikest investeeringutest muudes piirkondades

28(4)	Tootjarühmade ja - organisatsioonide loomine	10% I	L Protsendina turustatud toodangust esimese viie aasta jooksul pärast tunnustamist. Toetus väheneb järk-järgult.
		I	L
		100.000	<u>Kõigil juhtudel</u> <u>maksimumsumma aasta kohta.</u>
29(8)	Põllumajanduse keskkonna- ja kliima toetused	600(*)	Hektari kohta aastas üheaastaste kultuuride puhul
		900(*)	Hektari kohta aastas mitmeaastaste erikultuuride puhul
		450(*)	Hektari kohta aastas muu maakasutuse puhul
		200(*)	Loomühiku kohta aastas põllumajandustootjate jaoks kadumisohus olevate kohalike tõugude kasvatamiseks
30(5)	Mahepõllumajandus	600(*)	Hektari kohta aastas üheaastaste kultuuride puhul
		900(*)	Hektari kohta aastas mitmeaastaste erikultuuride puhul
		450(*)	Hektari kohta aastas muu maakasutuse puhul

31(7)	Natura 2000 ja veepoliitika raamdirektiivi kohased toetused	500(*)	Hektari kohta aastas algusperioodil maksimaalselt viieks aastaks
		200(*)	Hektari kohta aastas maksimaalselt
		50	Hektari kohta aastas minimaalselt veepoliitika raamdirektiivi kohasteks toetusteks(**)
32(3)	Toetused looduslikust või muust eripärast tingitud piirangutega aladele	25	Miinumsumma hektari kohta aastas <i>toetust saava toetusesaaja ala kohta keskmiselt</i>
		250(*)	Maksimumsumma hektari kohta aastas
		450(*)	Maksimumsumma hektari kohta aastas artikli <u>33 lõikes 2</u> määratletud mägialadel
34(3)	Loomade heaolu	500	Loomühiku kohta
35(3)	Metsakeskkonnateenused ja metsakaitse	200(*)	Hektari kohta aastas
38 (4)	Saagi, loomade ja taimede kindlustamine	65%	Makstavast kindlustusmaksest

39(5)	Ebasoodsate ilmastikutingimuste , looma- ja taimehaiguste, kahjurite leviku ning keskkonnajuhtumitega seotud ühisfond	65%	Toetuskõlblikest kuludest
40(5)	Sissetuleku stabiliseerimise vahend	65%	Toetuskõlblikest kuludest

* Neid summasid võib **nõuetekohaselt põhjendatud** juhtudel suurendada, võttes arvesse maaelu arengu programmides põhjendatavaid eriasjaolusid.

** **Seda summat võib nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel vähendada, võttes arvesse maaelu arengu programmides põhjendatavaid eriasjaolusid.**

NB! Abi osakaal ei piira ELi riigiabi eeskirjade kohaldamist.

II LISA

Looduslikust eripärast tingitud piirangutega alade piiritlemise biofüüsikalised kriteeriumid

KRITEERIUM	MÄÄRATLUS	LÄVEND
KLIIMA		
Madal temperatuur *	Vegetatsiooniperioodi pikkus (päevade arv), mis on määratletud päevase keskmise temperatuuriga $> 5^{\circ}\text{C}$ (LGP _{t5}) päevade arvu alusel, VÕI	≤ 180 päeva
	Vegetatsiooniperioodi temperatuurisumma (kraadipäevad), mis on määratletud akumulieritud päevase keskmise temperatuuri $> 5^{\circ}\text{C}$ alusel.	≤ 1500 kraadipäeva
Kuivus	Aastase sademetehulga ja (P) ja aastase võimaliku evapotranspiratsiooni (PET) vaheline suhtarv	$P/PET \leq 0,5$
KLIIMA JA PINNAS		
Pinnase liigniiskus	Pinnase veemahutavuse tasemega või kõnealust taset ületavate päevade arv	≥ 230 päeva
PINNAS		
Piiratud pinnase kuivendamine *	Alad, mis on suurema osa aastast vee all	Pealispinnast 80 cm ulatuses märg rohkem kui 6 kuud või pealispinnast 40 cm ulatuses märg rohkem kui 11 kuud või vähe või väga vähe kuivendatud pinnas VÕI pealispinnast 40 cm ulatuses gleilaikudega värvusmuster

Ebasoodne tekstuur ja kivisus *	Savi, mölli, liiva, orgaanilise aine suhteline rohkus (kaalu %) ning suuretükilise materjali (volumeetriline %) osad	≥ 15 % pealispinnasest on suuretükiline materjal, sealhulgas kaljupaljand, veeris VÕI
		■ tekstuuriklass, mille puhul pinnase pealispinnasest poole või (kumulatiivselt) üle 100 cm ulatuses moodustab liiv, saviliiv, määratletud: mölli% + (2 x savi%) ≤ 30 % VÕI
		pealispinnase tekstuuriklass on raske savi (≥ 60 % savi) VÕI
		orgaaniline pinnas (orgaaniline aine ■ ≥30 %) vähemalt 40 cm VÕI
		pealispinnas sisaldab 30 % või rohkem savi ning on vertikaalomadused 100 cm ulatuses pinnase pealispinnasest
Juurdumise sügavus	Sügavus (cm) pinnase pealispinnast kuni ühtse kaljupinna või nõrgkivini	≤ 30cm
Halvad keemilised omadused *	■ Soolad, naatriumisisaldus, liigne happesus	Soolsus: ≥ 4 dS/m pealispinnases VÕI
		Naatriumisisaldus: ≥ 6 naatriumisisalduse protsent pinnase pealispinnasest poole või (kumulatiivselt) üle 100 cm ulatuses VÕI
		Pinnase happesus: pH ≤ 5 (vees) pealispinnases

MAA-ALA		
Järsk nõlv	Kõrguse erinevus planimeetrilise kauguse suhtes (%)	$\geq 15\%$

*** Liikmesriigid peavad kontrollima selle kriteeriumi täitmist üksnes nende künniste suhtes, mis on teatava ala konkreetse olukorra puhul asjakohased.**

III LISA

Artiklis 8 osutatud temaatiliste allprogrammide jaoks eriti oluliste meetmete ja toimingute soovituslik loetelu

Noored põllumajandustootjad:

Äriettevõtte asutamise toetus noortele põllumajandustootjatele, kes esimest korda asutavad põllumajandusliku majapidamise

Investeeringud materiaalsesse varasse

Teadmussiire ja teabemeetmed

Nõustamisteenused, põllumajandusettevõtte juhtimis- ja asendusteenused

Koostöö

Investeeringud mittepõllumajanduslikesse tegevustesse

Väikesed põllumajandusettevõtted:

Äriettevõtte asutamise toetus väikeste põllumajandusettevõtete arendamiseks

Investeeringud materiaalsesse varasse

Põllumajandustoodete ja toiduainete kvaliteedikavad

Teadmussiire ja teabemeetmed

Nõustamisteenused, põllumajandusettevõtte juhtimis- ja asendusteenused

Koostöö

Investeeringud mittepõllumajanduslikesse tegevustesse

Tootjarühmade loomine

LEADER

Mägialad:

■ Toetused looduslikust või muust eripärast tingitud piirangutega aladele

■ Põllumajanduse keskkonnameetmed

■ Koostöö

■ Investeeringud materiaalsesse varasse

■ Põllumajandusettevõtete ja ettevõtete areng maapiirkondades

■ Põllumajandustoodete ja toiduainete kvaliteedikavad

■ **Agrometsandussüsteemide loomine**

Põhiteenused ja küla uuendus maapiirkondades

Teadmussiire ja teabemeetmed

Nõustamisteenused, põllumajandusettevõtte juhtimis- ja asendusteenused

Tootjarühmade loomine

LEADER

Lühikesed tarneahelad:

Koostöö

Tootjarühmade loomine

LEADER

Põllumajandustoodete ja toiduainete kvaliteedikavad

Põhiteenused ja küla uuendus maapiirkondades

Investeeringud materiaalsesse varasse

Teadmussiire ja teabemeetmed

Nõustamisteenused, põllumajandusettevõtte juhtimis- ja asendusteenused

Maapiirkondades elavad naised:

Teadmussiire ja teabemeetmed

Nõustamisteenused, põllumajandusettevõtte juhtimis- ja asendusteenused

Investeeringud materiaalsesse varasse

Põllumajandusettevõtete ja ettevõtete areng

Põhiteenused ja külauuendus maapiirkondades

Koostöö

LEADER

Kliimamuutuste leevendamine ja nendega kohanemine ning elurikkus:

Teadmussiire ja teabemeetmed

Nõustamisteenused, põllumajandusettevõtte juhtimis- ja asendusteenused

Investeeringud materiaalsesse varasse

Loodusõnnetuses ja katastroofides kahjustunud põllumajandusliku tootmise potentsiaali taastamine ning asjakohaste ennetusmeetmete kasutuselevõtmine

Põhiteenused ja külauuendus maapiirkondades

Investeeringud metsaala arengusse ja metsade elujõulisuse parandamisse

Põllumajanduse keskkonna- ja kliimameede

Mahepõllumajandus

Natura 2000 ja veepoliitika raamdirektiivi kohased toetused

Toetused looduslikust ja muust eripärast (elurikkus) tingitud piirangutega aladele

Metsakeskkonna- ja kliimateenused ja metsakaitse

Koostöö

Riskijuhtimine

IV LISA

Maaelu arengu eeltingimused

1. PRIORITEETIDEGA SEOTUD TINGIMUSED

<i>ELi prioriteetid seoses maaelu arengu / ühise strateegilise raamistiku temaatiliste eesmärkidega</i>	<i>Eeltingimused</i>	<i>Täitmise kriteeriumid</i>
I	I	I
<i>Maaelu arengu prioriteet 3: toiduahela korraldamise, sealhulgas põllumajandustoodete töötlemise ja turustamise, loomade heaolu ja riskijuhtimise edendamine põllumajanduses</i> <i>Temaatiline eesmärk 5: kliimamuutustega kohanemise, riskiennetamise ja -juhtimise edendamine</i>	<i>3.1. Riskiennetamine ja -juhtimine: suurõnnetuste likvideerimise juhtimisega seotud riiklike või piirkondlike riskianalüüside olemasolu, võttes arvesse kliimamuutustega kohanemist⁴⁹</i>	– On olemas riiklik või piirkondlik riskianalüüs, mis hõlmab järgmisi elemente: – riskihindamiseks kasutatava protsessi, meetodika, meetodite ja mittetundlike andmete kirjeldust ning investeringute prioriseerimise riskipõhiste kriteeriumide kirjeldust; – ühe ja mitme riskiga stsenaariumide kirjeldust; – vajaduse korral riiklike kliimamuutustega kohanemise strateegiatega arvestamist.

⁴⁹ Justitiis- ja siseasjade nõukogu järeldused; järeldused suurõnnetuste likvideerimise juhtimisega seotud riskianalüüside edasise väljatöötamise kohta Euroopa Liidus. 11.–12. aprill 2011.

I		
<i>Maaelu arengu prioriteet 4: põllumajanduse ja metsandusega seotud ökosüsteemide taastamine, kaitse ja edendamine</i> <i>Temaatiline eesmärk 5: kliimamuutustega kohanemise, riskiennetamise ja -juhtimise edendamine</i> <i>Temaatiline eesmärk 6: keskkonna kaitsmine ja ressursitõhususe edendamine</i>	4.1 Maa hea põllumajandus- ja keskkonnaseisund: määruse (EL) nr HR/xxxx VI jaotise I peatükis osutatud maa heas põllumajandus- ja keskkonnaseisundis hoidmise standardid kehtestatakse riiklikul tasandil 4.2 Väetistele ja taimekaitsetoodetele esitatavad miinimumnõuded: käesoleva määruse III jaotise I peatüki artiklis 29 osutatud väetistele ja taimekaitsetoodetele esitatavad miinimumnõuded määratletakse riiklikul tasandil 4.3 Muud asjaomased riiklikud standardid: asjaomased kohustuslikud riiklikud standardid on sel eesmärgil määratletud käesoleva määruse III jaotise I peatüki artiklis 29	– maa heas põllumajandus- ja keskkonnaseisundis hoidmise standardid on määratletud siseriiklikus õiguses ja täpsustatud programmides; – käesoleva määruse III jaotise I peatükis osutatud väetistele ja taimekaitsetoodetele esitatavad miinimumnõuded on täpsustatud programmides; – vastavad kohustuslikud riiklikud standardid on täpsustatud programmides;

I

■ Maaelu arengu prioriteet 5: loodusvarade tõhusama kasutamise edendamine ning vähese CO₂-heitega ja kliimamuutuste suhtes vastupidavale majandusele ülemineku toetamine põllumajandus-, toidu- ja metsandussektoris Temaatiline eesmärk 4: vähese CO₂-heitega majandusele ülemineku toetamine igas sektoris <i>Temaatiline eesmärk 6: keskkonna säilitamine ja kaitsmine ning ressursside säästva kasutuse edendamine</i> ■	■	■
--	---	---

■

	5.2 <i>Energiatõhusus: on võetud meetmeid energia lõpptarbimise tõhususe kulutõhusa parandamise edendamiseks ja kulutõhusate investeeringute tegemiseks energiatõhususse hoonete ehitamisel või renoveerimisel.</i>	I – <i>Kõnealused meetmed on:</i> - <i>meetmed, millega tagatakse direktiivi 2010/31/EL artiklite 3, 4 ja 5 kohased ehitiste energiatõhususega seotud miinimumnõuded;</i> - <i>meetmed, mis on vajalikud direktiivi 2010/31/EL artikli 11 kohase hoonete energiamärgise väljastamise süsteemi kehtestamiseks;</i> - <i>meetmed, millega tagatakse direktiivi 2012/27/EL artikli 3 kohane energiatõhususe strateegiline planeerimine;</i> - <i>meetmed, mis vastavad energia lõpptarbimise tõhusust ja energiateenuseid käsitleva direktiivi 2006/32/EÜ artiklile 13, et tagada individuaalsete arvestite andmine lõpptarbijatele niipalju kui on tehniliselt võimalik, majanduslikult põhjendatud ja võimaliku energiasäästu suhtes proportsionaalne.</i>
--	--	---

	5.3 Veesektor: a) veehinna poliitika olemasolu, mis annab kasutajatele piisavad stiimulid veeressursside tõhusaks kasutamiseks, ning b) eri veekasutusviiside piisav panus veeteenuste kulude katmisse programmidega toetatavate investeeringute jaoks heaks kiidetud vesikonna majandamise kavas kindlaks määratud määra kohaselt.	– EAFRD toetatavates sektorites on liikmesriik taganud eri veekasutusviiside panuse veeteenuste kulude katmisse sektorite kaupa kooskõlas direktiivi 2000/60/EÜ artikli 9 lõike 1 esimese taandega, võttes vajaduse korral arvesse kulude katmise sotsiaalseid, keskkonnanalaseid ja majanduslikke tagajärgi ning kõnealuse piirkonna või kõnealuste piirkondade geograafilisi ja kliimatingimusi; ■
	■	■
	■ 5.5 Taastuvenergia: ⁵⁰ ■ on võetud meetmeid taastuvate energiaallikate tootmise ja levitamise edendamiseks.⁵¹	- Kooskõlas direktiivi 2009/28/EÜ artikli 14 lõikega 1, artikli 16 lõikega 2 ja artikli 16 lõikega 3 on rakendatud läbipaistvad toetuskavad, seatud prioriteedid elektrivõrkudele juurdepääsul või tagatud juurdepääsul ja dispetšjuhtimises, kehtestatud tehniliste kohanduste kulude kandmise ning jagamisega seotud standardeeskirjad, mis on avalikustatud – Liikmesriik on võtnud vastu taastuvenergia tegevuskava kooskõlas direktiivi 2009/28/EÜ artikliga 4

⁵⁰ ELT L 140, 5.6.2009, lk 16.

⁵¹ ELT L 140, 5.6.2009, lk 16.

Maaelu arengu prioriteet 6: sotsiaalse kaasatuse, vaesuse vähendamise ja majanduskasvu edendamine maapiirkondades		–
Temaatiline eesmärk 2: info- ja kommunikatsioonitehnoloogiale juurdepääsu ning selle kasutamise ja kvaliteedi parandamine (lairibaiühendusega seotud eesmärk).	6.3 Järgmise põlvkonna võrgu infrastruktuur: riiklike või piirkondlike järgmise põlvkonna juurdepääsuvõrkude kavade olemasolu, milles võetakse arvesse piirkondlikke meetmeid ELi kiire internetiühenduse eesmärkide saavutamiseks,⁵² suunates tähelepanu piirkondadele, kus turg ei paku avatud infrastruktuuri taskukohase hinnaga ega kvaliteediga, mis vastab ELi konkurents- ja riigiabi-eeskirjadele, ning pakutakse haavatavatele ühiskonnagruppidele kättesaadavaid teenuseid.	– On olemas riiklik või piirkondlik järgmise põlvkonna võrgu kava, mis sisaldab: – majandusanalüüsil põhinevat infrastruktuuriinvesteeringute kava, milles võetakse arvesse avaliku ja erasektori olemasolevat infrastruktuuri ja kavandatavaid investeeringuid; – jätkusuutliku investeerimise mudeleid, mis suurendavad konkurentsi ja tagavad juurdepääsu avatud, taskukohasele, kvaliteetsele ja tulevikuks hästi ette valmistatud infrastruktuurile ning teenustele; – meetmeid erasektori investeeringute stimuleerimiseks.

⁵² Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele: Euroopa digitaalne tegevuskava (KOM(2010) 245 (lõplik)/2, 26.8.2010); komisjoni talituste töödokument: digitaalse tegevuskava tulemustabel (SEK(2011) 708, 31.5.2011). Tulemustabel: http://ec.europa.eu/information_society/digital-agenda/scoreboard/index_en.htm

V LISA

Liidu ühe või mitme maaelu arengu prioriteedi jaoks olulise tähtsusega meetmete soovituslik
loetelu

Liidu mitme prioriteedi jaoks olulised meetmed

Artikkel 16 Nõustamisteenused, põllumajandusettevõtte juhtimis- ja asendusteenused

Artikkel 18 Investeeringud materiaalsesse varasse

Artikkel 20 Põllumajandusettevõtete ja ettevõtete areng

Artikkel 36 Koostöö

Artiklid 42–45 LEADER

Olulised meetmed põllumajanduses, metsanduses ja maapiirkondades teadmussiirde ja
innovatsiooni tugevdamise jaoks

Artikkel 15 Teadmussiire ja teabemeetmed

Artikkel 27 Investeeringud metsandustehnoloogiatesse ning metsasaaduste töötlemisse,
mobiliseerimisse ja turustamisse

Olulised meetmed kõigi põllumajandusvormide konkurentsivõime ning
põllumajandusettevõtete elujõulisuse edendamise jaoks

Artikkel 17 Põllumajandustoodete ja toiduainete kvaliteedikavad

Artiklid 32–33 Toetused looduslikust või muust eripärast tingitud piirangutega aladele

Olulised meetmed põllumajanduses toiduahela korraldamise ja riskijuhtimise edendamise
jaoks

Artikkel 19 Loodusõnnetuses ja katastroofides kahjustunud põllumajandusliku tootmise
potentsiaali taastamine ning asjakohaste ennetusmeetmete kasutuselevõtmine

Artikkel 25 Metsapõlengutest ja loodusõnnetustest ning katastroofidest tingitud metsakahjustuste

ennetamine ja kõrvaldamine

Artikkel 28 Tootjarühmade loomine

Artikkel 34 Loomade heaolu

Artikkel 37 Riskijuhtimine

Artikkel 38 Saagi, loomade ja taimede kindlustamine

Artikkel 39 Ühisfondid taime- ja loomahaiguste ning keskkonnajuhtumite korral

Artikkel 40 Sissetuleku stabiliseerimise vahend

Olulised meetmed põllumajandusest ja metsandusest sõltuvate ökosüsteemide taastamise,
kaitse ja edendamise jaoks

ning

loodusvarade tõhusama kasutamise edendamine ning vähese CO₂-heitega ja kliimamuutuste
suhtes vastupidavale majandusele ülemineku toetamine põllumajandus-, toidu- ja
metsandussektoris

Artikkel 22 Investeeringud metsaala arengusse ja metsade elujõulisuse parandamisse

Artikkel 23 Metsastamine ja metsaalade loomine

Artikkel 24 **Agrometsandussüsteemide** loomine

Artikkel 26 Investeeringud metsa ökosüsteemide vastupanuvõime ja keskkonnaväärtuse
parandamisse

Artikkel 29 Põllumajanduse keskkonna- ja kliimameede

Artikkel 30 Mahepõllumajandus

Artikkel 31 Natura 2000 ja veepoliitika raamdirektiivi kohased toetused

Artikkel 35 Metsakeskkonna- ja kliimateenused ja metsakaitse

Olulised meetmed sotsiaalse kaasatuse, vaesuse vähendamise ja majanduskasvu edendamiseks
maapiirkondades

Artikkel 21 Põhiteenused ja küla uuendus maapiirkondades

Artiklid 42–45 LEADER

ÕIGUSKOMISJONI ARVAMUS ÕIGUSLIKU ALUSE KOHTA

Hr Paolo De Castro

Esimees

Põllumajanduse ja maaelu arengu komisjon

BRÜSSEL

Teema: Ettepanek võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta (COM(2011)0627 – C7 0340/2011 – 2011/0282(COD)) – arvamus õigusliku aluse kohta

Austatud härra esimees

Palusite 7. juuni 2012. aasta kirjas õiguskomisjonilt vastavalt kodukorra artiklile 37 arvamust selle kohta, kas on sobiv asendada komisjoni ettepanekus, mis käsitleb Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta (COM(2011)0627), õiguslik alus „Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklid 42 ja 43” õigusliku alusega „Euroopa Liidu toimimise lepingu artikkel 42 ja artikli 43 lõige 2”.

Taust

I. Ettepanek

Määruse ettepanek on osa ühise põllumajanduspoliitika õigusraamistikust aastateks 2014–2020. Selle eesmärk on asendada nõukogu 20. septembri 2005. aasta määrus (EÜ) nr 1698/2005 Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta⁷ ning selles lähtutakse komisjoni 6. oktoobril 2011 esitatud ettepanekust, milles sätestatakse kõigi ühise strateegilise raamistiku kohaselt toimivate fondide ühiseeskirjad⁸. Uus EAFRD on kavandatud nii,

⁷ ELT L 277, 21.10.2005, lk 1.

⁸ Komisjoni 6. oktoobri 2011. aasta ettepanek Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse kohta, millega kehtestatakse ühissätted ühisesse strateegilisse raamistikku kuuluvate fondide – Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi, Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondi ja

et see sobiks uue ühise strateegilise raamistikuga, mida kohaldatakse ka Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi suhtes, ning selle eesmärk on saavutada strateegia „Euroopa 2020” eesmärgid (säästev areng ning arukas ja kaasav majanduskasv).

Ettepanek põhineb maaeluarengu kontseptsioonil, milles lähtutakse mitmeaastastest kavadest, mida kavandavad ja kaasrahastavad liikmesriigid (või piirkonnad). Varasema majanduse, keskkonna ja sotsiaalküsimustega seotud kolme telje asemel on uuel programmitöö perioodil kuus prioriteeti: teadmussiirde ja innovatsiooni parandamine; konkurentsivõime parandamine; toiduahela korraldamise edendamine ja riskijuhtimine; ökosüsteemide ennistamine, säilitamine ja parandamine; ressursitõhusa ja vähese CO₂-heitega majanduse edendamine; sotsiaalse kaasatuse, vaesuse vähendamise ja majanduskasvu edendamine maapiirkondades. Liikmesriikidelt nõutakse vähemalt 25% säilitamist maaeluarengu pakatile meetmeteks, mis on seotud maakasutuse ja kliimamuutuse vastu võitlemisega. Nende prioriteetide kvantifitseeritud eesmärkide saavutamiseks (ja oma konkreetsete vajadustega arvestamiseks) peavad liikmesriigid või piirkonnad kavandama meetmete kogumi, milles lähtutakse eelnevalt koostatud põhiloetelust. Määruse ettepanekuga on hõlmatud programmide ettevalmistamise, heakskiitmise ja kontrollimise eeskirjad, milles üldjoontes korratakse kehtivaid eeskirju ning võimaldatakse allprogramme (nt noored põllumajandustootjad, väikepõllumajandustootjad, mägialad, lühikesed tarneahelad), mille suhtes kohaldatakse suuremat toetuse osatähtsust. Ettepanekuga toetatakse praegust koostöömeedet ja riskijuhtimise vahendite komplekti, mis hõlmab ühisfondide toetust ning uut sissetuleku stabiliseerimise vahendit.

II. Kõnealused õiguslikud alused

1. Ettepaneku õiguslik alus

Ettepanek põhineb ELi toimimise lepingu artiklitel 42 ja 43, mis on sõnastatud järgmiselt.

„Euroopa Liidu toimimise lepingu artikkel 42

Konkurentsieeskirju käsitleva peatüki sätteid kohaldatakse põllumajandussaaduste tootmise ja nendega kauplemise suhtes ainult selles ulatuses, nagu Euroopa Parlament ja nõukogu artikli 43 lõike 2 raames ning vastavalt seal ettenähtud menetlusele määravad, võttes arvesse artiklis 39 seatud eesmärgi.

Nõukogu võib komisjoni ettepaneku põhjal lubada toetust anda:

- a) struktuuriliste või looduslike tingimuste tõttu halvemuses olevate ettevõtjate kaitseks;
- b) majandusarengu programmide raames.

ELi toimimise lepingu artikkel 43

1. Komisjon esitab ettepanekud ühise põllumajanduspoliitika väljatöötamiseks ja rakendamiseks, sealhulgas riikide turukorralduse asendamiseks ühega artikli 40 lõikes 1 ettenähtud ühise korralduse vormidest ning käesolevas jaotises täpsustatud meetmete rakendamiseks.

Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi – kohta, nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi ja Ühtekuuluvusfondi kohta ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1083/2006, COM(2011) 615.

2. Euroopa Parlament ja nõukogu kehtestavad seadusandliku tavamenetluse kohaselt ning pärast konsulteerimist majandus- ja sotsiaalkomiteega artikli 40 lõikes 1 ettenähtud ühise põllumajanduse turukorralduse ning muud ühise põllumajanduspoliitika ja ühise kalanduspoliitika eesmärkide saavutamiseks vajalikud sätted.

3. Nõukogu võtab komisjoni ettepaneku põhjal vastu meetmed hindade ja maksude, toetuste ja koguseliste piirangute kehtestamise ning kalapüügivõimaluste kehtestamise ja eraldamise kohta.

4. Riikide turukorraldus võidakse vastavalt lõikele 1 asendada ühise korraldusega, mis on ette nähtud artikli 40 lõikes 1, kui:

a) ühine korraldus võimaldab selle meetme vastu olevatele ja kõnealuse toodangu jaoks turukorraldust omavatele liikmesriikidele asjassepuutuvate tootjate tööhõive ning elatustaseme samaväärseid tagatise, võttes arvesse võimalikke kohandamisi ja aja jooksul vajalikuks osutuvat spetsialiseerumist;

b) selline korraldus tagab liidu piires samasugused kaubandustingimused, kui on riigi siseturul.

5. Kui teatud tooraine jaoks luuakse ühine korraldus enne, kui on olemas ühine korraldus vastava töödeldud toote jaoks, siis sellist toorainet, mida kasutatakse kolmandatesse riikidesse eksporditavate töödeldud toodete valmistamiseks, võib sisse vedada väljastpoolt liitu.”

2. Õigusliku aluse muutmise ettepanek

Palusite 7. juuni 2012. aasta kirjas õiguskomisjonilt arvamust selle kohta, kas on sobiv asendada õiguslik alus „Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklid 42 ja 43” õigusliku alusega „Euroopa Liidu toimimise lepingu artikkel 42 ja artikli 43 lõige 2”, mille kohta on komisjoni raportöör Luis Manuel Capoulas Santos esitanud raporti projektis muudatusettepaneku. Märkite samuti, et peate seda muudatust pigem õigusliku aluse täpsustamiseks kui muutmiseks.

III. Analüüs

Euroopa Kohtu praktikast, mis puudutab õigusliku aluse valikut, nähtuvad teatavad põhimõtted. Esiteks, pidades silmas õigusliku aluse tagajärgi sisulisele pädevusele ja menetlusele, on õige õigusliku aluse valik põhiseadusõigusliku tähtsusega⁹. Teiseks peab Euroopa Liidu lepingu artikli 13 lõike 2 kohaselt iga institutsioon tegutsema talle aluslepinguga antud volituste piires¹⁰.

Kolmandaks, Euroopa Kohtu praktika kohaselt „peab ühenduse õigusakti õigusliku aluse valik põhinema objektiivsetel asjaoludel, mis on kohtulikult kontrollitavad ja mille hulka kuuluvad eelkõige õigusakti eesmärk ja sisu”¹¹.

⁹ Arvamus nr 2/00, Cartagena protokoll, EKL 2001, lk I-9713, punkt 5; otsus kohtuasjas C-370/07: komisjon vs. nõukogu, EKL 2009, I-8917, punktid 46–49; arvamus 1/08, teenustekaubanduse üldleping, EKL 2009, lk I-11129, punkt 110.

¹⁰ Otsus kohtuasjas C-403/05: parlament vs. komisjon, EKL 2007, lk I-9045, punkt 49 ja selles viidatud kohtupraktika.

¹¹ Otsus kohtuasjas C-411/06: komisjon vs. Euroopa Parlament ja nõukogu, EKL 2009, lk I-7585.

ELi toimimise lepingu artikkel 42 käsitleb konkurentsieeskirjade kohaldamist ja riigiabi andmise lubamist.

ELi toimimise lepingu artikli 43 lõikes 2 on sätestatud ühise põllumajanduspoliitika üldine õiguslik alus, mille põhjal Euroopa Parlament ja nõukogu kehtestavad seadusandliku tavamenetluse kohaselt ELi toimimise lepingu artiklis 40 ettenähtud ühise põllumajanduse turukorralduse. Teised artikli 43 lõiked ei ole siinkohal asjakohased (lõige 1: komisjoni ettepanekute esitamine; lõige 3: nõukogu meetmete vastuvõtmine; lõige 4: riikide turukorralduse asendamine; lõige 5: teatud toorainete ühine turukorraldus), mistõttu neid ei ole vaja lisada õiguslike aluste hulka.

Kõnesoleva määruse õiguslikuks aluseks sobivad seega ELi toimimise lepingu artikkel 42 ja artikli 43 lõige 2.

Õiguskomisjon arutas mainitud küsimust 10. juuli 2012. aasta koosolekul. Õiguskomisjon otsustas ühehäälselt¹² soovitada Teil võtta Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse ettepaneku Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta õiguslikuks aluseks ELi toimimise lepingu artikkel 42 ja artikli 43 lõige 2.

Lugupidamisega

Klaus-Heiner Lehne

21.6.2012

ARENGUKOMISJONI ARVAMUS

põllumajanduse ja maaelu arengu komisjonile

ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus Euroopa Maaelu Arengu

¹² Lõpphääletuse ajal olid kohal: Klaus-Heiner Lehne (esimees), Evelyn Regner (aseesimees), Françoise Castex (aseesimees), Sebastian Valentin Bodu (aseesimees), Axel Voss (raportöör), Luigi Berlinguer, Piotr Borys, Christian Engström, Marielle Gallo, Giuseppe Gargani, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Bernhard Rapkay, Dagmar Roth-Behrendt, József Szijer, Luis de Grandes Pascual, Sajjad Karim, Eva Lichtenberger, Antonio López-Istúriz White, Antonio Masip Hidalgo, Jiří Maštálka, Francesco Enrico Speroni, Rebecca Taylor, Alexandra Thein, Cecilia Wikström, Tadeusz Zwiefka.

Arvamuse koostaja: Birgit Schnieber-Jastram

LÜHISELGITUS

Arengupoliitika seisukohast võiks välja pakkuda täiesti teistsuguse ühise põllumajanduspoliitika kui see, mille komisjon oma reformiettepanekutes esitas. Samas on eelmiste ühise põllumajanduspoliitika reformide käigus lahendatud rida hästituntud ebakõlasid ning sama suunda jätkavad ka komisjoni praegused ettepanekud. Põllumajandustoetused on enamalt jaolt tootmisest lahutatud ning turusekkumismehhanismide ja eksporditoetuste rolli on oluliselt vähendatud.

Uusima reformiettepaneku olulisemaid uuendusi on otsetoetuste kohustuslik keskkonnasäästlikkuse komponent, milleks toetatakse keskkonnasäästlikkuse meetmeid kogu ELis, seades esikohale kliima- ja keskkonnapoliitika eesmärgid. See ei tekita konkurentsi arenguriikide põllumajandusettevõtjatega. Lisaks aitavad kohustuslikud keskkonnameetmed pidurdada paljusid arenguriike rängalt mõjutavat kliimamuutust. Raportöör toetab kindlalt komisjoni ettepaneku keskkonnasäästlikkuse komponenti, kuid on ühtlasi seisukohal, et ulatuslikum ÜPP reform, kus otsetoetuste suunamist rakendatakse järjekindlamalt ning tootmisega seotud toetused järk-järgult kaotatakse, aitaks tõhusamalt kõrvaldada viimased moonutused, mida ÜPP on maailma turgudel põhjustanud.

Positiivsest suundumusest hoolimata leidub praegugi tõsiseid probleeme, mida tuleks arengupoliitika seisukohast lahendada. Reformitud ühisel põllumajanduspoliitikal on endiselt välismõju, mis komisjoni ettepanekutes piisavalt ei kajastu. Seetõttu tuleb ÜPP määrusi hoolikalt kontrollida, pidades silmas aluslepingus sätestatud kohustust tagada poliitikavaldkondade arengusidusus (Euroopa Liidu toimimise lepingu artikkel 208).

ÜPP mõju arenguriikidele ei ole ühetaoline, kuid on tõendatud, et konkreetsetel juhtudel võivad üksikud ÜPP meetmed põhjustada arenguriikides impordi järsku suurenemist, mis ohustab kohalike põllumeeste elatist ning õõnestab arenguriikide põllumajanduspoliitikat, mille eesmärgiks on pikaajalise toiduga kindlustatuse tagamine. Kui vaadelda poliitikavaldkondade arengusidusust laiemalt kui lihtsalt kahjustamisest hoidumine, siis võiksid mõned nn teise samba elemendid aidata luua koostöid ja tõhustada koostööd Euroopa Liidu ning arenguriikide põllumajandusettevõtjate vahel.

Seetõttu esitab raportöör muudatusettepanekud, lähtudes järgmisest:

- ÜPP tuleks seada ELi poliitikavaldkondade arengusidususe laiemasse raamistikku ning selle välismõju tuleks hoolikalt jälgida, kaasates partnerriikide valitsusi ja sidusrühmi.
- ÜPP raames tuleks toetada ka põllumajandust käsitlevat riikidevahelist teadus- ja arendustegevust arenguriikidele olulistes ja erilist huvi pakkuvates valdkondades.

Komisjoni teatis ja nõukogu järeldused toiduga kindlustatuse poliitikaraamistiku kohta juhivad tähelepanu vajadusele kaasata maaelu ja põllumajanduse arengut puudutavate meetmete koostamisse ning uurimisprogrammidesse peamised sidusrühmad, nagu kogukondade arenguga tegelevad rühmad, põllumajandusettevõtjate organisatsioonid ja naiste ühendused.

Raportöör mõistab, et nendest muudatustest üksi ei piisa ülemaailmse toiduga kindlustatuse tagamiseks ning arengumaade põllumajandusturgude toimimisega seotud probleemide lahendamiseks. Laiemas arengupoliitika kontekstis oleks võimalik rohkem ära teha teadmiste jagamise ja koostöö täiustamiseks arengumaid puudutavas teadus- ja arendustöös, nt võimalik koostöö eri programmide vahel, nagu Euroopa innovatsioonipartnerlus (EIP) ja Euroopa põllumajanduse ja maaelu arengu naabrusprogramm (ENPARD).

Arengupoliitikat ja poliitilist dialoogi tuleb kasutada sihipäraselt, et arengumaad saaksid rahvusvahelisest põllumajandustoodetega kauplemisest kasu ning võiksid nagu ELgi kasutada kaasaegseid turuhaldusinstrumente. Üks selle valdkonna probleemidest on võimu koondumine toidutarneahela teatavatesse punktidesse. Arenguriikide ekspordipõhises põllumajanduses on sooduspositsioonil enamasti suurimad tootjad.

Poliitikavaldkondade arengusiduse tagamisel on suurimaks probleemiks see, kui arenguriikide ja ELi huvid vastuollu satuvad. Kaugemas perspektiivis on aga võimalik huvisid kooskõlastada ning luua mõlemale poolele kasulikke olukordi. Seega ei ole raportööri ettepanekute eesmärgiks mitte ÜPP õigustatud eesmärkide õõnestamine, vaid valitud kohanduste tegemine seal, kus see on arengupoliitika seisukohast vajalik.

MUUDATUSETTEPANEKUD

Arengukomisjon palub vastutaval põllumajanduse ja maaelu arengu komisjonil lisada oma raportisse järgmised muudatusettepanekud:

Muudatusettepanek 1

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(2 a) Reformiga tuleks tagada, et Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 208 kohaselt võetakse ÜPPs arvesse arengukoostöö eesmärgid, kaasa arvatud ÜROs ja muudes rahvusvahelistes organisatsioonides heaks kiidetud eesmärgid. Käesoleva määruse kohaselt võetud meetmed ei tohiks ohustada arenguriikide, eelkõige vähim arenenud riikide toidutootmisvõimet ja pikaajalist

toiduga kindlustatust, ning need peaksid aitama täita ELi kohustusi kliimamuutuse leevendamisel. Säästva põllumajanduse edendamisel peaks EL lähtuma rahvusvahelisele arengule suunatud põllumajandusteaduste ja tehnoloogia hindamise institutsiooni (IAASTD) järeldustest.

Selgitus

Vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 208 tuleb arengueesmäärke arvestada kõigis ELi meetmetes, mis tõenäoliselt arenguriike mõjutavad. Arenguriikide põllumajanduse arengu hõlbustamine ja ülemaailmse toiduga kindlustatuse suurendamine on ELi arengupoliitika olulised ülesanded. Poliitikavaldkondade arengusidusus hõlmab rohkemat kui üksnes kahjustamisest hoidumise põhimõtet, mis tähendab, et tuleks uurida ka ELi põllumajanduse ja maaelu arengu poliitika võimalikku koostoimemõju. Seoses sellega võib IAASTD pakkuda suuniseid säästva põllumajanduse edendamiseks nii ELis kui väljaspool.

Muudatusettepanek 2

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 35 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(35 a) Põllumajandusalased teadmised, teadus ja tehnika peaksid aitama kaasa põllumajanduse multifunktsionaalsusele, säilitama põllumajanduse ja toidusüsteemide mitmekesisuse, loodusliku mitmekesisuse ja loodusvarad, parandama maapiirkondade toimetulekut, sealhulgas suurendama väikepõllumajandustootmise mitmekesisust, ning vähendada põllumajandustegevuste halba mõju inimestele ja keskkonnale;

Selgitus

Mahepõllumajandust, põllumajanduse keskkonnameetmeid ja laiemalt kestlikke põllumajandustavasid on harilikult edendatud ÜPP maaelu arengule pühendatud teises sambas. Selles ÜPP reformimise ettepanekus võetakse erilise tähelepanu alla innovatsioon teise samba kohaldamisalas. Kuna põllumajandusalastest teadmistest, teadusest ja tehnikast on senini olnud kasu vaid suurtel põllumajandustootjatel – eesmärgiga suurendada sektori tootlikkust, aga soovimatute sotsiaalsete ja keskkonnatagajärgedega –, tasub täpsustada, et

põllumajandusteadmised, teadus ja tehnika tuleks esmajoones suunata säästvuseesmärkide saavutamisele, millele on seni kõige vähem tähelepanu pööratud.

Muudatusettepanek 3

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 38

Komisjoni ettepanek

(38) LEADERi lähenemisviis kohalikule arengule on mitmete aastate jooksul tõestanud oma kasulikkust maaelu arengu edendamisel, võttes täiel määral arvesse maapiirkondade arengu sisemisi mitmeid sektoreid hõlmavate vajadusi „alt ülespoole“ suunatud lähenemisega. Seepärast tuleks LEADERit tulevikus jätkata ning selle kohaldamine peaks olema kohustuslik kõigi maaelu arengu programmide jaoks.

Muudatusettepanek

(38) LEADERi lähenemisviis kohalikule arengule on mitmete aastate jooksul tõestanud oma kasulikkust maaelu arengu edendamisel, võttes täiel määral arvesse maapiirkondade arengu sisemisi mitmeid sektoreid hõlmavate vajadusi „alt ülespoole“ suunatud lähenemisega. Seepärast tuleks LEADERit tulevikus jätkata ning selle kohaldamine peaks olema kohustuslik kõigi maaelu arengu programmide jaoks. ***Ergutada tuleks koostoime edasist uurimist koostöös arenguriikide kohalike toimijatega, austades täielikult traditsioonilise teadmuse tunnustamist, nagu on sätestatud ÜRO põlisrahvaste õiguste deklaratsioonis ja ÜRO bioloogilise mitmekesisuse konventsioonis, eesmärgiga edendada säästvaid põllumajandustavasid, mis on kooskõlas keskkonna, mulla ja geneetilise mitmekesisuse kaitsmise ja parandamisega.***

Selgitus

Traditsioonilised ja kohalikud teadmised ning kogukonnast lähtuv innovatsioon kujutavad endast ulatuslikku kokku kogunenud praktilist teadmust ja teadmuse loomise suutlikkust, mis on vajalik, kui soovitakse saavutada säästvus- ja arengueesmärke. Koostoime uurimine koostöös kohalike arenguprotsessi osalistega peaks olema kooskõlas vastavalt kas ÜRO põlisrahvaste õiguste deklaratsioonis või ÜRO bioloogilise mitmekesisuse konventsioonis sätestatud põhimõtetega põlis- ja kohalike kogukondade traditsiooniliste teadmiste ja tavade kohta.

Muudatusettepanek 4

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 52

Komisjoni ettepanek

(52) Põllumajanduse tootlikkuse ja säästvuse jaoks rakendatava Euroopa innovatsioonipartnerluse raames peaksid töörühmad rakendama uuenduslikke projekte, ühendades põllumajandustootjaid, teadustöötajaid, nõustajaid, ettevõtjaid ja teisi põllumajandussektoris innovatsiooniga seotud osalisi. Selle tagamiseks, et selliste projektide tulemustest saaks kasu kogu sektor, tuleks neid levitada.

Muudatusettepanek

(52) Põllumajanduse tootlikkuse ja säästvuse jaoks rakendatava Euroopa innovatsioonipartnerluse raames peaksid töörühmad rakendama uuenduslikke projekte, ühendades põllumajandustootjaid, teadustöötajaid, nõustajaid, ettevõtjaid ja teisi põllumajandussektoris innovatsiooniga seotud osalisi. Selle tagamiseks, et selliste projektide tulemustest saaks kasu kogu sektor, tuleks neid levitada. ***Ergutada tuleks koostööd sarnaste eesmärkide suunas püüdlevate arenguriikide innovatsioonivõrgustikega, eeskätt nendega, mis toetavad detsentraliseeritud osalusuringuid ja heade säästva põllumajanduse tavade, sealhulgas spetsiaalselt naistele mõeldud kavasid puudutavate teadmiste levitamist.***

Muudatusettepanek 5

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 5 – lõik 2

Komisjoni ettepanek

Kõigi prioriteetidega edendatakse innovatsiooni, keskkonna- ja kliimamuutuste leevendamist ning nende muutustega kohanemist käsitlevaid valdkondadevahelisi eesmärke.

Muudatusettepanek

Kõigi prioriteetidega edendatakse innovatsiooni, keskkonna- ja kliimamuutuste leevendamist ning nende muutustega kohanemist käsitlevaid valdkondadevahelisi eesmärke ***kooskõlas rahvusvahelisele arengule suunatud põllumajandusteaduste ja tehnoloogia hindamise institutsiooni (IAASTD) järeldestega, ning vajaduse korral kajastatakse neis ELi arengueesmärke.***

Muudatusettepanek 6

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 6 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel 6 a

Poliitikavaldkondade arengusidusus

Reformiga tagatakse, et Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 208 kohaselt võetakse ÜPPs arvesse arengukoostöö eesmäärke, kaasa arvatud ÜROs ja muudes rahvusvahelistes organisatsioonides heaks kiidetud eesmärgid. Käesoleva määruse kohaselt võetud meetmed ei ohusta arenguriikide, eelkõige vähim arenenud riikide toidutootmisvõimet ja pikaajalist toiduga kindlustatust ning aitavad täita ELi kohustusi kliimamuutuse leevendamisel. Säästva põllumajanduse edendamisel peaks EL lähtuma rahvusvahelisele arengule suunatud põllumajandusteaduste ja tehnoloogia hindamise institutsiooni (IAASTD) järeldustest.

Selgitus

Vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 208 tuleb arengueesmäärke arvestada kõigis ELi meetmetes, mis tõenäoliselt arenguriike mõjutavad. Arenguriikide põllumajanduse arengu hõlbustamine ja ülemaailmse toiduga kindlustatuse suurendamine on ELi arengupoliitika olulised ülesanded. Poliitikavaldkondade arengusidusus hõlmab rohkemat kui üksnes kahjustamisest hoidumise põhimõtet, mis tähendab, et tuleks uurida ka ELi põllumajanduse ja maaelu arengu poliitika võimalikku koostoimemõju. Seoses sellega võib IAASTD pakkuda suuniseid säästva põllumajanduse edendamiseks nii ELis kui väljaspool.

Muudatusettepanek 7

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 29 – lõige 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2 a. Maaelu arengu programmide raames on kohustuslik pakkuda meetmeid,

millega toetatakse külvikordade vaheldumist, valgurikaste taimede lisamist külvikordadesse ning mitmeaastaste kultuuride viljelemise täiustamist.

Muudatusettepanek 8

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 36 – lõige 1 – punkt c a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(c a) innovatsioon ja koostöö tänu liidu ja kolmandate riikide võrgustike partnerlusele;

Muudatusettepanek 9

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 36 – lõige 7

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

7. Eri piirkondades või liikmesriikides asuvate osalejate koostöö vastab samuti toetuse saamise tingimustele.

7. Eri piirkondades või liikmesriikides asuvate osalejate koostöö **ning koostöö arenguriikide osalejatega** vastab samuti toetuse saamise tingimustele.

Selgitus

Poliitikavaldkondade arengusidusus hõlmab rohkemat kui üksnes kahjustamisest hoidumise põhimõtet, mis tähendab, et tuleks uurida ka ELi sisepoliitika võimalikku koostoimemõju arengueesmärkidele. ELi maaelu arengu kontekstis võetavad koostöömeetmed võiksid ühtlasi toetada riikidevahelisi algatusi, kaasates ka arengumaade toimijaid.

Muudatusettepanek 10

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 44 – lõige 1 – punkt (a)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(a) territooriumidevahelistele ja

(a) territooriumidevahelistele ja

rahvusvahelistele koostööprojektidele;

Territooriumidevaheline koostöö tähendab liikmesriikide vahelist koostööd.
„Riikidevaheline koostöö” tähendab koostööd mitme liikmesriigi territooriumi ja kolmandate riikide territooriumide vahel.

rahvusvahelistele koostööprojektidele,
kaasa arvatud koostööprojektid arenguriikidega;

Territooriumidevaheline koostöö tähendab liikmesriikide vahelist koostööd.
„Riikidevaheline koostöö” tähendab koostööd mitme liikmesriigi territooriumi ja kolmandate riikide territooriumide vahel.

Selgitus

Poliitikavaldkondade arengusidusus hõlmab rohkemat kui üksnes kahjustamisest hoidumise põhimõtet, mis tähendab, et tuleks uurida ka ELi sisepoliitika võimalikku koostoimemõju arengueesmärkidele. Komisjoni teatis ja nõukogu järeldused toiduga kindlustatuse poliitikaraamistiku kohta juhivad tähelepanu vajadusele kaasata maaelu ja põllumajanduse arengut puudutavate meetmete koostamisse peamised sidusrühmad, nagu kogukondade arenguga tegelevad rühmad, põllumajandusettevõtjate organisatsioonid ja naiste ühendused. Seda võiksid toetada ka riikidevahelised kontaktid LEADERi projektide raames.

Muudatusettepanek 11

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 44 – lõige 2 – punkt b a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(b a) riikidevaheline sõpruspartnerlus
Natura 2000 alade ja kolmandate riikide
samalaadsete põllumajanduslike
ökoloogiliselt hallatavate alade vahel;

Muudatusettepanek 12

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 61 – lõige 1 – punkt (d a) (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(d a) hõlbustab põllumajanduse
tootlikkuse ja säästvuse valdkonna
uuringuandmete, teadmiste ja tehnoloogia
vahetamist liidu ja arenguriikide vahel,
pöörates eelkõige tähelepanu väikeste
põllumajandusettevõtjate vajadustele.

Selgitus

Poliitikavaldkondade arengusidusus hõlmab rohkemat kui üksnes kahjustamisest hoidumise põhimõtet, mis tähendab, et tuleks uurida ka ELi sise- ja arengupoliitika võimalikku koosmõju. ELi toiduga kindlustatuse poliitikaraamistikku käsitlevas teatises rõhutatakse, et tuleks edendada kodanikuühiskonna ja põllumajandusettevõtjate osalemist poliitika kujundamises ja teadusprogrammides, samuti ELi põllumajandusettevõtjate organisatsioonide sidemeid arenguriikide samalaadsete organisatsioonidega. EIP võiks aidata jagada kogemusi ja uuenduslikke vahendeid, mis on olulised nii Euroopa kui arenguriikide põllumajandustootjatele.

Muudatusettepanek 13

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 61 – lõige 2 – punkt (c a) (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(c a) teeb koostööd arenguriikide asjaomaste võrgustike ja institutsioonidega.

Selgitus

Vt artikli 61 lõike 1 punkti d a (uus) kohta tehtud muudatusettepaneku selgitust.

MENETLUS

Pealkiri	Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) antavad maaelu arengu toetused
Viited	COM(2011)0627 – C7-0340/2011 – 2011/0282(COD)
Vastutav komisjon istungil teada andmise kuupäev	AGRI 25.10.2011
Arvamuse esitaja(d) istungil teada andmise kuupäev	DEVE 25.10.2011
Arvamuse koostaja nimetamise kuupäev	Birgit Schnieber-Jastram 7.11.2011
Arutamine parlamendikomisjonis	24.4.2012
Vastuvõtmise kuupäev	19.6.2012
Lõpphääletuse tulemus	+: 27 –: 0 0: 0

Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Thijs Berman, Michael Cashman, Véronique De Keyser, Nirj Deva, Leonidas Donskis, Charles Goerens, Catherine Grèze, Filip Kaczmarek, Michał Tomasz Kamiński, Gay Mitchell, Norbert Neuser, Jean Roatta, Birgit Schnieber-Jastram, Michèle Striffler, Keith Taylor, Eleni Theocharous, Patrice Tirolien, Ivo Vajgl, Anna Záborská, Iva Zanicchi
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Agustín Díaz de Mera García Consuegra, Gesine Meissner, Csaba Öry, Judith Sargentini, Patrizia Toia
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed (kodukorra art 187 lg 2)	Ioan Enciu, Gabriele Zimmer

17.10.2012

EELARVEKOMISJONI ARVAMUS

põllumajanduse ja maaelu arengu komisjonile

ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta (COM(2011)0627 – C7-0340/2011 – 2011/0282(COD))

Arvamuse koostaja: Giovanni La Via

LÜHISELGITUS

Maaelu arengu aspekt on jätkuvalt ÜPP tähtis osa ning käimasolevas reformis suure tähtsusega. Reformiga püütakse alles jätta ÜPP kahesambaline struktuur, säilitades iga samba eelarve nominaalväärtuses 2013. aasta tasemel ning keskendudes selgelt ELi põhiprioriteetide saavutamisele. ÜPP peaks jääma strateegilise tähtsusega poliitikaks, et tagada poliitilistele probleemidele kõige tulemuslikum lahendus ning eelarvevahendite kõige tõhusam kasutamine. Teise samba vahendid peaksid andma liikmesriikidele rohkem vabadust, et kohandada lahendusi kohalike eripäradega.

Kuna ÜPP on aastate jooksul muutunud keerulisemaks, siis peab tulevase ÜPP tähtsaks osaks olema parem õigusloome ning bürokraatia oluline vähendamine põllumajandustootjate jaoks. Igasuguseid põhjendamatuid ja ülemääraseid halduskoormusi ja kulusid riigi ametiasutustele peaks vältima, pidades eriti silmas eelarve konsolideerimist liikmesriikides ja vahendite nappust. Selleks et tagada

liidu fondide usaldusväärne haldamine väga oluliste avalike hüvede pakkumiseks multifunktsionaalse ÜPP abil, on vajalik rahaliste vahendite sihtotstarbeline kasutamine. Lisaks on reformi eesmärk tulemuslike ja kauakestvate vahendite loomine, et suurendada tõhusust põllumajandussektoris.

Komisjoni ettepaneku eesmärk on kehtestada konkreetset poliitilised valikuvõimalused, et tulla toime põllumajanduse ja maapiirkondade tulevaste probleemidega ning täita ÜPP eesmärged. Nende küsimuste lahendamiseks territoriaalsel alusel on ette nähtud keskkonnakaitsemeetmete tugevdamine koos rahaliste vahendite suurendamisega. Samuti tuleks teise samba raames kulutatavaid rahalisi vahendeid suunata rohkem põllumajandustootjatele.

Lühidalt öeldes teeb komisjon ettepaneku, et maaelu areng tuleks lisada ühisesse strateegilisse raamistikku koos muude ELi ühiselt hallatavate fondidega, millel on tõhustatud tulemusel suunatud lähenemisviis ning mille puhul kehtivad selgemad ja parandatud eeltingimused. ÜPP teine samm peaks kooskõlastatud ja teineteist täiendaval viisil tegema koostööd esimese sambaga, aga ka muude ELi fondidega (eelkõige Euroopa Regionaalarengu Fondi (ERF), Euroopa Sotsiaalfondi (ESF), Ühtekuuluvusfondi ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondiga (EMKF)). Fondid on ELi tasandil ühendatud ühisesse strateegilisse raamistikku (ÜSR), mis võetakse riiklikul tasandil üle nende toimimiseks ühiseid eesmärged ja eeskirju täitvatesse partnerluslepingutesse. Kõikide ühise strateegilise raamistiku kohaselt toimivate fondide jaoks ühiste eeskirjade kehtestamisega muudetakse projektidega tegelemine nii toetusesaajate kui ka riiklike ametiasutuste jaoks lihtsamaks ning hõlbustatakse ka integreeritud projektide rakendamist.

Ülimalt tähtis on tagada toetuste andmisega seotud avaliku huvi nõuetele vastavus.

Kõnealuse raporti koostamisel on lähtutud komisjoni poolt järgmises mitmeaastases finantsraamistikus ÜPP-le ette nähtud kogusummadest. Põhimõttelised muudatused kõnealuses ettepanekus eeldaks ka käesoleva arvamuse sisulist läbivaatamist.

MUUDATUSETTEPANEKUD

Eelarvekomisjon palub vastutaval põllumajanduse ja maaelu arengu komisjonil lisada oma raportisse järgmised muudatusettepanekud:

Muudatusettepanek 1

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 51 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Lõikes 1 osutatud eraldisest kasutatakse 30 miljoni euro suurune summa artiklis 56 osutatud uuendusliku ja kohaliku koostöö auhinna rahastamiseks.

Muudatusettepanek

välja jäetud

Muudatusettepanek 2

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 56

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel 56

välja jäetud

***Uuendusliku ja kohaliku koostöö auhind
maapiirkondades***

***Artikli 51 lõikes 2 osutatud rahalisi
vahendeid kasutatakse selliste
koostööprojektide auhinna rahastamiseks,
mis hõlmavad vähemalt kahte eri
liikmesriikides asuvat üksust, kes viivad
ellu uuenduslikku, kohalikku
kontseptsiooni.***

Muudatusettepanek 3

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 57

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel 57

välja jäetud

Konkursikutse

- 1. Komisjon kuulutab hiljemalt 2015.
aastal ja pärast seda igal aastal välja
konkursikutse, et anda välja artiklis 56
osutatud auhind. Viimane konkursikutse
kuulutatakse välja hiljemalt 2019. aastal.***
- 2. Konkursikutsetesse märgitakse
konkursi teema, mis on seotud ühega liidu
maaelu arengu prioriteetidest. Kõnealust
teemat on asjakohane rakendada ka
rahvusvahelises koostöös.***
- 3. Konkursikutsed on avatud nii
kohalikele tegevusrühmadele kui ka
eriprojekti eesmärgi nimel koostööd***

tegevatele eraldiseisvatele üksustele.

Muudatusettepanek 4

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 58**

Komisjoni ettepanek

Artikkel 58

Valikumenetlus

1. Kõigis liikmesriikides esitavad taotlejad auhinnataotlused vastavale eelvaliku eest vastutavale riiklikule maaeluvõrgustikule.

2. Riiklik maaeluvõrgustik moodustab taotluste eelvaliku tegemiseks oma liikmetest sõltumatute ekspertide eelvalikurühma. Taotluste eelvalik tehakse konkursikutses määratletud väljaarvamise, valimise ja vastavaks tunnistamise kriteeriumide alusel. Iga riiklik maaeluvõrgustik valib eelnevalt välja kuni kümne taotlust ning edastab need komisjonile.

3. Komisjon vastutab kõigis liikmesriikides taotluste hulgast eelnevalt valitud 50 võiduprojekti valiku eest. Komisjon moodustab sõltumatutest välisekspertidest koosneva ajutise juhtrühma. Juhtrühm valib võidutaotlused konkursikutses määratletud väljaarvamise, valimise ja vastavaks tunnistamise kriteeriumide alusel.

4. Komisjon võtab rakendusaktidega vastu otsuse loetelu kohta sellistest projektidest, millele auhind määratakse.

Muudatusettepanek

välja jäetud

Muudatusettepanek 5

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 59

Komisjoni ettepanek

Artikkel 59

Rahaline auhind – tingimused ja väljamaksmine

- 1. Auhinna saamise tingimustele vastamiseks ei tohi projekti koostamiseks vajalik aeg ületada kahte aastat alates auhinna määramist käsitleva rakendusakti vastuvõtmise kuupäevast. Projekti elluviimise ajaline raamistik määratakse kindlaks taotluses.***
- 2. Auhind antakse ühekordse kindlasummalise väljamaksena. Väljamakse summa määrab komisjon rakendusaktidega vastavalt konkursikutses määratletud kriteeriumidele ning võttes arvesse taotluses märgitud projekti elluviimise hinnangulisi kulusid. Auhinnaraha projekti kohta on kuni 100 000 eurot.***
- 3. Liikmesriigid maksavad võitnud taotlejatele auhinnaraha pärast seda, kui projekti lõpetamist on kontrollitud. Asjaomased kulutused hüvitab Euroopa Liit liikmesriikidele määruse (EL) nr HR/2012 IV jaotise II peatüki 4. jao sätete kohaselt. Liikmesriigid võivad otsustada võitnud taotlejatele maksta auhinnasumma osaliselt või täielikult enne projekti lõpetamise kontrollimist, kuid sellisel juhul vastutavad nad kulutuste eest kuni projekti lõpetamise kontrollimiseni.***

Muudatusettepanek

välja jäetud

Muudatusettepanek 6

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 60

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel 60

välja jäetud

***Menetlust, ajakavasid ja juhtrühma
loomist käsitlevad eeskirjad***

***Komisjon kehtestab rakendusaktidega
üksikasjalikud sätted seoses projektide
valikumenetluse ja ajakavaga ning artikli
58 lõikes 3 osutatud sõltumatutest
välisekspertidest koosneva juhtrühma
moodustamist käsitlevate eeskirjadega.
Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu
kooskõlas artiklis 91 osutatud
kontrollimenetlusega.***

MENETLUS

Pealkiri	Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) antavad maaelu arengu toetused
Viited	COM(2011)0627 – C7-0340/2011 – 2011/0282(COD)
Vastutav komisjon istungil teada andmise kuupäev	AGRI 25.10.2011
Arvamuse esitaja(d) istungil teada andmise kuupäev	BUDG 25.10.2011
Arvamuse koostaja nimetamise kuupäev	Giovanni La Via 6.2.2012
Vastuvõtmise kuupäev	10.10.2012
Lõpphääletuse tulemus	+: 27 –: 2 0: 1
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Marta Andreasen, Richard Ashworth, Francesca Balzani, Zuzana Brzobohatá, Göran Färm, José Manuel Fernandes, Eider Gardiazábal Rubial, Salvador Garriga Polledo, Jens Geier, Ivars Godmanis, Lucas Hartong, Jutta Haug, Monika Hohlmeier, Sidonia Elżbieta Jędrzejewska, Ivailo Kalfin, Sergej Kozlík, Jan Kozłowski, Alain Lamassoure, Giovanni La Via, George Lyon, Barbara Matera, Juan Andrés Naranjo Escobar, Nadezhda Neynsky, Dominique Riquet, Helga

	Trüpel, Angelika Werthmann
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Maria Da Graça Carvalho, Georgios Papastamkos, Nils Torvalds, Catherine Trautmann

21.9.2012

EELARVEKONTROLLIKOMISJONI ARVAMUS

põllumajanduse ja maaelu arengu komisjonile

ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta (COM(2011)0627 – C7-0340/2011 – 2011/0282(COD))

Arvamuse koostaja: Tamás Deutsch

MUUDATUSETTEPANEKUD

Eelarvekontrollikomisjon palub vastutaval põllumajanduse ja maaelu arengu komisjonil lisada oma raportisse järgmised muudatusettepanekud:

Muudatusettepanek 1

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 4

Komisjoni ettepanek

(4) Komisjonile tuleks aluslepingu artikli 290 kohaselt anda õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte, et täiendada või muuta käesoleva määruse teatavaid mitteolemuslikke osi. On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone,

Muudatusettepanek

(4) Komisjonile tuleks aluslepingu artikli 290 kohaselt anda õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte, et täiendada või muuta käesoleva määruse teatavaid mitteolemuslikke osi. On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone,

sealhulgas ekspertide tasandil. Komisjon peaks delegeeritud õigusaktide ettevalmistamise ja koostamise ajal tagama asjaomaste dokumentide sama- ja õigeaegse ning asjakohase edastamise Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

sealhulgas ekspertide tasandil. Komisjon peaks delegeeritud õigusaktide ettevalmistamise ja koostamise ajal tagama asjaomaste dokumentide sama- ja õigeaegse ning asjakohase edastamise Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 287 lõike 4 alusel võib kontrollikoda Euroopa Parlamendi või nõukogu taotlusel esitada oma arvamuse delegeeritud õigusaktide kohta.

Selgitus

See võimaldab Euroopa Parlamendil ja nõukogul kujundada oma arvamused kontrollikoja esitatud eksperdiaruandele tuginedes.

Muudatusettepanek 2

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 2 – lõige 1 – punkt l

Komisjoni ettepanek

(l) „tehingukulu” – kohustusega seotud kulu, ***mis aga ei tulene otseselt*** kohustuse ***rakendamisest***;

Muudatusettepanek

(l) „tehingukulu” – kohustusega seotud kulu, ***mille on kaudselt tekitanud*** kohustuse ***rakendamine***;

Muudatusettepanek 3

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 2 – lõige 1 – punkt r

Komisjoni ettepanek

(r) „loodusõnnetus” – biootilist või abiootilist laadi looduslik sündmus, millega kaasnevad olulised häired põllumajanduslikes tootmissüsteemides ja metsandusstruktuurides, põhjustades olulist kahju põllumajandus- ***ja*** metsandussektorile;

Muudatusettepanek

(r) „loodusõnnetus” – biootilist või abiootilist laadi looduslik sündmus, millega kaasnevad olulised häired põllumajanduslikes tootmissüsteemides ja metsandusstruktuurides, põhjustades olulist kahju põllumajandus- ***või*** metsandussektorile;

Muudatusettepanek 4

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 2 – lõige 1 – punkt s

Komisjoni ettepanek

(s) „katastroof” – inimtegevusest põhjustatud ootamatu biootilist või abiootilist laadi sündmus, millega kaasnevad olulised häired põllumajanduslikes tootmissüsteemides ja metsandusstruktuurides, põhjustades olulist kahju põllumajandus- **ja** metsandussektorile;

Muudatusettepanek

(s) „katastroof” – inimtegevusest põhjustatud ootamatu biootilist või abiootilist laadi sündmus, millega kaasnevad olulised häired põllumajanduslikes tootmissüsteemides ja metsandusstruktuurides, põhjustades olulist kahju põllumajandus- **või** metsandussektorile;

Muudatusettepanek 5

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 4 – lõik 1 – punkt l

Komisjoni ettepanek

(1) põllumajanduse konkurentsivõime;

Muudatusettepanek

(1) põllumajanduse **ja metsanduse** konkurentsivõime;

Muudatusettepanek 6

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 5 – lõik 1 – punkt 4 – alapunkt a

Komisjoni ettepanek

(a) Euroopa maastike elurikkuse ja seisundi ennistamine ja säilitamine, sealhulgas Natura 2000 aladel ja kõrge loodusliku väärtusega **aladel**;

Muudatusettepanek

(a) Euroopa maastike elurikkuse ja seisundi ennistamine ja säilitamine, sealhulgas Natura 2000 aladel ja kõrge loodusliku väärtusega **põllumajandussüsteemides**;

Muudatusettepanek 7

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 5 – lõik 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

***Euroopa Komisjon täpsustab iga
käesolevas artiklis nimetatud eesmärgi ja
Euroopa Liidu prioriteedi eesmärgid ja
sihid ning kontrollib nende saavutamist.***

Selgitus

*Kõnealune muudatus kajastab Euroopa Parlamendi üleskutset suunata arengupoliitika rohkem
Euroopa Liidu meetmete tulemustele ja hinnata selle eesmärkide saavutamist.*

Muudatusettepanek 8

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 5 – lõik 1 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

***Iga liikmesriik määratleb riiklikes
programmides selgelt vajadused ELi
prioriteetide suhtes ja näitajad, mis
võimaldavad Euroopa Komisjonil jälgida
eesmärkide täitmist.***

Selgitus

*Kõnealune muudatus kajastab Euroopa Parlamendi üleskutset suunata arengupoliitika rohkem
Euroopa Liidu meetmete tulemustele ja hinnata selle eesmärkide saavutamist.*

Muudatusettepanek 9

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 5 – lõik 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

***Üldjuhul tagavad komisjon ja
liikmesriigid, et ELi toetus suunataks
maapiirkondadesse, kus seda kõige enam***

vajatakse.

Selgitus

Kõnealune muudatus kajastab Euroopa Parlamendi üleskutset keskenduda rohkem ELi meetmete tulemustele.

Muudatusettepanek 10

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 9 – lõige 1 – punkt n – alapunkt i

Komisjoni ettepanek

i) kõik liikmesriikide poolt määratud asutused, millele on osutatud artikli 72 lõikes 2, ning **teabeks** juhtimis- ja kontrollisüsteemide **kokkuvõtlik** kirjeldus;

Muudatusettepanek

i) kõik liikmesriikide poolt määratud asutused, millele on osutatud artikli 72 lõikes 2, ning juhtimis- ja kontrollisüsteemide kirjeldus, **kaasa arvatud maaelu arengu meetmete ja allmeetmete tõestatavus ja kontrollitavus; piirkondliku arengukava heakskiitmise tingimus on, et komisjon peab juhtimis- ja kontrollisüsteeme tulemuslikuks ja tõhusaks;**

Muudatusettepanek 11

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 14 – lõik 1 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Komisjon loob koos ELi liikmesriikidega tõhusad vahendid – kaasa arvatud selged ja ühetähenduslikud valikukriteeriumid – et vähendada riski, mis tuleneb eeskirjavastasest topeltrahastamisest teiste ELi või riiklike vahenditega.

Selgitus

Määruse eelnõus nähakse paljude (uute) meetmete rahastamiseks ette teisi allikaid peale EAFRD, näiteks teised ELi rahastamisvahendid või riiklikud rahastamisvahendid. Sellise rahastamisvahendite paljususega kaasneb eeskirjavastase topeltrahastamise kõrge risk ning seda riski on vaja vähendada.

Muudatusettepanek 12

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 20 – lõige 7

Komisjoni ettepanek

7. Lõike 1 punkti c kohane toetus on 120 % iga-aastasest toetusest, mis toetusesaaja on saanud väikepõllumajandustootjate kava kohaselt.

Muudatusettepanek

7. Komisjon täpsustab veelgi antud meetme eesmäärke ning loob selged kriteeriumid ja tõhusama kontrolli, et vältida kuritarvituslikke toiminguid.

Selgitus

According to the draft regulation, support under this measure shall also cover annual payments for farmers who, at the time of submitting their application for support, participate in the small farmers scheme for at least one year and who commit to permanently transfer their entire holding and the corresponding payment entitlements to another farmer. It is unclear what is intended to be achieved with this measure. It appears to be an income support or retirement scheme for farmers who permanently transmit their holding. It is unclear why such support should be financed by pillar II. It is therefore proposed to delete this sub measure unless the necessary clarification is provided as to the objectives and targets, and unless clear criteria and effective controls are established in order to avoid abusive operations by farmers seeking to obtain the aid, by, for example, formally transferring the holdings to a family member.

Muudatusettepanek 13

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 21 – lõige 1 – punkt f

Komisjoni ettepanek

(f) uuringud ja investeeringud, mis on seotud külade ja maapiirkondade kultuuri- ja looduspärandi säilitamise, taastamise ja selle kvaliteedi parandamisega, sealhulgas sotsiaalmajanduslikud aspektid;

Muudatusettepanek

(f) uuringud ja investeeringud, mis on seotud külade ja maapiirkondade **ning kõrge loodusliku väärtusega alade** kultuuri- ja looduspärandi säilitamise, taastamise ja selle kvaliteedi parandamisega, sealhulgas sotsiaalmajanduslikud aspektid **ning keskkonnateadlikkust tõstvad algatused;**

Muudatusettepanek 14

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 21 – lõige 1 – punkt g

Komisjoni ettepanek

(g) investeeringud, mille eesmärk on maapiirkonna **asulate** läheduses toimuvate tegevuste ümberpaigutamine ning nende piirkondade lähedal asuvate hoonete või teiste rajatiste ümberehitamine, et parandada asula elukvaliteeti ja suurendada keskkonnatõhusust.

Muudatusettepanek

(g) investeeringud, mille eesmärk on maapiirkonna **asulates ja nende** läheduses toimuvate tegevuste ümberpaigutamine ning nende piirkondade lähedal asuvate hoonete või teiste rajatiste ümberehitamine, et parandada asula elukvaliteeti ja suurendada keskkonnatõhusust.

Muudatusettepanek 15

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 28 – lõige 2 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Toetust võib anda tootjarühmadele, keda liikmesriigi pädev asutus on tunnustanud esitatud äriplaani alusel. Toetust võib anda üksnes tootjarühmadele, kes kuuluvad VKEde määratluse alla.

Muudatusettepanek

Toetust võib anda tootjarühmadele, keda liikmesriigi pädev asutus on tunnustanud esitatud äriplaani alusel. Toetust võib anda üksnes tootjarühmadele, kes kuuluvad VKEde määratluse alla **või kelle tegevust reguleerivad liikmesriikide õigusaktid.**

Muudatusettepanek 16

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 31 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Toetust antakse vastavalt põllumajandustootjatele, erametsaomanikele ja metsaomanike liitudele. Nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel võib toetust anda ka muudele maa valdajatele.

Muudatusettepanek

2. Toetust antakse vastavalt põllumajandustootjatele, erametsaomanikele ja metsaomanike liitudele **ning ka nendele metsaomanikele ja -haldajatele, keda riiklikest vahenditest ei toetata.** Nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel võib toetust anda ka muudele maa valdajatele.

Muudatusettepanek 17

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 40 – lõige 5 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

***Võetakse meetmeid, et selgelt piiritleda
ÜPP esimese ja teise samba eesmärgid
ning tagada, et otsus samba vahenditega
meedet rahastada põhineb meetme
panusel samba eesmärkide saavutamisse.***

Selgitus

Kui esimesse sambasse kuuluvad otsetoetused panustavad tõenäoliselt põllumajandusettevõtete sissetulekutesse, siis maaelu arengu (teine sammas) määrus hõlmab ka sissetuleku stabiliseerimise vahendit, mis tagab toetuse põllumajandustootjatele, kelle sissetulek on järsult vähenenud. Tuleb selgelt piiritleda esimese ja teise samba eesmärgid ning tagada, et otsus samba vahenditega meedet rahastada põhineb meetme panusel samba eesmärkide saavutamisse.

Muudatusettepanek 18

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 65 – lõige 7 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

***7 a. Liikmesriigid jätkavad programmitöö
perioodil 2007–2013 tehtud pingutuste
tegemist samal tasemel ning kasutavad
EAFRD poolt igale maaelu arengu
programmile eraldatud toetuse
kogusummast vähemalt 25 %
kliimamuutuste leevendamise ja nendega
kohanemise ning maakorralduse jaoks,
kohaldades meetmeid, mis on seotud
põllumajanduse, keskkonna, kliima,
mahepõllumajanduse ning looduslikust
või muust eripärast tingitud piirangutega
aladele määratud toetustega.***

Selgitus

Et saavutada põhjenduses 28 nimetatud vahendite eraldamine, tuleb põhjenduse tekst lisada kohustuslike sätete hulka.

Muudatusettepanek 19

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 69 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Kui toetust antakse standardkulude või lisakulude ja saamata jäänud tulu alusel, tagavad liikmesriigid, et vastavad arvutused on piisavad ja õiged ning eelnevalt kindlaks määratud korraliku, õiglase ja tõestatava arvutuse alusel. Selleks annab arvutuste eest vastutavatest ametiasutustest sõltumatu ning vastavate ekspertteadmistega asutus sertifikaadi, milles kinnitatakse, et arvutused on piisavad ja õiged. Kõnealune sertifikaat lisatakse maaelu arengu programmi.

Muudatusettepanek

2. Kui toetust antakse standardkulude või lisakulude ja saamata jäänud tulu alusel, tagavad liikmesriigid, et vastavad arvutused on piisavad ja õiged ning eelnevalt kindlaks määratud korraliku, õiglase ja tõestatava arvutuse alusel. Selleks annab arvutuste eest vastutavatest ametiasutustest sõltumatu ning vastavate ekspertteadmistega asutus sertifikaadi, milles kinnitatakse, et arvutused on piisavad ja õiged. Kõnealune sertifikaat lisatakse maaelu arengu programmi.
Komisjon peab enne arengukavade heakskiitmist tagama, et arvutustes sisalduksid kõik olulised andmed, ning et põhieeldused ja kasutatavad parameetrid oleksid asjakohased.

Selgitus

Käesolev muudatusettepanek kajastab kontrollikoja poolt tuvastatud probleeme toetussummade kindlaksmääramisega seotud küsimustes (vt eriaruanne nr 7/2011, punkt 97).

Muudatusettepanek 20

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 75 – punkt a

Komisjoni ettepanek

(a) ***tõendada*** maaelu arengu poliitika rakendamise saavutusi ning hinnata selle mõju, tõhusust, tulemuslikkust ja vastavust

Muudatusettepanek

(a) ***hinnata kriitiliselt ja objektiivselt*** maaelu arengu poliitika rakendamise saavutusi ning hinnata selle mõju, tõhusust,

maaelu arengu poliitika sekkumistele;

tulemuslikkust ja vastavust maaelu arengu poliitika sekkumistele;

Selgitus

Algne sõnastus on liiga ettekirjutav.

Muudatusettepanek 21

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 90 – lõige 5 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

5 a. Euroopa Kontrollikoda võib Euroopa Parlamendi või nõukogu taotluse korral esitada arvamuse artikli 2 lõikes 2, artikli 6 lõikes 2, artikli 12 lõikes 2, artikli 15 lõikes 5, artikli 16 lõikes 9, artikli 17 lõikes 4, artikli 19 lõikes 6, artikli 20 lõikes 8, artikli 21 lõikes 4, artikli 22 lõikes 3, artikli 23 lõikes 3, artikli 29 lõikes 10, artikli 34 lõikes 4, artikli 35 lõikes 5, artikli 36 lõikes 10, artikli 37 lõikes 4, artikli 43 lõikes 2, artikli 45 lõikes 3, artikli 46 lõikes 6, artikli 47 lõikes 6, artikli 51 lõikes 4 ja artiklis 95 osutatud delegeeritud õigusaktide kohta.

Selgitus

See võimaldab Euroopa Parlamendil ja nõukogul kujundada oma arvamused kontrollikoja esitatud eksperdiaruandele tuginedes.

MENETLUS

Pealkiri	Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) antavad maaelu arengu toetused
Viited	COM(2011)0627 – C7-0340/2011 – 2011/0282(COD)
Vastutav komisjon istungil teada andmise kuupäev	AGRI 25.10.2011
Arvamuse esitaja(d) istungil teada andmise kuupäev	CONT 25.10.2011
Arvamuse koostaja nimetamise kuupäev	Tamás Deutsch 24.11.2011

Vastuvõtmise kuupäev	17.9.2012
Lõpphääletuse tulemus	+: 20 -: 2 0: 0
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Marta Andreasen, Jean-Pierre Audy, Inés Ayala Sender, Zigmantas Balčytis, Zuzana Brzobohatá, Andrea Češková, Rosario Crocetta, Tamás Deutsch, Martin Ehrenhauser, Gerben-Jan Gerbrandy, Cătălin Sorin Ivan, Iliana Ivanova, Monica Luisa Macovei, Jan Mulder, Crescenzo Rivellini, Paul Rübig, Theodoros Skylakakis, Bart Staes, Michael Theurer
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Christofer Fjellner, Edit Herczog, Ivailo Kalfin, Marian-Jean Marinescu, Derek Vaughan

24.9.2012

KESKKONNA-, RAHVATERVISE JA TOIDUOHUTUSE KOMISJONI ARVAMUS

põllumajanduse ja maaelu arengu komisjonile

ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta (COM(2011)0627 – C7-0340/2011 – 2011/0282(COD))

Arvamuse koostaja: Karin Kadenbach

LÜHISELGITUS

Üldised märkused

Käesolev seadusandliku akti eelnõu Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta maaelu arendamiseks ühise põllumajanduspoliitika teise samba raames pakub ELi keskkonnaprobleemidega tegelemiseks paljulubavaid väljavaateid, luues ja tugevdades stiimuleid säästvama põllumajanduse edendamiseks. Uue määruse eesmärk on anda ELi liikmesriikide käsutusse sobivad vahendid nii ökoloogiliste kui majanduslike probleemidega toime tulemiseks. Mitmed kavandatud meetmed aitavad võidelda bioloogilise mitmekesisuse hävimise vastu, vähendada pinnase erosiooni ja parandada põhjavee kvaliteeti.

Praegune reform on võimalus teha olulisi muutusi ja seda ei tohi käest lasta. Vastasel juhul maksaksid kõrget hinda nii keskkond kui ka põllumajandustootjad ja ELi maksumaksjad. Seetõttu on teine samm erilise tähtsusega. Liikmesriike tuleb hästi kavandatud meetmete väljatöötamisel toetada, et ennetada maapiirkondades ette tulevaid probleeme.

Avalike hüvede pakkumine

Põllumajandus ja maapiirkonnad peavad tegema jõupingutusi, et täita kliima- ja energiaalaseid ning elurikkuse strateegia eesmärgi. Põllumajandus- ja metsandustootjaid kui peamisi maakasutajaid on vaja toetada, kuna turuhind selliste avalike hüvede pakkumist ei kajasta.

Minimaalne keskkonnakulude määr

Maapiirkondadele tuleb kehtestada kohustuslik minimaalne kulumäär selliste keskkonnameetmete võtmiseks, mis hõlmaksid ka põllumajandus-, keskkonna-, ja kliimameetmeid, Natura 2000 programmi, veepoliitika raamdirektiivi rakendamisega seotud toiminguid ja mahepõllumajandust. Väga oluline on, et ELi maapiirkondade arendamise programmides eelistataks keskkonnahoidlikke ja seega mahepõllumajanduslikke ning keskkonnaspetsiifilisi meetmeid. Need kohustuslikud minimaalsed keskkonnakulud toovad pikas perspektiivis kasu kõigile ELi kodanikele ning kogu ühiskonnale tervikuna.

Mahepõllumajandus ja kõrge loodusliku väärtusega põllumajandustootmine

Mahepõllumajandus ja kõrge loodusliku väärtusega põllumajandustootmine on paistnud silma suure säästvusega ning seega tuleb neid horisontaalselt meetmete kombineerimise teel toetada. Mahepõllumajanduses on tõestanud, et selles valdkonnas on võimalik saavutada nii positiivset mõju loodusele kui ka majanduslikku stabiilsust, alustades loodusliku mitmekesisuse edendamise ja kaitsega, pinnase ja vee kvaliteedi parandamisega ja lõpetades kliimakaitse ning loodusvarade tõhusama kasutamisega. Mahepõllumajanduse toetamisega võivad kaasneda uued töökohad ja avalikud hüved ning kõrgekvaliteediliste toiduainete pakkumise suurenemine.

Riskijuhtimise rahastamine ei tohi toimuda säästvuse arvelt

Teise samba eesmärk on maapiirkondade säästev areng. See peaks kaasa aitama ELis territoriaalselt ja keskkonnavalaselt tasakaalustatuma, kliimasäästlikuma ja kliimamuutustele vastupanuvõimelisema ning uuenduslikuma põllumajandussektori kujunemisele. Nimetatud eesmärgipüstitus on vastuolus riskijuhtimise rahastamisega. Sissetuleku stabiliseerimine on sätestatud juba esimeses sambas, seega ei ole vajadust seda teise sambasse lisada. Juhul kui riskijuhtimiseks võetakse kasutusele konkreetseid meetmeid, peaksid need olema sätestatud esimeses sambas. Liiga suur on oht, et riskijuhtimisega kaasneb keskkonna ja arengu jaoks oluliste vahendite haihtumine kindlustusvaldkonnas.

Maaelu arengu toetus ka teistes valdkondades peale põllumajanduse

Eriti oluline on maapiirkondades kohaliku infrastruktuuri ja kohalike põhiteenuste arendamine, et vältida elanikkonna lahkumist. Siia kuulub ka tervishoiu- ja ennetustegevusega tegelevate asutuste rajamine, et tagada tervishoiuteenuste parem piirkondlik kättesaadavus. Euroopa 2020. aasta strateegiat arvestades tähendab see ka kvaliteetsete töökohtade (arstid, apteekrid, medõed jne) loomist ning aitab kaasa suuremale tööhõivele.

MUUDATUSETTEPANEKUD

Keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjon palub vastutaval põllumajanduse ja maaelu

arengu komisjonil lisada oma raportisse järgmised muudatusettepanekud:

Muudatusettepanek 1

Ettepanek võtta vastu määrus

Põhjendus 5

Komisjoni ettepanek

(5) Maapiirkondade säästva arengu tagamiseks on vaja keskenduda konkreetsetele põhieesmärkidele, mis on seotud teadmussiirde ja innovatsiooniga põllumajanduses, metsanduses ja maapiirkondades, iga liiki põllumajanduse konkurentsivõime ja põllumajandusettevõtete elujõulisusega, toiduahela **korraldamise ja riskijuhtimisega** põllumajanduses, põllumajandusest ja metsandusest sõltuvate ökosüsteemide taastamise, säilitamise ja edendamisega, ressursitõhususega, põllumajanduses, toiduainetööstuses ja metsandussektoris üleminekuga vähese CO₂-heitega majandusele ning maapiirkondades sotsiaalse kaasamise edendamise, majanduskasvu ja vaesuse vähendamisega. Selliselt toimides tuleb võtta arvesse erinevaid olukordi, mis on tingitud maapiirkondade võimalike toetusesaajate eri tunnustest ja kategooriatest, ning innovatsiooni ja keskkonna ning kliimamuutuste leevendamise ja nende muutustega kohanemise läbivaid eesmärgi. Kliimamuutuste leevendamise meetmega peaks olema hõlmatud sellistest põhitegevustest nagu loomakasvatusest ja väetiste kasutamisest tingitud heitkoguste piiramine kui ka süsiniku talletamisvõime säilitamine ning süsiniku sidumine maakasutuses, maakasutuse muutumisel ja metsandussektoris. Põllumajanduses ja metsanduses ning maapiirkondades tuleks teadmussiirde ja innovatsiooniga seotud liidu prioriteete kohaldada horisontaalselt seoses liidu muude maaelu arengut käsitlevate prioriteetidega.

Muudatusettepanek

(5) Maapiirkondade säästva arengu tagamiseks on vaja keskenduda konkreetsetele põhieesmärkidele, mis on seotud teadmussiirde ja innovatsiooniga põllumajanduses, metsanduses ja maapiirkondades, iga liiki põllumajanduse konkurentsivõime ja põllumajandusettevõtete elujõulisusega, toiduahela **korraldamisega** põllumajanduses, põllumajandusest ja metsandusest sõltuvate ökosüsteemide taastamise, säilitamise ja edendamisega, ressursitõhususega, põllumajanduses, toiduainetööstuses ja metsandussektoris üleminekuga vähese CO₂-heitega majandusele ning maapiirkondades sotsiaalse kaasamise edendamise, majanduskasvu ja vaesuse vähendamisega. Selliselt toimides tuleb võtta arvesse erinevaid olukordi, mis on tingitud maapiirkondade võimalike toetusesaajate eri tunnustest ja kategooriatest, ning innovatsiooni ja keskkonna ning kliimamuutuste leevendamise ja nende muutustega kohanemise läbivaid eesmärgi. Kliimamuutuste leevendamise meetmega peaks olema hõlmatud sellistest põhitegevustest nagu loomakasvatusest ja väetiste kasutamisest tingitud heitkoguste piiramine kui ka süsiniku talletamisvõime säilitamine ning süsiniku sidumine maakasutuses, maakasutuse muutumisel ja metsandussektoris. Põllumajanduses ja metsanduses ning maapiirkondades tuleks teadmussiirde ja innovatsiooniga seotud liidu prioriteete kohaldada horisontaalselt seoses liidu muude maaelu arengut käsitlevate prioriteetidega.

Selgitus

Teise samba eesmärk on põllumajandustootjate toetamine või stimuleerimine, et suurendada põllumajandusettevõtete ja maakogukondade keskkonnakaitse, sotsiaalset ja majanduslikku vastupanuvõimet. Seetõttu ei oleks riskijuhtimismeetmete rakendamine asjakohane.

Muudatusettepanek 2

Ettepanek võtta vastu määrus

Põhjendus 6

Komisjoni ettepanek

(6) Liidu maaelu arengu eesmäärke tuleks ellu viia säästva arengu raames ning seejuures peaks liit edendama keskkonnakaitse ja keskkonna kvaliteedi parandamise eesmäärke, nagu on sätestatud aluslepingu artiklites 11 ja 19, võttes arvesse põhimõtet, et saastaja maksab. Liikmesriigid peaksid andma teavet kliimamuutuse **eesmärgi raames antavate toetuste kohta, lähtudes ambitsioonikast eesmärgist pühendada selleks otstarbeks vähemalt 20 % liidu eelarvest ning kasutades komisjoni poolt rakendusaktiga vastu võetud metoodikat.**

Muudatusettepanek

(6) Liidu maaelu arengu eesmäärke tuleks ellu viia säästva arengu raames ning seejuures peaks liit edendama keskkonnakaitse ja keskkonna kvaliteedi parandamise eesmäärke, nagu on sätestatud aluslepingu artiklites 11 ja 19, võttes arvesse põhimõtet, et saastaja maksab. Liikmesriigid peaksid andma teavet **elurikkuse strateegia rakendamise kohta ning tagama, et kliimamuutuse eesmärgid oleksid selgelt kindlaks määratud ja vastuvõetud metoodikaga liidetud, et projekte tähtsusjärjestusse seada.**

Muudatusettepanek 3

Ettepanek võtta vastu määrus

Põhjendus 7 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(7 a) Käesoleva määruse raames võetavad meetmed peaksid muude liidu rahastamisvahendite raamesse kuuluvaid meetmeid toetama ja mitte neid dubleerima.

Muudatusettepanek 4

Ettepanek võtta vastu määrus

Põhjendus 8

Komisjoni ettepanek

(8) Maaelu arengu programmide viivitamatu käivitamise ja tõhusa rakendamise tagamiseks peaks EAFRD toetus põhinema laitmatute haldusraamistiku tingimuste olemasolul. Liikmesriigid peaksid seepärast hindama vastavust teatavatele eeltingimustele. Iga liikmesriik peaks ette valmistama kas riikliku maaelu arengu programmi kogu oma territooriumi kohta või piirkondlike programmide kogumi. Igas programmis tuleks kindlaks määrata strateegia liidu maaelu arengu prioriteetidega seotud eesmärkide saavutamiseks ning meetmete valimiseks. Programmitöö peaks vastama liidu maaelu arengu prioriteetidele, olema kohandatud riiklikele vajadustele ja täiendama liidu muid poliitikasuundi, eelkõige põllumajandusturgude poliitikat, ühtekuuluvuspoliitikat ja ühist kalanduspoliitikat. Piirkondlike programmide kogumi valinud liikmesriigid peaksid olema võimelised valmistama ette ka ilma eraldi eelarveeraldiseta riikliku raamistiku, et hõlbustada piirkondade vahelist kooskõlastamist siseriiklike ülesannete lahendamisel.

Muudatusettepanek

(8) Maaelu arengu programmide viivitamatu käivitamise ja tõhusa rakendamise tagamiseks peaks EAFRD toetus põhinema laitmatute haldusraamistiku tingimuste olemasolul. Liikmesriigid peaksid seepärast hindama vastavust teatavatele eeltingimustele. Iga liikmesriik peaks ette valmistama kas riikliku maaelu arengu programmi kogu oma territooriumi kohta või piirkondlike programmide kogumi, ***võttes muu hulgas arvesse piirkondade konkreetset keskkonnaseisundit.*** Igas programmis tuleks kindlaks määrata strateegia liidu maaelu arengu prioriteetidega seotud eesmärkide saavutamiseks ning meetmete valimiseks. Programmitöö peaks vastama liidu maaelu arengu prioriteetidele, olema kohandatud riiklikele vajadustele ja täiendama liidu muid poliitikasuundi, eelkõige põllumajandusturgude poliitikat, ühtekuuluvuspoliitikat ja ühist kalanduspoliitikat. ***Liikmesriigid peaksid ühtlasi tagama, et nende riiklikud või piirkondlikud programmid oleksid kooskõlas muude riiklike programmidega, nagu riiklikud taastuvenergia tegevuskavad ja riiklikud metsandusprogrammid.*** Piirkondlike programmide kogumi valinud liikmesriigid peaksid olema võimelised valmistama ette ka ilma eraldi eelarveeraldiseta riikliku raamistiku, et hõlbustada piirkondade vahelist kooskõlastamist siseriiklike ülesannete lahendamisel.

Muudatusettepanek 5

Ettepanek võtta vastu määrus

Põhjendus 9

Komisjoni ettepanek

(9) Liikmesriigid peaksid olema võimelised lülitama oma maaelu arengu

Muudatusettepanek

(9) Liikmesriigid peaksid olema võimelised lülitama oma maaelu arengu

programmidesse temaatilised allprogrammid, et lahendada nende jaoks oluliste piirkondade erivajadusi. Temaatilised allprogrammid peaksid muu hulgas hõlmama noori põllumajandusettevõtjaid, väikeseid põllumajandusettevõtteid, mägipiirkondi **ja** lühikese tarneahelate loomist. Temaatilisi allprogramme tuleks kasutada ka selleks, et luua võimalus selliste põllumajandussektorite ümberkorraldamiseks, mis oluliselt mõjutavad maapiirkondade arengut. Selliste temaatiliste allprogrammide tõhusaks toimimiseks peaks liikmesriikidel olema lubatud kehtestada nende poolt hõlmatavatele toimingutele kõrgemad toetusmäärad.

programmidesse temaatilised allprogrammid, et lahendada nende jaoks oluliste piirkondade erivajadusi. Temaatilised allprogrammid peaksid muu hulgas hõlmama noori põllumajandusettevõtjaid, väikeseid põllumajandusettevõtteid, **kõrge loodusliku väärtusega põllumajandusettevõtteid**, mägipiirkondi, lühikese tarneahelate loomist **ja keskkonna-alaste probleemidega tegelemist**. Temaatilisi allprogramme tuleks kasutada ka selleks, et luua võimalus selliste põllumajandussektorite ümberkorraldamiseks, mis oluliselt mõjutavad maapiirkondade arengut **põhjustamata negatiivseid sotsiaalseid ja keskkonna-alaseid tagajärgi**. Selliste temaatiliste allprogrammide tõhusaks toimimiseks peaks liikmesriikidel olema lubatud kehtestada nende poolt hõlmatavatele toimingutele kõrgemad toetusmäärad.

Selgitus

Nii Euroopa Liidu kui ka maaelu arengu ja bioloogilise mitmekesisuse poliitika põhimõtete eesmärk on kõrge loodusliku väärtusega põllumajandusettevõtete säilitamine. Selliste põllumajandusettevõtete säilitamiseks on vajalik uus lähenemisviis. Kõrge loodusliku väärtusega põllumajandusettevõtete säilitamiseks üle terve Euroopa Liidu tuleks luua järjekindel ja tõhus strateegia. Nende põllumajandusettevõtete probleemiks pole ainult keskkond, vaid ka põllumajandussüsteemide majanduslik ja sotsiaalne nõrkus. Kui kõrge looduslike väärtusega põllumajandusettevõtetele suudetakse leida hea toetus, oleks võimalik päästa paljud põllumajandustootjad äri lõpetamisest ning maapiirkondadest lahkumisest.

Muudatusettepanek 6

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 20

Komisjoni ettepanek

(20) Põllumajandussektori tootmispotentsiaal on loodusõnnetuste tõttu rohkem ohustatud kui muude sektorite puhul. Selliste loodusõnnetustega arvestades tuleks põllumajandusettevõtte elujõulisuse ja konkurentsivõime

Muudatusettepanek

(20) Põllumajandussektori tootmispotentsiaal on loodusõnnetuste tõttu rohkem ohustatud kui muude sektorite puhul. Selliste loodusõnnetustega arvestades tuleks põllumajandusettevõtte elujõulisuse ja konkurentsivõime

toetamiseks ette näha toetus põllumajandustootjatele kahjustatud põllumajanduspotentsiaali taastamiseks. Liikmesriigid peaksid tagama, et liidu (*eelkõige riskijuhtimise meede*) ning riiklike ja eraõiguslike hüvituskavade ühendamise tulemusel ei toimuks kahjustuste liigset hüvitamist. EAFRD eelarveliste vahendite tõhusa ja tulemusliku kasutamise tagamiseks tuleks anda komisjonile õigus võtta aluslepingu artiklis 290 sätestatud korras vastu delegeeritud õigusakte seoses selle meetme kohaste toetuskõlblike kulude kindlaksmääramisega.

toetamiseks ette näha toetus põllumajandustootjatele kahjustatud põllumajanduspotentsiaali taastamiseks. Liikmesriigid peaksid tagama, et liidu ning riiklike ja eraõiguslike hüvituskavade ühendamise tulemusel ei toimuks kahjustuste liigset hüvitamist. EAFRD eelarveliste vahendite tõhusa ja tulemusliku kasutamise tagamiseks tuleks anda komisjonile õigus võtta aluslepingu artiklis 290 sätestatud korras vastu delegeeritud õigusakte seoses selle meetme kohaste toetuskõlblike kulude kindlaksmääramisega.

Selgitus

Teise samba eesmärk on põllumajandustootjate toetamine või stimuleerimine, et suurendada põllumajandusettevõtete ja maakogukondade keskkonnakaitselist, sotsiaalset ja majanduslikku vastupanuvõimet. Seetõttu ei oleks riskijuhtimismeetmete rakendamine asjakohane.

Muudatusettepanek 7

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 21 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(21 a) Tuleb tagada nõuetekohane integreerimine liidu säästva energiapoliitikaga eelkõige põllumajandusest ja metsandusest saadava biomassi säästvuse normide abil ja samuti suurendades energiatõhusust ning taastuvate energiaallikate kasutamist põllumajanduses.

Muudatusettepanek 8

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 24 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(24 a) Maapiirkondade bioloogilise mitmekesisuse säilitamiseks ja suurendamiseks on vajalik, et maaelu areng

aitaks kaasa Natura 2000 võrgustiku rakendamisele, milleks tuleks võtta kasutusele teatud vahendid, mille eesmärk on haldustavade väljatöötamine ja projektide rakendamine, mis hõlmab ka eri infrastruktuuri (mittetootlikud investeeringud).

Selgitus

Maapiirkondade bioloogilise mitmekesisuse arenguks on oluline, et maaelu aitaks kaasa Natura 2000 võrgustiku täielikule rakendamisele ning maaelu arengu määrusega tagataks vastava võrgustiku osa arendamine. On vajalik struktuuriprogrammide (Euroopa Regionaalarengu Fond, Ühtekuuluvusfond) ja LIFE koostöö, et tagada nende vastastikune täiendavus ja Natura 2000 vajaduste täitmine.

Muudatusettepanek 9

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 25

Komisjoni ettepanek

(25) Metsandus on maaelu arengu lahutamatu osa ning säästvaks ja kliimateadlikuks maakasutuseks antav toetus peaks hõlmama metsapiirkonna arendamist ja metsade säästvat majandamist. 2007–2013 programmitöö perioodil olid metsanduse investeerimise ja juhtimisega seotud toetuse eri liigid hõlmatud erinevate meetmetega. Lihtsustamise huvides, aga ka selleks, et võimaldada toetusesaajatel kavandada ja teostada suurendatud lisandväärtusega integreeritud projekte, peaks ühtne meede hõlmama kõiki metsanduse investeerimise ja juhtimisega seotud toetuse liike. Kõnealuse meetmega peaks olema hõlmatud metsavarude laiendamine ja parandamine maa metsastamise ja agrometsandussüsteemide loomise kaudu, mis ühendavad endas ekstensiivse põllumajanduse ja metsandussüsteemid, metsatulekahjudest või muudest loodusõnnetustest tingitud kahjustuste taastamine ja vastavad ennetusmeetmed, investeeringud uutesse

Muudatusettepanek

(25) Metsandus on maaelu arengu lahutamatu osa ning säästvaks ja kliimateadlikuks maakasutuseks antav toetus peaks hõlmama metsapiirkonna arendamist ja metsade säästvat majandamist. 2007–2013 programmitöö perioodil olid metsanduse investeerimise ja juhtimisega seotud toetuse eri liigid hõlmatud erinevate meetmetega. Lihtsustamise huvides, aga ka selleks, et võimaldada toetusesaajatel kavandada ja teostada suurendatud lisandväärtusega integreeritud projekte, peaks ühtne meede hõlmama kõiki metsanduse investeerimise ja juhtimisega seotud toetuse liike. Kõnealuse meetmega peaks olema hõlmatud metsavarude laiendamine ja parandamine maa metsastamise ja agrometsandussüsteemide loomise kaudu, mis ühendavad endas ekstensiivse põllumajanduse ja metsandussüsteemid, metsatulekahjudest või muudest loodusõnnetustest tingitud kahjustuste taastamine ja vastavad ennetusmeetmed, investeeringud uutesse

metsandustehnoloogiatesse ning metsandussaaduste töötlemisse ja turustamisse, mille eesmärk on metsa valdajate majandusliku ja keskkonnavalase tulemuslikkuse parandamine, ning tulused investeeringud metsa ökosüsteemide kliimamuutusele vastupanuvõime tõhustamiseks ja keskkonnaväärtuse suurendamiseks. See toetus peaks vältima konkurentsi moonutamist ning olema turu suhtes erapooletu. Sellest tulenevalt tuleks seada piirangud toetusesaajate suuruse ja õigusliku seisundi suhtes. Liikmesriikide poolt on keskmise ja suure tuleohuga piirkondadeks liigitatud aladel tuleks võtta tulekahju ohtu ennetavad meetmed. Kõik ennetavad meetmed peaksid moodustama ühe osa metsakaitsekavast. Loodusõnnetuse toimumine metsapotentsiaali taastamise meetme kohaldamise ajal peab olema riikliku teadusasutuse poolt ametlikult kinnitatud. Metsandusmeetmed tuleks vastu võtta liidu ja liikmesriikide poolt rahvusvahelisel tasandil antud kohustuste valguses ja need peaksid põhinema liikmesriikide riiklikel või piirkondlikel metsanduskavadel või samalaadsetel vahenditel, milles tuleks arvesse võtta ministrite konverentsidel Euroopa metsade kaitse kohta seatud kohustusi. Metsandusmeetmed peaksid kaasa aitama liidu metsandusstrateegia rakendamisele. Selleks et tagada põllumajandusmaa metsastamise vastavus keskkonnapoliitika eesmärkidele, tuleks komisjonile aluslepingu artikli 290 kohaselt anda õigus võtta vastu õigusakte seoses teatavate minimaalsete keskkonnanõuete määratlemisega.

metsandustehnoloogiatesse ning metsandussaaduste töötlemisse ja turustamisse, mille eesmärk on metsa valdajate ja metsatöölise majandusliku ja keskkonnavalase tulemuslikkuse parandamine, ning tulused investeeringud metsa ökosüsteemide kliimamuutusele vastupanuvõime tõhustamiseks ja keskkonnaväärtuse suurendamiseks. See toetus peaks vältima konkurentsi moonutamist, olema turu suhtes erapooletu ja keskkonnakaitse eesmärkidega kooskõlas. ***Metsamajandamiskavasid, mis sisaldavad elurikkuse aspekte, tuleks rakendada kõikide maaelu arengu programmide raames rahastatavate metsade puhul.*** Sellest tulenevalt tuleks seada piirangud toetusesaajate suuruse ja õigusliku seisundi suhtes puidu tootmisel, mitte aga muude metsandustoodete puhul. Liikmesriikide poolt keskmise ja suure tuleohuga piirkondadeks liigitatud aladel tuleks võtta tulekahju ohtu ennetavad meetmed, mis laieneksid teedest kaugemale ning oleksid enam kui veemahutid; see peaks hõlmama ka traditsiooniliste tegevuste moderniseerimist. Kõik ennetavad meetmed peaksid kuuluma metsakaitse peatüki all kohustuslikult igasse metsamajandamiskavasse. Loodusõnnetuse toimumine metsapotentsiaali taastamise meetme kohaldamise ajal peab olema riikliku teadusasutuse poolt ametlikult kinnitatud. Metsandusmeetmed tuleks vastu võtta liidu ja liikmesriikide poolt rahvusvahelisel tasandil antud kohustuste valguses ja need peaksid põhinema liikmesriikide riiklikel või piirkondlikel metsanduskavadel või samalaadsetel vahenditel, milles tuleks arvesse võtta ministrite konverentsidel Euroopa metsade kaitse kohta seatud kohustusi. Metsandusmeetmed peaksid kaasa aitama liidu metsandusstrateegia rakendamisele. Selleks et tagada põllumajandusmaa metsastamise vastavus keskkonnapoliitika eesmärkidele, tuleks komisjonile aluslepingu artikli 290 kohaselt anda õigus

võtta vastu õigusakte seoses teatavate minimaalsete keskkonnanõuete määratlemisega.

Muudatusettepanek 10

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 28

Komisjoni ettepanek

(28) Põllumajanduse keskkonna- ja kliimatoetused peaksid olema jätkuvalt olulised maapiirkondade säästva arengu toetamisel ja ühiskonna suurenevale **keskkonnateenuste** nõudlusele vastamisel. Põllumajanduslik keskkonnatoetus peaks innustama põllumajandustootjaid ja muid maa valdajaid teenindama ühiskonda tervikuna, võttes kasutusele põllumajandusliku tootmise tavasid, mis aitavad kaasa kliimamuutuste leevendamisele ja nendega kohanemisele ning on ühitatavad keskkonna, maastiku ja selle tunnusjoonte, loodusvarade, mulla **ja** geneetilise mitmekesisuse kaitse ja parandamisega, või jätkates nende tavade kohaldamist. Sellega seoses tuleks erilist tähelepanu pöörata põllumajanduse geneetiliste ressursside säilitamisele ja kõrge loodusliku väärtusega põllumajandustootmise vajadustele. Toetused peaksid hõlmama lisakulusid ja võetud kohustuste tõttu saamata jäänud tulu ning peaksid katma üksnes selliseid kohustusi, mis on rangemad vastavatest kohustuslikest standarditest ja nõuetest vastavalt „saastaja maksab” põhimõttele. Paljudel juhtudel mitmekordistub keskkonna- ja kliimaalane kasu põllumajandustootjate rühma ühiselt võetud kohustuste koostoime tulemusel. Ühismeetmetega kaasnevad siiski tehingukulud, mis tuleks vastavalt hüvitada. Selle tagamiseks, et põllumajandustootjad ja muud maa valdajad saaksid nõuetekohaselt rakendada võetud kohustusi, peaksid liikmesriigid

Muudatusettepanek

(28) Põllumajanduse keskkonna- ja kliimatoetused peaksid olema jätkuvalt olulised maapiirkondade säästva arengu toetamisel ja ühiskonna suurenevale **avalike keskkonna hüvede ja teenuste** nõudlusele vastamisel. Põllumajanduslik keskkonnatoetus peaks innustama põllumajandustootjaid ja muid maa valdajaid teenindama ühiskonda tervikuna, võttes kasutusele põllumajandusliku tootmise tavasid, mis aitavad kaasa **maaga seotud** kliimamuutuste leevendamisele ja nendega kohanemisele ning on ühitatavad keskkonna, maastiku ja selle tunnusjoonte, loodusvarade, mulla, **bioloogilise ning** geneetilise mitmekesisuse kaitse ja parandamisega, või jätkates nende tavade kohaldamist. Sellega seoses tuleks erilist tähelepanu pöörata põllumajanduse geneetiliste ressursside säilitamisele ja kõrge loodusliku väärtusega põllumajandustootmise vajadustele. Toetused peaksid hõlmama lisakulusid ja võetud kohustuste tõttu saamata jäänud tulu ning peaksid katma üksnes selliseid kohustusi, mis on rangemad vastavatest kohustuslikest standarditest ja nõuetest vastavalt „saastaja maksab” põhimõttele. Paljudel juhtudel mitmekordistub keskkonna- ja kliimaalane kasu põllumajandustootjate rühma ühiselt võetud kohustuste koostoime tulemusel. Ühismeetmetega kaasnevad siiski tehingukulud, mis tuleks vastavalt hüvitada. Selle tagamiseks, et põllumajandustootjad, **metsaomanikud** ja muud maa valdajad saaksid nõuetekohaselt

püüdma neile anda vajalikke oskusi ja teadmisi. Liikmesriigid peaksid säilitama 2007–2013 programmitöö perioodil saavutatud tulemuste taseme ning kasutama vähemalt 25 % EAFRD kogupanusest iga maaelu arengu programmi kliimamuutuste leevendamise ja nendega kohanemise ning maaharimise toimingute jaoks, kohaldades meetmeid, mis on seotud põllumajanduse keskkonna ja kliimaga ning mahepõllumajandusega, samuti ka looduslikust või muust eripärast tingitud piirangutega alade toetusteks.

rakendada võetud kohustusi, peaksid liikmesriigid püüdma neile anda vajalikke oskusi ja teadmisi. Liikmesriigid peaksid säilitama 2007–2013 programmitöö perioodil saavutatud tulemuste taseme ning kasutama vähemalt 35 % EAFRD kogupanusest iga maaelu arengu programmi kliimamuutuste leevendamise ja nendega kohanemise ning maaharimise toimingute jaoks, kohaldades meetmeid, mis on seotud põllumajanduse keskkonna ja kliimaga ning mahepõllumajandusega, samuti ka looduslikust või muust eripärast tingitud piirangutega alade toetusteks, **ning Natura 2000 ja veepoliitika raamdirektiivi kohasteks toetusteks, investeeringuteks metsa ökosüsteemide vastupanuvõime ja keskkonnaväärtuse parandamiseks, metsanduse keskkonna- ja kliimateenusteks ning metsakaitseks. Erilist tähelepanu peaks pöörama üleminekule põllumajandustootjate ja maahaldajate poolt võetud praegustelt põllumajanduse, keskkonna- ja kliimakohustustelt tulevastele kohustustele võttes arvesse muutust alusnäitajas.**

Selgitus

Hetkel on juba olemas kohustuslik säte 25 %-lise minimaalse kulutuse kohta. Seega on oluline suurendada minimaalset kulutust 25 %-lt 35%-le. Alusnäitaja on juriidiline "alus", mille järgi saab arvutada teise samba toetusi. Seega on tähtis rakendada teises sambas meetmeid, mis ületavad nõuetele vastavuse ja keskkonnasäästlikumaks muutmise nõudeid (et vältida topelttoetusi). Keskkonnasäästlikumaks muutmise käigus muutub alusnäitaja ja seetõttu on tähtis, et põllumajanduse keskkonna- ja kliimakohustused alusnäitajat ületaksid.

Muudatusettepanek 11

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 37

Komisjoni ettepanek

(37) Kliimamuutuse ja suurema hinnakõikumise tõttu seisavad põllumajandustootjad tänapäeval silmitsi ulatuslike majanduslike ja

Muudatusettepanek

välja jäetud

keskkonnaalaste ohtudega. Selles kontekstis on tõhus riskijuhtimine muutunud põllumajandustootjate jaoks üha olulisemaks. Riskijuhtimise meede tuleks kehtestada selleks, et aidata põllumajandustootjaid kõige levinumate riskidega toime tulla. Seepärast peaks see meede aitama põllumajandustootjatel tasuda saagi, loomade ja taimede kindlustusmakseid ning luua ühisfonde ning selliste fondide poolt põllumajandustootjatele makstavat hüvitist looma- või taimehaiguse puhangust või keskkonnajuhtumist tingitud kahjukannatamise eest. Selle meetmega peaks olema hõlmatud ka sissetuleku stabiliseerimise vahend ühisfondina, et toetada põllumajandustootjaid, kelle sissetulek on järsult vähenenud. Selle tagamiseks, et põllumajandustootjaid koheldakse võrdselt kogu liidus, konkurentsi ei moonutata ning järgitakse liidu rahvusvahelisi kohustusi, tuleks selle meetme kohase toetuse andmiseks sätestada eritingimused. EAFRD eelarveliste vahendite tõhusa ja tulemusliku kasutamise tagamiseks tuleks anda komisjonile õigus võtta aluslepingu artiklis 290 sätestatud korras vastu delegeeritud õigusakte seoses ühisfondidele antavate kommertsalaenude minimaalse ja maksimaalse kestusega.

Selgitus

Täiendava sissetulekutoetuse kaasamine riskide vastu teises sambas ei ole vajalik, kuna esimene sammas juba põhineb sissetulekutoetusele. Kui riskijuhtimist üldse õigustekstides käsitada, siis tuleks seda teha esimeses sambas. Teise samba eesmärk on põllumajandustootjate toetamine või stimuleerimine, et suurendada põllumajandusettevõtete ja maakogukondade keskkonnaalast, sotsiaalset ja majanduslikku vastupanuvõimet. Seetõttu ei oleks selliste meetmete juurutamine asjakohane.

Muudatusettepanek 12

Ettepanek võtta vastu määrus

Põhjendus 47

Komisjoni ettepanek

(47) Selleks et panustada põllumajanduse tootlikkuse ja säästvusega tegeleva EIP eesmärkide saavutamisse, tuleks moodustada EIP võrgustik, mis hõlmab põllumajanduse innovatsioonitegevuste rakendamisse kaasatud tööühmi, nõustamisteenuste osutajaid ja teadustöötajaid. Võrgustikku tuleks rahastada tehnilise abi osana liidu tasandil.

Muudatusettepanek

(47) Selleks et panustada põllumajanduse tootlikkuse ja säästvusega tegeleva EIP eesmärkide saavutamisse, tuleks moodustada EIP võrgustik, mis hõlmab põllumajanduse innovatsioonitegevuste rakendamisse kaasatud tööühmi, **sh** nõustamisteenuste osutajaid, **valitsusväliseid organisatsioone** ja teadustöötajaid. Võrgustikku tuleks rahastada tehnilise abi osana liidu tasandil.

Muudatusettepanek 13

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 3 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

EAFRD toetab Euroopa 2020. aasta strateegiat, edendades kogu liidus maaelu arengut viisil, mis täiendab muid ühise põllumajanduspoliitika (edaspidi „ÜPP”) vahendeid, ühtekuuluvuspoliitikat ja ühist kalanduspoliitikat. Sellega aidatakse kaasa territoriaalselt ja keskkonnaalaselt tasakaalustatuma, kliimasäästlikuma ja kliimamuutustele vastupanuvõimelisema ning uuenduslikuma liidu **põllumajandussektori** kujunemisele.

Muudatusettepanek

EAFRD toetab Euroopa 2020. aasta strateegiat, edendades kogu liidus maaelu arengut viisil, mis täiendab muid ühise põllumajanduspoliitika (edaspidi „ÜPP”) vahendeid, ühtekuuluvuspoliitikat ja ühist kalanduspoliitikat. Sellega aidatakse kaasa territoriaalselt ja keskkonnaalaselt tasakaalustatuma, kliimasäästlikuma ja kliimamuutustele vastupanuvõimelisema ning uuenduslikuma liidu **põllumajandus- ja metsandussektori** kujunemisele.

Muudatusettepanek 14

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 4 – lõige 1 – punkt 1

Komisjoni ettepanek

(1) põllumajanduse konkurentsivõime;

Muudatusettepanek

(1) põllumajanduse **ja metsanduse** konkurentsivõime;

Selgitus

Maaelu arengupoliitika eesmärgid ja prioriteedid toetavad põllumajanduse ja metsanduse konkurentsivõime saavutamist.

Muudatusettepanek 15

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 5 – lõik 1 – punkt 2 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

(2) kõigi **põllumajandusvormide** konkurentsivõime ning põllumajandusettevõtete elujõulisuse edendamine, keskendudes järgmistele valdkondadele:

Muudatusettepanek

(2) kõigi **põllumajandus- ja metsandusvormide** konkurentsivõime ning põllumajandusettevõtete elujõulisuse edendamine, keskendudes järgmistele valdkondadele:

Muudatusettepanek 16

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 4 – lõige 1 – punkt 2

Komisjoni ettepanek

(2) loodusvarade jätkusuutlik majandamine ja **kliimameetmed**;

Muudatusettepanek

(2) loodusvarade, **sealhulgas vee, mulla, elurikkuse ja energia** jätkusuutlik majandamine ja **kliimamuutusega võitlemise meetmed ning kliimamuutuse tagajärgedega kohandatavad säästvad põllumajandustootmise süsteemid**;

Muudatusettepanek 17

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 4 – lõige 1 – punkt 3 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(3 a) maamajandusest sõltuvate kohalike kogukondade õiglane ja inimväärne elatustase;

Muudatusettepanek 18

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 5 – lõige 1 – punkt 1 – alapunkt b

Komisjoni ettepanek

(b) põllumajanduse ja metsanduse ning teadusuuringute ja innovatsiooni vaheliste

Muudatusettepanek

(b) põllumajanduse ja metsanduse ning teadusuuringute ja innovatsiooni **säästvate**

sidemete tugevdamine;

tavade vaheliste *seoste* tugevdamine;

Muudatusettepanek 19

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 5 – lõik 1 – punkt 1 – alapunkt c a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(c a) noorte põllumajandustootjate haridus- ja toetussüsteemide tugevdamine ja arendamine;

Muudatusettepanek 20

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 5 – lõik 1 – punkt 3 – alapunkt a

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(a) toormetootjate parem integreerimine toiduahelasse toidukvaliteedi kavade, kohalike turgude edendamise ja lühikeste tarneahelate ning tootjarühmade ja tootmisharudevaheliste organisatsioonide kaudu;

(a) toormetootjate **ja tarbijate** parem integreerimine toiduahelasse toidukvaliteedi kavade, kohalike turgude edendamise ja lühikeste tarneahelate ning tootjarühmade, **tootja-** ja **tarbijarühmade ja** tootmisharudevaheliste organisatsioonide kaudu;

Muudatusettepanek 21

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 5 – lõige 1 – punkt 3

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(3) toiduahela **korraldamise ja riskijuhtimise edendamine** põllumajanduses, keskendudes järgmistele valdkondadele:

(a) toormetootjate parem integreerimine toiduahelasse toidukvaliteedi kavade, kohalike turgude edendamise ja lühikeste tarneahelate ning tootjarühmade ja tootmisharudevaheliste organisatsioonide kaudu;

(b) põllumajandusettevõtte riskijuhtimise toetamine:

(3) toiduahela **korraldamine** põllumajanduses, keskendudes järgmistele valdkondadele:

(a) toormetootjate parem integreerimine toiduahelasse toidukvaliteedi kavade, kohalike turgude edendamise ja lühikeste tarneahelate ning tootjarühmade ja tootmisharudevaheliste organisatsioonide kaudu;

Selgitus

Täiendava sissetulekutoetuse kaasamine riskide vastu teises sambas ei ole vajalik, kuna esimene sammad juba põhineb sissetulekutoetusele. Kui riskijuhtimist üldse õigustekstides käsitada, siis tuleks seda teha esimeses sambas. Oluline on rõhutada, et neljas eesmärk on avalike keskkonnahüvede ja -teenuste pakkumine.

Muudatusettepanek 22

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 5 – lõige 1 – punkt 4 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

(4) põllumajandusest ja metsandusest sõltuvate ökosüsteemide ennistamine, säilitamine ja parandamine, keskendudes **järgmistele valdkondadele:**

Muudatusettepanek

(4) põllumajandusest ja metsandusest sõltuvate ökosüsteemide **ning agroökoloogiliste ja agrometsanduslike süsteemide** ennistamine, säilitamine ja parandamine, **samuti nõuetekohase loomakasvatuse toetamine**, keskendudes **avalike keskkonnahüvede ja -teenuste pakkumisele järgmistes valdkondades:**

Muudatusettepanek 23

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 5 – lõik 1 – punkt 4 – alapunkt a

Komisjoni ettepanek

(a) Euroopa maastike elurikkuse ja seisundi ennistamine **ja** säilitamine, sealhulgas Natura 2000 aladel ja kõrge loodusliku väärtusega **aladel;**

Muudatusettepanek

(a) Euroopa maastike elurikkuse ja seisundi **ning põllumajandusettevõtetes viljeldava geneetilise mitmekesisuse** ennistamine, säilitamine ja **säästev kasutamine**, sealhulgas Natura 2000 aladel ja kõrge loodusliku väärtusega **põllumajandusaladel;**

Muudatusettepanek 24

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 5 – lõik 1 – punkt 4 – alapunkt c

Komisjoni ettepanek

(c) **mullaharimise** parandamine.

Muudatusettepanek

(c) **mulla struktuuri, erosiooni- ja**

äärmuslike ilmastikutingimuste taluvuse, viljakuse ja harimise parandamine.

Muudatusettepanek 25

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 5 – lõik 1 – punkt 4 – alapunkt c a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(c a) nõuetekohane loomakasvatus;

Selgitus

Nõuetekohane loomakasvatus hõlmab nii loomade heaolu kui ka tervist. ELis on vaja loomade heaolu ja tervishoidu veelgi parandada. Kooskõlas ELi 2020. aasta strateegiaga tugevdaks see liidu toidutootmist ja seega ka konkurentsivõimet. Nõuetekohane loomakasvatus aitab ühtlasi anda tarbijale ressursitõhusalt ja säästvalt valminud tooteid. Lisaks on loomade tervis ja inimeste tervis omavahel seotud (zoonoosid ja ravimiresistentsus).

Muudatusettepanek 26

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 5 – lõik 1 – punkt 5 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(5) **loodusvarade tõhusama** kasutamise edendamine ja üleminek vähem CO₂-heiteid tootvale ja kliimamuutuste suhtes vastupidavale majandusele põllumajanduses ning toiduainete- ja metsandussektoris, keskendudes järgmistele valdkondadele:

(5) **energia säästmise ja põllumajandusressursside tõhusa** kasutamise edendamine ja üleminek vähem CO₂-heiteid tootvale ja kliimamuutuste suhtes vastupidavale majandusele põllumajanduses ning toiduainete- ja metsandussektoris, keskendudes järgmistele valdkondadele:

Muudatusettepanek 27

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 5 – lõik 1 – punkt 5 – alapunkt a

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(a) põllumajandusettevõtete veekasutuse tõhustamine;

(a) põllumajandusettevõtete veekasutuse tõhustamine **ning jätkusuutlikuks ja säästlikumaks muutmine;**

Muudatusettepanek 28

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 5 – lõige 1 – punkt 5 – alapunkt b

Komisjoni ettepanek

(b) põllumajandusettevõtete ja toiduainetetööstuse energiakasutuse tõhustamine;

Muudatusettepanek

(b) põllumajandusettevõtete ja toiduainetetööstuse **energiäsäästmise suurendamine ning** energiakasutuse tõhustamine **ja jätkusuutlikuks muutmine;**

Muudatusettepanek 29

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 5 – lõik 1 – punkt 5 – alapunkt c

Komisjoni ettepanek

(c) taastuvate energiaallikate, kõrvalsaaduste, jäätmete, jääkide ja muude toiduks mittekasutatavate toorainete pakkumise ja kasutamise hõlbustamine biomajanduse edendamise eesmärgil;

Muudatusettepanek

(c) taastuvate energiaallikate, kõrvalsaaduste, jäätmete, jääkide ja muude toiduks mittekasutatavate toorainete **tootmise, kohaliku** pakkumise ja kasutamise hõlbustamine biomajanduse edendamise eesmärgil;

Muudatusettepanek 30

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 5 – lõik 1 – punkt 6 – alapunkt a

Komisjoni ettepanek

(a) tegevusvaldkondade mitmekesistamise, uute väikeettevõtete ja töökohtade loomise hõlbustamine;

Muudatusettepanek

(a) tegevusvaldkondade mitmekesistamise, uute väikeettevõtete **asutamise** ja **olemasolevate arendamise ning** töökohtade loomise hõlbustamine;

Muudatusettepanek 31

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 5 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

Kõigi prioriteetidega edendatakse innovatsiooni, keskkonna- ja

Muudatusettepanek

Kõigi prioriteetidega edendatakse innovatsiooni, **rahvatervist**, keskkonna- ja

kliimamuutuste leevendamist ning nende muutustega kohanemist käsitlevaid valdkondadevahelisi eesmäärke.

kliimamuutuste leevendamist ning nende muutustega kohanemist käsitlevaid valdkondadevahelisi eesmäärke, **tagades samas loomade heaolu kõrge taseme.**

Selgitus

Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 13 on sätestatud, et põllumajanduspoliitika arendamisel pöörab EL täit tähelepanu loomade heaolu nõuetele; liit peaks tagama, et uuenduslik tehnika ja kasvuhoonegaaside heidet vähendavad tootmismeetodid ei kahjusta loomakasvatuses loomade heaolu.

Muudatusettepanek 32

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 6 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Peab olema tagatud kooskõla EAFRD toetuse ja Euroopa Põllumajanduse Tagatisfondi rahastatud meetmete vahel.

Muudatusettepanek

1. Peab olema tagatud kooskõla EAFRD toetuse ja Euroopa Põllumajanduse Tagatisfondi rahastatud meetmete **või muude liidu rahastamisvahendite** vahel.

Muudatusettepanek 33

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 8 – lõige 1 – punkt b a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(b a) keskkonnavalaste probleemidega tegelemine;

Selgitus

Euroopa toidu-ja põllumajandussektori keskkonnavalastele probleemidele (nagu on kajastatud liidu prioriteetides 4 ja 5) tuleks otseselt juhtida liikmesriikide tähelepanu, et julgustada neid rakendama keskkonnavalaste probleemide allprogrammi, mille eesmärk oleks kasvavate probleemidega (bioloogilise mitmekesisuse säilitamine ja suurendamine, veekogude kaitse, tervislikud mullad jne.) tegelemine.

Muudatusettepanek 34

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 8 – lõige 1 – punkt b b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

**(b b) kõrge loodusliku väärtusega
põllumajandusettevõtete süsteemid;**

Selgitus

Euroopa toidu-ja põllumajandussektori keskkonnavalastele probleemidele (nagu on kajastatud liidu prioriteetides 4 ja 5) tuleks otseselt juhtida liikmesriikide tähelepanu, et julgustada neid rakendama keskkonnavalaste probleemide allprogrammi, mille eesmärk oleks kasvavate probleemidega (bioloogilise mitmekesisuse säilitamine ja suurendamine, veekogude kaitse, tervislikud mullad jne.) tegelemine.

Muudatusettepanek 35

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 9 – lõige 1 – punkt b – lõik 2

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Analüüsis keskendutakse liidu maaelu arengu prioriteetidele. Keskkonnaprobleemide, kliimamuutuste leevendamise ja nendega kohanemise ning innovatsiooniga seotud erivajaduste hindamisel võetakse arvesse kõiki liidu maaelu arengu prioriteete, et leida kõnealuses kahes valdkonnas asjakohane lahendus iga prioriteedi tasandil;

Analüüsis keskendutakse liidu maaelu **ja keskkonna** arengu prioriteetidele **ning see peaks tuginema kõikidele olemasolevatele keskkonnavalastele õigusaktidele ja andmetele**. Keskkonnaprobleemide, **elurikkuse, looduslike liikide, veemajanduse ja mullaharimise**, kliimamuutuste leevendamise ja nendega kohanemise ning innovatsiooniga seotud erivajaduste hindamisel võetakse arvesse kõiki liidu maaelu arengu prioriteete, et leida kõnealuses kahes valdkonnas asjakohane lahendus iga prioriteedi tasandil;

Selgitus

Ilma tugeva SWOT-analüüsita on keeruline luua spetsiifilisi meetmeid. Peale selle tähendaks keskkonnavalaste õigusaktide nõuetekohaselt rakendamata jätmine Euroopa Komisjoni hinnangu kohaselt Euroopa Liidule aastas 50 miljardit eurot tervishoiu- ja keskkonnakulusid. Kuna kõrge loodusliku väärtusega põllumajandusettevõtete säilitamine ja soodustamine on bioloogilise mitmekesisuse eesmärkide (ka väljaspool Natura 2000 alasid) oluline osa, peaks seda eraldi mainima.

Muudatusettepanek 36

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 9 – lõige 1 – punkt c – alapunkt i

Komisjoni ettepanek

(i) see hõlmab **programmis sisalduvate** liidu **maaelu arengu prioriteetide** seisukohast olulisi meetmete kombinatsioone, mis jätkavad loogiliselt punktis a osutatud eelhindamist ja punktis b osutatud analüüsi;

Muudatusettepanek

(i) see hõlmab liidu **iga prioriteedi** seisukohast olulisi meetmete kombinatsioone, mis jätkavad loogiliselt punktis a osutatud eelhindamist ja punktis b osutatud analüüsi, **et tegeleda ülemaailmsete keskkonna- ja kliimaprobleemidega;**

Selgitus

Liidu prioriteetid 4 ja 5 kajastavad selgelt vajadust suunata Euroopa põllumajandustavad otsustavalt jätkusuutlikumale rajale. Seetõttu on oluline, et põllumajanduse keskkonna- ja kliimameetmed, mahepõllumajandus, Natura 2000, veepoliitika raamdirektiiv ning loomade heaolu oleksid kõikide Euroopa Liidu maaelu arengu programmide kohaselt kohustuslikud meetmed, et ühtlustatult tagada ökoloogiline kvaliteet ning konkurentsivõime ja majanduslik jätkusuutlikkus liikmesriikides.

Muudatusettepanek 37

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 9 – lõige 1 – punkt c – alapunkt iv

Komisjoni ettepanek

(iv) programmi on integreeritud asjakohane lähenemisviis innovatsioonile, keskkonnale, sealhulgas Natura 2000 erivajadustele, ning kliimamuutuste leevendamisele ja nendega kohanemisele;

Muudatusettepanek

(iv) programmi on integreeritud asjakohane lähenemisviis innovatsioonile, keskkonnale, sealhulgas Natura 2000 erivajadustele, **kõrge loodusliku väärtusega põllumajandusettevõtetele, mahepõllumajandusele** ning kliimamuutuste leevendamisele ja nendega kohanemisele;

Selgitus

Ilma tugeva SWOT-analüüsita on keeruline luua spetsiifilisi meetmeid. Peale selle tähendaks keskkonnavalaste õigusaktide nõuetekohaselt rakendamata jätmine Euroopa Komisjoni hinnangu kohaselt Euroopa Liidule aastas 50 miljardit eurot tervishoiu- ja keskkonnakulusid. Kuna kõrge loodusliku väärtusega põllumajandusettevõtete säilitamine ja soodustamine on bioloogilise mitmekesisuse eesmärkide (ka väljaspool Natura 2000 alasid) oluline osa, peaks seda eraldi mainima.

Muudatusettepanek 38

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 9 – lõige 1 – punkt m

Komisjoni ettepanek

(m) teave selle kohta, kuidas programm täiendab meetmeid, mida rahastatakse muudest ühise põllumajanduspoliitika või ühtekuuluvuspoliitika vahenditest või Euroopa Merendus- ja Kalandusfondist (EMFF);

Muudatusettepanek

(m) teave selle kohta, kuidas programm täiendab meetmeid, mida rahastatakse muudest ühise põllumajanduspoliitika või ühtekuuluvuspoliitika vahenditest või Euroopa Merendus- ja Kalandusfondist (EMFF), **ning määruse (EL) nr [ÜSR/2012] IV jaotises nimetatud rahastamisvahendite kohaldamise kohta;**

Selgitus

Viidatakse ühise strateegilise raamistiku määrusele, mille IV jaotises loetletakse eri rahastamisvahendid. Et neid vahendeid saaks kasutada ka maaelu arendamiseks (nt käibefondid), viidatakse jaotisele IV.

Muudatusettepanek 39

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 9 – lõige 1 – punkt p a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(p a) liikmesriigid peaksid vähemalt säilitama 2007–2013 programmitöö perioodil saavutatud taseme ning kasutama vähemalt 35 % igale maaelu arengu programmile antavast EAFRD kogutoetusest kliimamuutuse leevendamiseks ja sellega kohanemise ning jätkusuutliku maaharimise jaoks, kasutades toetusi, mis on seotud põllumajanduse keskkonna- ja kliima-meetmetega, mahepõllumajandusega, Natura 2000ga, vee raamdirektiiviga, toetustega aladele, millel on looduslikust või muust eripärast tingitud piirangud, investeeringutega metsa ökosüsteemide vastupanuvõime ja keskkonnaväärtuse parandamiseks, metsanduse keskkonna- ja kliimateenustega ning metsakaitsega.

Selgitus

Käimasoleval programmitöö perioodil on juba ette nähtud teise telje jaoks 25 %-line minimaalne kulutus. Seda ei peaks mitte ainult jätkama, vaid suurendama vähemalt 35 %-ni. Kaasatud peaksid olema kõik spetsiifilised keskkonnavalased meetmed (põllumajanduse keskkonna- ja kliimameetmed, mahepõllumajandus, Natura 2000, vee raamdirektiiv, metsakeskkond jne.), kuid välja ei tohiks jätta ka mittespetsiifilisi keskkonnavalaseid meetmeid (vähemsoodsad piirkonnad).

Muudatusettepanek 40

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 9 – lõige 1 – punkti p a – p c (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(p a) selliste metsandusettevõtete minimaalne suurus, mille toetus sõltub metsamajandamiskava või samaväärse dokumendi esitamisest ja metsamajandamiskavasse lisatavatest valitud elurikkuse meetmetest;
(p b) selliste maa-alade ja maatüüpide kindlaksmääramine, mida on võimalik metsastada, et vältida elurikkuse, keskkonna või rohumaa kahjustamist;
(p c) hea metsandustava standard, mis saab maaelu arengu määruse raames metsandusmeetmete toetamise aluseks.

Muudatusettepanek 41

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 15 – lõige 1 – lõik 2

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Toetus võib ka hõlmata lühiajalisi vastastikuseid vahetusi **põllumajandusettevõtte** juhtkonna liikmete tasandil ja põllumajandusettevõtete külastamist.

Toetus võib ka hõlmata lühiajalisi vastastikuseid vahetusi **põllumajandus- või metsandusettevõtte** juhtkonna liikmete tasandil ja põllumajandusettevõtete külastamist.

Muudatusettepanek 42

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 16 – lõige 1 – punkt a

Komisjoni ettepanek

(a) aidata maapiirkondade põllumajandustootjatel, metsa valdajatel ning VKEdel saada kasu nõustamisteenustest, et parandada oma ettevõtte või äriühingu majandus- ja keskkonnategevuse tulemuslikkust ning oma majapidamise, ettevõtte ja/või investeeringu kliimasõbralikkust ja vastupanuvõimet kliimamuutusele;

Muudatusettepanek

(a) aidata maapiirkondade põllumajandustootjatel, metsa valdajatel ning VKEdel saada kasu nõustamisteenustest, et parandada oma ettevõtte või äriühingu majandus- ja keskkonnategevuse tulemuslikkust ning oma majapidamise, ettevõtte ja/või investeeringu kliimasõbralikkust ja vastupanuvõimet kliimamuutusele **ja loomade heaolu, ning aidata põllumajandusettevõtjatel oma toodangut töödelda ja turustada;**

Selgitus

Et tegutseda kooskõlas 2012.–2015. aasta uue loomade heaolu strateegiaga, milles nähakse ette koostoime suurendamine ÜPPga, tuleks loomade heaolu nõustamisteenuste korraldamisel täielikult arvesse võtta, kuna see on täielikult säästva põllumajanduse osa.

Muudatusettepanek 43

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 16 – lõige 1 – punkt c

Komisjoni ettepanek

(c) edendada nõustajate koolitust.

Muudatusettepanek

(c) edendada nõustajate koolitust **konkreetses eesmärgiga edendada edumeelseid säästva põllumajandusliku tootmise süsteeme, nagu mahepõllumajandus.**

Muudatusettepanek 44

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 16 – lõige 3 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Ametiasutused ja organid, kes on valitud osutama nõustamisteenuseid, peavad kasutama asjakohaseid ressursse, s.t neil

Muudatusettepanek

Ametiasutused ja organid, kes on valitud osutama nõustamisteenuseid, peavad kasutama asjakohaseid ressursse, s.t neil

peab olema järjepidevalt koolitatud ja kvalifitseeritud personal ning nõustamiskogemus ja usaldusväarsus asjaomases valdkonnas. Toetusesaajad valitakse konkursikutsete kaudu. Valikumenetlus peab olema objektiivne ja avatud nii avalik-õiguslikele kui ka eraõiguslikele asutustele.

peab olema järjepidevalt koolitatud ja kvalifitseeritud personal ning nõustamiskogemus ja usaldusväarsus asjaomases valdkonnas. Toetusesaajad valitakse konkursikutsete kaudu. Valikumenetlus peab olema objektiivne ja avatud nii avalik-õiguslikele kui ka **kooperatiivsetele ja** eraõiguslikele asutustele.

Muudatusettepanek 45

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 16 – lõige 4 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

4. Põllumajandustootjate nõustamine peab olema seotud vähemalt ühe liidu maaelu arengu prioriteediga ning käsitlema **vähemalt** üht järgmistest aspektidest:

Muudatusettepanek

4. Põllumajandustootjate nõustamine peab olema seotud vähemalt ühe liidu maaelu arengu prioriteediga ning käsitlema üht järgmistest aspektidest:

Selgitus

Selleks et toetada üleminekut säästvamatele põllumajandustavadele, peab põllumajandusettevõtete nõustamisteenuste tõhususe tagamiseks olema kõigis liikmesriikides juurdepääs igakülgsale teabele. Mahepõllumajandus sobib keskkonna- ja kliimanõuete nõudmistele ületamiseks ja säästva põllumajandusliku tootmise arendamiseks eriti hästi. Üleminek mahepõllumajandusele on oluline kohustus ja nõuab uusi teadmisi. Seetõttu tuleb mahepõllumajandust põllumajandusettevõtete nõustamise süsteemis eriti hinnata.

Muudatusettepanek 46

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 16 – lõige 4 – punkt a

Komisjoni ettepanek

(a) määruse (EL) nr HR/2012 VI jaotise 1. peatükis sätestatud **ühte või mitut** kohustuslikku majandamisnõuet **ja/või** hea põllumajandus- ja keskkonnaseisundi nõuet;

Muudatusettepanek

(a) määruse (EL) nr HR/2012 VI jaotise 1. peatükis sätestatud kohustuslikku majandamisnõuet **ja** hea põllumajandus- ja keskkonnaseisundi nõuet;

Selgitus

Selleks et toetada üleminekut säästvamatele põllumajandustavadele, peab põllumajandusettevõtete

nõustamisteenuste tõhususe tagamiseks olema kõigis liikmesriikides juurdepääs igakülgselt teabele. Mahepõllumajandus sobib keskkonna- ja kliimanõuete nõudmistele ületamiseks ja säästva põllumajandusliku tootmise arendamiseks eriti hästi. Üleminek mahepõllumajandusele on oluline kohustus ja nõuab uusi teadmisi. Seetõttu tuleb mahepõllumajandust põllumajandusettevõtete nõustamise süsteemis eriti hinnata.

Muudatusettepanek 47

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 16 – lõige 4 – punkt d

Komisjoni ettepanek

(d) liikmesriikide poolt määratletud väikeste põllumajandusettevõtete ning vähemalt määruse (EL) nr DP/2012 V jaotises osutatud väikepõllumajandustootjate kavas osalevate põllumajandusettevõtete **majandustegevuse** jätkusuutlikku arengut; või

Muudatusettepanek

(d) **vähemalt määruses (EÜ) nr 834/2007 osutatud mahepõllumajandusliku tootmise ning** liikmesriikide poolt määratletud väikeste põllumajandusettevõtete ning vähemalt määruse (EL) nr DP/2012 V jaotises osutatud väikepõllumajandustootjate kavas osalevate põllumajandusettevõtete jätkusuutlikku arengut, **keskkonnavalitsuseid tulemusi ja majandustegevust**; või

Selgitus

Selleks et toetada üleminekut säästvamatele põllumajandustavadele, peab põllumajandusettevõtete nõustamisteenuste tõhususe tagamiseks olema kõigis liikmesriikides juurdepääs igakülgselt teabele. Mahepõllumajandus sobib keskkonna- ja kliimanõuete nõudmistele ületamiseks ja säästva põllumajandusliku tootmise arendamiseks eriti hästi. Üleminek mahepõllumajandusele on oluline kohustus ja nõuab uusi teadmisi. Seetõttu tuleb mahepõllumajandust põllumajandusettevõtete nõustamise süsteemis eriti hinnata.

Muudatusettepanek 48

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 17 – lõige 1 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

1. Käesoleva meetme kohane *teotus* hõlmab põllumajandustootjate liitumist järgmiste kavade ja süsteemidega:

Muudatusettepanek

1. Käesoleva meetme kohane *toetus* hõlmab **üksikute** põllumajandustootjate **ja tootjarühmade või -organisatsioonide** liitumist järgmiste kavade ja süsteemidega:

Muudatusettepanek 49

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 17 – lõige 1 – punkt b – alapunkt i

Komisjoni ettepanek

- i) kõnealuse kava raames toodetud lõpptoote eripära tuleneb selgetest kohustustest, millega tagatakse:
- toote eripäraseid tunnuseid või
 - eripäraseid kasvatus- või tootmismeetodid või
 - lõpptoote kvaliteet, mis on inimeste, loomade või taimede tervise, loomade heaolu või keskkonnakaitse seisukohast oluliselt parem kui see, mida nõutakse kaubandusstandarditega;

Muudatusettepanek

- i) kõnealuse kava raames toodetud lõpptoote eripära tuleneb selgetest kohustustest, millega tagatakse:
- toote eripäraseid tunnuseid või
 - eripäraseid kasvatus- või tootmismeetodid ***nagu mahepõllumajandus*** või
 - lõpptoote kvaliteet, mis on inimeste, loomade või taimede tervise, loomade heaolu või keskkonnakaitse seisukohast oluliselt parem kui see, mida nõutakse kaubandusstandarditega; ***aga ka loodusvarade säästev majandamine, CO2 heitkoguste vähendamine ja GMO-vaba toodang;***

Muudatusettepanek 50

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 17 – lõige 1 – punkt b – alapunkt i – taane 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

- ***lühikesed ja kohalikud toiduainete tarneahelad või***

Muudatusettepanek 51

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 17 – lõige 1 – punkt c

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

- (c) põllumajandustoodete vabatahtliku sertifitseerimise süsteemid, mille kohta liikmesriigid kinnitavad, et need vastavad põllumajandustoodete ja toiduainete vabatahtliku sertifitseerimise süsteemide haldamist käsitlevate liidu parimate tavade

- (c) põllumajandustoodete vabatahtliku sertifitseerimise süsteemid, mille kohta liikmesriigid kinnitavad, et need vastavad põllumajandustoodete ja toiduainete vabatahtliku sertifitseerimise süsteemide haldamist käsitlevate liidu parimate tavade suunistele, ***välja arvatud süsteemid, mille***

suunistele.

raames sertifitseeritakse ainult vastavust põhilistele õigusnõuetele.

Selgitus

Avalikke vahendeid ei või eraldada seadusest kinnipidamise kontrollimiseks. Maaelu arengu toetusi tuleks anda ainult avalike hüvede tootmiseks, mille käigus peetakse näiteks kinni oluliselt kõrgematest keskkonnakaitse või loomade heaolu normidest.

Muudatusettepanek 52

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 18 – pealkiri

Komisjoni ettepanek

Investeeringud materiaalsesse varasse

Muudatusettepanek

Investeeringud materiaalsesse varasse
säästva, tervisliku, kliimasõbraliku ja loomade heaolu arvestava toodangu tagamiseks.

Muudatusettepanek 53

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 18 – lõige 1 – punkt a

Komisjoni ettepanek

(a) parandavad **põllumajandusliku majapidamise üldist tulemuslikkust;**

Muudatusettepanek

(a) parandavad **märkimisväärselt põllumajanduslikku tegevust säästvuse, tervisele tuleneva kasu, kliima ja loomasõbraliku tootmise seisukohast;**

Muudatusettepanek 54

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 18 – lõige 1 – punkt c

Komisjoni ettepanek

(c) on seotud põllumajanduse arendamise ja kohandamise infrastruktuuriga, sealhulgas põllumajandus- ja metsamaale juurdepääsu, maakorralduse ja -paranduse, energiaga varustamise ja veeressursside majandamisega seotud tegevused; või

Muudatusettepanek

(c) on seotud põllumajanduse arendamise ja kohandamise **keskkonnasõbraliku** infrastruktuuriga, sealhulgas põllumajandus- ja metsamaale juurdepääsu, maakorralduse ja -paranduse, energiaga varustamise, **energia säästmise**

ja veeressursside majandamisega seotud tegevused **vastavalt neljandale ja viiendale prioriteedile**; või

Muudatusettepanek 55

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 18 – lõige 1 – punkt d

Komisjoni ettepanek

(d) on mittetootlikud investeeringud, mis on seotud põllumajanduslike ja metsanduslike keskkonnakohustuste, liikide ja elupaikade elurikkuse kaitsestaatuse **või** Natura 2000 ala ning muude programmis kindlaksmääratud kõrge loodusliku väärtusega alade üldkasutusväärtuse suurendamisega.

Muudatusettepanek

(d) on mittetootlikud investeeringud, mis on seotud põllumajanduslike ja metsanduslike keskkonnakohustuste, liikide ja elupaikade elurikkuse kaitsestaatuse, **mahepõllunduse ja loomade kaitse**, Natura 2000 ala ning muude programmis kindlaksmääratud kõrge loodusliku väärtusega alade üldkasutusväärtuse suurendamisega, **samuti kohustustega, mis tulenevad direktiivide 2009/147/EÜ, 92/42/EMÜ ja 2000/60/EÜ rakendamisest, kaasa arvatud esialgsed ning teostatavusuuringud; siia kuuluvad ka artiklis 17 sätestatud investeeringud konkreetsetesse kvaliteedikavadesse;**
(d a) on mittetootlikud investeeringud, mis on vajalikud ülalnimetatud direktiividest tulenevate kohustuslike nõuete täitmiseks.

Muudatusettepanek 56

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 18 – lõige 1 – punkt d a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(d a) puudutavad bioloogilise tõrje meetmeid kui vahendit vähendada või leevendada kahjurite hulka või nende mõju, nt looduslike vaenlaste ja looduslike taimetugevdajate kasutamine, kui need meetmed on aasta lõikes kallimad kui nendele vastavad keemilised vahendid.

Selgitus

Füüsilised investeerimismeetmed võivad olla väga kahjulikud, kui neid ei tasakaalustata keskkonnakaitsevahenditega. Bioloogiline tõrje ei ole praegu võrreldes tavapestitsiididega piisavalt konkurentsivõimeline. See on aga uuenduslik viis pestitsiidide kasutamist vähendada, säilitades samas kahjuritõrje hea taseme.

Muudatusettepanek 57

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 18 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2. Lõike 1 punkti a kohast toetust antakse põllumajanduslikele majapidamistele. Põllumajandusettevõtte ümberkorraldamisse tehtavate investeeringute puhul on toetuskõlblikud üksnes sellised põllumajandusettevõtted, mis ei ületa teatavat suurust; liikmesriigid määravad selle suuruse kindlaks programmis, võttes aluseks liidu maaelu arengu prioriteedi „Iga liiki põllumajanduse konkurentsivõime ja põllumajandusettevõtte elujõulisuse suurendamine” suhtes teostatud SWOT-analüüsi.

välja jäetud

Muudatusettepanek 58

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 18 – lõige 4 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

4 a. Metsavalduste puhul, mis on suuremad teatavast suurusest, mille liikmesriigid peavad programmis kindlaks määrama, sõltub toetus metsamaasse investeerimiseks metsamajandamiskava või bioloogilise mitmekesisuse kaitset sisaldava võrdväärse dokumendi esitamisest. Nimetatud bioloogilise mitmekesisuse kaitse meetmed peaksid vastama metsade säästva majandamise põhimõttele (edaspidi „metsade säästev

majandamine”), mis määratleti Euroopa metsade kaitset käsitleval ministrite konverentsil 1993. aastal.

Selgitus

Just investeeringutel metsamaasse võivad olla bioloogilisele mitmekesisusele väga kahjulikud tagajärjed.

Muudatusettepanek 59

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 19

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel 19

välja jäetud

Loodusõnnetuses ja katastroofides kahjustunud põllumajandusliku tootmise potentsiaali taastamine ning asjakohaste ennetusmeetmete kasutuselevõtmine

1. Käesoleva meetme kohane toetus on:

(a) investeeringud ennetusmeetmetesse, mille eesmärk on vähendada võimalike loodusõnnetuste ja katastroofide tagajärgi;

(b) investeeringud, mille eesmärk on teha korda loodusõnnetuses ja katastroofides kahjustunud põllumajandusmaa ning taastada tootmise potentsiaal.

2. Toetust antakse

põllumajandustootjatele või põllumajandustootjate rühmadele. Toetust võib anda ka avaliku sektori asutustele, kui on võimalik osutada seosele sellise asutuse tehtud investeeringu ja põllumajandustootmise potentsiaali vahel.

Lõike 1 punkti b kohast toetust antakse

tingimusel, et liikmesriigi pädev ametiasutus kinnitab ametlikult, et on toimunud loodusõnnetus, ning et see

õnnetus või direktiivi 2000/29/EÜ kohaselt vastu võetud meetmed

taimehaiguse või kahjuripuhangu likvideerimiseks või selle leviku

piiramiseks on hävitanud vähemalt 30 % vastavast põllumajanduslikust

potentsiaalist.

4. Käesoleva meetme kohast toetust ei anta loodusõnnetuse või katastroofi tõttu saamata jäänud tulu hüvitamiseks.

Liikmesriigid tagavad, et välditakse ülemäärast hüvitamist, mis võib tuleneda käesoleva meetme ning muude riiklike või liidu toetusvahendite või erakindlustusskeemide vahendite ühendamisest.

5. Lõike 1 punkti a kohase toetuse ülemäär on sätestatud I lisas. Kõnealust maksimummäära ei kohaldata rohkem kui ühe toetusesaajaga ühisprojektide suhtes.

6. Komisjonile antakse õigus võtta artiklis 90 sätestatud korras vastu delegeeritud õigusakte, milles käsitletakse käesoleva meetme kohaseid toetuskõlblikke kulusid.

Selgitus

See meede ei vasta programmi eesmärkidele ja on selgelt mõeldud sissetulekutoetuseks. Peale selle peaks kindlustusküsimustega tegelema turg ja selleks ei tuleks kulutada maksumaksja raha. Seetõttu kuulub see teema pigem esimese kui teise samba alla.

Muudatusettepanek 60

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 20 – lõige 4 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Lõike 1 punkti a kohane toetus sõltub äriplaani esitamisest. Äriplaani rakendamine peab algama kuue kuu jooksul alates toetuse andmist käsitleva otsuse kuupäevast.

Muudatusettepanek

Lõike 1 punkti a kohane toetus sõltub äriplaani esitamisest, **mille juurde kuulub mõjuhinnang keskkonnahoidlikkuse suurendamise kohta**. Äriplaani rakendamine peab algama kuue kuu jooksul alates toetuse andmist käsitleva otsuse kuupäevast.

Muudatusettepanek 61

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 20 – lõige 7 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

7 a. Liikmesriigid võtavad enne selle meetme kehtestamist arvesse asjassepuutuvate maapiirkondade sotsiaalseid ja keskkonnatingimusi.

Selgitus

On võimalik, et seda põllumajandusettevõtete ja äriettevõtete arendamise meedet kasutatakse paljude põllumajandusettevõtete ja maapiirkondade ümberkorraldamiseks kogu Euroopas. Selleks et tagada põllumajandusettevõtete ja äriettevõtete arengu sotsiaalselt, ökoloogiliselt ja majanduslikult vastutustundlik areng, mis suurendab majanduslikku elujõulisust, kaitseb keskkonda ja edendab sotsiaalset sidusust maakogukondades, peavad liikmesriigid ilmselgelt kaaluma ümberkorralduste sotsiaalseid ja keskkonna-alaseid tagajärgi.

Muudatusettepanek 62

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 21 – lõige 1 – punkt d

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(d) investeeringud maaelanikkonnale ettenähtud kohalike põhiteenuste (sealhulgas vaba aja tegevused ja kultuur) loomisse, tõhustamisse või laiendamisse ning nendega seotud infrastruktuuri;

(d) investeeringud maaelanikkonnale ettenähtud kohalike põhiteenuste (sealhulgas vaba aja tegevused ja kultuur) loomisse, tõhustamisse või laiendamisse ning nendega seotud infrastruktuuri, **eriti tervishoiu- ja ennetustegevusega tegelevatesse asutustesse;**

Selgitus

Euroopa 2020. aasta strateegia vaimus saab juurde luua kvaliteetseid töökohti (arstid, apteekrid, medõed jne) ja seega suurendada tööhõivet. Lisaks tagatakse nimetatud ettepanekuga tervishoiuteenuste parem piirkondlik kättesaadavus.

Muudatusettepanek 63

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 21 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Käesoleva meetme kohane toetus on ette nähtud **üksnes** väikeinfrastruktuurile, mis on iga liikmesriigi poolt programmis kindlaks määratud. Maaelu arengu programmides võib ette näha erandeid eeskirjadest, mis käsitlevad investeeringuid lairiba-infrastruktuuri ja taastuvatesse energiaallikatesse. Sel juhul tuleb kehtestada selged kriteeriumid, millega tagatakse vastastikune täiendavus liidu muude rahastamisvahendite kohase toetusega.

Muudatusettepanek

2. Käesoleva meetme kohane toetus on ette nähtud väikeinfrastruktuurile, mis on iga liikmesriigi poolt programmis kindlaks määratud. Maaelu arengu programmides võib ette näha erandeid eeskirjadest, mis käsitlevad investeeringuid lairiba-infrastruktuuri ja taastuvatesse energiaallikatesse, **välja arvatud mittedäästvasse biomassi, biogaasi ja agrokütustesse, ja tervishoiu- ning ennetustegevusega tegelevatesse asutustesse**. Sel juhul tuleb kehtestada selged kriteeriumid, millega tagatakse vastastikune täiendavus liidu muude rahastamisvahendite kohase toetusega.

Selgitus

Viimase paari aasta jooksul on saadud järjest rohkem tõendeid, et suuremahuline biomassi ja agrokütuste tootmine võib olla mittedäästev. Seetõttu on tähtis rõhutada, et mitte kõik suuremahulised taastuvenergia projektid ei ole kasulikud või säästvad.

Muudatusettepanek 64

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 21 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel 21 a

Maapiirkondade bioloogilise mitmekesisuse edendamine

1. Selle meetme kohane toetus hõlmab järgmist:

(a) NATURA 2000 alade ja muude kõrge loodusliku väärtusega alade kaitse- ja majandamiskavade koostamine ja ajakohastamine, sealhulgas maapiirkondi puudutavad liikide kaitsmise tegevuskavad;

(b) uuringud, keskkonnaalase teadlikkuse

tõstmise meetmed ja investeeringud, mis on seotud teadlikkuse tõstmisega või looduspärandi vormide taastamise või nende seisundi parandamisega, nagu jõgede või muude lineaarsete või katkematute struktuuride loomine või nende otstarbe taastamine (nt puhkepaigad, mis on looduslike liikide rändele, levikule ja geenivahetusele väga olulised).

2. Lõike 1 b kohased investeeringud on abikõlblikud, kui vastav tegevus viiakse ellu vastavalt majandamiskavadele või muudele looduskaitsekavadele, tingimusel et investeeringud on selgelt seotud liidu 2020. aasta bioloogilise mitmekesisuse strateegiat toetavate eesmärkidega.

Selgitus

Natura 2000, suure põllumajandusliku väärtusega alad ja vee raamdirektiiv nõuavad erimeetmeid, mille kohaselt projekte ellu viia, et rakendada liidu poolt bioloogilise mitmekesisuse strateegias ja vee raamdirektiivis sätestatud nõudeid.

Muudatusettepanek 65

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 22 – pealkiri

Komisjoni ettepanek

Investeeringud metsaala arengusse ja metsade elujõulisuse parandamisse

Muudatusettepanek

Investeeringud **keskkonnasäästliku** metsaala arengusse ja metsade elujõulisuse parandamisse

Muudatusettepanek 66

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 22 – lõige 1 – punkt a

Komisjoni ettepanek

(a) metsastamine ja metsamaa loomine;

Muudatusettepanek

(a) **keskkonnasäästlik** metsastamine ja **keskkonnasäästlik** metsamaa loomine vastavalt asjaomasele biokliimaatilisele tsoonile;

Muudatusettepanek 67

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 22 – lõik 1 – punkt b

Komisjoni ettepanek

(b) **agrometsandussüsteemide** loomine;

Muudatusettepanek

(b) **keskkonnasäästlike agrometsandus- ja puiskarjamaasüsteemide** loomine;

Muudatusettepanek 68

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 22 – lõige 1 – punkt b a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(b a) metsatulekahjude vältimise varustus või infrastruktuur keskmise või suure tulekahjuhuga aladeks liigitatud metsa-aladel; selleks antakse toetust vastavalt artiklile 25. Toetuse saamiseks peavad liikmesriigid määrama nimetatud aladel metsatulekahjude ennetamise varustuse või infrastruktuuri jaoks kaasrahastamise;

Selgitus

Sageli puhkevad tulekahjud samadel metsa-aladel, sest mingit ennetusstrateegiat ei ole rakendatud. Ei ole mõistlik mitu korda järjest samade alade jaoks avalikku toetust anda. Seetõttu on vaja eristada tulekahju tõttu vajalikku taastamist ja tulekahjude ennetamist ning muuta ennetustegevus kõigi metsandusmeetmete ja toetuslepingute prioriteediks ja eeltingimuseks liikmesriikide suure või keskmise metsapõlenguohuga aladel.

Muudatusettepanek 69

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 22 – lõige 1 – punkt c

Komisjoni ettepanek

(c) metsapõlengutest ja loodusõnnetustest (sealhulgas kahjurite levik ja haiguspuhangud ning katastroofid ja kliimaga seotud ohud) tingitud metsakahjustuste **ennetamine ja**

Muudatusettepanek

(c) metsapõlengutest ja loodusõnnetustest (sealhulgas kahjurite levik ja haiguspuhangud ning katastroofid ja kliimaga seotud ohud) tingitud metsakahjustuste kõrvaldamine;

kõrvaldamine;

Muudatusettepanek 70

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 22 – lõige 1 – punkt e

Komisjoni ettepanek

(e) investeeringud **uutesse** metsandustehnoloogiatesse ning metsasaaduste töötlemisse ja turustamisse.

Muudatusettepanek

(e) investeeringud **keskkonnasäästlikesse** metsandustehnoloogiatesse ning metsasaaduste töötlemisse ja turustamisse.

Muudatusettepanek 71

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 22 – lõige 2 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Artiklites **36–40** sätestatud metsa omandiõiguse piiranguid ei kohaldata troopiliste või subtroopiliste metsade ja Assooride, Madeira, Kanaari saarte, nõukogu määruse (EMÜ) nr 2019/93 tähenduses väiksemate Egeuse mere saarte ning Prantsusmaa ülemere departemangude territooriumide metsaga kaetud alade suhtes.

Muudatusettepanek

Artiklites **23–27** sätestatud metsa omandiõiguse piiranguid ei kohaldata troopiliste või subtroopiliste metsade ja Assooride, Madeira, Kanaari saarte, nõukogu määruse (EMÜ) nr 2019/93 tähenduses väiksemate Egeuse mere saarte ning Prantsusmaa ülemere departemangude territooriumide metsaga kaetud alade suhtes. **Artiklites 23–27 ette nähtud omandiõiguse piirangud ei kehti keskkonnakaitse põhjendustel antava toetuse kohta, näiteks erosioonikaitse või metsavarude laiendamine, mis aitab kliimamuutust leevendada.**

Muudatusettepanek 72

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 22 – lõige 2 – lõik 2

Komisjoni ettepanek

Ettevõtete puhul, mis on suuremad teatavast suurusest, mille liikmesriigid peavad programmis kindlaks määrama,

Muudatusettepanek

Ettevõtete puhul, mis on suuremad teatavast suurusest, mille liikmesriigid peavad programmis kindlaks määrama,

sõltub toetus täpsustatud ennetuseesmärkidega metsamajandamiskava või samaväärse dokumendi esitamisest, mis on kooskõlas metsade säästva majandamise põhimõttega (edaspidi „metsade säästev majandamine”), mis määratleti Euroopa metsade kaitset käsitleval ministrite konverentsil 19931. aastal.

sõltub toetus täpsustatud ennetuseesmärkidega metsamajandamiskava või **elurikkuse kaitse meetmeid sisaldava** samaväärse dokumendi esitamisest, mis on kooskõlas metsade säästva majandamise põhimõttega (edaspidi „metsade säästev majandamine”), mis määratleti Euroopa metsade kaitset käsitleval ministrite konverentsil 19931. aastal.

Selgitus

Seda meedet on varem liiga sageli rakendatud keskkonda arvesse võtmata. Seetõttu tuleks see eraldi ära märkida, et tagada keskkonna kahjustamise vältimine. ELi bioloogilise mitmekesisuse strateegia eesmärkide toetamiseks peaksid metsamajandamiskavad sisaldama ka konkreetseid bioloogilise mitmekesisuse kaitse meetmeid.

Muudatusettepanek 73

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 22 – lõige 3 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(3 a) Kõik meetmed peavad olema kooskõlas ÜPP keskkonnaeesmärkidega.

Selgitus

Meedet „Investeeringud metsaala arengusse ja metsade elujõulisuse parandamisse” on varem liiga sageli rakendatud keskkonda arvesse võtmata, mistõttu tuleks see eraldi ära märkida, et tagada keskkonna kahjustamise vältimine.

Muudatusettepanek 74

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 22 – lõik 3 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(3 b) Metsameetmete toetamine peaks põhinema heade metsamajandamistavade standardil.

Toetatakse ainult säästvaid metsamajandamistavasid.

Muudatusettepanek 75

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 23 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Artikli 22 lõigu 1 punkti a kohast toetust antakse **eraisikute** maaomanikele ja rentnikele, omavalitsustele ja nende liitudele, see hõlmab istutamiskulude hüvitamist ja iga-aastast toetust hektari kohta, et hüvitada hooldusega seotud kulud, sealhulgas kevadise ja sügisese sanitaarraie kulud maksimaalselt **10** aasta jooksul.

Muudatusettepanek

1. Artikli 22 lõigu 1 punkti a kohast toetust antakse maaomanikele ja rentnikele, omavalitsustele ja nende liitudele **ning muudele maavaldajatele**, see hõlmab istutamiskulude hüvitamist ja iga-aastast toetust hektari kohta, et hüvitada hooldusega seotud kulud, sealhulgas kevadise ja sügisese sanitaarraie kulud maksimaalselt **15** aasta jooksul.

Muudatusettepanek 76

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 23 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Toetuskõlblikud on nii põllumajandusmaad kui ka mittepõllumajandusmaad. Istutatud liigid kohanevad piirkonna keskkonna- ja kliimaatiliste tingimustega **ning** vastavad keskkonna miinimumnõuetele. Toetust ei anta lühikese raieringiga madalmetsa, jõulupuude või energia tootmiseks mõeldud kiirekasvuliste puude istutamiseks. Piirkondades, kus metsastamine on karmide mullastiku- ja kliimatingimuste tõttu raske, võib toetust anda kohalike tingimustega sobivamate muude mitmeaastaste puittaimeliikide (nt põõsad ja põõsastikud) istutamiseks.

Muudatusettepanek

2. Toetuskõlblikud on nii põllumajandusmaad kui ka mittepõllumajandusmaad. Istutatud liigid kohanevad piirkonna keskkonna- ja kliimaatiliste tingimustega, vastavad keskkonna miinimumnõuetele **ning on asjaomasesse biokliimaatilisse tsooni sobivad**. Toetust ei anta lühikese raieringiga madalmetsa, jõulupuude või energia tootmiseks mõeldud kiirekasvuliste puude istutamiseks. Piirkondades, kus metsastamine on karmide mullastiku- ja kliimatingimuste tõttu raske, võib toetust anda kohalike tingimustega sobivamate muude mitmeaastaste puittaimeliikide (nt põõsad ja põõsastikud) istutamiseks.

Muudatusettepanek 77

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 23 – lõige 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2 a. Liikmesriigid määravad metsastamiseks sobivad alad, et tagada, et istutamine ei mõju kahjulikult keskkonnale ja bioloogilisele mitmekesisusele.

Selgitus

Oluline on toetuse andmisel välistada igasugune kahjulik valedel liikide ja valesse kohta istutamine.

Muudatusettepanek 78

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 23 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

3. Komisjonile antakse õigus võtta artiklis 90 sätestatud korras vastu delegeeritud õigusakte, milles käsitletakse lõikes 2 osutatud keskkonna miinimumnõuete määratlemist.

3. Komisjonile antakse õigus võtta artiklis 90 sätestatud korras vastu delegeeritud õigusakte, milles käsitletakse lõikes 2 osutatud keskkonna miinimumnõuete määratlemist. **Keskkonna miinimumnõuded järgivad Euroopa Keskkonnaameti tüpoloogilist liigitamist ja hõlmavad kõiki Euroopa metsade eri liike.**

Muudatusettepanek 79

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 24 – pealkiri

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Agrometsandussüsteemide loomine

Agrometsandussüsteemide **ja**
puiskarjamaasüsteemide loomine

Muudatusettepanek 80

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 24 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Agrometsandussüsteemid on maakasutussüsteemid, mille puhul puid kasvatatakse samal maal kombinatsioonis **ekstensiivpõllumajandusega**. Liikmesriigid määravad kindlaks hektarile istutatavate puude maksimumarvu, võttes arvesse kohalikke mullastiku- ja kliimatingimusi, metsataimede liike ning vajadust tagada maa põllumajanduslik kasutamine.

Muudatusettepanek

2. Agrometsandussüsteemid on maakasutussüsteemid, mille puhul puid kasvatatakse samal maal kombinatsioonis **põllumajandusega**. Liikmesriigid määravad kindlaks hektarile istutatavate puude maksimumarvu, võttes arvesse kohalikke mullastiku- ja kliimatingimusi, metsataimede liike ning vajadust tagada maa põllumajanduslik kasutamine.

Muudatusettepanek 81

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 25 – lõige 1 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

1. Artikli 22 lõike 1 punkti **c** kohast toetust antakse erametsaomanikele ning avaliku sektori osalusega ja avaliku sektori metsaomanikele, omavalitsustele, riigimetsa haldajatele ja nende liitudele, et katta kulusid, mis on seotud järgmisega:

Muudatusettepanek

1. Artikli 22 lõike 1 punkti **b alapunkti a** kohast toetust antakse erametsaomanikele ning avaliku sektori osalusega ja avaliku sektori metsaomanikele, omavalitsustele, riigimetsa haldajatele ja nende liitudele, et katta kulusid, mis on seotud järgmisega:

Muudatusettepanek 82

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 25 – lõige 1 – punkt a

Komisjoni ettepanek

(a) **kaitseotstarbelise** infrastruktuuri loomine. **Kui kõne all on** tule tõkestusvööndid, **siis võib toetus katta ka hoolduskulusid**. Toetust ei anta põllumajandusega seotud tegevustele põllumajanduse keskkonnakaitse kohustustega hõlmatud aladel;

Muudatusettepanek

(a) **ennetava** infrastruktuuri loomine (**metsarajad, veevõtukohad, kraavid, tule tõkestusvööndid**), **mis moodustab võrgustiku metsaga kaetud alade kaitseks kooskõlas kohalike ja piirkondlike metsatulekahjude ennetuskavadele**. Toetust ei anta põllumajandusega seotud tegevustele, **eelkõige** põllumajanduse keskkonnakaitse kohustustega hõlmatud

aladel;

Muudatusettepanek 83

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 25 – lõik 1 – punkt b

Komisjoni ettepanek

(b) metsatulekahjude ja muude loodusõnnetuste vastu võetavad kohalikud väikesemahulised ennetusmeetmed;

Muudatusettepanek

(b) metsatulekahjude ja muude loodusõnnetuste vastu võetavad kohalikud väikesemahulised ennetusmeetmed;
nendele meetmetele antakse toetust ainult juhul, kui need on kooskõlas kohalike ja piirkondlike metsatulekahjude ennetuskavadega;

Muudatusettepanek 84

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 25 – lõige 1 – punktid c ja d

Komisjoni ettepanek

(c) metsatulekahjude, kahjurite leviku ja haiguspuhangute ***seire-*** ja teavitusvahendite ***hankimiseks ja täiustamiseks;***

(d) metsapõlengutest ja muudest loodusõnnetustest (sealhulgas kahjurite levik, haiguspuhangud ning katastroofid ja kliimamuutusega seotud sündmused) tingitud metsakahjustuste ennetamiseks ja kõrvaldamiseks.

Muudatusettepanek

(c) metsatulekahjude, kahjurite leviku ja haiguspuhangute ***ohu prognoosimis-*** ja ***seirevahendite ning*** teavitusvahendite ***hankimine ja täiustamine metsaga kaetud aladel;***

Muudatusettepanek 85

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 25 – lõige 2 – lõik 3

Komisjoni ettepanek

Metsatulekahjude ennetamiseks ettenähtud toetust ***võib*** anda metsaaladele, mis on liikmesriikide kehtestatud

Muudatusettepanek

Kooskõlas artikli 22 lõike 1 punktiga b a võib metsatulekahjude ennetamiseks ettenähtud toetust anda metsaaladele, mis

metsakaitsekavades liigitatud keskmise või suure põlenguriskiga aladeks.

on liikmesriikide kehtestatud metsakaitsekavades liigitatud keskmise või suure põlenguriskiga aladeks. **Artikli 22 lõike 1 punkti c kohast toetust antakse ainult juhul, kui eelnevalt on antud artikli 22 lõike 1 punkti b a kohast toetust.**

Muudatusettepanek 86

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 25 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

3. Lõike 1 punkti d kohase toetuse andmise eelduseks on liikmesriigi pädeva ametiasutuse ametlik kinnitus selle kohta, et loodusõnnetus on toimunud ning et see õnnetus või direktiivi 2000/29/EÜ kohaselt vastu võetud meetmed taimehaiguse või kahjurite leviku tõkestamiseks või piiramiseks on hävitanud vähemalt 30 % vastavast metsamajanduslikust potentsiaalist. Kõnealune protsendimäär määratakse kindlaks kas vahetult õnnetusele eelnenud kolmeaastase perioodi kestel eksisteerinud keskmise metsanduspotsiaali alusel või õnnetusele eelnenud viieaastase perioodi kestel eksisteerinud keskmise metsanduspotsiaali alusel, jättes välja kõige kõrgema ja kõige madalama näitaja.

välja jäetud

Selgitus

Lõige 3 on viidud üle artiklisse 26.

Muudatusettepanek 87

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 25 – lõige 4

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

4. Käesoleva meetme kohast toetust ei anta loodusõnnetuse tõttu saamata

välja jäetud

jäänud tulu hüvitamiseks.

Liikmesriigid tagavad, et välditakse ülemäärast hüvitamist, mis võib tuleneda käesoleva meetme ning muude riiklike või liidu toetusvahendite või erakindlustusskeemide vahendite ühendamisest.

Selgitus

Lõige 4 on viidud üle artiklisse 26.

Muudatusettepanek 88

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 26 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Artikli 22 lõike 1 **punkti** d kohast toetust antakse füüsilistele isikutele, erametsaomanikele, eraõiguslikele või avaliku sektori osalusega asutustele, omavalitsustele ja nende liitudele. Riigimetsa puhul võib toetust anda ka selliseid metsi haldavatele asutustele, kes ei kuulu riigieelarve alla.

Muudatusettepanek

1. Artikli 22 lõike 1 **punktide c ja** d kohast toetust antakse füüsilistele isikutele, erametsaomanikele, eraõiguslikele või avaliku sektori osalusega asutustele, omavalitsustele ja nende liitudele. Riigimetsa puhul võib toetust anda ka selliseid metsi haldavatele asutustele, kes ei kuulu riigieelarve alla.

Muudatusettepanek 89

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 26 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Investeeringute eesmärk on täita kohustusi, mis on võetud keskkonnaalaste eesmärkide saavutamiseks või ökosüsteemi teenuste osutamiseks ja/või asjaomase piirkonna metsa ja metsaala üldkasutusväärtuse suurendamiseks või metsa ökosüsteemide kliimamuutuse leevendusmeetmete potentsiaali tõhustamiseks, võttes arvesse majanduskasu saamise võimalust pikaajalises perspektiivis.

Muudatusettepanek

2. Investeeringute eesmärk on:

(a) metsapõlengutest ja muudest loodusõnnetustest (sealhulgas kahjurite levik, haiguspuhangud, kliimamuutus ja katastroofid) tingitud metsakahjustuste ennetamine ja kõrvaldamine;

(b) kohustuste täitmine, mis on võetud keskkonnavalaste eesmärkide saavutamiseks või ökosüsteemi teenuste osutamiseks ja/või asjaomase piirkonna metsa ja metsaala üldkasutusväärtuse suurendamiseks või metsa ökosüsteemide kliimamuutuse leevendusmeetmete potentsiaali tõhustamiseks, võttes arvesse majanduskasu saamise võimalust pikaajalises perspektiivis.

Muudatusettepanek 90

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 26 – lõige 2 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2 a. Lõike 2 punkti a kohase toetuse andmise eelduseks on liikmesriigi pädeva ametiasutuse ametlik kinnitus selle kohta, et loodusõnnetus on toimunud ning et see õnnetus või direktiivi 2000/29/EÜ kohaselt vastu võetud meetmed taimehaiguse või kahjurite leviku tõkestamiseks või piiramiseks on hävitanud vähemalt 30 % vastavast metsamajanduslikust potentsiaalist. Kõnealune protsendimäär määratakse kindlaks kas vahetult õnnetusele eelnenud kolmeaastase perioodi kestel eksisteerinud keskmise metsanduspotentsiaali alusel või õnnetusele eelnenud viieaastase perioodi kestel eksisteerinud keskmise metsanduspotentsiaali alusel, jättes välja kõige kõrgema ja kõige madalama näitaja.

Muudatusettepanek 91

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 26 – lõik 2 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2 b. Lõike 2 punkti a kohast toetust ei anta loodusõnnetuse tõttu saamata jäänud tulu hüvitamiseks. Liikmesriigid tagavad, et välditakse ülemäärast hüvitamist, mis võib tuleneda käesoleva meetme ning muude riiklike või liidu toetusvahendite või erakindlustusskeemide vahendite ühendamisest.

Muudatusettepanek 92

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 27 – pealkiri

Komisjoni ettepanek

Investeeringud **uutesse** metsandustehnoloogiatesse ning metsandustoodete töötlemisse ja turustamisse

Muudatusettepanek

Investeeringud **keskkonnasäästlikesse** metsandustehnoloogiatesse ning metsandustoodete töötlemisse ja turustamisse.

Muudatusettepanek 93

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 27 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Artikli 22 lõike 1 punkti e kohast toetust antakse erametsaomanikele, omavalitsustele ja nende liitudele ning VKEdele investeeringuteks, **millega suurendatakse metsanduse potentsiaali või** mis on seotud metsasaaduste lisandväärtust suurendava töötlemise ja turustamisega. Assooride, Madeira, Kanaari saarte, määruse (EMÜ) nr 2019/93 tähenduses väiksemate Egeuse mere saarte ja Prantsuse ülemeredepartemangude territooriumidel võib toetust anda ka muudele kui väike- ja keskmise suurusega

Muudatusettepanek

1. Artikli 22 lõike 1 punkti e kohast toetust antakse erametsaomanikele, omavalitsustele ja nende liitudele ning VKEdele investeeringuteks **keskkonnasäästlikesse metsandustehnoloogiatesse või investeeringuteks**, mis on seotud metsasaaduste lisandväärtust suurendava töötlemise ja turustamisega. Assooride, Madeira, Kanaari saarte, määruse (EMÜ) nr 2019/93 tähenduses väiksemate Egeuse mere saarte ja Prantsuse ülemeredepartemangude territooriumidel

ettevõtetele.

võib toetust anda ka muudele kui väike- ja keskmise suurusega ettevõtetele.

Muudatusettepanek 94

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 27 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Investeeringud metsade **majandusliku väärtuse** parandamisse tuleb teha metsandusettevõtte tasandil ja need võivad sisaldada investeeringuid mulda ja maavarasid säästvasse metsatehnikasse ja töövõttesse.

Muudatusettepanek

2. Investeeringud metsade **keskkonnaväärtuse** parandamisse tuleb teha metsandusettevõtte tasandil ja need võivad sisaldada investeeringuid **suure keskkonnaväärtusega**, mulda ja maavarasid säästvasse metsatehnikasse ja töövõttesse.

Muudatusettepanek 95

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 29 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. Põllumajanduse keskkonna- ja kliimatoetuse maksed hõlmavad ainult neid kohustusi, mis on rangemad kui määruse (EL) nr HR/2012 VI jaotise I peatükis kehtestatud vastavad kohustuslikud nõuded ning muud määruse (EL) nr DP/2012 III jaotise 2. peatükis kehtestatud vastavad kohustuslikud nõuded, vastavad minimaalsed väetiste ja taimekaitsevahendite kasutuse nõuded ning muud asjakohased siseriiklike õigusaktidega kehtestatud kohustuslikud nõuded. Kõik sellised kohustuslikud nõuded esitatakse programmis.

Muudatusettepanek

3. Põllumajanduse keskkonna- ja kliimatoetuse maksed hõlmavad ainult neid kohustusi, mis on **oluliselt** rangemad kui määruse (EL) nr HR/2012 VI jaotise I peatükis kehtestatud vastavad kohustuslikud nõuded ning muud määruse (EL) nr DP/2012 III jaotise 2. peatükis kehtestatud vastavad kohustuslikud nõuded, vastavad minimaalsed väetiste ja taimekaitsevahendite kasutuse nõuded ning muud asjakohased siseriiklike õigusaktidega kehtestatud kohustuslikud nõuded. Kõik sellised kohustuslikud nõuded esitatakse programmis.

Muudatusettepanek 96

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 29 – lõige 5

Komisjoni ettepanek

5. Käesoleva meetme kohased kohustused võetakse **viie kuni seitsme aasta pikkuseks** ajavahemikuks. Kui aga on vaja saavutada või säilitada kavandatud keskkonnavalast kasu, võivad liikmesriigid määrata oma maaelu arengu programmides teatavat liiki kohustuste jaoks pikema ajavahemiku, muu hulgas sel viisil, et pärast esialgse perioodi lõppu nähakse ette kõnealuse ajavahemiku iga-aastane pikendamine.

Muudatusettepanek

5. Käesoleva meetme kohased kohustused võetakse **programmis määratud ajavahemikuks ja kehtestatakse võimalikult suure paindlikkusega toetuse maksmise aja seisukohast**. Kui aga on vaja saavutada või säilitada kavandatud keskkonnavalast kasu, võivad liikmesriigid määrata oma maaelu arengu programmides teatavat liiki kohustuste jaoks pikema ajavahemiku, muu hulgas sel viisil, et pärast esialgse perioodi lõppu nähakse ette kõnealuse ajavahemiku iga-aastane pikendamine. **Liikmesriigid võivad määrata maaelu arengu programmides teatavat liiki kohustuste jaoks ka lühema ajavahemiku, juhul kui on tõendatud, et see ei vähenda keskkonnavalast kasu. Liikmesriigid võivad muuta nimetatud ajavahemiku alaliseks, kui kohustused on kirja pandud maakasutusele seatud servituuti, mis kantakse riiklikku maakatastrisse.**

Selgitus

Paljud põllumajandustootjad ei soovi viieaastaseks ajavahemikuks teatavat liiki kohustusi võtta, mistõttu võimalik keskkonnavalane kasu võib kaotsi minna. Lubatud peaks olema kohustuste võtmine üheks aastaks, juhul kui liikmesriik suudab tõendada, et see ei sea ohtu keskkonna- ja kliimaalaste eesmärkide saavutamist. Selline kohustuste võtmine võiks olla mõeldav näiteks pestitsiidivaba põllumajandustootmise osas (enamiku pestitsiidide pritsimine annab tulemusi ainult samal aastal ja ei tõrju enam kahjureid järgmisel aastal).

Muudatusettepanek 97

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 29 – lõige 8 – lõik 2

Komisjoni ettepanek

Käesoleva meetme kohast toetust ei anta kohustuste puhul, mis on hõlmatud mahepõllumajandusmeetmega.

Muudatusettepanek

Käesoleva meetme kohast toetust ei anta kohustuste puhul, mis on hõlmatud mahepõllumajandusmeetmega. **Sellest meetmest ei toetata kohustusi, mis on kasulikud kliimale, kuid omavad kahjulikku mõju keskkonnale.**

Selgitus

Esiteks on tähtis, et kliimaküsimuste lisamisel põllumajanduse keskkonnameetmetele oleks positiivne mõju. Teiseks tuntakse muret, et uus lähteolukord rikub ülemineku vanadelt põllumajanduse keskkonnameetmetelt uutele. Eritähelepanu tuleks seetõttu pöörata selle tagamisele, et kavade rakendamine ja nende mõju ei väheneks. Kolmandaks on oluline ka see, et oleks garantii, et need meetmed kestavad kuni programmiperioodi lõpuni.

Muudatusettepanek 98

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 29 – lõige 9

Komisjoni ettepanek

9. Toetust võib anda põllumajanduse geneetiliste ressursside säilitamiseks tehtavate toimingute jaoks, mis ei kuulu lõigete 1–8 reguleerimisalasse.

Muudatusettepanek

9. Toetust võib anda põllumajanduse geneetiliste ressursside säilitamiseks **ja säästvaks kasutamiseks** tehtavate toimingute jaoks, mis ei kuulu lõigete 1–8 reguleerimisalasse.

Muudatusettepanek 99

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 29 – lõige 10 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

10 a. Uute või olemasolevate keskkonnakavade väljatöötamisel järgmiseks programmiperioodiks peaksid liikmesriigid kavade rakendamismäära säilitamiseks ja nende mõju suurendamiseks eelistama eelhindamise põhjal põllumajanduse keskkonnameetmeid, mis toimivad keskkonna mõttes põllumajandusettevõtete ja piirkondlikul tasemel paremini.

Selgitus

Esiteks on tähtis, et kliimaküsimuste lisamisel põllumajanduse keskkonnameetmetele oleks positiivne mõju. Teiseks tuntakse muret, et uus lähteolukord rikub ülemineku vanadelt põllumajanduse keskkonnameetmetelt uutele. Eritähelepanu tuleks seetõttu pöörata selle tagamisele, et kavade rakendamine ja nende mõju ei väheneks. Kolmandaks on oluline ka see, et oleks garantii, et need meetmed kestavad kuni programmiperioodi lõpuni.

Muudatusettepanek 100

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 29 – lõige 10 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

10 b. Liikmesriigid soodustavad põllumajandusettevõtjate liitumist keskkonnakavadega kuni programmiperioodi lõpuni, kui eesmärgid on veel saavutamata.

Selgitus

Esiteks on tähtis, et kliimaküsimuste lisamisel põllumajanduse keskkonnameetmetele oleks positiivne mõju. Teiseks tuntakse muret, et uus lähteolukord rikub ülemineku vanadelt põllumajanduse keskkonnameetmetelt uutele. Eritähelepanu tuleks seetõttu pöörata selle tagamisele, et kavade rakendamine ja nende mõju ei väheneks. Kolmandaks on oluline ka see, et oleks garantii, et need meetmed kestavad kuni programmiperioodi lõpuni.

Muudatusettepanek 101

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 30 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1. Käesoleva meetme kohast toetust antakse kasutatava põllumajandusmaa hektari kohta põllumajandustootjatele või põllumajandustootjate rühmadele, kes vabatahtlikult lähevad üle nõukogu määruses (EÜ) nr 834/2007 määratletud mahepõllumajandusliku tootmise tavadele ja meetoditele või neid säilitavad.

1. Käesoleva meetme kohast toetust antakse kasutatava põllumajandusmaa hektari kohta põllumajandustootjatele või põllumajandustootjate rühmadele, kes vabatahtlikult lähevad üle nõukogu määruses (EÜ) nr 834/2007 määratletud mahepõllumajandusliku tootmise tavadele ja meetoditele või neid säilitavad.
Käesoleva meetme lisamine maaelu arengu programmi on kohustuslik.

Muudatusettepanek 102

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 30 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. Käesoleva meetme kohased kohustused võetakse viie kuni seitsme aasta pikkuseks ajavahemikuks. Kui toetust antakse mahepõllumajanduse säilitamiseks, võivad liikmesriigid oma maaelu arengu programmides näha ette iga-aastase pikendamise pärast esialgse perioodi lõppemist.

Muudatusettepanek

3. Käesoleva meetme kohased kohustused võetakse viie kuni seitsme aasta pikkuseks ajavahemikuks. ***Liikmesriigid loovad mehhanismi, mis stimuleerib põllumajandustootjaid osalema 2020. aasta järgses järelmeetmes, et edendada käesoleva meetme kasutamist ka pärast 2015. aastat.*** Kui toetust antakse mahepõllumajanduse säilitamiseks, võivad liikmesriigid oma maaelu arengu programmides näha ette iga-aastase pikendamise pärast esialgse perioodi lõppemist.

Muudatusettepanek 103

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 30 – lõige 5 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

5 a. Liikmesriigid sätestavad oma maaelu arengukavades, kuidas seda meedet saaks siduda muude määruses sätestatud meetmetega, osutades eelkõige artiklitele 17, 18, 28, 29, 31 ja 36, et suurendada mahepõllumajandust ja täita keskkonnavalasid ja maaelu majandusliku arengu eesmärgid.

Selgitus

Määruses tuleks selgelt välja tuua mahepõllumajandustoetuse saajate võimalus siduda mahepõllumajanduse meede muude määruses sätestatud meetmetega. Selleks tuleb teha liikmesriikidele kohustuseks näidata oma maaelu arengu kavas, kuidas saaks meetmeid keskkonnavalaste ja majandusarengu eesmärkide täitmiseks kõige paremini omavahel kombineerida, võttes arvesse Euroopa mahepõllumajandusliku toidu ja mahepõllumajanduse tegevuskava.

Muudatusettepanek 104

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 31 – lõige 1**

Komisjoni ettepanek

1. Käesoleva meetme kohane toetus on iga-aastane toetus, mida makstakse kasutusel oleva põllumajandus- või metsamaa hektari kohta, et hüvitada toetusesaajate kantud kulusid ja saamatajäänud tulu, mis on tingitud ebasoodsatest tingimustest asjaomastel aladel seoses direktiivide 92/43/EMÜ, 2009/147/EÜ ja 2000/60/EÜ rakendamisega.

Muudatusettepanek

1. Käesoleva meetme kohane toetus on iga-aastane toetus, mida makstakse kasutusel oleva põllumajandus- või metsamaa hektari kohta, et hüvitada toetusesaajate kantud kulusid ja saamatajäänud tulu, mis on tingitud ebasoodsatest tingimustest asjaomastel aladel seoses direktiivide 92/43/EMÜ, 2009/147/EÜ ja 2000/60/EÜ rakendamisega. ***Alaliste kohustuste korral võib toetust maksta ühekordse kindlasummalise väljamaksena kasutusel oleva põllumajandus- või metsamaa hektari kohta kogu hüvitise ulatuses. Sellisel juhul peavad kohustused olema kirja pandud maakasutusele seatud servituuti ning kantud riiklikku maakatastrisse. Nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel võib toetust anda hektari asemel muu ühiku (nt vooluveekogu kilomeeter) maksumuse alusel.***

Toetust võib anda ka materiaalseks ja/või mittemateriaalseks mittetootlikeks investeeringuteks, mis on vajalikud direktiividest 2009/147/EÜ, 92/43/EMÜ ja 2000/60/EÜ tulenevate nõuete täitmiseks.

Muudatusettepanek 105

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 31 – lõik 6 – punkt b

Komisjoni ettepanek

(b) muud piiritletud looduskaitsealad, mille puhul põllumajandusele või metsadele kohaldatakse keskkonnapiiranguid ***seoses*** direktiivi 92/43/EMÜ artikli 10 ***rakendamisega***. Kõnealused alad ei tohi ületada ühe maaelu arengu programmi kohta 5 % Natura 2000 territoriaalsesse kohaldamisaladesse kuuluvatest aladest;

Muudatusettepanek

(b) muud piiritletud looduskaitsealad, mille puhul põllumajandusele või metsadele kohaldatakse keskkonnapiiranguid, ***mis aitavad kaasa*** direktiivi 92/43/EMÜ ***IV lisas toodud liikide populatsioonide parandamisele, direktiivi 92/43/EMÜ artikli 10 rakendamisele ja direktiivi 2009/147/EÜ artikli 1 kohaselt kõikidele linnuliikidele. Käesolevas punktis nimetatud*** kõnealused alad ei tohi ületada

ühe maaelu arengu programmi kohta 7 %
Natura 2000 territoriaalsesse
kohaldamisaladesse kuuluvatest aladest;

Selgitus

On tähtis, et seda meetet kasutataks liikide kaitseks ka väljaspool Natura 2000 alasid, eelkõige liikide puhul, mis on Euroopas eriti ohustatud. Täpsustamiseks tuleks selgitada, millised on need kaitset vajavad liigid ja elupaigad. On tähtis, et nimetatud direktiividega hõlmatud aladele antav toetus sõltuks konkreetsete majandamiskohustuste olemasolust, et soodustada direktiivide eesmärkide täitmiseks vajalike muudatuste tegemist maa majandamises.

Muudatusettepanek 106

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 31 – lõige 6 – punkt c

Komisjoni ettepanek

(c) põllumajandusalad, mis direktiivi 2000/60/EÜ kohaselt kuuluvad vesikondade majandamiskavadesse.

Muudatusettepanek

(c) põllumajandusalad **ja metsaalad**, mis direktiivi 2000/60/EÜ kohaselt kuuluvad vesikondade majandamiskavadesse.

Muudatusettepanek 107

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 31 – lõige 7 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

7 a. Liikmesriigid tagavad, et rahastamiskavas on eraldi eelarve Natura 2000 põllumajanduslikele alade, Natura 2000 metsaalade ja vee raamdirektiivi kohaste toetuste jaoks.

Selgitus

On oluline näha, kui suur osa selle meetme eelarvest eraldatakse metsale ja kui palju põllumajandusmaale. See on läbipaistvuse huvides, sest varem eksisteerisid eraldi meetmed.

Muudatusettepanek 108

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 32 – lõige 5

Komisjoni ettepanek

5. Liikmesriigid võivad käesoleva meetme kohast toetust anda ajavahemikus 2014–2017 põllumajandustootjatele piirkondades, mis vastasid 2007–2013 programmitöö perioodil toetuse saamise tingimustele määruse (EÜ) nr 1698/2005 artikli 36 lõike a alapunkti ii kohaselt, kuid ei ole enam toetuskõlblikud pärast artikli 46 lõikes 3 osutatud uut piirkondade piiritlemist. Kõnealune toetus väheneb järk-järgult alates 2014. aastast, mil toetuse määr on võrreldes 2013. aastaga 80 % ning lõpuks 2017. aastal 20 %.

Muudatusettepanek 109

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 33 – lõige 1 – punkt c a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

välja jäetud

**(c a) Kõrge loodusliku väärtusega
põllumajandussüsteemid.**

Muudatusettepanek 110

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 33 – lõige 3 – lõik 1**

Komisjoni ettepanek

Muud kui mägialad vastavad artikli 32 kohase toetuse saamise tingimustele ja neid käsitatakse oluliste looduslike piirangutega aladena, kui vähemalt **66 %** kasutatavast põllumajandusmaast vastab lävendi poolest vähemalt ühele II lisas loetletud kriteeriumile. Selle tingimuse täitmine peab olema tagatud kohalike haldusüksuste („LAU 2”) **vastaval** tasandil.

Muudatusettepanek

Muud kui mägialad vastavad artikli 32 kohase toetuse saamise tingimustele ja neid käsitatakse oluliste looduslike piirangutega aladena, kui vähemalt **50 %** kasutatavast põllumajandusmaast vastab lävendi poolest **kas** vähemalt ühele II lisas loetletud kriteeriumile **või liikmesriikide tasandil praegu kehtiva indeksisüsteemi kombineeritud biofüüsikalistele kriteeriumidele**. Selle tingimuse täitmine peab olema tagatud kohalike haldusüksuste („LAU 2”) **või neist väiksemate üksuste,**

näiteks omavalitsusüksuste tasandil.

Muudatusettepanek 111

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 33 – lõige 3 – lõik 2

Komisjoni ettepanek

Käesoleva lõike kohaste alade piiritlemisel teevad liikmesriigid objektiivsete kriteeriumide alusel tasandamise, et jätta välja alad, mille kohta on kooskõlas esimese lõiguga olulisest looduslikust eripärast tingitud piirangud dokumenteeritud, kuid nende piirangute mõju on ületatud investeeringute või majandustegevuse abil.

Muudatusettepanek

Käesoleva lõike kohaste alade piiritlemisel **(muud kui II lisas nimetatud kliimakriteeriumist tingitud looduslike piirangutega alad)** teevad liikmesriigid objektiivsete kriteeriumide alusel tasandamise, et jätta välja alad, mille kohta on kooskõlas esimese lõiguga olulisest looduslikust eripärast tingitud piirangud dokumenteeritud, kuid nende piirangute mõju on ületatud investeeringute või majandustegevuse abil.

Muudatusettepanek 112

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 34 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Käesoleva meetme kohast loomade heaolu toetust antakse põllumajandustootjatele, kes vabatahtlikult teostavad toiminguid, mis hõlmavad ühte või mitut loomade heaolu parandavat kohustust.

Muudatusettepanek

1. Käesoleva meetme kohast loomade heaolu toetust antakse põllumajandustootjatele, kes vabatahtlikult teostavad toiminguid, mis hõlmavad ühte või mitut loomade heaolu parandavat kohustust, **mis on õigusnormidest olulised rangemad.**

Muudatusettepanek 113

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 34 – lõige 3 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

3. Pindalatoetust või muud ühiku maksumusega seotud toetust antakse iga-

Muudatusettepanek

3. Pindalatoetust või muud ühiku maksumusega seotud toetust antakse iga-

aastase toetusena ja sellega hüvitatakse toetusesaajatele võetud kohustusest tingitud lisakulud ning saamatajäänud tulu kas tervikuna või osaliselt. Vajaduse korral **võib** toetusest katta ka tehingukulud kuni 20 % ulatuses loomade heaoluga seotud kohustuse eest makstavast toetusest.

aastase toetusena ja sellega hüvitatakse toetusesaajatele võetud kohustusest tingitud lisakulud ning saamatajäänud tulu kas tervikuna või osaliselt. Vajaduse korral **võiks** toetusest katta ka tehingukulud kuni 20 % ulatuses loomade heaoluga seotud kohustuse eest makstavast toetusest. **Et teha kindlaks, kas vastavad loomade heaolu parandavad toimingud on rangemad kui õigusnormides sätestatud, ja määrata kindlaks põllumajandustootjatele antava toetuse määr, tuleb kasutada tulemuspõhiseid loomade heaolu näitajaid.**

Selgitus

Ka „Loomade kaitset ja heaolu käsitlev Euroopa Liidu strateegia aastateks 2012-2015” näeb ette „loomade teaduspõhiste näitajate kasutamist võimaliku vahendina õigusraamistiku lihtsustamiseks ja paindlikkuse võimaldamiseks, et parandada loomakasvatajate konkurentsivõimet”.

Muudatusettepanek 114

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 35 – lõige 1 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

1. Käesoleva meetme kohast toetust antakse hektari metsa kohta metsaomanikele, metsa valdajatele, omavalitsustele ja nende liitudele, kes vabatahtlikult teostavad toiminguid, mis hõlmavad ühte või mitut metsanduse keskkonnakohustust. Riigimetsi majandavad organid võivad samuti toetust saada, **tingimusel et nad ei kuulu riigieelarve alla.**

Muudatusettepanek

1. Käesoleva meetme kohast toetust antakse hektari metsa kohta metsaomanikele, metsa valdajatele, omavalitsustele ja nende liitudele, kes vabatahtlikult teostavad toiminguid, mis hõlmavad ühte või mitut metsanduse keskkonnakohustust. Riigimetsi majandavad organid võivad samuti toetust saada.

Muudatusettepanek 115

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 35 – lõige 2 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

2. Toetuse hõlmab üksnes selliseid

Muudatusettepanek

2. Toetuse hõlmab üksnes selliseid

kohustusi, mis on rangemad kui riigi metsandusseadusega või muude asjakohaste siseriiklike õigusaktidega kehtestatud kohustuslikud nõuded. Kõik sellised nõuded esitatakse programmis.

kohustusi, mis on **oluliselt** rangemad kui riigi metsandusseadusega või muude asjakohaste siseriiklike õigusaktidega kehtestatud kohustuslikud nõuded. Kõik sellised nõuded esitatakse programmis.

Muudatusettepanek 116

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 36 – lõige 2 – punkt e a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(e a) teavitamine ja reklaamiüritused, mis on seotud toodete arendamisega kvaliteedikavade kohaselt niisuguste põllumajandussüsteemide kaudu nagu mahepõllumajandus ja kõrge loodusliku väärtusega põllumajandus;

Selgitus

Praegune määrus lubab liikmesriikidel toetada tootjarühmade kvaliteedikavade, näiteks mahepõllumajanduslike toiduainete turu teavitus- ja reklaamitegevust. Selle toetuse hõlmamine uue määrusega võimaldab maheturu arendamiseks vajalike tegevuste rahastamist koos ELiga. Toetus kogu mahetoiduahelas võib luua stiimuleid, et suurendada mahetoidu pakkumist koolisööklates ja vanadekodudes.

Muudatusettepanek 117

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 36 – lõige 2 – punkt e b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(e b) toetus kogu mahetoiduahelas;

Selgitus

Praegune määrus lubab liikmesriikidel toetada tootjarühmade kvaliteedikavade, näiteks mahepõllumajanduslike toiduainete turu teavitus- ja reklaamitegevust. Selle toetuse hõlmamine uue määrusega võimaldab maheturu arendamiseks vajalike tegevuste rahastamist koos ELiga. Toetus kogu mahetoiduahelas võib luua stiimuleid, et suurendada mahetoidu pakkumist koolisööklates ja vanadekodudes.

Muudatusettepanek 118

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 36 - lõige 2 – punkt j a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(j a) koostöö tarneahelas osalejate vahel, et edendada loomade heaolu arvestavaid tootmissüsteeme.

Selgitus

Koostöömeede on hea vahend, mille abil integreerida eri osalejaid kaasates toiduainete tarneahelasse loomade heaolu ja aidata seeläbi kaasa jätkusuutlikule loomakasvatusele.

Muudatusettepanek 119

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 37

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1. Käesoleva meetme kohane toetus on:

välja jäetud

(a) põllumajandustootjale otse makstav rahaline toetus saagi, loomade ja taimede kindlustamiseks ebasoodsatest ilmastikutingimustest, looma- või taimehaigustest või kahjurite levikust tuleneva majandusliku kahju hüvitamiseks;

(b) rahaline toetus ühisfondidele, et maksta rahalist hüvitist looma- või taimehaigustest või keskkonnajuhtumist tuleneva majandusliku kahju eest;

(c) sissetuleku stabiliseerimise vahend, mida antakse ühisfondidele rahalise toetusena, et tagada hüvitamine põllumajandustootjatele, kelle sissetulek on järsult vähenenud.

2. Lõike 1 punktide b ja c kohaldamisel tähendab „ühisfond” liikmesriigi õiguse kohaselt akrediteeritud süsteemi, mille kaudu sellega ühinenud põllumajandustootjad saavad end kindlustada niisuguse majandusliku kahju vastu, mis on seotud taime- või loomahaiguse puhangu või

keskkonnajuhtumiga, või sissetuleku järsu vähenemise vastu.

3. Liikmesriigid tagavad, et välditakse ülemäärast hüvitamist, mis võib tuleneda käesoleva meetme ning muude riiklike või liidu toetusvahendite või erakindlustusskeemide vahendite ühendamisest. Põllumajandustootjate sissetuleku taseme hindamisel võetakse arvesse ka Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi (edaspidi „EGF”) kaudu saadud otsest sissetulekutoetust.

4. Komisjonile antakse õigus võtta artiklis 90 sätestatud korras vastu delegeeritud õigusakte, milles käsitletakse artikli 39 lõike 3 punktis b ja artikli 40 lõikes 4 osutatud ühisfondidele antavate kommertsalaenude minimaalset ja maksimaalset kestust.

Selgitus

Täiendava sissetulekutoetuse lisamine riskide vastu teises sambas ei ole vajalik, kuna esimene sammad juba sisaldab sissetulekutoetuse baasi. Teise samba eesmärk on suunata põllumajandusettevõtjaid ja maa valdajaid maapiirkondades parema ja paindlikuma agropõllumajandusliku süsteemi poole. Kui riskijuhtimise meetmeid peetakse vajalikuks, tuleks need lisada esimesse sambasse koos üldise sissetulekutoetuse süsteemidega.

Muudatusettepanek 120

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 38**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1. Artikli 37 lõike 1 punkti a kohast toetust antakse üksnes selliste kindlustuslepingute puhul, millega on hõlmatud sellise kahju hüvitamine, mille on põhjustanud ebasoodsad ilmastikutingimused või looma- või taimehaigus või kahjurite levik või direktiivi 2000/29/EÜ kohaselt vastu võetud meede taimehaiguse või kahjuripuhangu likvideerimiseks või selle leviku piiramiseks, mille tõttu on

välja jäetud

kahjustunud rohkem kui 30 % asjaomase põllumajandustootja keskmisest aastatoodangust kolme eelneva aasta jooksul või eelneva viieaastase perioodi kolme aasta keskmisest, välja arvatud kõige kõrgem ja kõige madalam näitaja.

2. Ebasoodsate ilmastikutingimuste või looma- või taimehaiguse või kahjurite leviku esinemist peab kinnitama asjaomase liikmesriigi pädev asutus. Liikmesriigid võivad vajaduse korral kehtestada eelnevalt kriteeriumid, mille alusel loetakse selline ametlik kinnitamine toimunuks.

3. Kindlustusmaksetega ei hüvitata rohkem kui artikli 37 lõike 1 punktis a osutatud kahjude korvamisega seotud kogukulud ning nendega ei seata nõudmisi ega tingimusi tulevase tootmise liigi ega mahu suhtes. Liikmesriigid võivad asjakohaseid ülemmäärasid kohaldades piirata kindlustusmakse summat, mille ulatuses võib toetust anda.

4. Toetuse suhtes kehtib I lisas sätestatud ülemmäär.

Selgitus

Teise samba eesmärk on suunata põllumajandusettevõtjaid ja maa valdajaid maapiirkondades paremate ja paindlikumate agropõllumajanduslike süsteemide poole. Riskijuhtimismeetmed vähendaksid veelgi maaelu arengu rahastamist, mis on säästvatesse tavadesse investeerimiseks väga oluline.

Muudatusettepanek 121

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 39

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1. Toetuse saamiseks peab asjaomane ühisfond:
(a) olema pädevate ametiasutuste poolt akrediteeritud vastavalt siseriiklikele õigusaktidele;
(b) tagama fondi sisse- ja väljamaksete

välja jäetud

läbipaistvuse;

(c) kasutama selgeid eeskirju mis tahes tekkinud võla eest vastutuse määramise suhtes.

2. Liikmesriigid määravad kindlaks ühisfondide loomise ja haldamise eeskirjad, eelkõige põllumajandustootjatele kriisi korral hüvitiste maksmise ja kõnealuste eeskirjade järgimise järelevalve kohta.

3. Artikli 37 lõike 1 punktis b osutatud rahalised toetused võivad olla seotud üksnes järgmisega:

(a) ühisfondide moodustamisega seotud selliste halduskulude katmine, mis on maksimaalselt kolme aasta peale jaotatud ning vähenevad järk-järgult;

(b) ühisfondidest põllumajandustootjatele rahaliseks hüvitamiseks makstavad summad. Lisaks sellele võivad rahalised toetused olla seotud ühisfondide selliste kommertsalaenude intresside tagasimaksmisega, mis on võetud põllumajandustootjatele kriisiolukorra puhul rahalise hüvitise maksmiseks. Algne põhivara ei tohi tulla riiklikest vahenditest.

4. Loomahaigustega seoses antakse artikli 37 lõike 1 punkti b kohast rahalist toetust maailma loomatervishoiu organisatsiooni koostatud loetelus ja/või nõukogu otsuse 90/424/EMÜ lisas märgitud haiguste puhul.

5. Toetuse suhtes kehtib I lisas sätestatud ülemmäär.

Liikmesriigid võivad toetuse saamise tingimustele vastavaid kulusid piirata, kohaldades:

(a) ülemmäära ühisfondi kohta;

(b) asjakohaseid ülemmäärasid ühiku kohta.

Selgitus

Teise samba eesmärk on suunata põllumajandusettevõtjaid ja maa valdajaid maapiirkondades paremate ja paindlikumate agropõllumajanduslike süsteemide poole. Riskijuhtimismeetmed vähendaksid veelgi maaelu arengu rahastamist, mis on säästvatesse tavadesse investeerimiseks väga oluline.

1. Artikli 37 lõike 1 punkti c kohast toetust võib anda üksnes sissetuleku sellise languse puhul, mis ületab 30 % üksikpõllumajandustootja keskmisest aastasissetulekust kolme eelneva aasta jooksul või eelneva viieaastase perioodi kolme aasta keskmisest, välja arvatud kõige kõrgem ja kõige madalam näitaja. Artikli 37 lõike 1 punkti c tähenduses moodustab sissetuleku tulude summa, mille põllumajandustootja saab turult, sealhulgas mis tahes vormis riiklik toetus, millest on maha arvatud tootmiskulud. Ühisfondi toetus põllumajandustootjatele võib hüvitada kuni 70 % saamata jäänud tulust.

2. Toetuse saamiseks peab asjaomane ühisfond:

(a) olema pädevate ametiasutuste poolt akrediteeritud vastavalt siseriiklikele õigusaktidele;

(b) tagama fondi sisse- ja väljamaksete läbipaistvuse;

(c) kasutama selgeid eeskirju mis tahes tekkinud võla eest vastutuse määramise suhtes.

3. Liikmesriigid määravad kindlaks ühisfondide loomise ja haldamise eeskirjad, eelkõige

põllumajandustootjatele kriisi korral hüvitiste maksmise ja kõnealuste eeskirjade järgimise järelevalve kohta.

4. Artikli 37 lõike 1 punktis c osutatud rahaline toetus võib olla seotud üksnes selliste summadega, mis ühisfond on põllumajandustootjatele maksnud rahalise hüvitisena. Lisaks sellele võivad rahalised toetused olla seotud ühisfondide selliste kommertsalaenude intresside tagasimaksmisega, mis on võetud põllumajandustootjatele kriisiolukorra puhul rahalise hüvitise maksmiseks.

välja jäetud

Algne põhivara ei tohi tulla riiklikest vahenditest.

Selgitus

Teise samba eesmärk on suunata põllumajandusettevõtjaid ja maa valdajaid maapiirkondades paremate ja paindlikumate agropõllumajanduslike süsteemide poole. Riskijuhtimismeetmed vähendaksid veelgi maaelu arengu rahastamist, mis on säästvatesse tavadesse investeerimiseks väga oluline. Selle asemel tuleks arendada esimese samba raames turumeetmeid, et võimaldada turu stabiliseerimist ja õiglasi hindu ettevõtjatele ja tootjatele.

Muudatusettepanek 123

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 43 – lõige 1 – punkt b a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(b a) olemasolevate kohalike tegevusrühmade võimalus teostada kogukondlike projektide jaoks vajalikke uuringuid ja kavandamist, et taotleda uute valdkondade hõlmamist LEADERi programmiga.

Muudatusettepanek 124

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 43 – lõige 1 – punkt b a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(b a) Edendada meetmeid, mille eesmärgiks on alternatiivsed võimalused inimtoidu tootmiseks, haridus- ja osalusalgatused tervishoiu edendamiseks, sõltumatus toiduga varustamisel, ning soodustada toiduainete kvaliteeti ja loomade kaitset parandavaid meetmeid.

Muudatusettepanek 125

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 46 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. EAFRD toetuse saamise tingimustele vastamiseks peab investeerimistoimingutele eelnema seda laadi investeeringuid käsitlevate õigusaktide kohaselt teostatud eeldatava mõju hinnang keskkonnale, kui on tõenäoline, et investeering avaldab keskkonnale kahjulikku mõju.

Muudatusettepanek

1. EAFRD toetuse saamise tingimustele vastamiseks peab investeerimistoimingutele eelnema seda laadi investeeringuid käsitlevate õigusaktide kohaselt teostatud eeldatava mõju hinnang keskkonnale, kui on tõenäoline, et investeering avaldab keskkonnale kahjulikku mõju. ***Toetust saavad ainult investeeringud, mis annavad oluliselt suurema panuse keskkonna- ja kliimakaitse ning loomade heaolu parandamisse, kui õigusnormides ette nähtud.***

Muudatusettepanek 126

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 46 – lõige 2 – punkt a

Komisjoni ettepanek

(a) kinnisvara ehitamine, soetamine, sh liisinguga soetamine, või parandamine;

Muudatusettepanek

(a) kinnisvara ehitamine, soetamine, sh liisinguga soetamine, või parandamine, ***eelistades energia- ja kliimasäästlikke ehitisi;***

Muudatusettepanek 127

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 46 – lõige 2 – punkt b

Komisjoni ettepanek

(b) uute masinate ja seadmete ostmine või liisimine, sealhulgas arvutitarkvara, ülempiiriga kuni vara turuväärtuseni;

Muudatusettepanek

(b) uute masinate ja seadmete ostmine või liisimine, sealhulgas arvutitarkvara, ülempiiriga kuni vara turuväärtuseni, ***eelistades energia- ja kliimasäästlikke seadmeid;***

Muudatusettepanek 128

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 46 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. Niisutuse puhul käsitatakse toetuskõlblike kulutustena üksnes selliseid investeeringuid, mille puhul varasem veekasutus väheneb vähemalt 25 % võrra. Erandina võib ELiga pärast 2004. aastat ühinenud liikmesriikides uutesse niisutusseadmetesse tehtud investeeringuid käsitada toetuskõlblike kulutustena, kui keskkonnanalüüsiga tõendatakse, et asjaomane investeering on säästev ning sellest ei tulene kahjulikku mõju keskkonnale.

Muudatusettepanek

3. Niisutuse puhul käsitatakse toetuskõlblike kulutustena üksnes selliseid investeeringuid, mille puhul varasem veekasutus väheneb vähemalt 25 % võrra **või mis võimaldavad vee korduskasutamist**. Erandina võib ELiga pärast 2004. aastat ühinenud liikmesriikides uutesse niisutusseadmetesse tehtud investeeringuid käsitada toetuskõlblike kulutustena, kui keskkonnanalüüsiga tõendatakse, et asjaomane investeering on säästev ning sellest ei tulene kahjulikku mõju keskkonnale.

Muudatusettepanek 129

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 53 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. EIP võrgustik luuakse artiklis 61 osutatud põllumajanduse tootlikkuse ja säästvusega tegeleva EIP toetamiseks artikli 51 lõike 1 kohaselt. See võimaldab võrgustike loomist tööühmade, nõustamisteenuste osutajate ja teadustöötajate vahel.

Muudatusettepanek

1. EIP võrgustik luuakse artiklis 61 osutatud põllumajanduse tootlikkuse ja säästvusega tegeleva EIP toetamiseks artikli 51 lõike 1 kohaselt. See võimaldab võrgustike loomist tööühmade, nõustamisteenuste osutajate, **valitsusväliste organisatsioonide, äriühingute** ja teadustöötajate vahel.

Selgitus

Euroopa innovatsioonipartnerluse edukaks rakendamiseks on ülimalt tähtis, et valitsusvälistel organisatsioonidel oleks samaväärne juurdepääs ning panus võrgustikku. Seega on põhjendatud neid juba tekstis selgelt mainida.

Muudatusettepanek 130

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 55 – lõige 2 – punkt c

Komisjoni ettepanek

(c) teavitada laiemat üldsust ja võimalikke toetusesaajaid maaelu arengu poliitikast;

Muudatusettepanek

(c) teavitada laiemat üldsust ja võimalikke toetusesaajaid maaelu arengu poliitikast **ja rahastamisvõimalustest**;

Muudatusettepanek 131

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 61 – lõige 1 – punkt a

Komisjoni ettepanek

(a) toetab ressursitõhusat, tootlikku ja vähese CO₂-heitega, kliimasäästlikku ja kliimamuutustele vastupanuvõimelist **põllumajandussektorit**, mis on kooskõlas maamajanduse aluseks olevate peamiste loodusressurssidega,

Muudatusettepanek

(a) toetab ressursitõhusat **ja energiasäästlikku**, tootlikku ja vähese CO₂-heitega, **loomade heaoluga arvestavat**, kliimasäästlikku ja kliimamuutustele vastupanuvõimelist **põllumajandus- ja metsandussektorit**, mis on kooskõlas maamajanduse aluseks olevate peamiste loodusressurssidega,

Selgitus

On oluline, et ettevõtlus- ja innovatsiooniprogrammi kasutataks säästva arengu strateegiaga kooskõlas oleva jätkusuutliku põllumajanduse raames loomade heaolu parandamiseks.

Muudatusettepanek 132

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 61 – lõige 1 – punkt c

Komisjoni ettepanek

(c) **tõhustab protsesse** keskkonna säilitamiseks, kliimamuutustega kohanemiseks ja nende **leevendamiseks**;

Muudatusettepanek

(c) **keskendub** keskkonna säilitamise, agro-ökoloogiliste tootmissüsteemide ja vähese sisendiga põllumajandustava edendamise ning kliimamuutustega kohanemise ja nende leevendamise protsesside tõhustamisele, kaitstes samal ajal loomade heaolu;

Selgitus

Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 13 on sätestatud, et põllumajanduspoliitika arendamisel pöörab EL täit tähelepanu loomade heaolu nõuetele; EL peab tagama, et innovatsioonipartnerluse raames toimuv tegevus ei avalda negatiivset mõju põllumajandusloomade heaolule, vaid hoopis edendab seda.

Muudatusettepanek 133

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 61 – lõige 1 – punkt d

Komisjoni ettepanek

(d) leiab ühendusi tipptasemel teadusuuringute ja tehnoloogia ning põllumajandustootjate, ettevõtjate ja nõustamisteenuste osutajate vahel.

Muudatusettepanek

(d) leiab ühendusi tipptasemel teadusuuringute ja tehnoloogia ning põllumajandustootjate, **metsamajandajate, mesinike**, ettevõtjate ja nõustamisteenuste osutajate vahel.

Muudatusettepanek 134

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 62 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. EIP töörühmad moodustavad osa põllumajanduse tootlikkuse ja säästvusega tegelevast EIPst. Need moodustatakse sellistest huvitatud osalistest nagu põllumajanduses ja toiduainetetööstuses tegutsevad põllumajandustootjad, teadustöötajad, nõustajad ja ettevõtjad.

Muudatusettepanek

1. EIP töörühmad moodustavad osa põllumajanduse **ja metsanduse** tootlikkuse ja säästvusega tegelevast EIPst. Need moodustatakse sellistest huvitatud osalistest nagu põllumajanduses ja toiduainetetööstuses tegutsevad põllumajandustootjad, teadustöötajad, nõustajad ja ettevõtjad.

Muudatusettepanek 135

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 65 – lõige 5

Komisjoni ettepanek

5. LEADER saab vähemalt 5 % EAFRD rahastamisosaluse kogusummast maaelu arengu programmi jaoks.

Muudatusettepanek

5. LEADER saab vähemalt **10 %** EAFRD rahastamisosaluse kogusummast maaelu arengu programmi jaoks.

Muudatusettepanek 136

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 65 – lõige 7 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

7 a. Vähemalt 35 % EAFRD
kogupanusest eraldatakse maaelu arengu programmi kliimamuutuste leevendamise ja nendega kohanemise ning jätkusuutliku maaharimise jaoks, kohaldades meetmeid, mis on seotud põllumajanduse keskkonna ja kliimaga ning mahepõllumajandusega, samuti ka looduslikust või muust eripärast tingitud piirangutega alade toetusteks, Natura 2000 ja veepoliitika raamdirektiivi kohaste toetustega, investeringutega metsa ökosüsteemide vastupanuvõime ja keskkonnaväärtuse suurendamiseks, metsanduse keskkonna- ja kliimateenustega ning metsakaitsega. Lisaks peaksid liikmesriigid vähemalt säilitama 2007–2013 programmitöö perioodil saavutatud tulemuste taseme.

Selgitus

Käimasoleval programmitöö perioodil on miinimumkulutused teisele teljele juba 25%, neid tuleks suurendada vähemalt 35 %-ni. Kaasatud peaksid olema kõik keskkonnavalased meetmed (AEC, orgaaniline, Natura 2000, WFD, metsakeskkond, jne).

Muudatusettepanek 137

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 66

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Määruse (EL) nr DP/2012 artikli 7 lõike 2 kohaselt EAFRD-le ülekantud vahendid reserveeritakse toimingutele, mis olulisel määral toetavad põllumajanduse tootlikkuse ja säästvusega seotud innovatsiooni, sealhulgas kliimamuutuste

Määruse (EL) nr DP/2012 artikli 7 lõike 2 kohaselt EAFRD-le ülekantud vahendid reserveeritakse toimingutele, mis olulisel määral toetavad põllumajanduse tootlikkuse ja säästvusega seotud innovatsiooni, sealhulgas kliimamuutuste

mõju leevendamisse või nendega kohanemisse.

mõju leevendamisse **ja/või** nendega kohanemisse. **Innovatsioonimeetmed peaksid aitama suurendada põllumajanduse ja toiduahela keskkonnavalast säästvust ning ei tohiks mingil juhul kahjustada ühise põllumajanduspoliitika keskkonnaeesmärke ega teiste meetmete tulemusi keskkonna osas.**

Selgitus

Varasemad kogemused on õpetanud, et innovatsioonimeetmetega tuleb olla keskkonna osas ettevaatlik.

Muudatusettepanek 138

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 79 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Korraldusasutus ja järelevalvekomisjon teostavad iga maaelu arengu programmi kontrolli finants-, väljundi- ja tulemusnäitajate abil.

Muudatusettepanek

2. Korraldusasutus ja järelevalvekomisjon teostavad iga maaelu arengu programmi kontrolli finants-, väljundi-, **mõju**- ja tulemusnäitajate abil.

Selgitus

Mõjunäitajad on vajalikud, et hinnata, kas maaelu arengu programmidel on olnud reaalne mõju.

Muudatusettepanek 139

Ettepanek võtta vastu määrus Lisa I – rida 18(3) – veerg 4

Komisjoni ettepanek

Põllumajandus

Toetuskõlblike investeeringute summast vähem arenenud piirkondades

Toetuskõlblike investeeringute summast äärepoolseimates piirkondades

Toetuskõlblike investeeringute summast väiksematel Egeuse mere saartel

Muudatusettepanek

Põllumajandus

Toetuskõlblike investeeringute summast vähem arenenud piirkondades

Toetuskõlblike investeeringute summast äärepoolseimates piirkondades

Toetuskõlblike investeeringute summast väiksematel Egeuse mere saartel

Toetuskõlblike investeeringute summast muudes piirkondades

Allpool loetletud määrasid võib suurendada 20 % tingimusel, et ühendatud toetuse maksimummäär ei ületa 90 % järgmiste toetuste puhul:

- noorte põllumajandustootjate tegevuse alustamiseks
- ühisinvesteeringuteks ja integreeritud projektideks
- artiklis 33 osutatud looduslikust eripärase tingitud piirangutega alade puhul
- EIP raames toetatud toimingud

I lisas loetletud toodete töötlemine ja turustamine

Toetuskõlblike investeeringute summast vähem arenenud piirkondades

Toetuskõlblike investeeringute summast äärepoolseimates piirkondades

Toetuskõlblike investeeringute summast väiksematel Egeuse mere saartel

Toetuskõlblike investeeringute summast muudes piirkondades

Allpool loetletud määrasid võib suurendada 20 % tingimusel, et ühendatud toetuse maksimummäär ei ületa 90 % EIP raames toetatud toimingute puhul:

Toetuskõlblike investeeringute summast muudes piirkondades

Allpool loetletud määrasid võib suurendada 20 % tingimusel, et ühendatud toetuse maksimummäär ei ületa 90 % järgmiste toetuste puhul:

- noorte põllumajandustootjate tegevuse alustamiseks
- ühisinvesteeringuteks ja integreeritud projektideks
- artiklis 33 osutatud looduslikust eripärase tingitud piirangutega alade puhul
- EIP raames toetatud toimingud

– **mahepõllumajanduse ettevõtjad**

– **meetmed Natura 2000 ja veepoliitika raamdirektiivi täitmiseks**

– **põllumajanduse keskkonnapoliitika kavad**

I lisas loetletud toodete töötlemine ja turustamine

Toetuskõlblike investeeringute summast vähem arenenud piirkondades

Toetuskõlblike investeeringute summast äärepoolseimates piirkondades

Toetuskõlblike investeeringute summast väiksematel Egeuse mere saartel

Toetuskõlblike investeeringute summast muudes piirkondades

Allpool loetletud määrasid võib suurendada 20 % tingimusel, et ühendatud toetuse maksimummäär ei ületa 90 % EIP raames toetatud toimingute puhul:

Muudatusettepanek 140

Ettepanek võtta vastu määrus

Lisa I – rida 31(7)

Komisjoni ettepanek

31(7) Natura 2000 ja
veepoliitika

500(*)

Hektari kohta aastas
algusperioodil

	raamdirektiivi kohased toetused		<i>maksimaalselt viieks aastaks</i>
		<i>200(*)</i>	<i>Hektari kohta aastas maksimaalselt</i>
		50	Hektari kohta aastas minimaalselt veepoliitika raamdirektiivi kohasteks toetusteks
<i>Muudatusettepanek</i>			
31(7)	Natura 2000 ja veepoliitika raamdirektiivi kohased toetused	500(*)	Hektari kohta aastas maksimaalselt
		50	Hektari kohta aastas minimaalselt veepoliitika raamdirektiivi kohasteks toetusteks

Selgitus

Ei ole mingit põhjust, miks see meede peaks saama vähem raha või piiratud aja jooksul. Kui on vaja meetmeid, tuleb need arvutada lähtuvalt saamata jäänud tulust / kantud kuludest ja kehtestada mõistlikul tasemel. Niisuguseks diskrimineerimiseks ei ole põhjust.

Muudatusettepanek 141

Ettepanek võtta vastu määrus

Lisa I – rida 32(3)

<i>Komisjoni ettepanek</i>			
32(3)	Toetused looduslikust või muust eripärast tingitud piirangutega aladele	25	Hektari kohta aastas minimaalselt
		250(*)	Hektari kohta aastas maksimaalselt
		<i>300(*)</i>	Hektari kohta aastas maksimaalselt <i>artikli 46 lõikes 2 määratletud mägialadel</i>

Muudatusettepanek

32(3)	Toetused looduslikust või muust eripärast tingitud piirangutega aladele	25	Hektari kohta aastas minimaalselt
		250(*)	Hektari kohta aastas maksimaalselt
		350(*)	Hektari kohta aastas maksimaalselt ¹
			¹ <i>See maksimummäär võib üksiku talumajapidamise puhul kõrgem olla, juhul kui asjaomase territooriumi keskmist määra ei ületata.</i>

Muudatusettepanek 142

Ettepanek võtta vastu määrus

Lisa III – allprogrammid 5 ja 6 (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Keskkonnavalaste probleemidega tegelemine:
Teadmussiire ja teabemeetmed
Nõustamisteenused,
põllumajandusettevõtte haldus- ja asendusteenused
Põllumajanduse keskkonna- ja kliimameetmed
Mahepõllumajandus
Natura 2000 ja veepoliitika raamdirektiivi kohased toetused
Koostöö
Investeeringud materiaalsesse varasse
Kõrge loodusliku väärtusega põllumajandusettevõtete süsteemide säilitamine:
Teadmussiire ja teabemeetmed
Nõustamisteenused,
põllumajandusettevõtte haldus- ja asendusteenused
Põllumajandustoodete ja toiduainete kvaliteedikavad
Põllumajanduse keskkonna- ja

kliimameetmed
Mahepõllumajandus
Natura 2000 ja veepoliitika raamdirektiivi
kohased toetused
Maapiirkondade bioloogilise
mitmekesisuse edendamine
Koostöö
Investeeringud materiaalsesse varasse

Selgitus

Järgmisi meetmeid tuleb selgelt esile tuua kui maaelu arengukavade kohaste kõrge loodusliku väärtusega põllumajandusettevõtete süsteemide olulisimaid sätteid, et anda põllumajandusettevõtjatele vajalik toetus ja vahendid, et säilitada ja edendada mõnesid kõige väärtuslikumaid põllumajandussüsteeme Euroopas.

Muudatusettepanek 143

Ettepanek võtta vastu määrus

Lisa IV – 1. osa – tabel – rida 1 – rida 3

Komisjoni ettepanek

Maaelu arengu prioriteet 3: Toiduahela korraldamise edendamine **ja riskijuhtimine** põllumajanduses

Muudatusettepanek

Maaelu arengu prioriteet 3: toiduahela korraldamise edendamine põllumajanduses

Muudatusettepanek 144

Ettepanek võtta vastu määrus

V lisa – meede 4

Komisjoni ettepanek

Olulised meetmed põllumajanduses toiduahela korraldamise ja riskijuhtimise edendamise jaoks

Artikkel 19 – Loodusõnnetuses ja katastroofides kahjustunud põllumajandustootmise potentsiaali taastamine ning sobilike ennetusmeetmete kasutuselevõtmine

Artikkel 25 – Metsapõlengutest, loodusõnnetustest ning katastroofidest tingitud metsakahjustuste ennetamine ja kõrvaldamine

Muudatusettepanek

välja jäetud

Artikkel 28 – Tootjarühmade loomine

Artikkel 34 – Loomade heaolu

Artikkel 37 – Riskijuhtimine

Artikkel 38 – Saagi, loomade ja taimede kindlustamine

Artikkel 39 – Ühisfondid taime- ja loomahaiguste ning keskkonnajuhtumite korral

Artikkel 40 – Sissetuleku stabiliseerimise vahend

Selgitus

Teise samba eesmärk on suunata põllumajandusettevõtjaid ja maa valdajaid maapiirkondades paremate ja paindlikumate agropõllumajanduslike süsteemide poole. Riskijuhtimismeetmed vähendaksid veelgi maaelu arengu rahastamist, mis on säästvatesse tavadesse investeerimiseks väga oluline.

Muudatusettepanek 145

Ettepanek võtta vastu määrus

V lisa – osa 3

Komisjoni ettepanek

Artikkel 17 – Põllumajandustoodete ja toiduainete kvaliteedikavad

Artiklid 32 ja 33 – Toetused looduslikust või muust eripärast tingitud piirangutega aladele

Muudatusettepanek

Artikkel 17 – Põllumajandustoodete ja toiduainete kvaliteedikavad

Artiklid 32 ja 33 – Toetused looduslikust või muust eripärast tingitud piirangutega aladele

Artikkel 34 – Loomade heaolu

Selgitus

Loomade heaolu järgivad põllumajandustootjad vastavad turunõudlusele ja saavad küsida oma toodete eest kõrgemat hinda, mis suurendab nende konkurentsivõimet. Neid on vaja toetada kõnealustele tootmissüsteemidele üleminekul.

MENETLUS

Pealkiri	Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) antavad maaelu arengu toetused
Viited	COM(2011)0627 – C7-0340/2011 – 2011/0282(COD)

Vastutav komisjon istungil teada andmise kuupäev	AGRI 25.10.2011
Arvamuse esitaja(d) istungil teada andmise kuupäev	ENVI 25.10.2011
Arvamuse koostaja nimetamise kuupäev	Karin Kadenbach 14.11.2011
Arutamine parlamendikomisjonis	7.5.2012
Vastuvõtmise kuupäev	19.9.2012
Lõpphääletuse tulemus	+: 30 -: 11 0: 18
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Martina Anderson, Sophie Auconie, Pilar Ayuso, Paolo Bartolozzi, Sergio Berlato, Lajos Bokros, Milan Cabrnich, Nessa Childers, Esther de Lange, Bas Eickhout, Edite Estrela, Karl-Heinz Florenz, Elisabetta Gardini, Gerben-Jan Gerbrandy, Matthias Groote, Cristina Gutiérrez-Cortines, Satu Hassi, Jolanta Emilia Hibner, Dan Jørgensen, Karin Kadenbach, Christa Kläß, Eija-Riitta Korhola, Holger Krahmer, Jo Leinen, Corinne Lepage, Peter Liese, Zofija Mazej Kukovič, Linda McAvan, Radvilė Morkūnaitė-Mikulėnienė, Vladko Todorov Panayotov, Antonia Parvanova, Andres Perello Rodriguez, Mario Pirillo, Pavel Poc, Frédérique Ries, Anna Rosbach, Oreste Rossi, Dagmar Roth-Behrendt, Kārlis Šadurskis, Carl Schlyter, Horst Schnellhardt, Richard Seeber, Theodoros Skylakakis, Bogusław Sonik, Claudiu Ciprian Tănăsescu, Salvatore Tatarella, Thomas Ulmer, Anja Weisgerber, Åsa Westlund, Glenis Willmott, Marina Yannakoudakis
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Nikos Chrysogelos, Christofer Fjellner, Jacqueline Foster, Vittorio Prodi, Michèle Rivasi, Marita Ulvskog, Kathleen Van Brempt, Andrea Zandoni

16.10.2012

REGIONAALARENGUKOMISJONI ARVAMUS

põllumajanduse ja maaelu arengu komisjonile

ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta (COM(2011)0627 – C7-0340/2011 – 2011/0282(COD))

Arvamuse koostaja: Elisabeth Schroedter

LÜHISELGITUS

Maapiirkondade areng on Euroopa Liidus piirkondade säästva arengu oluline osa. Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfond (EAFRD)¹³ ei ole seotud üksnes ühise põllumajanduspoliitikaga, vaid on tihedas seoses ka Euroopa Liidu eesmärgiga tugevdada majanduslikku, sotsiaalset ja territoriaalset ühtekuuluvust, nagu on sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 174. Seetõttu esitas komisjon järgmiseks mitmeaastaseks finantsplaneeringuks ühise strateegilise raamistiku kõikide fondide (seetõttu edaspidi „ÜSRi fondid”) jaoks, samuti EAFRD jaoks. Kõik selle raammäärusega hõlmatud fondid peaksid aitama ühiselt kaasa säästvale piirkondlikule arengule ja seega ELi harmoonilisele koguarengule. ÜSRi fondide ühine raamistik peaks aitama kaasa sellele, et kõikidest fondidest tehtavate investeeringutega püüeldaks ühiste eesmärkide poole. Fondid peaksid seejuures olema üksteisega tihedalt seotud, et suurendada vahendite kasutamise sünergilist toimet ning seega tekitada võimalikult suur lisandväärtus. Samal ajal peaks see vähendama kohaliku tasandi projektihaldajate jaoks bürokraatlikke takistusi mitme fondi kasutamise osas. Eelkõige maapiirkonnad saavad kasu kõikide ÜSRi fondide integreeritud kasutamisest. Eriti haavatavaid rühmasid, nt romasid on võimalik samamoodi toetada nagu on võimalik ületada teatavate piirkondade ühepoolne sõltuvus monotootmisest. Selle eelduseks on kõikide fondide rakendussätete ja kontrollimistingimuste ulatuslik ühtlustamine. Samal ajal sisaldab ühine raammäärus üldpõhimõtteid, näiteks partnerlus ja mitmetasandiline valitsemine, kehtiva ELi õiguse ja kehtiva siseriikliku õiguse järgimine, naiste ja meeste võrdõiguslikkuse edendamine, kaitse diskrimineerimise eest ning säästva arengu edendamine.

Suurema Euroopa lisandväärtuse loomise võimaldamiseks peaksid ÜSRi fondide, st Euroopa Regionaalarengu Fondi, Ühtekuuluvusfondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi meetmed toetama ELi ÜHISEID prioriteete aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu saavutamiseks. Nende prioriteetide puhul järgitakse Euroopa Ülemkogu poolt vastu võetud strateegia „Euroopa 2020” peamisi eesmärke ja juhtalgatusi.

Siiski ei ole komisjonil EAFRD määruses kõnealuste punktide järjepidev rakendamine paljudes kohtades õnnestunud. Käesolevas arvamuses esitatud muudatusettepanekute eesmärk on leida peamiste punktide osas ühine keel, et lihtsustada fondide ühist programmitööd. Arvamuse koostaja jaoks on siiski oluline, et EAFRDd oleks koos muude ÜSRi fondidega võimalik kasutada mitmest fondist rahastamise puhul või ühistes rakenduskavades, et tugevdada eri fondide sünergilist toimet eelkõige kohalikul tasandil. Seda võimaldavad asutused on sätestatud ühissätete määruses (.../2012), mitte EAFRD määruses. Siiski muutis arvamuse koostaja EAFRD määruse vastavaid lõikeid, et hõlbustada muude ÜSRi fondidega ühiste rakenduskavade võimalust. Näiteks teeb ta ettepaneku, et üleminekupiirkondade liikmesriigid saaksid ühises programmis viia ELi kaasrahastamise määra vastavusse teiste ÜSRi fondide omaga.

¹³ EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta, COM(2011)0627, 19.10.2011.

Arvamuse koostaja teotab komisjoni kavatsust määratlada maapiirkonnad, et tugevdada seega EAFRD keskendumist kõnealustele piirkondadele. Kahetsusväärne oleks aga asjaolu, kui seeläbi läheks kaotsi funktsionaalne territoriaalne lähenemisviis. Maapiirkondade eraldi vaatlemise korral ei ole nende säästva arengu edendamine teostatav. Kui aga toetatakse linnade ja maapiirkondade vahelisi majanduslikke ja kultuurilisi sidemeid, saavad sellest maapiirkonnad kasu. Seetõttu peab maapiirkondade määratlus hõlmama ka funktsionaalseid piirkondi, et tagada seega kohalike arengustrateegiate edukus.

LEADERi meetodiga kasutatakse ÜSRI fondide ühise strateegilise raamistiku puhul ära maaelu arengu enam kui 20 aasta jooksul saadud positiivseid kogemusi. LEADERi meetodiga kaasatakse asjaomane elanikkond oma elukeskkonna säästvasse arengusse. LEADERi meetod on maailma kõige edukam maapiirkondade elavdamise viis ning see tugevdab maapiirkondade sotsiaal-majanduslikku arengut selle mitmekesisuses. Nn „alt ülespoole” suunatud lähenemisviisi puhul kasutatakse ära kohaliku elanikkonna teadmisi parimatest lahendustest piirkondade ebasoodsate olukordade ületamiseks ning avab avastamata arenguvõimalusi ja uusi tööhõivevõimalusi. Vastutasuks kantakse kõnealuse meetodi puhul vastutus arengu eest üle kohalikule elanikkonnale. Niisugune horisontaalse ja vertikaalse partnerluse ühendamine on näidanud, et kohapeal väljatöötatud meetmed on üksteisega tihedalt seotud ning seetõttu on neil väga suur mõju maapiirkondades töökohtade loomisele. Inimeste aktiive osalemine oma elukeskkonna arendamises tugevdab sellega samastumist ning ennetab ära kolimist. Sellega on võimalik takistada negatiivseid demograafilisi arengusuundumusi. Viimaks aitab kohalik elanikkond niiviisi aktiivselt kaasa ELi strateegia „Euroopa 2020” eesmärkide saavutamisele. Seetõttu on arvamuse koostaja peamiseks sooviks käesolevas arvamuses, et LEADERi meetodile eraldataks ulatuslik ruum maaelu arengus, eelkõige territoriaalse suunitlusega valdkondades, st EAFRD määruse ELi telgede 3, 4, 5 ja 6 osas. LEADERi meetod on kohalikul tasandil populaarseim ja armastatuim Euroopa Liidu vahend. See aitab otsustavalt kaasa ELi nähtavusele liidu kodanike hulgas.

Nagu komisjon oma töödokumendis piirkondade tulevaste väljakutsete kohta „PIIRKONNAD 2020”¹⁴ üksikasjalikult kirjeldab ja tõendab, võib kliimamuutus väga suurel määral koormata piirkondade majandus-, sotsiaal- ja keskkonnasüsteeme. Näiteks võib suure põuaohuga piirkondades esineda konflikte seoses piiratud veeressursside asjakohase kasutamise. Kasvamas on niisuguste piirkondade arv, millele on omased võimalik üleujutusohud, rannikuerosioonid või põlengud. See puudutab eelkõige põllumajandust ja maaturismi, kuna need sõltuvad ökosüsteemi teenustest ja loodusvaradest. Samal ajal pakuvad need sektorid maapiirkondades kõige rohkem töökohti. Maapiirkondades võib isegi nende elamiskõlblikkus küsitavaks muutuda. Seetõttu on majandamise meetoditel ning kliimamuutuste leevendamisel ja ressursside kaitsel põllumajanduses territoriaalne mõõde. Need aitavad otsustavalt kaasa maaelukeskkonna säilimisele ja kõnealuste piirkondade elanikkonna heaolule. Arvamuse koostaja esitatud muudatusettepanekutes kajastub ka see aspekt. Arvamuse koostaja arvestab seega maapiirkondade arengustrateegiate keerukusega.

Viimaks on oluline kasutada ELi nappe rahalisi vahendeid optimaalselt ja tõhusalt maapiirkondade säästva arengu tagamiseks ning parandada seega sealse elanikkonna heaolu. Heaolu mõõdupuuks ei ole aga ainult SKP. Nagu tõdeti komisjoni dokumendis „SKP täiendamine”¹⁵, ei ole SKP alusel võimalik midagi väita ei keskkonna jätkusuutlikkuse ega ka sotsiaalse kaasatuse kohta. Kaasamisel ja osalemisel põhineva lähenemisega arengule on aga võimalik saavutada maapiirkondades tegelik heaolu.

¹⁴ SEC (2008) 2868 final, 14.11.2008.

¹⁵ COM(2009) 433.

MUUDATUSETTEPANEKUD

Regionaalarengukomisjon palub vastutaval põllumajanduse ja maaelu arengu komisjonil lisada oma raportisse järgmised muudatusettepanekud:

Muudatusettepanek 1

Ettepanek võtta vastu määrus

Põhjendus 5

Komisjoni ettepanek

(5) Maapiirkondade säästva arengu tagamiseks on vaja keskenduda konkreetsetele põhieesmärkidele, mis on seotud teadmussiirde ja innovatsiooniga põllumajanduses, metsanduses ja maapiirkondades, iga liiki põllumajanduse konkurentsivõime ja põllumajandusettevõtete elujõulisusega, toiduahela korraldamise ja riskijuhtimisega põllumajanduses, põllumajandusest ja metsandusest sõltuvate ökosüsteemide taastamise, säilitamise ja edendamise, ressursitõhususega, põllumajanduses, toiduainetööstuses ja metsandussektoris üleminekuga vähese CO₂-heitega majandusele ning maapiirkondades sotsiaalse kaasamise edendamise, **majanduskasvu ja vaesuse vähendamise**. Selliselt toimides tuleb võtta arvesse erinevaid olukordi, mis on tingitud maapiirkondade võimalike toetusesaajate eri tunnustest ja kategooriatest, ning innovatsiooni ja keskkonna ning kliimamuutuste leevendamise ja nende muutustega kohanemise läbivaid eesmärke. Kliimamuutuste leevendamise meetmega peaks olema hõlmatud sellistest põhitegevustest nagu loomakasvatusest ja väetiste kasutamisest tingitud heitkoguste piiramine kui ka süsiniku talletamisvõime säilitamine ning süsiniku sidumine maakasutuses, maakasutuse muutumisel ja metsandussektoris. Põllumajanduses ja metsanduses ning maapiirkondades tuleks teadmussiirde ja innovatsiooniga seotud

Muudatusettepanek

(5) Maapiirkondade säästva arengu tagamiseks on vaja keskenduda konkreetsetele põhieesmärkidele, mis on seotud teadmussiirde ja innovatsiooniga põllumajanduses, metsanduses ja maapiirkondades, iga liiki põllumajanduse konkurentsivõime ja põllumajandusettevõtete elujõulisusega, toiduahela korraldamise ja riskijuhtimisega põllumajanduses, põllumajandusest ja metsandusest sõltuvate ökosüsteemide taastamise, säilitamise ja edendamise, ressursitõhususega, põllumajanduses, toiduainetööstuses ja metsandussektoris üleminekuga vähese CO₂-heitega majandusele ning maapiirkondades sotsiaalse kaasamise edendamise, **vaesuse vähendamise ja säästva arenguga ning hõlmavad linnade ja maapiirkondade vahelisi sidemeid ning piirkondadevahelist koostööd**. Selliselt toimides tuleb võtta arvesse erinevaid olukordi, mis on tingitud maapiirkondade võimalike toetusesaajate eri tunnustest ja kategooriatest, ning innovatsiooni ja keskkonna ning kliimamuutuste leevendamise ja nende muutustega kohanemise läbivaid eesmärke. Kliimamuutuste leevendamise meetmega peaks olema hõlmatud sellistest põhitegevustest nagu loomakasvatusest ja väetiste kasutamisest tingitud heitkoguste piiramine kui ka süsiniku talletamisvõime säilitamine ning süsiniku sidumine maakasutuses, maakasutuse muutumisel ja metsandussektoris. Põllumajanduses ja

liidu prioriteete kohaldada horisontaalselt seoses liidu muude maaelu arengut käsitlevate prioriteetidega.

metsanduses ning maapiirkondades tuleks teadmussiirde ja innovatsiooniga seotud liidu prioriteete kohaldada horisontaalselt seoses liidu muude maaelu arengut käsitlevate prioriteetidega.

Muudatusettepanek 2

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 9

Komisjoni ettepanek

(9) Liikmesriigid peaksid olema võimelised lülitama oma maaelu arengu programmidesse temaatilised allprogrammid, et lahendada nende jaoks oluliste piirkondade erivajadusi. Temaatilised allprogrammid peaksid muu hulgas hõlmama noori põllumajandusettevõtjaid, väikeseid põllumajandusettevõtteid, mägipiirkondi ja *lühikeste* tarneahelate loomist. Temaatilisi allprogramme tuleks kasutada ka selleks, et luua võimalus selliste põllumajandussektorite ümberkorraldamiseks, mis oluliselt mõjutavad maapiirkondade arengut. Selliste temaatiliste allprogrammide tõhusaks toimimiseks peaks liikmesriikidel olema lubatud kehtestada nende poolt hõlmatavatele toimingutele kõrgemad toetusmäärad.

Muudatusettepanek

(9) Liikmesriigid peaksid olema võimelised lülitama oma maaelu arengu programmidesse temaatilised allprogrammid, et lahendada nende jaoks oluliste piirkondade erivajadusi, ***võttes arvesse linnade ja maapiirkondade vahelisi sidemeid ning piirkondadevahelist koostööd.*** Temaatilised allprogrammid peaksid muu hulgas hõlmama noori põllumajandusettevõtjaid, ***põllumajanduses tegutsevaid naisi,*** väikeseid põllumajandusettevõtteid, mägipiirkondi ja *lühikeste* tarneahelate loomist. Temaatilisi allprogramme tuleks kasutada ka selleks, et luua võimalus selliste põllumajandussektorite ümberkorraldamiseks, mis oluliselt mõjutavad maapiirkondade arengut. Selliste temaatiliste allprogrammide tõhusaks toimimiseks peaks liikmesriikidel olema lubatud kehtestada nende poolt hõlmatavatele toimingutele kõrgemad toetusmäärad.

Muudatusettepanek 3

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 14

(14) Põllumajanduse ja metsanduse areng ja spetsialiseerumise ning eelkõige maapiirkondade mikro-, väike- ja keskmise suurusega ettevõtjate (edaspidi „VKEd”) ees seisvate katsumustega toimetulek nõuab sobival tasemel tehnilist ja majanduslikku koolitust ning suurendatud võimsust, et teadmisi ja teavet saada ja vahetada, sealhulgas parimaid põllumajanduslikke ja metsanduslikke tootmisviise levitada. Teadmiste siirde ja teabevahetusega seotud meetmeid ei tuleks võtta üksnes traditsiooniliste koolituskursuste vormis, vaid **neid** tuleks kohandada vastavalt maapiirkondade ettevõtjate vajadustele. Seepärast tuleks toetada selliseid meetmeid nagu õpitoad, nõustamine, tutvustamistegevused, aga ka põllumajandusettevõtete lühiajalised vahetus- või külastuskavad. Omandatud teadmised ja teave peaks eelkõige tõhustama põllumajandustootjate ja metsa valdajate, toiduainetesektoris töötavate isikute ja maapiirkondade **VKEde** konkurentsivõimet ja ressursitõhusust ning parandama nende keskkonnategevuse tulemuslikkust, panustades samal ajal maapiirkondade majanduse jätkusuutlikkusse. Teadmussiirde ja teabevahetusega seotud meetmete tulemuste tõhususe tagamiseks tuleks nõuda, et teadmussiirde teenuse osutajate käsutuses on kõik vajalikud vahendid.

(14) Põllumajanduse ja metsanduse areng ja spetsialiseerumise ning eelkõige maapiirkondade mikro-, väike- ja keskmise suurusega ettevõtjate (edaspidi „VKEd”) ees seisvate katsumustega toimetulek nõuab sobival tasemel tehnilist ja majanduslikku koolitust ning suurendatud võimsust, et teadmisi ja teavet saada ja vahetada, sealhulgas parimaid põllumajanduslikke ja metsanduslikke tootmisviise levitada. Teadmiste siirde ja teabevahetusega seotud meetmeid ei tuleks võtta üksnes traditsiooniliste koolituskursuste vormis, vaid **ka elukestva õppe süsteemis, mida** tuleks **samuti** kohandada vastavalt maapiirkondade ettevõtjate vajadustele. Seepärast tuleks toetada selliseid meetmeid nagu õpitoad, nõustamine, tutvustamistegevused, **piirkondlikud kogemuste vahetamise platvormid**, aga ka põllumajandusettevõtete lühiajalised vahetus- või külastuskavad. Omandatud teadmised ja teave peaks eelkõige tõhustama põllumajandustootjate ja metsa valdajate, **maaelu arengu liitude ja võrgustike**, toiduainetesektoris töötavate isikute ja maapiirkondade **mikro- ja väikeettevõtjate** konkurentsivõimet ja ressursitõhusust ning parandama nende keskkonnategevuse tulemuslikkust, panustades samal ajal maapiirkondade majanduse jätkusuutlikkusse. Teadmussiirde ja teabevahetusega seotud meetmete tulemuste tõhususe tagamiseks tuleks nõuda, et teadmussiirde teenuse osutajate käsutuses on kõik vajalikud vahendid, **ning tuleks soodustada avaliku sektori partnerlust ning avaliku ja erasektori partnerlust selliste teenuste osutamiseks, mis on kohandatud kõigile elanikkonnarühmadele.**

Elukestva õppe süsteemi kaudu võib kõnealusesse sektorisse kaasata töötuid, kes töötasid varem muudes sektorites.

Muudatusettepanek 4

Ettepanek võtta vastu määrus

Põhjendus 21

Komisjoni ettepanek

(21) Maapiirkondade arengu ja konkurentsivõime tagamiseks on vaja luua ja kujundada uut tüüpi majandustegevus uute põllumajandusettevõtete ja äriettevõtete loomise ning mittepõllumajanduslikesse tegevustesse tehtavate investeeringute kaudu. Põllumajandusettevõtete ja ettevõtete arengu meetme abil peaks *hõlbustama* noorte põllumajandustootjate tegevuse **alustamine** ja nende ettevõtete **struktuuriline kohandamine** pärast tegevuse alustamist, põllumajandustootjate tegevusvaldkonna **mitmekesistamine** mittepõllumajandusliku tegevusega ning muude kui põllumajanduslike VKEde **asutamine ja areng** maapiirkondades. Innustada tuleks ka selliste väikeste **põllumajandusettevõtete** arengut, mis on eeldatavalt majanduslikult elujõulised. Selle meetme kohaste uute majandustegevuste elujõulisuse tagamiseks tuleks toetuse saamise tingimuseks seada äriplaani esitamine. Ettevõtte asutamise toetus peaks hõlmama üksnes ettevõtte tegevuse algusperioodi ning mitte muutuma tegevusabiks. Kui liikmesriigid valivad võimaluse anda toetust osamaksetena, tuleks seda lubada maksimaalselt viie aasta jooksul. Lisaks põllumajandussektori restruktureerimise edendamisele tuleks anda iga-aastast toetust põllumajandustootjatele, kes osalevad määruse (EL) nr DP/2012 V jaotisega kehtestatud

Muudatusettepanek

(21) Maapiirkondade arengu ja konkurentsivõime tagamiseks on vaja luua ja kujundada uut tüüpi majandustegevus uute põllumajandusettevõtete, **uute tööstusharude, uute põllumajanduse ja metsandusega seotud** äriettevõtete loomise ning **uute** mittepõllumajanduslikesse tegevustesse, **sotsiaalsesse põllumajandusse ja turismitegevusse** tehtavate investeeringute kaudu. Põllumajandusettevõtete ja ettevõtete arengu meetme abil peaks *hõlbustama* noorte põllumajandustootjate tegevuse **alustamist** ja nende ettevõtete **struktuurilist kohandamist** pärast tegevuse alustamist **ning soodustama ettevõtlust naiste hulgas, sealhulgas seoses** põllumajandustootjate tegevusvaldkonna **mitmekesistamisega** mittepõllumajandusliku tegevusega ning muude kui põllumajanduslike VKEde **asutamise ja arenguga** maapiirkondades. Innustada tuleks ka selliste väikeste **põllumajanduse ja metsandusega seotud ettevõtete** arengut, mis on eeldatavalt majanduslikult elujõulised. Selle meetme kohaste uute majandustegevuste elujõulisuse tagamiseks tuleks toetuse saamise tingimuseks seada äriplaani esitamine. Ettevõtte asutamise toetus peaks hõlmama üksnes ettevõtte tegevuse algusperioodi ning mitte muutuma tegevusabiks. Kui liikmesriigid valivad võimaluse anda toetust osamaksetena, tuleks seda lubada maksimaalselt viie aasta

väikepõllumajandustootjate kavas ning kohustuvad oma ettevõtte ning vastavad toetusõigused jäädavalt üle andma teisele põllumajandustootjale, kes ei osale kõnealuses kavas.

jooksul. Lisaks põllumajandussektori restruktureerimise edendamisele tuleks anda iga-aastast toetust põllumajandustootjatele, kes osalevad määruse (EL) nr DP/2012 V jaotisega kehtestatud väikepõllumajandustootjate kavas ning kohustuvad oma ettevõtte ning vastavad toetusõigused jäädavalt üle andma teisele põllumajandustootjale, kes ei osale kõnealuses kavas.

Selgitus

Investeerimismeetmed peaksid hõlmama ka põllumajandusettevõtete tegevuse laiendamist turismi valdkonda (talupuhkus) ja sotsiaalvaldkonda (Green Care).

Muudatusettepanek 5

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 22

Komisjoni ettepanek

(22) VKEd on liidu maapiirkonna majanduse alustala. Põllumajandusettevõtete ja mittepõllumajanduslike ettevõtete arengu eesmärk peaks olema tööhõive soodustamine ja kvaliteetttöökohtade loomine maapiirkondades, juba olemasolevate töökohtade säilitamine, tööhõive hooajaliste kõikumiste vähendamine, mittepõllumajanduslike sektorite arendamine väljaspool põllumajandust ja toiduainetetööstust, soodustades samal ajal ettevõtete integratsiooni ja kohalikke sektoritevahelisi seoseid. Tuleks soodustada projekte, millega üheaegselt integreeritakse põllumajandust, jätkusuutliku ja vastutustundliku turismi põhimõtte alusel toimuvat maaturismi, loodus- ja kultuuripärandit ning investeeringuid taastuvenergiasse.

Muudatusettepanek

(22) VKEd on liidu maapiirkonna **säästva** majanduse alustala. Põllumajandusettevõtete ja mittepõllumajanduslike ettevõtete arengu eesmärk peaks olema tööhõive soodustamine ja kvaliteetttöökohtade loomine maapiirkondades – **eelkõige noortele**, juba olemasolevate töökohtade säilitamine, tööhõive hooajaliste kõikumiste vähendamine, mittepõllumajanduslike sektorite arendamine väljaspool põllumajandust ja toiduainetetööstust, soodustades samal ajal ettevõtete integratsiooni ja kohalikke sektoritevahelisi seoseid **kooskõlas säästva regionaalarenguga**. Tuleks soodustada projekte, millega üheaegselt integreeritakse põllumajandust, jätkusuutliku ja vastutustundliku turismi põhimõtte alusel toimuvat maaturismi, loodus- ja kultuuripärandit ning investeeringuid taastuvenergiasse. **Maapiirkondade säästvat arengut tuleks tugevdada linnade ja maapiirkondade vaheliste sidemetega**

Muudatusettepanek 6

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 24

Komisjoni ettepanek

(24) Maapiirkondades kohaliku infrastruktuuri ja kohalike põhiteenuste arendamine, sealhulgas vaba aja veetmine ja kultuur, külade uuendamine ning külade ja maapiirkonna maastike kultuuri- ja looduspärandi taastamise ja täiustamisega seotud tegevused on **olulise tähtsusega** sammud maapiirkondade kasvupotentsiaali **realiseerimisel** ja jätkusuutlikkuse **soodustamisel**. Seepärast tuleks anda toetust vastavasisulise eesmärgiga toimingutele, sealhulgas info- ja sidetehnoloogiale juurdepääsule ning kiire ja ülikiire lairibaühenduse arendamisele. Kooskõlas nende eesmärkidega tuleks maapiirkondades soodustada selliste teenuste ja infrastruktuuri arendamist, mis edendavad sotsiaalset kaasatust ning muudavad suundumusi, mis näitavad sotsiaalset ja majanduslikku tagasiminekut ja maapiirkondade rahvaarvu vähenemist. Sellise toetuse maksimaalse tõhususe saavutamiseks tuleks hõlmatud tehingud rakendada kooskõlas maapiirkonna ühe või mitme omavalitsusüksuse poolt väljatöötatud omavalitsuste arengukavade (selliste kavade olemasolu korral) ja nende põhiteenustega. Liidu kliimaeesmärkidega kooskõla tagamiseks tuleks anda komisjonile õigus võtta aluslepingu artiklis 290 sätestatud korras vastu delegeeritud õigusakte, et määrata kindlaks toetuse saamise tingimustele vastavad taastuenergia infrastruktuuri liigid.

Muudatusettepanek

(24) Maapiirkondades kohaliku infrastruktuuri ja kohalike põhiteenuste arendamine, sealhulgas vaba aja veetmine ja kultuur, külade uuendamine ning külade ja maapiirkonna maastike kultuuri- ja looduspärandi taastamise ja täiustamisega seotud tegevused on sammud, **ilma milleta ei saa** maapiirkondade kasvupotentsiaali ja jätkusuutlikkuse **soodustamise potentsiaali kasutusele võtta. Maapiirkondade säästvat arengut tuleks tugevdada linnade ja maapiirkondade vaheliste sidemete ning piirkondadevahelise koostöö edendamise abil**. Seepärast tuleks anda toetust vastavasisulise eesmärgiga toimingutele, sealhulgas info- ja sidetehnoloogiale juurdepääsule ning kiire ja ülikiire lairibaühenduse arendamisele. **Esmatähtsad peaksid olema kogukonna juhitud kohaliku arengu algatused.** Kooskõlas nende eesmärkidega tuleks maapiirkondades soodustada selliste teenuste ja infrastruktuuri arendamist, mis edendavad sotsiaalset kaasatust ning muudavad suundumusi, mis näitavad sotsiaalset ja majanduslikku tagasiminekut ja maapiirkondade rahvaarvu vähenemist. Sellise toetuse maksimaalse tõhususe saavutamiseks tuleks hõlmatud tehingud rakendada kooskõlas maapiirkonna ühe või mitme omavalitsusüksuse poolt väljatöötatud omavalitsuste arengukavade (selliste kavade olemasolu korral) ja nende põhiteenustega. Liidu kliimaeesmärkidega kooskõla tagamiseks tuleks anda komisjonile õigus võtta aluslepingu artiklis

290 sätestatud korras vastu delegeeritud õigusakte, et määrata kindlaks toetuse saamise tingimustele vastavad taastuenergia infrastruktuuri liigid.

Muudatusettepanek 7

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 33

Komisjoni ettepanek

(33) Selleks et tagada liidu rahaliste vahendite tõhus kasutamine ning põllumajandustootjate võrdne kohtlemine kogu liidus, tuleks mägi-alad, looduslikust või muust eripärast tingitud piirangutega alad kindlaks määrata vastavalt objektiivsetele kriteeriumidele. Looduslikust eripärast tingitud piirangutega alade puhul peaksid need olema **biofüüsikalised** kriteeriumid, mis põhinevad usaldusväärsetel teaduslikel andmetel. **Tuleks vastu võtta üleminekukord, et lihtsustada toetuste järkjärgulist kaotamist piirkondades, mida kõnealuste kriteeriumide kohaldamise tulemusel ei käsitata enam looduslikust eripärast tingitud piirangutega aladena.**

Muudatusettepanek

(33) Selleks et tagada liidu rahaliste vahendite tõhus kasutamine ning põllumajandustootjate võrdne kohtlemine kogu liidus, tuleks mägi-alad, looduslikust või muust eripärast tingitud piirangutega alad kindlaks määrata vastavalt objektiivsetele kriteeriumidele. Looduslikust eripärast tingitud piirangutega alade puhul peaksid need olema kriteeriumid, mis põhinevad usaldusväärsetel teaduslikel andmetel, **milles võetakse arvesse piirkondade olukorda ja arengueesmärke, ning mis on kohandatud vastavalt püsivate ebasoodsate looduslike tingimuste raskusele ja tootmisliigile ning vajaduse korral ka talumajapidamiste majanduslikule struktuurile.**

Selgitus

Komisjoni teatise „Abi parem suunamine ebasoodsate looduslike tingimustega piirkondade põllumajandustootjatele” (COM(2009)0161) järeldus ei ole rahuldav. Tuleks arvesse võtta liikmesriikide konkreetset olukorda. Tuleks luua piisavalt diferentseerimisvõimalusi vastavalt ettevõtte liigile.

Muudatusettepanek 8

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 47

Komisjoni ettepanek

(47) Selleks et panustada põllumajanduse

Muudatusettepanek

(47) Selleks et panustada põllumajanduse

tootlikkuse ja säästvusega tegeleva EIP eesmärkide saavutamise, tuleks moodustada EIP võrgustik, mis hõlmab põllumajanduse innovatsioonitegevuste rakendamisse kaasatud töörühmi, nõustamisteenuste osutajaid ja teadustöötajaid. Võrgustikku tuleks rahastada tehnilise abi osana liidu tasandil.

tootlikkuse ja säästvusega tegeleva EIP eesmärkide saavutamise, tuleks moodustada EIP võrgustik, mis hõlmab põllumajanduse innovatsioonitegevuste rakendamisse kaasatud töörühmi, nõustamisteenuste osutajaid, **valitsusväliseid organisatsioone** ja teadustöötajaid. Võrgustikku tuleks rahastada tehnilise abi osana liidu tasandil.

Muudatusettepanek 9

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 52

Komisjoni ettepanek

(52) Põllumajanduse tootlikkuse ja säästvuse jaoks rakendatava Euroopa innovatsioonipartnerluse raames peaksid töörühmad rakendama uuenduslikke projekte, ühendades põllumajandustootjaid, teadustöötajaid, nõustajaid, ettevõtjaid ja teisi põllumajandussektoris innovatsiooniga seotud osalisi. Selle tagamiseks, et selliste projektide tulemustest saaks kasu kogu sektor, tuleks **neid levitada**.

Muudatusettepanek

(52) Põllumajanduse tootlikkuse ja säästvuse jaoks rakendatava Euroopa innovatsioonipartnerluse raames peaksid töörühmad rakendama uuenduslikke projekte, ühendades põllumajandustootjaid, teadustöötajaid, nõustajaid, ettevõtjaid ja teisi põllumajandussektoris innovatsiooniga seotud osalisi. Selle tagamiseks, et selliste projektide tulemustest saaks kasu kogu sektor, tuleks **soodustada nende levitamist ning levitamistegevust tuleks rahastada mitmesugustest allikatest, sealhulgas tehnilise abi vahenditest**.

Muudatusettepanek 10

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 61

Komisjoni ettepanek

(61) Programmi järelevalvealast vastutust peaksid jagama selleks loodud korraldusasutus ja järelevalvekomitee. Järelevalvekomitee **ülesanne peaks olema valvata programmi tõhususe ja**

Muudatusettepanek

(61) Programmi järelevalvealast vastutust peaksid jagama selleks loodud korraldusasutus ja järelevalvekomitee. Järelevalvekomitee **koosseis, ülesanded ja vastutusalad määratakse kindlaks**

rakendamise üle. Selleks peaks täpsustama komitee vastutust.

vastavalt ühissätete määruse artiklile 5 ning artiklitele 41–43. Ühel ja samal territooriumil teostatavate maaelu arengu programmide ja muude ühise strateegilise raamistiku programmide jälgimiseks võib asutada ühise järelevalvekomitee.

Muudatusettepanek 11

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 1 – lõige 1 – punkt c

Komisjoni ettepanek

(c) kirjeldatakse maaelu arengu poliitika strateegilist sisu;

Muudatusettepanek

(c) kirjeldatakse maaelu arengu poliitika strateegilist sisu, ***sealhulgas linnade ja maapiirkondade vahelised sidemeid ning piirkondadevahelist koostööd***;

Muudatusettepanek 12

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 1 – lõige 1 – punkt f

Komisjoni ettepanek

(f) sätestatakse eeskirjad, millega tagatakse EAFRD tegevuse kooskõlastamine muude liidu rahastamisvahenditega.

Muudatusettepanek

(f) sätestatakse eeskirjad, millega tagatakse EAFRD tegevuse kooskõlastamine ***ja sidusus kõikide ühise strateegilise raamistiku vahendite ja*** muude liidu rahastamisvahenditega.

Muudatusettepanek 13

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 2 – lõige 1 – punkt c

Komisjoni ettepanek

(c) „meede” – selliste toimingute kogum, millega aidatakse kaasa liidu ühe või mitme maaelu arengu prioriteedi

Muudatusettepanek

(c) „meede” – selliste toimingute kogum, millega aidatakse kaasa liidu ühe või mitme maaelu arengu prioriteedi

saavutamisele;

saavutamisele **ning mis hõlmab linnade ja maapiirkondade vahelisi sidemeid ning piirkondadevahelist koostööd;**

Muudatusettepanek 14

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 2 – lõige 1 – punkt d

Komisjoni ettepanek

(d) „toiming” – asjaomase maaelu arengu programmi jaoks sätestatud kriteeriumide alusel valitav ja ühe või enama toetusesaaja poolt rakendatav projekt, projektide kogum, leping või kord või muu meede, mis võimaldab liidu ühe või mitme maaelu arengu prioriteedi saavutamist;

Muudatusettepanek

(d) „toiming” – asjaomase maaelu arengu programmi jaoks sätestatud kriteeriumide alusel valitav ja ühe või enama toetusesaaja poolt rakendatav projekt, projektide kogum, leping või kord või muu meede, mis võimaldab liidu ühe või mitme maaelu arengu prioriteedi saavutamist, **kaasa arvatud võimalus kasutada kombineeritult mitmesugustest ühise strateegilise raamistiku fondidest saadavaid toetusi, sealhulgas toetusi ühissätete määrase artikli 87 lõikes 1 osutatud Euroopa Regionaalarengu Fondi ja Euroopa Sotsiaalfondi kaasrahastatavate programmide ühe prioriteetse suuna raames;**

Muudatusettepanek 15

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 2 – lõige 1 – punkt g

Komisjoni ettepanek

(g) „kohaliku arengu strateegia” – kohalike eesmärkide saavutamiseks ja vajaduste rahuldamiseks kavandatud ühtne toimingute kogum, millega aidatakse kaasa liidu maaelu arengu prioriteetide saavutamisele ja mida rakendatakse partnerluses **asjakohasel tasandil;**

Muudatusettepanek

(g) „kohaliku arengu strateegia” – kohalike eesmärkide saavutamiseks ja vajaduste rahuldamiseks kavandatud ühtne toimingute kogum, millega aidatakse kaasa liidu maaelu **säästva** arengu prioriteetide saavutamisele **ning mis hõlmab linnade ja maapiirkondade vahelisi sidemeid ja piirkondadevahelist koostööd ning** mida rakendatakse partnerluses **konkreetsel**

Muudatusettepanek 16

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 2 – lõige 1 – punkt t

Komisjoni ettepanek

(t) „lühike tarneahel” tarneahel, mis hõlmab piiratud arvu **ettevõtjaid**, kes kohustuvad tegema koostööd, arendama kohalikku majandust ning tihedaid geograafilisi ja sotsiaalseid suhteid tootjate ja tarbijate vahel;

Muudatusettepanek

(t) „lühike **toiduainete** tarneahel” – tarneahel, mis hõlmab piiratud arvu **tootjaid, eelistatavalt väikepõllumajandustootjaid**, kes kohustuvad tegema koostööd, arendama kohalikku majandust ning tihedaid geograafilisi ja sotsiaalseid suhteid tootjate ja tarbijate vahel;

Muudatusettepanek 17

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 3

Komisjoni ettepanek

EAFRD toetab Euroopa 2020. **aasta strateegiat**, edendades kogu liidus maaelu arengut viisil, mis täiendab muid ühise põllumajanduspoliitika (edaspidi „ÜPP”) vahendeid, ühtekuuluvuspoliitikat ja ühist kalanduspoliitikat. Sellega aidatakse kaasa territoriaalselt ja keskkonnaalaselt tasakaalustatuma, kliimasäästlikuma ja kliimamuutustele vastupanuvõimelisema ning uuenduslikuma liidu **põllumajandussektori** kujunemisele.

Muudatusettepanek

EAFRD toetab **strateegiat** „Euroopa 2020” **Euroopa maaelu arengu strateegia raames**, edendades kogu liidus maaelu **säästvat** arengut **ja majanduskasvu** viisil, mis täiendab muid ühise põllumajanduspoliitika (edaspidi „ÜPP”) vahendeid, **ning kooskõlastatult ja vastastikku täiendavalt** ühtekuuluvuspoliitikat ja ühist kalanduspoliitikat. Sellega aidatakse kaasa territoriaalselt ja keskkonnaalaselt tasakaalustatuma, kliimasäästlikuma ja kliimamuutustele vastupanuvõimelisema **ja konkurentsivõimelisema, produktiivsema** ning uuenduslikuma liidu **põllumajandus-, toiduainete- ja metsandussektori** kujunemisele.

Selgitus

EAFRD määruse eesmärgid peaksid olema seoses strateegia „Euroopa 2020” kasvueesmärkidega

ning seetõttu tuleb mainida põllumajandus- ja metsandusettevõtete konkurentsivõimet. Regioonide Komitee arvamuse muudatusettepanekus 29 rõhutatakse, et vaja on tõelist maaelu arengu strateegiat Euroopa tasandil. See strateegia peab olema kooskõlas ühtekuuluvuspoliitika ja ühise kalanduspoliitikaga ning nende raames antavad toetused peavad olema selle strateegia täienduseks.

Muudatusettepanek 18

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 4 – punkt 3

Komisjoni ettepanek

(3) maapiirkondade tasakaalustatud territoriaalne areng.

Muudatusettepanek

(3) maapiirkondade **majanduse ja kogukondade** tasakaalustatud territoriaalne areng, **mis hõlmab ka linnade ja maapiirkondade sidemeid ning piirkondadevahelist koostööd.**

Muudatusettepanek 19

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 5 – lõik 1 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

Euroopa 2020. aasta aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegiat toetavaid maaelu arengu eesmäärke püütakse saavutada liidu maaelu arengu kuue järgmise prioriteediga, mis ühises strateegilises raamistikus muudetakse asjaomasteks temaatilisteks eesmärkideks:

Muudatusettepanek

Euroopa 2020. aasta aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegiat toetavaid maaelu arengu eesmäärke püütakse saavutada liidu maaelu arengu kuue järgmise prioriteediga **ja selle investeerimisprioriteetidega**, mis ühises strateegilises raamistikus muudetakse asjaomasteks temaatilisteks eesmärkideks:

Muudatusettepanek 20

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 5 – lõik 1 – punkt 2 – alapunkt a

Komisjoni ettepanek

(a) **oluliste struktuuriliste probleemidega**

Muudatusettepanek

(a) põllumajandusettevõtete

põllumajandusettevõtete
ümberkorraldamise hõlbustamine; *eelkõige
peetakse silmas selliseid ettevõtteid, kelle
turul osalemise tase on madal, kes on
suunatud konkreetsete sektorite turule
ning kes vajaksid põllumajandusliku
tegevuse mitmekesistamist;*

ümberkorraldamise, *ajakohastamise ja
põllumajandusliku mitmekesistamise*
hõlbustamine;

Muudatusettepanek 21

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 5 – lõik 1 – punkt 2 – alapunkt b

Komisjoni ettepanek

(b) põlvkondadevahetuse lihtsustamine
põllumajandussektoris.

Muudatusettepanek

(b) põlvkondadevahetuse *ja uute osalejate
lisandumise* lihtsustamine *põllumajanduse
ja maaelu arengu programmides.*

Muudatusettepanek 22

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 5 – lõik 1 – punkt 3 – alapunkt b

Komisjoni ettepanek

(b) põllumajandusettevõtte riskijuhtimise
toetamine;

Muudatusettepanek

(b) põllumajandusettevõtte riskijuhtimise
toetamine *ettevaatusabinõudega;*

Muudatusettepanek 23

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 5 – lõik 1 – punkt 4 – alapunkt a

Komisjoni ettepanek

(a) Euroopa maastike elurikkuse ja seisundi
ennistamine ja säilitamine, sealhulgas
Natura 2000 aladel ja kõrge loodusliku
väärtusega aladel;

Muudatusettepanek

(a) Euroopa maastike elurikkuse ja seisundi
*ning põllumajandusettevõtetes geneetilise
mitmekesisuse* ennistamine, säilitamine ja
säästev kasutamine, sealhulgas Natura
2000 aladel ja kõrge loodusliku väärtusega
aladel;

Muudatusettepanek 24

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 5 – lõik 1 – punkt 4 – alapunkt c

Komisjoni ettepanek

(c) mullaharimise parandamine.

Muudatusettepanek

(c) **mulla struktuuri, erosiooni- ja äärmuslike ilmastikutingimuste taluvuse, viljakuse ja** mullaharimise parandamine.

Muudatusettepanek 25

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 5 – lõik 1 – punkt 5 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

(5) **loodusvarade tõhusama** kasutamise edendamine ja üleminek **vähem CO₂-heiteid tootvale** ja kliimamuutuste suhtes vastupidavale majandusele põllumajanduses ning toiduainete- ja metsandussektoris, keskendudes järgmistele valdkondadele:

Muudatusettepanek

(5) **energia säästmise ja põllumajandusressursside ressursitõhusa** kasutamise edendamine ja üleminek **kliimaga arvestavale, energiasäästlikule** ja kliimamuutuste suhtes vastupidavale majandusele põllumajanduses ning toiduainete- ja metsandussektoris, keskendudes järgmistele valdkondadele:

Muudatusettepanek 26

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 5 – lõik 1 – punkt 5 – alapunkt a

Komisjoni ettepanek

(a) põllumajandusettevõtete veekasutuse tõhustamine;

Muudatusettepanek

(a) põllumajandusettevõtete veekasutuse tõhustamine **ja säästlikumaks muutmine;**

Muudatusettepanek 27

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 5 – lõik 1 – punkt 5 – alapunkt b

Komisjoni ettepanek

(b) põllumajandusettevõtete ja toiduainetetööstuse energiakasutuse tõhustamine;

Muudatusettepanek

(b) põllumajandusettevõtete ja toiduainetetööstuse energiakasutuse tõhustamine **ja säästlikumaks muutmine**;

Muudatusettepanek 28

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 5 – lõik 1 – punkt 5 – alapunkt c

Komisjoni ettepanek

(c) taastuvate energiaallikate, kõrvalsaaduste, jäätmete, jääkide ja muude toiduks mittekasutatavate toorainete pakkumise ja kasutamise hõlbustamine biomajanduse edendamise eesmärgil;

Muudatusettepanek

(c) taastuvate energiaallikate, kõrvalsaaduste, jäätmete, jääkide ja muude toiduks mittekasutatavate toorainete **kohaliku** pakkumise ja kasutamise hõlbustamine biomajanduse edendamise eesmärgil;

Muudatusettepanek 29

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 5 – lõik 1 – punkt 6 – alapunkt a

Komisjoni ettepanek

(a) **tegevusvaldkondade** mitmekesistamise, uute väikeettevõtete ja töökohtade **loomise hõlbustamine**;

Muudatusettepanek

(a) **olemasolevate mikro- ja väikeettevõtete majandusliku** mitmekesistamise **soodustamine**, uute **mikro- ja väikeettevõtete loomine rõhuasetusega naiste ja noorte uusettevõtlusel ning** töökohtade **loomine**;

Selgitus

Regioonide Komitee muudatusettepanek 32.

Muudatusettepanek 30

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 5 – lõik 1 – punkt 6 – alapunkt b

Komisjoni ettepanek

(b) maapiirkondade kohaliku arengu soodustamine;

Muudatusettepanek

(b) maapiirkondade **säästva** kohaliku arengu soodustamine;

Muudatusettepanek 31

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 6 – lõige 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1a. Peab olema tagatud kooskõla EAFRD toetuse ja muudest ÜSRI fondide rahastatavate meetmete vahel.

Muudatusettepanek 32

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 8 – lõige 1 – lõik 1 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

1. Liikmesriigid võivad oma maaelu arengu programmidesse lisada temaatilised allprogrammid, mis toetavad liidu maaelu arengu prioriteete, **et** rahuldada väljaselgitatud konkreetseid vajadusi, eelkõige seoses:

Muudatusettepanek

1. Liikmesriigid võivad oma maaelu arengu programmidesse lisada temaatilised allprogrammid, mis toetavad liidu maaelu arengu prioriteete, **mille puhul võetakse arvesse linnade ja maapiirkondade vahelisi sidemeid ning piirkondadevahelist koostööd ja mille eesmärk on** rahuldada väljaselgitatud konkreetseid vajadusi, eelkõige seoses:

Muudatusettepanek 33

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 8 – lõige 1 – lõik 1 – punkt c

Komisjoni ettepanek

(c) artikli 33 lõikes 2 osutatud
mägialadega;

Muudatusettepanek

(c) artikli 33 lõikes 2 osutatud mägialadega
**ning artikli 33 lõikes 4 nimetatud olulisest
looduslikust eripärast tingitud
piirangutega piirkondadega;**

Muudatusettepanek 34

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 9 – lõige 1 – punkt d a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

**(d a) direktiivi 2001/42/EÜ kohaselt
läbiviidud programmi keskkonnamõju
strateegilise hindamise tulemused;**

Muudatusettepanek 35

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 9 – lõige 1 – punkt f

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(f) seoses kohaliku arenguga konkreetne kirjeldus, mis käsitleb koordineerimismehhanisme kohalike arengustrateegiate, artiklis 36 osutatud koostöömeetme, artiklis 21 osutatud maapiirkondade põhiteenuseid ja külauuendust käsitleva meetme ning artiklis 20 osutatud maapiirkondades põllumajandusettevõtete ja ettevõtluse arendamist käsitleva meetme raames maapiirkondades mittepõllumajandusliku tegevuse toetamise vahel;

(f) seoses kohaliku arenguga konkreetne kirjeldus, mis käsitleb koordineerimismehhanisme kohalike arengustrateegiate, artiklis 36 osutatud koostöömeetme, artiklis 21 osutatud maapiirkondade põhiteenuseid ja külauuendust käsitleva meetme, **mis hõlmab linnade ja maapiirkondade vahelisi sidemeid ning piirkondadevahelist koostööd, ning** artiklis 20 osutatud maapiirkondades põllumajandusettevõtete ja ettevõtluse arendamist käsitleva meetme raames maapiirkondades mittepõllumajandusliku tegevuse toetamise vahel;

Muudatusettepanek 36

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 9 – lõige 1 – punkt h

Komisjoni ettepanek

(h) järelevalve- ja hindamisnõuetega seotud vajaduste ning määruse nr [ÜSR/2012] artiklis 49 osutatud hindamiskava analüüs. Liikmesriigid tagavad väljaselgitatud vajaduste rahuldamiseks piisavad ressursid ja astuvad samme suutlikkuse suurendamiseks;

Muudatusettepanek

välja jäetud

Muudatusettepanek 37

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 9 – lõige 1 – punkt m

Komisjoni ettepanek

(m) teave selle kohta, kuidas programm täiendab meetmeid, mida rahastatakse muudest ühise põllumajanduspoliitika või ühtekuuluvuspoliitika vahenditest või Euroopa Merendus- ja Kalandusfondist (EMFF);

Muudatusettepanek

(m) teave selle kohta, kuidas programm täiendab meetmeid, mida rahastatakse muudest ühise põllumajanduspoliitika vahenditest, ning mehhanismide kohta, millega tagatakse kooskõlastatus muudest ÜSRi fondidest toetatavate meetmetega;

Muudatusettepanek 38

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 9 – lõige 1 – punktid o ja p

Komisjoni ettepanek

(o) määruse nr [ÜSR/2012] artiklis 5 nimetatud partnerite määramine ja partneritega peetud konsultatsioonide tulemused;

Muudatusettepanek

(o) määruse (EL) nr [ÜSR/2012] artiklis 5 nimetatud partnerite määramine, meetmed, mis on võetud partnerite kaasamiseks programmi ettevalmistamisse, rakendamisse, järelevalvesse ja hindamisse vastavalt Euroopa käitumisjuhendile, mis on sätestatud

ühissätete määruse artiklis 5, ja partneritega peetud konsultatsioonide tulemused, vajaduse korral artikli 55 lõikes 3 osutatud riikliku maaeluvõrgustiku tegevuskava põhiaspektid ja struktuur ning sätted selle juhtimiseks, mis moodustavad iga-aastaste tegevuskavade aluse.

(p) vajaduse korral artikli 55 lõikes 3 osutatud riikliku maaeluvõrgustiku tegevuskava põhiaspektid ja struktuur ning sätted selle juhtimiseks, mis moodustavad iga-aastaste tegevuskavade aluse.

Muudatusettepanek 39

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 15 – pealkiri

Komisjoni ettepanek

Teadmussiire ja teabemeetmed

Muudatusettepanek

Teadmussiire, *säästvate tavade vahetus* ja teabemeetmed

Muudatusettepanek 40

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 15 – lõige 3 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Kõnealuse meetme kohane toetus ei hõlma sellist teoreetilist või praktilist õpet, mis moodustab kesk- või kõrghariduse tavaprogrammide või -süsteemide osa.

Muudatusettepanek

Kõnealuse meetme kohane toetus ei hõlma sellist teoreetilist või praktilist õpet, mis moodustab kesk- või kõrghariduse tavaprogrammide või -süsteemide osa, *kuid võib hõlmata kursuseid, mida organiseeritakse elukestva õppe süsteemi ja ümberõppe raames ning mille puhul võetakse arvesse maapiirkondade ettevõtjate vajadusi.*

Elukestva õppe süsteem võimaldab ümberõpet ja uute tegevuste arendamist.

Muudatusettepanek 41

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 15 – lõige 3 – lõik 2

Komisjoni ettepanek

Teadmussiiret ja teabeteenust osutavatel asutustel peab olema kõnealuse ülesande täitmiseks asjakohane suutlikkus personali kvalifikatsiooni ja korrapärase koolituse näol.

Muudatusettepanek

Teadmussiiret ja teabeteenust osutavatel asutustel **ja võrgustikel** peab olema kõnealuse ülesande täitmiseks asjakohane suutlikkus personali kvalifikatsiooni ja korrapärase koolituse näol.

Muudatusettepanek 42

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 15 – lõige 4

Komisjoni ettepanek

4. Kõnealuse meetme kohased toetuskõlblikud kulud hõlmavad teadmussiirde **ja** teabeteenuste korraldamise ja osutamise kulusid. Tutvustusprojektide puhul võib toetus hõlmata ka vastavaid investeerimiskulusid. Toetuskõlblikud on ka osalejate sõidu- ja elamiskulud, päevarahad ning ka põllumajandustootjate asendamisega seotud kulud.

Muudatusettepanek

4. Kõnealuse meetme kohased toetuskõlblikud kulud hõlmavad **teadmiste vahetuse ja** teadmussiirde **või** teabeteenuste korraldamise ja osutamise kulusid. Tutvustusprojektide puhul võib toetus hõlmata ka vastavaid investeerimiskulusid. Toetuskõlblikud on ka osalejate sõidu- ja elamiskulud, päevarahad ning ka põllumajandustootjate asendamisega seotud kulud.

Muudatusettepanek 43

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 17 – lõige 1 – punkt b – alapunkt i – taane 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

– lühikesed ja kohalikud toiduainete tarneahelad või

Muudatusettepanek 44

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 18 – lõige 1 – punkt a a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(a a) aitavad edendada majanduskasvu, säilitada töökohti tootmisahela kõikides lülides ja arendada uusi tegevusalasid põllumajandusettevõtetele, näiteks turismi- või sotsiaalvaldkonnas;

Selgitus

Investeerimismeetmed peaksid hõlmama ka põllumajandusettevõtete tegevuse laiendamist turismi valdkonda (talupuhkus) ja sotsiaalvaldkonda (Green Care).

Muudatusettepanek 45

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 20 – lõige 1 – punkt c a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(c a) pensionimaksed nendele põllumajandustootjatele, kes annavad oma ettevõtte alatiseks üle teisele põllumajandustootjale.

Selgitus

Praegune ennetähtaegselt pensionile jäämise kava tuleks säilitada.

Muudatusettepanek 46

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 20 – lõige 2 – lõik 2

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Lõike 1 punkti a alapunkti ii kohast toetust antakse põllumajandustootjatele või põllumajandustootja majapidamise liikmetele, kes mitmekesistavad oma

Lõike 1 punkti a alapunkti ii kohast toetust antakse põllumajandustootjatele või põllumajandustootja majapidamise liikmetele, kes mitmekesistavad oma

tegevusvaldkonda mittepõllumajanduslike tegevustega, samuti antakse seda mittepõllumajandusliku tegevusega hõlmatud mikro- ja väikeettevõtjatele maapiirkondades.

tegevusvaldkonda mittepõllumajanduslike tegevustega, **teistele maapiirkondade elanikele**, samuti antakse seda mittepõllumajandusliku tegevusega hõlmatud mikro- ja väikeettevõtjatele maapiirkondades.

Muudatusettepanek 47

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 20 – lõige 2 – lõik 4

Komisjoni ettepanek

Lõike 1 punkti b kohast toetust antakse maapiirkondades mittepõllumajandusliku tegevusega hõlmatud mikro- ja väikeettevõtetele ning põllumajandustootjatele või põllumajandustootja majapidamise liikmetele.

Muudatusettepanek

Lõike 1 punkti b kohast toetust antakse maapiirkondades mittepõllumajandusliku tegevusega hõlmatud mikro- ja väikeettevõtetele ning põllumajandustootjatele või põllumajandustootja majapidamise liikmetele **ja teistele maapiirkondade elanikele**.

Muudatusettepanek 48

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 21 – lõige 1 – punkt b

Komisjoni ettepanek

(b) investeeringud iga liiki väikeinfrastruktuuri loomisse, tõhustamisse või laiendamisse, **sealhulgas** investeeringuid taastuvatesse energiaallikatesse;

Muudatusettepanek

(b) investeeringud iga liiki väikeinfrastruktuuri loomisse, tõhustamisse või laiendamisse, **võttes arvesse linnade ja maapiirkondade vahelisi sidemeid ning hõlmates** investeeringuid **energiatõhususe meetmetesse ja** taastuvatesse energiaallikatesse;

Muudatusettepanek 49

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 21 – lõiked 2 ja 3

Komisjoni ettepanek

2. Käesoleva meetme kohane toetus on ette nähtud üksnes väikeinfrastruktuurile, mis on iga liikmesriigi poolt programmis kindlaks määratud. Maaelu arengu programmides võib ette näha erandeid eeskirjadest, mis käsitlevad investeeringuid lairiba-infrastruktuuri ja **taastuvatesse energiaallikatesse**. Sel juhul tuleb kehtestada selged kriteeriumid, millega tagatakse vastastikune täiendavus liidu muude rahastamisvahendite kohase toetusega.

3. Lõike 1 kohased investeeringud on toetuskõlblikud, kui asjakohased toimingud tehakse kooskõlas maapiirkondade omavalitsuste arengut ja nende põhiteenuseid käsitlevate kavadega (kui sellised kavad on olemas) ning on kooskõlas kohaliku arengustrateegiaga (**kui see on olemas**).

Muudatusettepanek 50

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 24 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Agrometsandussüsteemid on maakasutussüsteemid, mille puhul puid kasvatatakse samal maal kombinatsioonis ekstensiivpõllumajandusega. Liikmesriigid määravad kindlaks hektarile istutatavate puude maksimumarvu, võttes arvesse kohalikke mullastiku- ja kliimatingimusi, metsataimede liike ning vajadust tagada maa põllumajanduslik kasutamine.

Muudatusettepanek

2. Käesoleva meetme kohane toetus on ette nähtud üksnes väikeinfrastruktuurile, mis on iga liikmesriigi poolt programmis kindlaks määratud. Maaelu arengu programmides võib ette näha erandeid eeskirjadest, mis käsitlevad investeeringuid lairiba-infrastruktuuri ja **detsentraliseeritud taastuvenergiavarustusse**. Sel juhul tuleb kehtestada selged kriteeriumid, millega tagatakse vastastikune täiendavus liidu muude rahastamisvahendite kohase toetusega.

Lõike 1 kohased investeeringud on toetuskõlblikud, kui asjakohased toimingud tehakse kooskõlas maapiirkondade omavalitsuste arengut ja nende põhiteenuseid käsitlevate kavadega (kui sellised kavad on olemas) ning on kooskõlas kohaliku arengustrateegiaga.

Muudatusettepanek 51

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 29 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Põllumajanduse keskkonna- ja kliimameetme kohast toetust makstakse põllumajandustootjatele, põllumajandustootjate rühmadele või põllumajandustootjate ja muudele maavaldajate rühmadele, kes teevad vabatahtlikult toiminguid, mis sisaldavad ühte või enamat põllumajanduse keskkonna- ja kliimakohustust põllumajandusmaal. Põllumajanduse keskkonna- ja kliimatoetust võib anda ka **muudele maavaldajatele või muudele maavaldajate** rühmadele, kui see on keskkonnaeesmärkide saavutamise seisukohast põhjendatud.

Muudatusettepanek

2. Põllumajanduse keskkonna- ja kliimameetme kohast toetust makstakse põllumajandustootjatele, põllumajandustootjate rühmadele või põllumajandustootjate ja muudele maavaldajate rühmadele, kes teevad vabatahtlikult toiminguid, mis sisaldavad ühte või enamat põllumajanduse keskkonna- ja kliimakohustust põllumajandusmaal **või põllumajanduslikul eesmärgil kasutataval maal või on investeerinud kliimamuutustega kohanemise meetmetesse**. Põllumajanduse keskkonna- ja kliimatoetust võib anda ka **põllumajandustootjate** rühmadele, kui see on keskkonnaeesmärkide saavutamise seisukohast põhjendatud.

Selgitus

Kõnealuse meetme sihtrühm on eelkõige põllumajandustootjad. Arvesse tuleks võtta juba olemasolevaid programme ja meetmeid.

Muudatusettepanek 52

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 29 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. Põllumajanduse keskkonna- ja kliimatoetuse maksed hõlmavad ainult neid kohustusi, mis on rangemad kui määruse (EL) nr HR/2012 VI jaotise I peatükis kehtestatud vastavad kohustuslikud nõuded **ning muud määruse (EL) nr DP/2012 III jaotise 2. peatükis kehtestatud vastavad kohustuslikud nõuded**, vastavad

Muudatusettepanek

3. Põllumajanduse keskkonna- ja kliimatoetuse maksed hõlmavad ainult neid kohustusi, mis on rangemad kui määruse (EL) nr HR/2012 VI jaotise I peatükis kehtestatud vastavad kohustuslikud nõuded, vastavad minimaalsed väetiste ja taimekaitsevahendite kasutuse nõuded ning muud asjakohased siseriiklike

minimaalsed väetiste ja taimekaitsevahendite kasutuse nõuded ning muud asjakohased siseriiklike õigusaktidega kehtestatud kohustuslikud nõuded. Kõik sellised kohustuslikud nõuded esitatakse programmis.

õigusaktidega kehtestatud kohustuslikud nõuded. Kõik sellised kohustuslikud nõuded esitatakse programmis.

Selgitus

Peaks olema võimalik tunnustada kõiki põllumajanduse keskkonna- ja kliimameetmeid, suurendamata alusnäitajat otsetoetuste keskkonnasäästlikumaks muutmise nõudena.

Muudatusettepanek 53

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 29 – lõige 6

Komisjoni ettepanek

6. Toetust makstakse aasta kaupa ning toetussummaega hüvitatakse toetusesaajatele võetud kohustustest tingitud lisakulud ning saamatajäänud tulu tarvikuna või osaliselt. Vajaduse korral kaetakse toetusest ka tehingukulud kuni 20 % ulatuses põllumajanduse keskkonna- ja kliimakohustuste eest makstavast toetusest. Põllumajandustootjate rühma võetud kohustuste puhul on ülemmäär 30 %.

Muudatusettepanek

6. Toetust makstakse aasta kaupa ning toetussummaega hüvitatakse toetusesaajatele võetud kohustustest tingitud lisakulud ning saamatajäänud tulu tarvikuna või osaliselt. Vajaduse korral kaetakse toetusest ka tehingukulud kuni 20 % ulatuses põllumajanduse keskkonna- ja kliimakohustuste eest makstavast toetusest. Põllumajandustootjate rühma võetud kohustuste puhul on ülemmäär 30 %. ***EAFRD toetused võivad olla seotud määruse (EL) nr DP/2012 III jaotise 2. peatükis hõlmatud meetmetega.***

Selgitus

Sertifitseeritud põllumajanduse keskkonna- ja kliimameetmed peaksid seetõttu automaatselt vastama keskkonnahoidlikumaks muutmise nõuetele. Seetõttu peaks kõiki meetmeid käsitama keskkonnasäästlikumaks muutmisena ning need peaks olema mõlemas sambas abikõlblikud.

Muudatusettepanek 54

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 32 – lõige 1 – lõik 2

Komisjoni ettepanek

Lisakulude ja saamatajäänud tulu arvutamise alus on võrdlus aladega, mida ei mõjuta looduslikust või muust eripärast tingitud piirangud, võttes arvesse määruse (EL) nr DP/2012 III jaotise 3. peatüki kohaseid toetusi.

Muudatusettepanek

Lisakulude ja saamatajäänud tulu arvutamise alus on võrdlus aladega, mida ei mõjuta looduslikust või muust eripärast tingitud piirangud, võttes arvesse määruse (EL) nr DP/2012 III jaotise 3. peatüki kohaseid toetusi. ***Toetused tuleb asjakohaselt diferentseerida, võttes arvesse***

– iga piirkonna olukorda ja arengueesmärke;

– põllumajandust mõjutavate püsivate ebasoodsate looduslike tingimuste raskust;

– tootmisliiki ning vajaduse korral ka ettevõtte majanduslikku struktuuri.

Selgitus

Arvesse tuleb võtta seda, et üksteisest erinevate tootmisliikidega ja eri tootmispiirkondades asuvatel põllumajandusettevõtetel on ka üksteisest erinevad kulud.

Muudatusettepanek 55

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 36 – lõige 1 – punkt a

Komisjoni ettepanek

(a) koostööalased lähenemisviisid ***liidu põllumajanduse ja toiduahela*** eri osalejate ning metsandussektori ja muude osalejate vahel, kes aitavad kaasa maaelu arengupoliitika eesmärkide ja prioriteetide saavutamisele, kaasa arvatud tootmisharudevahelised organisatsioonid;

Muudatusettepanek

(a) koostööalased lähenemisviisid ***põllumajandustootjate ja maapiirkonna ettevõtjate (pöörates erilist tähelepanu väikepõllumajandustootjatele ning mikro- ja väikeettevõtjatele), samuti kohalike ja piirkondlike toiduahelate*** eri osalejate ning metsandussektori ja muude osalejate vahel, kes aitavad kaasa maaelu arengupoliitika eesmärkide ja prioriteetide saavutamisele, kaasa arvatud tootmisharudevahelised organisatsioonid;

Muudatusettepanek 56

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 36 – lõige 2 – punkt e

Komisjoni ettepanek

(e) kohaliku tasandi reklaamiüritused lühikeste tarneahelate ja kohalike turgude edendamiseks;

Muudatusettepanek

(e) kohaliku tasandi **teabe- ja** reklaamiüritused lühikeste tarneahelate ja kohalike turgude edendamiseks;

Muudatusettepanek 57

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 36 – lõige 2 – punkt e a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(e a) toetus võib hõlmata ka lõikes 1 osutatud kvaliteedikavade alla kuuluvate toodete reklaami- ja teavituskulusid;

Muudatusettepanek 58

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 36 – lõige 2 – punkt j a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(j a) maaturismiga seotud turismiteenuste arendamine ja/või turustamine;

Selgitus

Maaturismi arendamine ja turustamine on maapiirkondade jaoks erakordse tähtsusega, kuna sedalaadi tegevus on paljudes piirkondades eriti tihedalt põllumajandusega seotud.

Muudatusettepanek 59

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 36 – lõige 2 – punkt j b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

**(j b) sotsiaalse põllumajanduse projektide
(nt Green care) arendamine**

Selgitus

Sotsiaalse põllumajanduse arendamine, näiteks ELi projekt „Green care”, on oluline maapiirkondadele ja teisalt on see põllumajandusettevõtetele uus, täiendav majandustegevuse liik.

Muudatusettepanek 60

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 42 – lõige 1**

Komisjoni ettepanek

1. Lisaks määruse (EL) nr [ÜSR/2012] artiklis 30 osutatud ülesannetele võivad kohalikud tegevusrühmad täita **korraldusasutuse ja/või makseasutuse poolt delegeeritud lisaülesandeid.**

Muudatusettepanek

1. Lisaks määruse (EL) nr [ÜSR/2012] artiklis 30 osutatud ülesannetele võivad kohalikud tegevusrühmad täita **järgmisi ülesandeid:**

Muudatusettepanek 61

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 42 – lõige 1 – punkt a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(a) täita korraldusasutuse ja/või makseasutuse poolt delegeeritud lisaülesandeid või

Muudatusettepanek 62

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 42 – lõige 1 – punkt a a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

**(a a) rakendada kohaliku
arengustrateegia raames üksinda või koos
partneritega laia territoriaalse mõõtmega
toiminguid, mida nimetatakse
„katusprojektiks”.**

Selgitus

I propose to allow local action groups for independent implementation of projects in the framework of local development strategy of the broad territorial reach, with participation of partners from the LDS area. The current regulations limit the role of LAGs to being an intermediary in transfer of financial means and an animator. It seems that possibility of realisation of flagship projects in the framework of a strategy would create a significant added value. Moreover, our polish experiences show that there is a huge demand for small-scale projects of short duration. Unfortunately, in situation when they have to follow the same administrative path, many applicants resign. Thanks to the proposed amendment, those partners would have contact only with a LAG and they would not need to get through the complicated administrative path

Muudatusettepanek 63

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 42 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2. Kohalikud tegevusrühmad võivad pädevalt makseasutuselt taotleda ettemakset, kui selline võimalus on ette nähtud maaelu arengu programmis. Ettemakse summa ei või ületada **50 %** riiklikust toetusest, mis on seotud jooksvate kulude ja elavdamiskuludega.

2. Kohalikud tegevusrühmad võivad pädevalt makseasutuselt taotleda ettemakset, kui selline võimalus on ette nähtud maaelu arengu programmis. Ettemakse summa ei või ületada **80 %** riiklikust toetusest, mis on seotud jooksvate kulude ja elavdamiskuludega.

Selgitus

Võttes arvesse kohalike tegevusrühmade märkimisväärsed probleeme laenudele juurdepääsemisel, teeme ettepaneku suurendada ettemaksete mahtu 80%-ni.

Muudatusettepanek 64

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 43 – lõige 1 – punkt b a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(b a) meetmed, millega edendatakse kohalikku osalust parema arstiabi, hariduse, kultuuritegevuse ning kohalike avalike teenuste muude valdkondade kavandamises ja rakendamises.

Muudatusettepanek 65

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 44 – lõige 1 – punkt b b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(b b) punktis b nimetatud ettevalmistav toetus võib olla ettemakse, mis moodustab kuni 100% riiklikust rahastamisosalusest, kui selline võimalus on programmis ette nähtud.

Selgitus

Teen ettepaneku lisada lõige, milles sätestatakse eeskirjad, mis võimaldavad teha katusprojekti elluviimiseks kuni 100% suuruse ettemakse. Need oleksid projektid, millesse on otseselt kaasatud partnerid, kes ei taotle rahaliste piirangute tõttu ise toetust. Katusprojekti raames saaks kohalik tegevusrühm rahalised vahendid oma partneritele ettemaksena üle kanda.

Muudatusettepanek 66

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 53 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1. EIP võrgustik luuakse artiklis 61 osutatud põllumajanduse tootlikkuse ja säästvusega tegeleva EIP toetamiseks artikli 51 lõike 1 kohaselt. See võimaldab võrgustike loomist tööühmade, nõustamisteenuste osutajate ja

1. EIP võrgustik luuakse artiklis 61 osutatud põllumajanduse tootlikkuse ja säästvusega tegeleva EIP toetamiseks artikli 51 lõike 1 kohaselt. See võimaldab võrgustike loomist tööühmade, nõustamisteenuste osutajate, **valitsusväliste**

teadustöötajate vahel.

organisatsioonide ja teadustöötajate vahel.

Muudatusettepanek 67

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 61 – lõige 1 – punkt a

Komisjoni ettepanek

(a) toetab **ressursitõhusat**, tootlikku ja vähese CO₂-heitega, kliimasäästlikku ja kliimamuutustele vastupanuvõimelist põllumajandussektorit, mis on kooskõlas maamajanduse aluseks olevate peamiste loodusressurssidega,

Muudatusettepanek

(a) toetab **ressursi- ja energiatõhusat**, tootlikku ja vähese CO₂-heitega, kliimasäästlikku ja kliimamuutustele vastupanuvõimelist põllumajandussektorit, mis on kooskõlas maamajanduse aluseks olevate peamiste loodusressurssidega,

Muudatusettepanek 68

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 61 – lõige 1 – punkt d

Komisjoni ettepanek

(d) leiab ühendusi tipptasemel teadusuuringute **ja** tehnoloogia ning põllumajandustootjate, ettevõtjate ja nõustamisteenuste osutajate vahel.

Muudatusettepanek

(d) leiab ühendusi tipptasemel teadusuuringute, **kohaliku oskusteabe**, tehnoloogia ning põllumajandustootjate, **maakogukondade**, ettevõtjate ja nõustamisteenuste osutajate vahel.

Muudatusettepanek 69

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 61 – lõige 2 – punkt c

Komisjoni ettepanek

(c) teavitada teadlaskonda **põllumajandustootmise jaoks** vajalikest teadusuuringutest.

Muudatusettepanek

(c) teavitada teadlaskonda **põllumajandustootjate ja maakogukondade seisukohast** vajalikest teadusuuringutest.

Muudatusettepanek 70

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 64 – lõige 6

Komisjoni ettepanek

6. Määruse (EL) nr [ÜSR/2012] artikli 20 lõikes 2 osutatud tulemusreservi jaotamiseks lisatakse määruse (EL) nr HR/2012 artikli 45 kohaselt EAFRD-le kogutud olemasolev sihtotstarbeline tulu määruse (EL) nr [ÜSR/2012] artiklis 18 osutatud summadele. Tulemusreserv jaotatakse liikmesriikidele proportsionaalselt vastavalt nende osale EAFRD-i toetuse kogusummast.

Muudatusettepanek

6. Määruse (EL) nr HR/2012 artikli 45 kohaselt EAFRD-le kogutud olemasolev sihtotstarbeline tulu jaotatakse liikmesriikidele proportsionaalselt vastavalt nende osale EAFRD-i toetuse kogusummast.

Selgitus

Jäetakse välja viide määruse (EL) nr [ÜSR/2012] artiklis 18 osutatud tulemusreservile.

Muudatusettepanek 71

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 65 – lõige 4 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

4 a. Erandina käesoleva artikli lõike 3 esimese lõigu punktist b võivad liikmesriigid suurendada käesoleva määruse artiklites 21 ja 31 osutatud meetmete jaoks ettenähtud maksimaalset EAFRD toetust programmide raames, mida rakendatakse ühissätete määruse artikli 82 lõikes 2 määratletud üleminekupiirkondades, et tagada kooskõla muude ÜSR-i fondide kaasrahastamise määrade tasemega kõnealuse piirkondade kategooria puhul, eelkõige mitut fondi hõlmavates programmides.

Muudatusettepanek 72

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 65 – lõige 6

Komisjoni ettepanek

6. EAFRD poolt kaasrahastatavaid kulusid ei kaasfinantseerita struktuurifondide, Ühtekuuluvusfondi või liidu mis tahes muu finantsvahendi rahastamisosalusest.

Muudatusettepanek

6. EAFRD poolt kaasrahastatavaid konkreetse meetme või konkreetse meetme osa kulusid ei kaasfinantseerita struktuurifondide, Ühtekuuluvusfondi või liidu mis tahes muu finantsvahendi rahastamisosalusest. ***See ei piira ega takista niisuguse lähenemisviisi kasutamist programmitöö puhul, milles ühendatakse eri ÜSRi fondide toetused, mis võib osutuda vajalikuks määruse [ÜSR/2012] artiklis 9 sätestatud temaatiliste eesmärkide saavutamiseks ühtsel ja integreeritud viisil.***

Muudatusettepanek 73

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 65 – lõige 6 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

6 a. Avaliku sektori toetuskõlblike kulutuste puhul võib riigipoolse rahastamisosaluse asendada erasektori osalusega.

Selgitus

Avaliku sektori toetuskõlblike kulutuste puhul peaks olema võimalik asendada riigipoolne rahastamisosalus erasektori osalusega, nagu kavandati praeguseks juba lõpule viidud kolmepoolsetel eelarveläbirääkimistel. See on vajalik eelkõige liikmesriikide praeguste kokkuhoiupüüetega seoses, et liikmesriikide kaasrahastamise määra tagamisel tekkivaid probleeme saaks tasakaalustada erasektori investeeringutega.

Muudatusettepanek 74

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 65 – lõige 7 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

7a. Rahaliste vahendite suhtes, mis kantakse määruse (EL) nr DP/2012 artikli 14 kohaselt üle EAFRD-le, kehtib lõike 3 kohane ühtne rahastamisosaluse määr.

Selgitus

Rahalistel vahenditel, mida kantakse paindlikkusega seoses üle EAFRDile, peaks olema ühtsuse mõttes sama toetuse määr nagu teistel EAFRD-i meetmetel.

Muudatusettepanek 75

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 80**

Komisjoni ettepanek

Piirkondlike programmidega liikmesriigid võivad moodustada **siseriikliku järelevalvekomisjoni, et koordineerida nende** programmide rakendamist seoses riikliku **raamistikuga ja finantsvahendite kasutamisega.**

Muudatusettepanek

Piirkondlike programmidega liikmesriigid võivad moodustada **siseriiklikke või piirkondlikke järelevalvekomisjone. Siseriiklike järelevalvekomisjonide olemasolu korral koordineerivad need piirkondlike** programmide rakendamist seoses riikliku **raamistikuga.**

Muudatusettepanek 76

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 81 – lõige 1 – punkt b**

Komisjoni ettepanek

(b) kontrollib **programmi hindamiskavaga seotud tegevusi ja väljundeid;**

Muudatusettepanek

(b) kontrollib **korraldusasutuse esitatud hindamiskava ja edusamme selle rakendamisel;**

Muudatusettepanek 77

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 82 – lõige 1**

Komisjoni ettepanek

1. **31. maiks 2016** ja iga järgmise aasta **31. maiks** kuni **2023.** aastani (kaasa arvatud) esitab liikmesriik komisjonile maaelu arengu programmi rakendamise aastaaruande eelmise kalendriaasta kohta. 2016. aastal esitatav aruanne hõlmab 2014. ja 2015. kalendriaastat.

Muudatusettepanek

1. **30. juuniks** 2016 ja iga järgmise aasta **30. juuniks** kuni **2022.** aastani (kaasa arvatud) esitab liikmesriik komisjonile maaelu arengu programmi rakendamise aastaaruande eelmise kalendriaasta kohta. ***Liikmesriik esitab lõpliku rakendamisaruande 31. detsembriks 2023.*** 2016. aastal esitatav aruanne hõlmab 2014. ja 2015. kalendriaastat.

Muudatusettepanek 78

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 85**

Komisjoni ettepanek

2023. aastal koostavad liikmesriigid oma iga maaelu arengu programmi kohta järeelhindamise aruande. ***Kõnealune aruanne esitatakse komisjonile*** hiljemalt 31. detsembriks 2023.

Muudatusettepanek

2023. aastal koostavad liikmesriigid oma iga maaelu arengu programmi kohta järeelhindamise aruande. ***Kõnealuse aruande koostamine viiakse lõpule*** hiljemalt 31. detsembriks 2023.

Muudatusettepanek 79

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 89 – lõik 1 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Kui maaelu arengu programmis on ette nähtud vahendid, mis sisaldavad riigiabi elemente, ei ole vaja nendest vahenditest eraldi teatada.

Selgitus

Nõuan ELi õigusaktide muutmist, et vältida konkreetsete toetusvahendite eraldi heakskiitmise menetlust, kuna juba nende vahendite kavandamisel peetakse silmas nende vastavust konkurentsipoliitikale.

MENETLUS

Pealkiri	Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) antavad maaelu arengu toetused
Viited	COM(2011)0627 – C7-0340/2011 – 2011/0282(COD)
Vastutav komisjon istungil teada andmise kuupäev	AGRI 25.10.2011
Arvamuse esitaja(d) istungil teada andmise kuupäev	REGI 25.10.2011
Arvamuse koostaja nimetamise kuupäev	Elisabeth Schroedter 23.11.2011
Vastuvõtmise kuupäev	10.10.2012
Lõpphääletuse tulemus	+: 40 –: 3 0: 4
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Luís Paulo Alves, Charalampos Angourakis, Catherine Bearder, Victor Boştinaru, John Bufton, Alain Cadec, Salvatore Caronna, Nikos Chrysogelos, Francesco De Angelis, Tamás Deutsch, Rosa Estaràs Ferragut, Danuta Maria Hübner, Filiz Hakaeva Hyusmenova, Vincenzo Iovine, María Irigoyen Pérez, Seán Kelly, Mojca Kleva, Constanze Angela Krehl, Petru Constantin Luhan, Ramona Nicole Mănescu, Vladimír Maňka, Riikka Manner, Iosif Matula, Erminia Mazzoni, Ana Miranda, Jens Nilsson, Jan Olbrycht, Younous Omarjee, Markus Pieper, Tomasz Piotr Poręba, Monika Smolková, Ewald Stadler, Georgios Stavrakakis, Csanád Szegedi, Nuno Teixeira, Lambert van Nistelrooij, Oldřich Vlasák, Kerstin Westphal, Hermann Winkler, Joachim Zeller, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Karima Delli, Jens Geier, Rodi Kratsa-Tsagaropoulou, Elisabeth Schroedter, Czesław Adam Siekierski, Giommaria Uggias

MENETLUS

Pealkiri	Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) antavad maaelu arengu toetused
Viited	COM(2011)0627 – C7-0340/2011 – 2011/0282(COD)
EP-le esitamise kuupäev	12.10.2011

Vastutav komisjon istungil teada andmise kuupäev	AGRI 25.10.2011			
Arvamuse esitaja(d) istungil teada andmise kuupäev	DEVE 25.10.2011	BUDG 25.10.2011	CONT 25.10.2011	EMPL 25.10.2011
	ENVI 25.10.2011	REGI 25.10.2011		
Arvamuse esitamisest loobumine otsuse kuupäev	EMPL 27.10.2011			
Raportöör(id) nimetamise kuupäev	Luis Manuel Capoulas Santos 26.9.2011			
Õigusliku aluse vaidlustamine JURI arvamuse kuupäev	JURI 10.7.2012			
Arutamine parlamendikomisjonis	6.2.2012	27.3.2012	19.6.2012	18.9.2012
	11.3.2013			
Vastuvõtmise kuupäev	30.9.2013			
Lõpphääletuse tulemus	+: –: 0:	35 3 3		
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	John Stuart Agnew, Eric Andrieu, Liam Aylward, José Bové, Luis Manuel Capoulas Santos, Vasilica Viorica Dăncilă, Michel Dantin, Paolo De Castro, Albert Deß, Herbert Dorfmann, Robert Dušek, Hynek Fajmon, Mariya Gabriel, Iratxe García Pérez, Martin Häusling, Peter Jahr, Elisabeth Jeggle, Jarosław Kalinowski, George Lyon, Mairead McGuinness, Wojciech Michał Olejniczak, Marit Paulsen, Britta Reimers, Ulrike Rodust, Alfreds Rubiks, Giancarlo Scottà, Czesław Adam Siekierski, Sergio Paolo Francesco Silvestris, Alyn Smith, Csaba Sándor Tabajdi, Marc Tarabella, Janusz Wojciechowski			
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Pilar Ayuso, María Auxiliadora Correa Zamora, Karin Kadenbach, Sandra Kalniete, Christa Kläß, Giovanni La Via, Petri Sarvamaa, Dimitar Stoyanov			
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed (kodukorra art 187 lg 2)	María Muñiz De Urquiza			
Esitamise kuupäev	5.11.2013			